

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

27 juni 2005

ONTWERP VAN GEMEENTEDECREET

VOORSTEL VAN GEMEENTEDECREET

**van de heren Jan Penris en Filip Dewinter, mevrouw Linda Vissers,
de heer Wim Van Dijck en mevrouw An Michiels**

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

**houdende wijziging van artikel 93 van de Nieuwe Gemeentewet,
wat de openbaarheid van vergaderingen betreft**

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

houdende aanvulling van de Nieuwe Gemeentewet, wat de verhindering betreft

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

**houdende wijziging van artikel 120bis van de Nieuwe Gemeentewet
betreffende de adviesraden**

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

houdende verbetering van het statuut van gemeenteraadsleden in grote gemeenten

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

**houdende wijziging van titel XV van de Nieuwe Gemeentewet,
wat de instelling van het petitierecht en de aanvulling
van de gemeentelijke volksraadpleging betreft**

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

**houdende wijziging van de Nieuwe Gemeentewet,
wat de invoering van een motie van wantrouwen betreft**

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

**houdende wijziging van de Nieuwe Gemeentewet, wat betreft de invoering van maatregelen
ter bevordering van een evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen
in het college van burgemeester en schepenen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken,
Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
uitgebracht door de heer Hubert Brouns**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden:

de dames Katleen Martens, An Michiels, de heren Wim Van Dijk, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;

de heren Hubert Brouns, Johan Sauwens, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Jan Verfaillie;

de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Francis Vermeiren;

de heren Norbert De Batselier, Jacky Maes, Dany Vandenbossche.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Marie-Rose Morel, de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, mevrouw Gerda Van Steenberge;

mevrouw Cathy Berx, de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, Luc Van den Brande;

de heer Sven Gatz, mevrouw Vera Van der Borgh, de heer Paul Wille;

de heren Patrick Janssens, Herman Lauwers, Marcel Logist.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Jan Peumans;

de heer Christian Van Eyken.

Zie:

347 (2004-2005)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag over hoorzitting
- Nrs. 4 en 5: Amendementen

Zie ook:

110 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet

337 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet

338 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet

339 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet

340 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 1: Advies van de Raad van State

342 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet

363 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet

369 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering	4
1. Situering van het ontwerp van gemeentedecreet	4
2. Uitgangspunten: meer autonomie, minder betutteling.....	5
3. Innovaties inzake mandatarissen	5
4. Innovaties inzake personeel	6
5. Andere vernieuwingen	6
6. Verhouding politiek-administratie	7
7. Verzelfstandiging.....	8
8. Verhouding gemeente-OCMW	8
9. Meer democratie.....	8
II. Inleidende uiteenzetting door de heer Jan Penris	9
III. Inleidende uiteenzetting door de heer Jef Tavernier.....	10
IV. Algemene bespreking	12
A. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	12
1. Tussenkomsst van de heer Marnic De Meulemeester	12
2. Tussenkomsst van de heer Jan Verfaillie	12
3. Tussenkomsst van de heer Joris Van Hauthem	16
4. Tussenkomsst van de heer Jef Tavernier	20
5. Tussenkomsst van de heer Christian Van Eyken.....	24
6. Tussenkomsst van de heer Jacky Maes	25
7. Tussenkomsst van de heer Herman Lauwers.....	27
8. Tussenkomsst van de heer Hubert Brouns.....	28
9. Tussenkomsst van de heer Francis Vermeiren.....	29
10. Tussenkomsst van de heer Jan Peumans.....	30
11. Tussenkomsst van mevrouw Vera Van der Borghst.....	32
12. Tussenkomsst van de heer Dany Vandenbossche.....	32
B. Repliek van de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering.....	33
V. Artikelsgewijze bespreking	39
VI. Eindstemming	127
Tekst aangenomen door de commissie	128

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie besprak op 7, 14, 16, 17, 20 en 21 juni 2004 het ontwerp van gemeentedecreet.

Gelet op artikel 26, 2 van het Reglement werd dit ontwerp van decreet besproken in samenhang met volgende voorstellen van decreet:

- Voorstel van gemeentedecreet van de heren Jan Penris en Filip Dewinter, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Van Dijck en mevrouw An Michiels (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 110/1*);
- Voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier houdende wijziging van artikel 93 van de Nieuwe Gemeentewet, wat de openbaarheid van vergaderingen betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 337/1*);
- Voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier houdende aanvulling van de Nieuwe Gemeentewet, wat de verhoging betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 338/1*);
- Voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier houdende aanvulling van artikel 120bis van de Nieuwe Gemeentewet betreffende de adviesraden (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 339/1*);
- Voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier houdende verbetering van het statuut van gemeenteraadsleden in grote gemeenten (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 340/1*);
- Voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier houdende wijziging van titel XV van de Nieuwe Gemeentewet, wat de instelling van het petitierecht en de aanvulling van de gemeentelijke volksraadpleging betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 342/1*);
- Voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier houdende wijziging van de Nieuwe Gemeentewet, wat de invoering van een motie van wantrouwen betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 363/1*);
- Voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier houdende wijziging van de Nieuwe Gemeente-

wet, wat betreft de invoering van maatregelen ter bevordering van een evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in het college van burgemeester en schepenen (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 369/1*).

Gelet op artikel 55, 4, van het Reglement werd het ontwerp van decreet als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen. Door de aanneming van het ontwerp van decreet worden de in samenhang behandelde voorstellen van decreet als verworpen beschouwd.

De commissie besliste om in het kader van het ontwerp van gemeentedecreet hoorzittingen te houden. De hoorzittingen vonden plaats op 9 en 13 juni 2004. Het verslag van de hoorzittingen is opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 347/3*.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering

1. Situering van het ontwerp van gemeentedecreet

De *minister* verwijst naar de Lambermont-akkoorden van 13 juli 2001, die van kracht werden op 1 januari 2002. Hierin werd afgesproken dat de regio's verantwoordelijk worden voor het binnenlands bestuur, waaronder de gemeenten. Met dit ontwerp van gemeentedecreet wordt die bevoegdheid decretaal geregeld.

Het gemeentedecreet regelt de politieke en administratieve werking van de gemeentebesturen. Daarnaast worden ook de bestaande regelingen inzake het toezicht en het verlenen van eretitels opgenomen. Deze drie onderdelen worden dus samengebracht in het gemeentedecreet.

Het gemeentedecreet is een kaderdecreet, maar het is geen bescheiden werkstuk, want het telt in totaal 313 artikelen. Het gemeentedecreet laat ruimte voor de autonomie van de gemeenten, bijvoorbeeld inzake budgethouderschap, het al dan niet toetreden van de OCMW-voorzitter tot het schepencollege, en de uitbreiding van de mogelijkheden om over te gaan tot eventuele verzelfstandiging van bepaalde diensten of activiteiten.

Op 15 maart 2005 heeft de Vlaamse Regering het voorontwerp van gemeentedecreet principieel goedgekeurd. Intussen werden de adviezen ingewonnen van de verplicht te consulteren adviesorganen, met name de Raad van State, de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur, de SERV en het Comité C.

De Raad van State had een aantal technische bedenkingen, maar geen fundamentele bezwaren bij de innovaties in het nieuwe gemeentedecreet, zoals de mogelijkheid voor de OCMW-voorzitter om toe te treden tot het schepencollege, het inschrijven van een aparte voorzitter voor de gemeenteraad, of het eventueel gemeenschappelijk inzetten van personeel en diensten voor zowel gemeente als OCMW.

Na de adviesprocedure werd het ontwerp van gemeentedecreet op 25 mei 2005 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Een dag later werd het ontwerp officieel bij het Vlaams Parlement ingediend.

2. Uitgangspunten: meer autonomie, minder betutteling

Een van de belangrijke uitgangspunten van het ontwerp van gemeentedecreet is de roep van de gemeentebesturen om meer autonomie en om minder betutteling vanwege de centrale overheden. De Vlaamse Regering heeft getracht die bekommernis in het voorliggend ontwerp van decreet in te bouwen. Hierbij wordt het principe gehanteerd dat de gemeentebesturen de verantwoordelijkheid voor het organiseren en het financieren van het democratisch bestuur zoveel mogelijk zelf moeten dragen. Momenteel heeft de gouverneur nog de mogelijkheid bepaalde aanwervingen te schorsen. Het ontwerp van gemeentedecreet wil de gemeentebesturen de mogelijkheid bieden om voor het eigen personeelsbeleid in te staan. Indien de meerkost van elke aanwerving in de begroting wordt opgenomen, hoeft de gouverneur niet langer over die schorsingsmogelijkheid te beschikken.

Er wordt resoluut gekozen voor een grotere autonomie voor de lokale besturen, waarbij ook rekening wordt gehouden met de schaalverschillen tussen de gemeenten. Er zijn immers grote verschillen tussen steden, centrumsteden en gemeenten. Zo wordt in de mogelijkheid voorzien een aantal

schepenmandaten voor een ondervoorzitterschap bij het OCMW in te ruilen. Voor grote entiteiten die een belangrijke dienstverlening aanbieden, zoals ziekenhuizen en verzorgingsinstellingen, kan dit zinvol zijn. Hierover moeten de lokale besturen evenwel zelf kunnen beslissen.

Verder is het de bedoeling de lokale besturen een aantal duidelijke beleidsopties en ondersteuningsmogelijkheden mee te geven. De tuchtprocedure wordt duidelijk omschreven en moet het personeel de nodige rechtszekerheid bieden. De aansprakelijkheid van het gemeentelijk personeel wordt duidelijk vastgelegd.

De functiescheiding vormt momenteel een basisprincipe van het management. Het is de bedoeling om de controle en de registratie van de betalingen te onderscheiden. Hiervoor zal de functie van financieel beheerder in het leven worden geroepen. De financieel beheerder moet de huidige gemeentelontvanger vervangen. De gemeentesecretaris kan dan rechtstreeks de verantwoordelijkheid voor het betalen van facturen dragen. Hij kan die taak ook overdragen aan een personeelslid dat onder zijn verantwoordelijkheid werkt.

3. Innovaties inzake mandatarissen

De Vlaamse Regering stelt voor de gemeenteraad de mogelijkheid te bieden een eigen voorzitter te kiezen. De gemeenteraad moet een voorzitter verkiezen, maar dat hoeft niet langer automatisch de burgemeester te zijn. Het kan eveneens een schepen of een lid van de gemeenteraad zijn. In de provincieraden bestaat momenteel al een soortgelijke formule.

Het logisch gevolg is het opstellen van een aparte voordrachtakte voor de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad. Zelfs indien de burgemeester het voorzitterschap voor zijn rekening zou nemen, moet een aparte voordrachtakte worden opgesteld.

Elke voordrachtakte moet een einddatum voor gedeelde mandaten vermelden. De politieke realiteit leert immers dat bepaalde mensen bij het aflopen van hun afgesproken ambtstermijn plots vinden dat ze als schepen een nooit geziene bijdrage tot de ontwikkeling van hun gemeente leveren en dat ze op vraag van hun trouwste fans echt wel

moeten blijven zitten. Dat fenomeen brengt fracties vaak in problemen. Indien de voordrachtakte een einddatum vermeldt, kan de voorzitter van de gemeenteraad de opvolger oproepen om de eed af te leggen en de afscheidnemende mandataris op een natuurlijke wijze vervangen.

Het huidig aantal schepenen wordt het maximaal aantal schepenen. In tegenstelling tot wat in bepaalde krantenartikelen is verschenen, zal het aantal uitvoerende mandaten niet toenemen. Een gemeentebestuur kan zelfs kiezen voor minder schepenen. Die beslissing moet op het lokaal niveau worden genomen.

De voordrachtakte van de burgemeester en de schepenen moet worden ondertekend door een meerderheid van het aantal verkozenen in de gemeenteraad en door een meerderheid van de verkozenen op de lijst waarop de kandidaat-burgemeester of -schepen is verkozen. Die dubbele meerderheidsvereiste blijft behouden. Wat wegvalt, is de individuele verkiezing van de schepenen op de installatievergadering van de gemeenteraad. De voordrachtakte is dan immers reeds ondertekend en iedereen moet zijn handtekening trouw blijven. Een woord is een woord en een handtekening is een handtekening. Er is geen reden om bij een geheime stemming plots een ander standpunt in te nemen. Alle betrokkenen hebben zich immers reeds geëngageerd.

Het decreet bevat ook een procedure met betrekking tot de gendervetegenwoordiging in het schepencollege. In artikel 11bis van de Grondwet staat dat ook in de uitvoerende organen iemand van het andere geslacht moet zetelen. Vandaag gaat het dan nog steeds over vrouwen. In één Vlaams schepencollege op drie zetelt geen vrouw. Slechts 20 percent van de Vlaamse schepenen is een vrouw. Bij de burgemeesters is dat 7 percent. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel.

4. *Innovaties inzake personeel*

De mogelijkheid om te werken met contractueel personeel wordt uitgebreid, bijvoorbeeld als het gaat over gespecialiseerde diensten zoals ICT en HRM. Die uitbreidingsmogelijkheid geldt ook voor marktsectoren zoals kinderkribbe en zwembad, en voor personeel dat wordt betoelaagd door andere overheden. De bestaande categorieën blijven uiteraard behouden. Het gaat dan over tijde-

lijk personeel dat contractueel kan zijn, mensen die werken aan een project of mensen die zijn aangeworven in het kader van een vervanging.

In het decreet wordt voorzien in de mogelijkheid om te werken met mandaatfuncties voor nieuw aan te werven ambtenaren. Die mandaten zijn gespreid over een periode van 10 jaar om te vermijden dat mensen worden afgerekend op een toevallige meerderheid. Een voordeel is dat met die mensen een resultaatsverbintenis kan worden gesloten bij aanvang van hun functie. Gaandeweg kan er worden geëvalueerd en kan worden nagegaan wat al dan niet is gehaald. Een periode van 10 jaar is lang in de politiek. Wat in het begin van zo'n periode heel actueel kan zijn, is dat gaandeweg waarschijnlijk minder en op het einde helemaal niet meer. Als dus een resultaatsverbintenis wordt afgesloten, dan moet die in tussentijd kunnen worden bijgestuurd.

Ook wordt voorgesteld het personeelsbeleid te versoepelen. Er moeten geen personeelsbehoefteplannen meer worden opgemaakt. De tuchtsancties worden eveneens versoepeld: de sanctie 'terugzetting in rang' wordt geschrapt omdat die nagenoeg niet wordt toegepast. Er kan dan worden geopteerd voor een schorsing of voor ontslag van ambtswege. Waarschuwing en berisping waren vroeger lichte tuchtsancties en worden nu vervangen door een blaam. De mogelijkheid om tegen die tuchtsancties in beroep te gaan bij de gouverneur of de minister, wordt vervangen door een beroep bij een onafhankelijk tuchtorgaan, de Beroepscommissie voor Tuchtzaken. Dat orgaan staat los van de politiek.

5. *Andere vernieuwingen*

Het goedkeuringstoezicht op de jaarrekening door de gouverneur wordt afgeschaft. De gouverneur beschikte over een termijn van 300 dagen om dat toezicht uit te oefenen. Het klachtentoezicht blijft wel behouden. Als bijvoorbeeld een raadslid het niet eens is met de stads- of gemeenterekening, dan kan hij een beroep doen op het klachtentoezicht. Hij dient dan een klacht in bij de gouverneur of bij de minister van binnenlands bestuur, of bij beiden tegelijkertijd.

Er worden ruime mogelijkheden van delegatie gecreëerd op maat van het bestuur: van de gemeenteraad naar het college van burgemeester

en schepenen, bijvoorbeeld inzake overheidsopdrachten, maar ook van het politieke naar het ambtelijke niveau.

Zo kan bijvoorbeeld in de mogelijkheid worden voorzien dat het schepencollege de aanwerving van contractueel personeel kan delegeren naar de gemeente- of stadssecretaris. Men spreekt dan van een taakstellend budgethouderschap, wat ook een mogelijkheid is om ambtenaren volledig te responsabiliseren. Ter illustratie verwijst de minister naar het voorbeeld van de gemeentelijke infoambtenaar. Vandaag zorgt die voor de redactie van teksten voor het gemeentelijk infoblad. In het kader van een taakstellend budgethouderschap, waar lokaal wordt voor gekozen of niet, kan ervoor worden gezorgd dat die persoon de wettelijke mogelijkheid krijgt om de gunning te organiseren voor het drukken van het infoblad of zelfs de mogelijkheid om het besteld te krijgen bij de inwoners van de gemeenten.

Een andere vernieuwing is de creatie van een externe audit. Die is niet als een extra voegdijs bedoeld. De hoofdgebruiker van de externe audit is de gemeenteraad. Een gewestelijke dienst zal nagaan of de beslissingen die worden genomen door de gemeenten, wettelijk en reglementair in orde zijn. De dienst rapporteert hierover aan de gemeenteraad en gaat na of de cijfers in verband met financiële beslissingen kloppen. Dat moet de gemeenteraad versterken in zijn controleopdracht en werking.

De financieel beheerder zal in de plaats komen van de ontvanger. Daarover werd begin dit jaar overleg gepleegd met de ontvangers en de gemeentesecretarissen. Het vergelijk was dat registratie en controle wordt gelaten bij de ontvanger, die nu financieel beheerder heet, terwijl de betalingen gebeuren door de secretaris of een personeelslid onder diens verantwoordelijkheid. Dat principe van functiescheiding wordt vandaag bij alle principes van gezond management naar voren geschoven. Daarnaast hebben de financieel beheerders nog andere activiteiten zoals het thesauriebeheer en de boekhouding. Die gebeuren onder de functionele verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris.

Wat de wettigheidscontrole betreft, blijft de financieel beheerder autonoom rapporteren aan de gemeenteraad. Wat andere taken betreft, handelt hij onder de functionele leiding en verantwoor-

delijkheid van de gemeentesecretaris volgens het principe van de functiescheiding. Dat gebeurt om te voorkomen dat men tegelijk rechter en partij is.

Een andere vernieuwing is dat geschillen over de verkiezingen voortaan worden beslecht door een administratief rechtscollege en niet meer door de bestendige deputatie. Hier wordt het gezonde principe gevolgd dat een politiek orgaan niet moet oordelen over een ander politiek orgaan. Een van de consequenties is dat, door het feit dat het verkiezingscontentieux wordt toevertrouwd aan een administratief rechtscollege, de bestendig afgevaardigden ook deel kunnen uitmaken van de gemeenteraad.

Ten slotte komt er een versoepeling voor een aantal onverenigbaarheden. Vandaag kunnen bedienaars van de eredienst deel uitmaken van de parlementen, maar niet van de gemeenteraden. Dat geldt ook voor militairen in actieve dienst. Door het nieuwe gemeentedecreet kunnen zij wel deel uitmaken van een gemeenteraad. Dat geldt ook voor boswachters en mensen die uit de echt zijn gescheiden. De minister geeft het voorbeeld van een koppel dat opkomt bij de verkiezingen, al dan niet op dezelfde lijst. Als een van de twee effectief is verkozen en de andere is opvolger, kon de andere partner niet in de gemeenteraad zetelen tijdens die legislatuur, zelfs al zou het koppel in de loop van de legislatuur uit elkaar gaan en zou er een vonnis zijn over de echtscheiding. In het nieuwe decreet kan een partner die opvolger is na de echtscheiding wel de eed afleggen en deel uitmaken van de gemeenteraad. De minister stelt hierover heel wat briefwisseling te krijgen, zodat er een antwoord wordt geboden op een maatschappelijke nood.

6. *Verhouding politiek-administratie*

Het uitgangspunt is dat de gemeenteraad de volheid van bevoegdheid heeft. Het is ook het orgaan waar de democratisch verkozenen deel van uitmaken. Het heeft een aantal voorbehouden bevoegdheden, zoals het vaststellen van het meerjarenplan en de jaarrekening.

Het college van burgemeester en schepenen is de hoofdbudgethouder. Als er niets wordt beslist, bevindt het eigenlijke budgethouderschap zich bij het college.

Er zal een afsprakennota komen waarin de relatie tussen het schepencollege en de administratie, en bij uitstek de gemeentesecretaris, wordt vastgelegd en waarin afspraken worden gemaakt over wat men van elkaar mag verwachten. De secretaris wordt vooral gezien als de schakel tussen de politiek en de administratie. De afsprakennota wordt opgemaakt aan het begin van de legislatuur en kan eventueel geactualiseerd worden in de loop van de bestuursperiode.

7. *Verzelfstandiging*

De interne verzelfstandiging wordt gerealiseerd via intern verzelfstandigde agentschappen. Dat zijn entiteiten die worden afgezonderd binnen het geheel van de administratie. Dat kan het zwembad zijn of de bibliotheek. Op die manier wordt het beheer uit handen van het politieke personeel gegeven. Daarnaast is er het budgethouderschap.

De externe verzelfstandiging komt er in twee hoofdvormen. Ten eerste is er het autonoom gemeentebedrijf. Dat is een specifieke publieke rechtsvorm die intussen bijzonder populair geworden is en in steeds meer gemeenten voorkomt. Ten tweede is er het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm: de vzw of de NV. Voor dat laatste blijft de gemeente de meerderheidsaandeelhouder.

8. *Verhouding gemeente-OCMW*

OCMW en gemeente worden dichter bij elkaar gebracht. Het OCMW blijft weliswaar als zelfstandige entiteit bestaan. De OCMW-voorzitter zal kunnen toetreden tot het college van burgemeester en schepenen. Voor de legislatuur 2006-2012 geldt nog een overgangsregeling, vanaf 2013 is dit verplicht. Het doel van die vernieuwing is een eenvormig sociaal beleid. Vandaag is er én een schepen van Sociale Zaken én een voorzitter van het OCMW. Ze ontwikkelen vaak elk hun eigen beleid. De nieuwe regeling schept bovendien duidelijkheid voor het publiek. Dan wordt duidelijk wie verantwoordelijk is voor het sociaal beleid. Hoe dan ook is het schepencollege het zenuwcentrum van de lokale politiek. Als de OCMW-voorzitter daarin zetelt, zal het politieke gewicht van de functie van OCMW-voorzitter toenemen.

Een gevolg van de opname van de OCMW-voorzitter in het schepencollege is dat de samenstelling van de OCMW-raad vanaf 2007 wordt vervroegd van april naar januari. Het hiaat tussen de installatie van de gemeenteraad en van de OCMW-raad mag niet te groot zijn. Op de installatievergadering van 2 januari 2007 zullen niet alleen de gemeenteraadsleden de eed afleggen, maar zullen ook de OCMW-raadsleden worden verkozen. De week nadien moeten zij samenkomen om een voorzitter te verkiezen die eventueel toetreedt tot het schepencollege. Tot nu toe vond die startvergadering van het OCMW altijd plaats in de eerste week van april.

Het gemeentedecreet voorziet verder in de mogelijkheid om personeel en diensten van gemeente en OCMW gemeenschappelijk in te zetten. De boekhouder van het OCMW kan bijvoorbeeld ook de boekhouding van de gemeente doen. De technische dienst van de gemeente kan ook de technische dienst van het OCMW assisteren of omgekeerd. Die maatregel kan op lokaal vlak op veel instemming rekenen.

9. *Meer democratie*

De gemeenten krijgen de mogelijkheid een aparte voorzitter van de gemeenteraad te installeren. Er komt een transparante regeling voor de aanwijzing van de voorzitter van de gemeenteraad, de burgemeester en de schepenen. De aparte voordrachtakten worden uniform voor de drie functies. De verkiezing op de installatievergadering van het schepencollege wordt afgeschaft. De handtekening op de voordrachtakte moet men respecteren.

De burger moet met zijn klachten bij een gemeentelijke klachtenbehandelaar terecht kunnen. De concrete organisatie van de klachtenbehandeling wordt aan de gemeenten zelf overgelaten.

Hetzelfde geldt voor het principe van de inspraak van de burger. De overlegstructuren bestaan meestal al: milieuraad, cultuurraad en dergelijke.

Er komt een procedure voor het indienen van verzoekschriften. De burger kan een verzoekschrift richten tot het lokale bestuur. Binnen drie maanden moet de burger een antwoord krijgen.

De volksraadpleging is opgenomen in het gemeentedecreet. De bestaande bepalingen blijven gelden.

De commissievergaderingen worden in principe openbaar. De openbaarheid wordt het uitgangspunt, de beslotenheid de uitzondering. Er moet natuurlijk worden gewaakt over de meerderheidsregel. Een minderheid in de gemeenteraad kan geen meerderheid worden in de commissie. Kleine fracties krijgen wel de mogelijkheid om als waarnemer de bijeenkomsten van de commissie bij te wonen en hun inbreng te doen. Dat betekent wel dat ze niet deelnemen aan de stemmingen in de commissies. Of zij daar ook een zitpenning voor moeten ontvangen, moet de lokale overheid zelf uitmaken.

II. Inleidende uiteenzetting door de heer Jan Penris

De heer *Jan Penris* verklaart dat zijn fractie op het einde van de vorige legislatuur reeds een gelijkwaardig voorstel van decreet heeft ingediend om de regering alert te maken. Bij het begin van deze legislatuur werd dat voorstel hernomen, omdat men oordeelde dat er over een aantal essentiële onderwerpen van het gemeentedecreet politieke onduidelijkheid bestond. Naar aanleiding van de regeerverklaring werd bijvoorbeeld geen standpunt ingenomen met betrekking tot de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester en de decumulatie voor bepaalde mandaten. Dat heeft de indiener ertoe aangezet zelf een initiatief te nemen.

De spreker stelt dat zijn voorstel van decreet in grote mate gelijkloopt met het ontwerp van decreet. Toch zijn er een aantal essentiële verschillenpunten. Zo hebben de indieners van het voorstel van decreet ervoor gekozen de samenstelling van de gemeenteraad enigszins anders in te vullen. Op die manier houdt men minder categorieën van gemeenten over. De redenen daarvoor zullen bij de artikelsgewijze bespreking worden toegelicht.

In het voorstel worden een aantal onverenigbaarheden ingeschreven die niet in het ontwerp staan. Het debat over de decumulatie vormt in dat kader een essentieel element.

De spreker heeft een aantal bedenkingen over het presentiegeld, maar heeft vooral ook een heel

andere kijk op de manier waarop het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap van gemeenteraden moet worden ingevuld. In de filosofie van openbaarheid van bestuur en transparantie is hij er voorstander van om het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap van de gemeenteraad per definitie aan de oppositie toe te kennen. Dat zou het debat in de gemeenteraden ten goede komen.

De heer Penris verklaart nog een aantal detailopmerkingen te hebben over de samenstelling van de gemeenteraadscommissies. Verder heeft hij een eigen visie op het invoeren van deontologische codes, die minder vrijblijvend zouden moeten zijn dan wat nu in het ontwerp staat.

Fundamenteel is er een verschil van mening over de genderquota. De heer Penris zal amendementen indienen die ertoe strekken dat genderquota op gemeentelijk niveau niet kunnen opgelegd worden. Het is immers mogelijk dat de kiezer beslist om uitsluitend mannelijke of vrouwelijke gemeenteraadsleden te kiezen. Wat dan met de genderquota? Faciliteitengemeenten kunnen trouwens een heel andere regeling hebben dan de rest van Vlaanderen.

De heer Penris gaat niet akkoord met de manier waarop volgens het ontwerp het schepencollege moet worden verkozen. De regering stelt voor om dat in één beweging te doen, maar de spreker vindt dat alle kandidaten apart op hun gewicht geëvalueerd moeten kunnen worden.

De heer Penris verklaart voorstander te zijn van de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester. Hij wil dat principe reeds in het gemeentedecreet inschrijven, en het vervolgens overnemen in het nog te behandelen gemeentekiesdecreet.

De heer Penris ziet het opeisingsrecht van de burgemeester iets ruimer dan in het ontwerp staat. De taak van de gemeentesecretaris wil hij iets beperkter houden. Inzake tuchtrecht wil hij het element van de waarschuwing uitdrukkelijk in het gemeentedecreet opnemen. Met betrekking tot de gemeentelijke externe verzelfstandiging heeft hij nog een aantal bedenkingen, zeker als gemeentelijke verzelfstandigingsoperaties op het einde van een legislatuur worden doorgevoerd.

De spreker zou het overleg met het OCMW liever anders zien verlopen, omdat hij over de toekomst

stige rol van het OCMW een heel andere visie heeft. Ook met betrekking tot de gemeentelijke volksraadpleging legt hij een aantal andere accenten, evenals met betrekking tot de inspraak.

III. Inleidende uiteenzetting door de heer Jef Tavernier

De heer *Jef Tavernier* stelt dat hij in zijn diverse voorstellen van decreet heeft geopteerd voor punctuele aanpassingen en niet om een algemeen voorstel van decreet in te dienen. Het gaat om elementen die in de Nieuwe Gemeentewet onvoldoende aan bod kwamen of die voor zijn fractie zeer belangrijk waren en waarvan gevreesd werd dat ze in het ontwerp van gemeentedecreet niet aan bod zouden komen. Over sommige punten was er in de vorige legislatuur een meerderheidsakkoord, maar in de nieuwe legislatuur zijn een aantal nieuwe afspraken gemaakt.

De spreker betreurt dat er nog geen ontwerp van gemeentekiesdecreet werd ingediend. Als het de bedoeling van de regering is om te komen tot een meer democratische werking van een gemeente, is een democratische aanduiding van gemeenteraadsleden essentieel. Dat kan men pas beoordelen als er een ontwerp van gemeentekiesdecreet voorligt.

Een aantal van de door de heer Tavernier ingediende voorstellen van decreet zijn een kopie van voorstellen van de heer Holemans uit de vorige legislatuur. Sommige elementen, bijvoorbeeld het voorstel van decreet over de openbaarheid van de vergaderingen, zijn opgenomen in het ontwerp van gemeentedecreet.

Als men spreekt over de werking van de gemeenteraad en over het democratische, representatieve gehalte ervan, over de geloofwaardigheid van vooral de uitvoerende mandatarissen op het lokale niveau, is het ontbreken van een decumulatieregeling in het gemeentedecreet opvallend. De spreker is er van overtuigd dat men geen volwaardige burgemeesters en schepenen en geen volwaardige parlementsleden kan hebben als een parlementair mandaat en een lokaal uitvoerend mandaat worden gecumuleerd. Vandaar heeft de spreker het voorstel van decreet over de vermindering ingediend. Bij cumulatie kan er sprake zijn van belangenvermenging, van problemen met de tijdsbeste-

ding en van de cumulatie van inkomens. Het zou een goede zaak zijn voor de democratie indien men tot een decumulatie zou kunnen komen.

Op een bepaald moment hebben bepaalde partijen het willen oplossen door een cumulatie niet meer mogelijk te maken vanaf een bepaalde grootte van de gemeente. Er werd dan gedacht aan een plafond van 30.000 of 50.000 inwoners. Nogal wat burgemeesters van kleine gemeenten zaten op dat moment in het parlement, wat repercussies had voor een aantal reglementeringen, die dan veel eerder op het lijf van de kleinere gemeenten werden geschreven, tot grote frustratie van de steden. De remedie bestond erin ook de burgemeesters van de grote gemeenten en steden toe te laten.

De voorbije tien jaar heeft men jammer genoeg een grote toename van het aantal burgemeesters en schepenen in het parlement gezien. De spreker heeft niet de indruk dat dit de kwaliteit van het decreetgevend werk heeft verbeterd, of de aanwezigheid en werkkraft van de burgemeesters en schepenen in het parlement heeft bevorderd. Uit zijn ervaringen in zowel het Vlaams Parlement als het federale parlement blijkt dat burgemeesters en schepenen nooit de meest actieve en betrokken parlementsleden waren.

Weliswaar zijn ze op woensdagnamiddag aanwezig om te stemmen of zijn ze in de commissie aanwezig als het specifiek hun stad aanbelangt. Zoals uit de verslagen van talrijke commissievergaderingen blijkt, valt dit euvel ook bij de burgemeesters en de schepenen van kleinere gemeenten vast te stellen. Vaak zijn ze erg aan de eigen gemeente gehecht en gedragen ze zich alsof het Bakkerijmuseum te Veurne een zaak van Vlaams of zelfs internationaal belang is. Op die manier kunnen ze de inwoners van hun gemeente tonen dat ze voor hun belangen opkomen.

De spreker verwijst naar zijn voorstel van decreet over de adviesraden. Hij vindt dat gemeenteraadsleden geen stemgerechtigd lid van een adviesraad kunnen zijn. In sommige gemeenten is dat nog steeds het geval.

Een volgend voorstel van decreet betreft de taken van de gemeenteraadsleden en hun statuut. Men moet eens afwegen welke vergoeding tegenover hun tijdsbesteding wordt geplaatst. Vooral in kleine en middelgrote gemeenten wordt een functie

als gemeenteraadslid vaak beschouwd als iets wat iemand er na zijn uren bijneemt. De taken van de gemeenten en van de gemeenteraden zijn echter sterk geëvolueerd. Gezien de complexiteit van hun taken, vraagt de spreker zich af of gemeenteraadsliden dit nog na hun uren kunnen doen. Dit geldt zeker voor gemeenteraadsliden wiens job niet bij bestuurlijke materies aansluit.

De in het stelsel van het politiek verlot opgenomen mogelijkheden hebben dit probleem gedeeltelijk opgelost. In grotere gemeenten en in steden groeit evenwel de overtuiging dat de taak van een gemeenteraadslid niet meer als een extraatje kan worden beschouwd. Het aantal vergaderingen van de gemeenteraad en van de gemeentelijke commissies blijft stijgen. De dossiers worden steeds complexer.

De heer Tavernier pleit voor het invoeren van een nieuw statuut voor gemeenteraadsliden. In feite zouden ze op een of andere manier in dienst moeten kunnen treden en een deeltijdse tewerkstelling moeten krijgen. Dit is heel belangrijk voor de kwaliteit van de werkzaamheden van de gemeenteraden. Bovendien hebben de schepenen een voltijdse taak. De burgemeester en de schepenen beschikken over een kabinet en kunnen de hulp van de administratie inroepen. De uitvoerende macht is sterk gewapend. De oppositie beschikt over veel minder mogelijkheden en over veel minder tijd. Ernstig weerwerk is nochtans belangrijk. Men kan pas over een echte democratie spreken als er ook een goed functionerende en algemeen aanvaarde oppositie is.

Een volgend voorstel van decreet betreft het petitierecht en de gemeentelijke volksraadplegingen. Het voorliggend ontwerp van gemeentedecreet bevat een aantal elementen om het huidig stelsel te verbeteren. De heer Tavernier stelt evenwel voor om de burger de mogelijkheid te bieden om zich door middel van een verzoekschrift rechtstreeks tot zijn gemeentebestuur te wenden. Het gemeentebestuur zou die verzoekschriften moeten beantwoorden. Bovendien zouden ze in bepaalde gevallen tot het organiseren van een volksraadpleging moeten kunnen leiden.

Het huidige systeem moet worden geëvalueerd, want de drempels liggen te hoog. Ook niet-Belgen en jongeren vanaf de leeftijd van 16 jaar zouden

de kans moeten krijgen een volksraadpleging aan te vragen. Bovendien zou de mogelijkheid om een volksraadpleging te houden ook op het districts-niveau moeten worden ingevoerd.

Gemeenten worden nu en dan met blokkeringen in het college van burgemeester en schepenen of in de gemeenteraad geconfronteerd. De periode van 6 jaar tussen de gemeenteraadsverkiezingen is vrij lang. Tussentijdse verkiezingen zijn echter niet mogelijk. Nu en dan wordt een schepen om een of andere reden uit het college van burgemeester en schepenen gezet. Indien hij geen ontslag neemt, worden hem al zijn bevoegdheden ontnomen. In bepaalde gevallen geeft dit zelfs aanleiding tot het ontstaan van schaduwcolleges en worden de beslissingen op andere plaatsen en zonder de schepenen in kwestie genomen. In andere gevallen blijkt een college van burgemeester en schepenen plots niet langer over de steun van de meerderheid van de gemeenteraad te kunnen beschikken. Dit kan gedurende jaren voor nagenoeg onwerkbaar situaties zorgen.

Naar analogie met wat voor het Vlaams Parlement is geregeld, stelt de heer Tavernier voor om ook voor de gemeenten in de mogelijkheid te voorzien een constructieve motie van wantrouwen in te dienen. Het gaat hier niet om het organiseren van tussentijdse verkiezingen. Indien zich een andere politieke meerderheid heeft gevormd of indien een schepen niet langer het vertrouwen geniet, moet de mogelijkheid worden ingebouwd om hem tot aftreden te dwingen.

Ten slotte pleit de heer Tavernier voor een evenwichtiger aanwezigheid van mannen en vrouwen in de colleges van burgemeester en schepenen. Een minimum van een enkel lid van het andere geslacht lijkt de spreker bijzonder mager. Volgens hem moet de gewaarborgde vertegenwoordiging ten minste een derde van het college van burgemeester en schepenen bedragen. In de gemeente van de spreker zetelen heel wat dames in de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft evenwel niet de politieke moed kunnen opbrengen om ook vrouwen in het college van burgemeester en schepenen op te nemen. De heer Tavernier zou met betrekking tot de gewaarborgde vertegenwoordiging dan ook verder dan het minimum minimum willen gaan.

IV. Algemene bespreking

A. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

1. Tussenkoms van de heer Marnic De Meulemeester

De heer *Marnic De Meulemeester* meent dat het ontwerp van gemeentedecreet meer democratie brengt. De Vlaamse Regering vindt het belangrijk dat elke verkozen mandataris, zowel van de meerderheid als van de oppositie, maximale rechten heeft en een actieve inbreng in de gemeenteraad. De kwaliteit van een democratisch bestuur hangt samen met een slagkrachtige oppositie. Democratie wordt niet om de zes jaar beoefend, maar ook tussen twee verkiezingen door.

Een belangrijke nieuwigheid is de aparte voorzitter van de gemeenteraad. Het automatisme dat de burgemeester de gemeenteraad voorziet, wordt doorbroken. De gemeenten zullen in de toekomst een afzonderlijke voorzitter van de gemeenteraad kunnen verkiezen. Dat kan een raadslid, schepen of burgemeester zijn. De gemeenteraad zal hierover autonoom kunnen beslissen.

Een raadslid als voorzitter kan het politieke debat in de gemeenteraad versterken. De burgemeester droeg immers twee petjes, als voorzitter van de gemeenteraad en als hoofd van het uitvoerend college. In die laatste rol moet hij zelf zijn beleid verdedigen. Daartoe zal hij nu meer ruimte krijgen. Een aparte voorzitter geeft de verkozen raadsleden van meerderheid en oppositie meer kansen.

Er is voorzien in een transparante regeling voor de aanwijzing van de voorzitter van de gemeenteraad, de burgemeester en de schepenen. Voor de aanwijzing van de burgemeester legt de gemeenteraad een voordrachtakte neer in handen van de provinciegouverneur. De Vlaamse Regering benoemt de burgemeester. De schepenen worden benoemd door de gemeenteraad op basis van een gezamenlijke voordrachtakte, die wordt ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten. Vroeger verkoos de gemeenteraad zelf de schepenen. Voor de VLD is de nieuwe situatie beter omdat bepaalde toestanden zich niet meer kunnen voordoen tot de schepenen verkozen zijn.

Het ontwerp van gemeentedecreet bepaalt verder dat de gemeente wordt verplicht om in een klach-

tenbehandeling voor de burgers te voorzien, en optioneel in een bemiddeling en de mogelijkheid tot het indienen van voorstellen tot verbetering. De gemeenten kunnen zelf beslissen hoe ze dit organiseren. Nu zijn al in veel steden en gemeenten ombudsdiensten operationeel. Die werken goed, maar het kan niet de bedoeling zijn om die op te leggen. Dat bleek ook uit de bespreking van de adviezen van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur. De steden en gemeenten moeten daar vrij in zijn. Het opleggen van een klachtenbehandeling is echter wel een goede zaak voor de betere werking van de gemeenten.

De commissievergaderingen die tot dusver gesloten zijn, worden openbaar, naar analogie met de gemeenteraad. De externe audit is een andere opmerkelijke nieuwigheid. Die zal worden uitgeoefend door een gewestelijke auditcommissie, bestaande uit Vlaamse ambtenaren die steekproefgewijs controle zullen uitoefenen op de gemeenten.

Er is ook een versoepeling van de onverenigbaarheden. Om burgers maximaal toe te staan zich politiek te engageren, zullen een aantal onverenigbaarheden die nu nog bestaan, worden afgeschaft. Het gemeentedecreet volgt hiermee de maatschappelijke evolutie. Mensen die gescheiden zijn, kunnen volgens de vigerende wetgeving tijdens de duur van de legislatuur niet samen zetelen in de gemeenteraad. Het nieuwe ontwerp van gemeentedecreet maakt hieraan een einde. De onverenigbaarheid houdt dus op door echtscheiding of het einde van een wettelijke samenwoning.

De bedienaren van erediensten, beambten van bosbeheer en militairen in actieve dienst kunnen in de toekomst ook gemeenteraadslid worden. Ook een lid van de bestendige deputatie kan gemeenteraadslid worden wegens de afschaffing van de bestendige deputatie als rechtscollege voor het verkiezingscontentieux. Die vernieuwingen houden belangrijke signalen in om de raadsleden en de burgers meer bij het bestuur te betrekken.

2. Tussenkoms van de heer Jan Verfaillie

De heer *Jan Verfaillie* stelt dat de mensen het meeste vertrouwen hebben in hun lokaal bestuur. Dat betekent dat gemeenten en steden vandaag heel goed functioneren en over het algemeen goed werk leveren.

Het uitgangspunt van CD&V bij de totstandkoming van het nieuwe gemeentedecreet was heel duidelijk: veranderen om te veranderen is niet nodig. CD&V aanvaardt alleen veranderingen indien ze verbeteringen inhouden.

CD&V is verheugd dat in het ontwerp van gemeentedecreet vooral wordt gefocust op een aantal verbeteringen en verduidelijkingen. Bovendien krijgen de gemeenten één jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen duidelijkheid over de spelregels. Dit kadert ook in het regeerakkoord 'Vertrouwen geven – verantwoordelijkheid nemen'. Daarin staat duidelijk dat er voor juli 2005 een nieuw gemeentedecreet dient te komen zodat alle gemeenten en provincies tijdig de spelregels kennen.

De Vlaamse Regering heeft zich in het regeerakkoord een zeer ambitieuze doelstelling opgelegd, met name het op een korte tijdspanne uitwerken van een volledig aangepaste basisregelgeving voor de werking van gemeenten en provincies. Het eerste deel daarvan – het ontwerp van gemeentedecreet – ligt momenteel ter bespreking voor. De overige decreten – het provinciedecreet en de bijhorende kiesdecreten – zullen nog voor het einde van het jaar door dit parlement behandeld en goedgekeurd worden.

De spreker herinnert aan de lange voorgeschiedenis van het ontwerp van gemeentedecreet. Reeds twee legislaturen geleden liet voormalig minister van Binnenlandse Aangelegenheden Peeters een 'Proeve van Vlaams Gemeentedecreet' opstellen. Op die manier wou hij er voor zorgen dat Vlaanderen over een sterk voorbereidend werkstuk zou beschikken wanneer de bevoegdheid voor de organieke regelgeving voor gemeenten en provincies effectief een gewestelijke bevoegdheid zou worden.

Vorige legislatuur werd – ten gevolge van het Lambermont-akkoord – door de toenmalige regering een voorontwerp van gemeentedecreet uitgewerkt. Dat voorontwerp heeft heel wat, vaak negatieve, commentaren uitgelokt. Die commentaren waren vooral te wijten aan de introductie van elementen zoals de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester, de constructieve motie van wantrouwen, enzovoort. Dat voorontwerp is echter niet bij het parlement ingediend geweest. De huidige meerderheid heeft dan bij de vorming van deze regering

de taak op zich genomen om, binnen een krappe tijdsspanne, een nieuw gemeentedecreet uit te werken.

Het ontwerp van gemeentedecreet vormt de belangrijke ontbrekende schakel in de bevoegdheden van Vlaanderen tegenover de lokale besturen. Vele jaren lang is Vlaanderen immers wel bevoegd geweest voor de financiering van en de organisatie van het administratief toezicht op de gemeenten, maar bleef de organieke regeling, vastgelegd in de Nieuwe Gemeentewet, een federale bevoegdheid. Nu pas wordt het voor Vlaanderen mogelijk om zelf een consistent beleid te ontwikkelen en uit te tekenen voor de gemeenten.

De heer Verfaillie verklaart dat CD&V achter de principes van het ontwerp staat. Doorheen het ontwerp van decreet zijn voor CD&V de volgende belangrijke klemtonen terug te vinden: respect voor de autonomie van de gemeenten, enkel wijzigingen aanbrengen indien die kunnen leiden tot een verbetering van de organisatie en de werking van de gemeenten, afstemming van de structuur en de werking van gemeente en OCMW, en waar mogelijk reeds een aanvang nemen met de vermindering van de planlasten.

Het ontwerp van gemeentedecreet biedt veel mogelijkheden tot maatwerk. Het belang daarvan mag niet onderschat worden. Geen enkel bestuur is immers gelijk; de gemiddelde stad of gemeente bestaat alleen in statistieken. De organisatie van een bestuur van 100.000 inwoners is niet te vergelijken met het bestuur van een gemeente van 10.000 inwoners. Dit ontwerp creëert een kader waarbinnen de gemeenten zelf doelstellingen kunnen vertalen in functie van de plaatselijke noden.

Voor een goed bestuur moet de gemeente een ernstig personeelsbeleid kunnen voeren. Het gemeentedecreet voorziet daarin. Burgemeester en schepenen hebben de plicht nauwlettend toe te zien op inkomsten en uitgaven. Het gemeentedecreet reikt instrumenten aan om dit nog beter te realiseren. Aldus kunnen de gemeenten onder meer zelf beslissen over het voorzitterschap van de gemeenteraad. Dat kan de burgemeester zijn, maar ook een gemeenteraadslid. Ze kunnen ook beslissen over de toevoeging van de OCMW-voorzitter aan het schepencollege. Het zal nu aan de gemeenten zelf zijn om gebruik te maken van de in het decreet geboden mogelijkheden tot maatwerk.

CD&V is van oordeel dat dit ontwerp een evenwichtig werkstuk is dat de gemeenten de mogelijkheid zal geven om hun werking de komende jaren sterk te verbeteren en te moderniseren. Dat ook de VVSG het ontwerp positief evalueert is voor CD&V een belangrijk gegeven. Dit decreet moet de lokale besturen ook de nodige stabiliteit geven om hun werking de komende jaren verder uit te bouwen. Het gemeentedecreet is zowat de grondwet voor de lokale besturen en het moet dan ook een regelgeving zijn die vele jaren overeind dient te blijven.

CD&V wil nogmaals het belang van de vermindering van de planlasten beklemtonen. Het doet de spreker genoegen dat de minister in dit verband in de pers een groot plan heeft aangekondigd. Hij vraagt om het Vlaams Parlement actief bij het uitwerken van die plannen te betrekken.

De heer Verfaillie stelt vast dat het ontwerp van decreet niet aan de bepalingen van de Pacificatiewet kan raken. De in het ontwerp van decreet opgenomen bepalingen slaan op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest “onder voorbehoud van de toepassing van de regelingen bepaald in artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 1°, eerste streepje, en 4°, eerste lid, a, en in artikel 7, §1, eerste en derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen”. Bepaalde onderdelen van het ontwerp van decreet gelden dus niet voor de Brusselse randgemeenten of voor Voeren. De vertegenwoordiger van de mandatarissen uit de Vlaamse Rand heeft hierover een aantal pertinente vragen gesteld. De minister moet duidelijk maken wat wel en niet voor deze gemeenten zal gelden. Gezien het belang van de situatie van de Vlamingen in de Rand, mag hierover geen onduidelijkheid bestaan.

Heel wat bepalingen uit de Nieuwe Gemeentewet zullen van toepassing blijven. Dat betekent dat de gemeenten met twee belangrijke basisteksten zullen worden geconfronteerd. Aangezien dat op het terrein voor enige verwarring zou kunnen zorgen, moet de minister een degelijke informatiecampagne op poten zetten. De in de toelichting bij het ontwerp van decreet aangekondigde officiële coördinatie van beide basisteksten lijkt geen overbodige luxe.

Volgens de minister is het ontwerp van decreet gebaseerd op een aantal belangrijke inhoudelijke

principes, zoals de deregulering, de afstemming van de regels voor gemeenten en OCMW's, een uitbreiding van de autonomie en van de ruimte voor lokaal maatwerk en de vereenvoudiging. CD&V kan zich ten volle achter deze principes scharen. Ze vormen immers de essentiële basisvoorwaarden voor de verdere ontwikkeling van de gemeenten.

Voor de gemeentelijke autonomie speelt hierbij een belangrijke rol. CD&V heeft de gemeenten nooit als ondergeschikte besturen beschouwd en vindt het heel belangrijk dat het ontwerp van decreet de gemeentelijke autonomie als uitgangspunt hanteert.

De bepalingen over het administratief toezicht vormen een belangrijke nieuwigheid. Die positieve ontwikkeling moet tot vereenvoudiging en verduidelijking leiden. De integratie van reeds bestaande decreten in het voorliggend ontwerp van decreet is volgens de spreker een zeer goede optie. Het algemeen toezicht wordt nu als principe vooropgesteld. Tegelijkertijd wil de Vlaamse Regering de Vlaamse administratie tot een meer coachende en ondersteunende administratie heroriënteren. Voor CD&V vormt die combinatie een belangrijk uitgangspunt.

In het ontwerp van decreet wordt veel aandacht geschonken aan de toepassing van artikel 11bis van de Grondwet. Dat artikel bepaalt onder meer dat de colleges van burgemeester en schepenen uit personen van verschillend geslacht moeten worden samengesteld. Het is niet langer verantwoord een college van burgemeester en schepenen enkel uit personen van eenzelfde geslacht samen te stellen. De vele reacties op die maatregel tonen aan dat heel wat zetelende mandatarissen zich in hun mandaat bedreigd voelen. Het kan evenwel niet langer dat de helft van de bevolking in een dergelijk college niet zou zijn vertegenwoordigd. Dat is niet meer van deze tijd.

De gemeenten worden als het basisniveau beschouwd en moeten alle aan hun territoriaal belang verbonden taken kunnen uitvoeren. De erkenning van de gemeenten als het echte basisniveau is uiterst belangrijk. Geen enkel ander bestuur heeft een betere kijk op de echte noden van de samenleving. Voor de overgrote meerderheid van de bevolking vormt de gemeente het eerste en het meest vertrouwde aanspreekpunt. De

erkenning als basisniveau en het respecteren van het subsidiariteitsprincipe moet de gemeenten in staat stellen om de noden van de bevolking op de meest adequate manier aan te pakken.

De gemeenten zullen voortaan zelf kunnen bepalen wie de voorzitter van de gemeenteraad wordt en hoeveel schepenen het college van burgemeester en schepenen zal tellen. Die mogelijkheden om maatwerk te leveren, zijn een blijk van vertrouwen in de lokale besturen. De hogere overheid moet niet langer opleggen hoeveel schepenen een gemeente nodig heeft. Een gemeente die van oordeel is dat het ook met minder schepenen zal lukken, moet de kans krijgen dat oordeel in de praktijk te brengen.

De gemeente zal nu zelf in volle vrijheid kunnen beslissen of het voorzitterschap van de gemeenteraad wordt waargenomen door de burgemeester, een schepen of een gemeenteraadslid. Wat de laatste mogelijkheid betreft, is CD&V van mening dat het niet mag leiden tot aanzienlijke meeruitgaven voor de gemeenten. Bij de artikelsgewijze bespreking zal daar nog op worden teruggekomen. Een andere belangrijke vernieuwing is de mogelijkheid om de OCMW-voorzitter toe te voegen aan het schepencollege.

De gemeenteraad heeft de volheid van bevoegdheid, maar krijgt ruime mogelijkheden om bevoegdheden te delegeren naar het schepencollege. Dat toont aan dat de gemeenteraad het belangrijkste politieke orgaan is van de gemeente. Het is de gemeenteraad die zal bepalen wat hij zelf wenst te doen, en wat hij wenst te delegeren naar het college.

De positie van de gemeenteraadsliden wordt extra versterkt door het invoeren van een externe audit, waardoor rechtstreeks aan de gemeenteraad wordt gerapporteerd over de wettigheid en de regelmatigheid van de genomen beslissingen. Dat is voor de gemeenteraad een belangrijke bijkomende troef bij het behartigen van zijn controlefunctie op het gemeentelijk beleid.

Per gemeente zal een extern auditkorps worden samengesteld. Belangrijk is dat het zal kunnen optreden op vraag van het gemeentebestuur, zodat specifiek de opdracht kan worden gegeven te zoeken naar mogelijkheden om de effectiviteit en de efficiëntie van het betrokken bestuur te vergroten.

Dat moet ook de kwaliteit van de dienstverlening aan de mensen verbeteren.

Belangrijk is dat alvast in de memorie van toelichting bij het ontwerp gesteld wordt dat de externe audit de parallelle controles op de gemeenten, door de verschillende deelsectoren van de Vlaamse overheid, zou moeten afbouwen. De spreker vindt dat een veelbelovend vooruitzicht. CD&V zal er alvast over waken dat de externe audit hierin zal resulteren. Een ander aspect betreft de kosten die verbonden zijn aan de externe audit. CD&V heeft er geen problemen mee dat gemeenten hierin een bijdrage zullen moeten leveren. De VVSG merkt echter wel terecht op dat de gemeenten dan ook mogen verwachten dat ze betrokken worden bij de uitbouw en de organisatie van de externe audit.

Eveneens belangrijk zijn de vernieuwingen in de ambtelijke werking van de gemeenten. CD&V vindt de oprichting van een managementteam in elke gemeente lovenswaardig. Regelmatig overleg tussen de topambtenaren van een gemeente moet de concrete werking van de gemeente en de kwaliteit van de dienstverlening zeker ten goede komen.

De instelling van de functie van financieel beheerder moet de interne werking verbeteren. Die functie en de wijze van functioneren zijn nieuw. Belangrijk is vooral dat de financieel beheerder in volle onafhankelijkheid zal blijven instaan voor de krediet- en wetmatigheidscontrole van beslissingen met een financiële en budgettaire impact.

Het ontwerp van gemeentedecreet voorziet in de mogelijkheid tot het instellen van een mandaatsysteem. De evolutie naar een dergelijk systeem past in een nieuwe manier om topfuncties in te vullen. CD&V wijst er evenwel op dat dergelijk systeem in geen geval mag leiden tot een afrekening, wanneer na verkiezingen een nieuwe meerderheid het bestuur van de gemeente in handen neemt. Er moeten ook voldoende waarborgen zijn voor een correcte evaluatie en voor een terugvalpositie. Daarbij moet specifiek rekening gehouden worden met de personeelssituatie in de kleinere gemeenten. Het aantal terugvalposities in dergelijke besturen is immers zeer beperkt.

De heer Verfaillie meent dat terecht heel wat aandacht naar de mogelijkheden van interne en externe verzelfstandiging gaat. Het is geen geheim dat gemeenten reeds lang gebruik maken van moge-

lijkheden om bepaalde activiteiten op een meer soepele en efficiënte manier te kunnen behartigen. De toevlucht die werd genomen tot het oprichten van vzw's is daar een sprekend voorbeeld van. Tegelijkertijd houdt verzelfstandiging het risico in dat de controle van de gemeenteraad op de activiteiten van die organen zeer zwak is. Gemeenten krijgen nu de mogelijkheid te kiezen uit twee vormen van externe verzelfstandiging: het autonome gemeentebedrijf en het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm. CD&V staat achter die keuzemogelijkheid.

Het opzetten van een intern controlesysteem is vernieuwend. Het zal moeten worden vastgelegd door de secretaris. Het opzetten van een dergelijk systeem is essentieel bij een ver doorgedreven delegatiesysteem. Toch verdienen de opmerkingen van de VVSG meer aandacht. In hoeverre heeft een dergelijk systeem een statisch of een dynamisch karakter? Is interne controle inderdaad wel te vatten in een enkel document dat door de secretaris wordt opgesteld?

De spreker merkt op dat een gemeentebestuur er niet voor zichzelf is; het is er voor de burger. Daarom is de participatie van de burger heel belangrijk. De betrokkenheid van de mensen mag zich niet beperken tot het uitbrengen van een stem om de zes jaar. Maar ook hier moet de gemeentelijke autonomie gerespecteerd worden. Daarom is het positief dat de gemeenten zelf de nodige vrijheid krijgen om, op maat van de eigen noden, de participatie en de inspraak nader te regelen. Aldus kunnen gemeenten vrij beslissen om al dan niet een ombudsfunctie te installeren. Het zou evenwel nuttig kunnen zijn gemeenten de mogelijkheid te geven om bijvoorbeeld aan te sluiten bij de Vlaamse Ombudsdienst. Wordt verder nagedacht over deze mogelijkheid?

Wat de problematiek van de verzoekschriften betreft, vraagt de spreker dat het gemeentedecreet de gemeenten daarin autonoom zou laten, zodat ze terzake vrij kunnen beslissen.

De spreker herhaalt dat het ontwerp van gemeentedecreet voor CD&V een heel belangrijk werkstuk is. De fractie staat achter de basisprincipes ervan: het centraal stellen van maatwerk, de samenwerking tussen gemeente en OCMW, de autonomie van de gemeenten, minder toezicht en een begin van vermindering van planlasten.

CD&V heeft niettemin ook een aantal kritische opmerkingen bij dit ontwerp. De minister moet ervoor zorgen dat de externe audit niet neerkomt op extra toezicht. De spreker deelt ook de kritiek van de VVSG, de ontvangers en de secretarissen op het feit dat de ontvangers geen betalingen meer zouden mogen doen. Het systeem van de verzoekschriften wordt eveneens kritisch bekeken. Ook blijken er heel wat problemen te bestaan met betrekking tot de bepalingen in dit ontwerp van gemeentedecreet inzake het functioneren van de districtsraden.

Ten slotte stelt de heer Verfaillie dat er bij de concrete realisatie van het gemeentedecreet uitdrukkelijk toezicht moet worden gehouden op de uitvoeringsbesluiten. Men moet erover waken dat die geen engere interpretatie zouden geven dan de bedoeling was in het ontwerp. Men moet gaan naar een verdere decentralisatie van de bevoegdheden en er moet verder werk worden gemaakt van het verminderen van de planlasten.

3. *Tussenkomen van de heer Joris Van Hauthem*

De heer Joris Van Hauthem stelt vast dat er nogal wat deadlines in het Vlaams regeerakkoord staan. Sommige daarvan worden al eerder gehaald dan andere. In het regeerakkoord stond uitdrukkelijk dat er tegen juli 2005 een nieuw gemeentedecreet zou moeten komen. Op die manier zouden de gemeenten weten waar ze vanaf 1 januari 2007 aan toe zijn.

De heer Van Hauthem is het er mee eens dat de Nieuwe Gemeentewet niet meer aangepast is aan een moderne organisatie van de Vlaamse gemeenten, en dat er dus een eigen initiatief moest komen. Het ontwerp van decreet bevat een aantal nieuwe dingen die niet slecht zijn en een aantal nieuwe dingen die vragen doen rijzen, maar vooral is er ook sprake van een aantal gemiste kansen. Opvallend is alleszins dat men er alle knelpunten die tijdens de vorige zittingsperiode opdoken binnen de toenmalige meerderheid, heeft uitgegooid. Het gaat dan onder meer over het statuut van het gemeenteraadslid, de wijze waarop de burgemeester wordt verkozen of aangeduid, en de decumulatie.

De spreker verwijst naar de mondelinge toelichting van de minister waarin die stelde dat de Raad

van State slechts een aantal technische detailopmerkingen had over het decreet en dat ook de SERV er weinig opmerkingen over had. De spreker merkt op dat de minister de voorafgaande opmerking van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur over het ontwerp heeft vergeten te vermelden. De raad stelde namelijk dat er bijzonder weinig samenhang is tussen het ontwerp van gemeentedecreet en een aantal andere decreten, zoals het kiesdecreet, maar ook het provinciedecreet en het decreet inzake de bestuurlijke organisatie van de OCMW's. Toch moeten die samen worden bekeken. Het parlement krijgt nu maar een deelaspect geserveerd.

Een ander gebrek is dat het kerntakendebat compleet mislukt is. De vraag rijst nog steeds wat nu de kerntaak is van de gemeente en, in samenhang daarmee, van het OCMW en het provinciaal bestuursniveau. Op al die vragen heeft het kerntakendebat geen antwoord geboden. Het voorliggende ontwerp lost die vragen natuurlijk niet op.

De spreker stelt eveneens vast dat Vlaanderen niet beschikt over de volledige bevoegdheid wat de organisatie van het plaatselijke bestuur in al zijn facetten betreft. De aangelegenheden inzake politie en de brandweer zijn federaal gebleven. Het was nochtans een van de eisen van de resoluties van het Vlaams Parlement van 1999 dat er ook terzake een coherent beleid zou kunnen worden gevoerd.

Aan de bepalingen van de wet van 9 augustus 1988, de zogenaamde Pacificatiewet, kan niet geraakt worden. Het is niet zo dat het gemeentedecreet niet van toepassing zou zijn op de zes Brusselse randgemeenten en Voeren, maar een aantal bepalingen liggen nu eenmaal vast in die federale wet en zijn uit de overdracht van de bevoegdheden naar de gewesten geweerd.

De heer Van Hauthem merkt op dat de minister de volgende rode draad doorheen het ontwerp van decreet ziet: minder betutteling, meer autonomie en een grotere professionaliteit van het gemeentelijk bedrijf. Daar wordt de term maatwerk op geplakt: maatwerk voor de gemeente zelf. De spreker geeft toe dat heel wat aspecten facultatief ingeschreven zijn in het ontwerp van decreet, zodat ze wel kunnen maar niet moeten. Dat geldt bijvoorbeeld voor de afsprakennota, het personeelsbeleid, de delegatiebevoegdheid, enzovoort.

De gemeentebesturen wordt de kans gegeven de decretale bepalingen in te vullen op maat van de gemeente.

Op zich is dat geen slechte zaak, maar men kan zich wel afvragen of iedere gemeente wel zal kunnen gebruiken wat er facultatief wordt aangeboden. Zullen kleine of armlastige gemeenten – die niet noodzakelijk klein zijn – wel van die facultatieve reglementering gebruik kunnen maken? De spreker heeft de indruk dat het maatwerk alleen geldt voor degenen die het kunnen betalen.

Wat niet in het ontwerp is opgenomen, is de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester, waarover in de vorige regeerperiode heel wat te doen was. De toenmalige minister van Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Van Grembergen, was er een resoluut voorstander van, ook al zou dat in sommige gemeenten tot een soort 'cohabitation' kunnen leiden. Volgens de spreker zou dat pas een innovatie geweest zijn.

Op dat vlak vindt hij het ontwerp van decreet een gemiste kans. De burgemeester is het uithangbord van de gemeente of de stad en moet de grootste mogelijke legitimiteit hebben. Die legitimiteit wordt versterkt door een rechtstreekse verkiezing. Achteraf moet de coalitie dan maar gevormd worden. De spreker is niet meteen een voorstander van het Franse model, waar er in elke gemeenteraad een absolute meerderheid bestaat doordat de burgemeesterskandidaat die het haalt meteen de helft van de zetels van de gemeenteraad bezet, waarna de andere helft proportioneel wordt verdeeld volgens de uitslag van de verkiezingen. Hij is eerder gewonnen voor het Duitse model, waar de burgemeester een beetje boven het politieke gewoel staat, en zeker inzake veiligheid en als hoofd van de administratie heel specifieke bevoegdheden toegewezen krijgt.

De spreker vindt dit dus een gemiste kans en meent dat dit onder andere te maken heeft met Antwerpen. Dat aspect leidde in de vorige coalitie al tot problemen. Nu CD&V in de meerderheid zit, die zich altijd gekant heeft tegen de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester, was het te voorspellen dat het idee begraven zou worden. Toch zal Vlaams Belang alsnog een poging ondernemen om via amendering de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester in het ontwerp van decreet proberen te krijgen.

Hoe dan ook is het een gemiste kans om de burgemeester de noodzakelijke legitimiteit te geven. Zonder de rechtstreekse verkiezing blijft men zitten met een systeem waarin mensen stemmen voor bepaalde figuren opdat die de gemeente of de stad zouden leiden, waarna ze door allerlei coalitievormingen toch nog aan de kant worden geschoven tegen de wil van de kiezer in. Bij een rechtstreekse verkiezing zou de kiezer zelf kunnen bepalen wie aan het hoofd van de gemeente of de stad staat. Het is er echter uit gehaald om partijpolitieke redenen.

Waar in het ontwerp evenmin over gesproken wordt, is het statuut van het gemeenteraadslid. Ook in de vorige coalitie, en zelfs ten tijde van de discussie over de proeve van gemeentedecreet in 2001, werden daarover een aantal ideeën ontwikkeld. Het is een moeilijke discussie of gemeenteraadsliden fulltime dan wel halftime betaald moeten worden, omdat er enorm veel praktische problemen rijzen ten aanzien van de privé-sector waarin die mensen vaak werken. Als men het gemeentelijk bedrijf echter wil professionaliseren, en mensen wil aanzetten om aan gemeentepolitiek te doen, is het jammer vast te stellen dat hen in de praktijk de kans wordt ontnomen om de zaak op een gedegen manier te volgen.

Men geeft de gemeenten wel de kans om hun administratie te professionaliseren, wat een goede zaak is. Anderzijds moet daar een gemeenteraad tegenover staan, die bekwaam moet zijn om de zaak op een deftige manier te controleren, maar daarvoor is geen oplossing uitgewerkt.

De spreker gaat vervolgens in op de versterking van de gemeenteraad. Dat is ook een van de hoofdpunten bij de bestuurlijke vernieuwing: men gaat ervoor zorgen dat de gemeenteraad sterker dan vandaag voor de dag kan komen. De spreker ziet echter niet goed in hoe dat zal gebeuren. Hij vindt de voorgestelde maatregelen voor het versterken van de rol van de gemeenteraad eerder een lege doos. Het gaat dan onder meer over de mogelijkheid om een voorzitter van de gemeenteraad te verkiezen die geen burgemeester is, maar die nog altijd burgemeester, schepen of gemeenteraadslid kan zijn. Op zich is de mogelijkheid om dat in het decreet in te schrijven misschien een stap in de goede richting, maar het is volslagen onvoldoende.

Men zou er volgens de heer Van Hauthem een verplichting van moeten maken om iemand die

geen burgemeester of schepen is voorzitter van de gemeenteraad te maken. Maar dan moet men die persoon ook de nodige mogelijkheden, omkadering en logistieke ondersteuning bieden om dat voorzitterschap waar te nemen. Dat kost dan wel geld. Dat doet men echter uitdrukkelijk niet in het decreet. Grote gemeenten en grote steden, die een grote administratie hebben, zullen het zich allicht kunnen veroorloven om die voorzitter te ondersteunen op financieel, logistiek en administratief vlak. In een kleine gemeente zal dat echter praktisch niet mogelijk zijn, zelfs indien men het zou willen.

In die zin vindt de heer Van Hauthem deze maatregel in het kader van de versterking van de rol van de gemeenteraad voor een stuk een lege doos. Als men dat voorziet, dan moet men er ook de middelen tegenover stellen opdat die persoon zijn taak effectief naar behoren kan uitoefenen. Het Vlaams Belang stelt derhalve voor om dit verplicht te maken, maar dan wel met de ondersteuning die daarvoor noodzakelijk is.

Een vernieuwing zou ook kunnen zijn dat de gemeenteraad wordt geleid door iemand van de oppositie. Dat zou ook voor een stuk het spanningsveld tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen kunnen verhogen. Ook hier is er weer sprake van een gemiste kans.

Nog steeds in het kader van de versterking van de gemeenteraad, gaat de spreker in op de scheiding tussen regelgevende en uitvoerende macht. Die kwestie kwam ook al aan bod tijdens de discussies over het voorontwerp van decreet tijdens de vorige legislatuur. Toen vroeg men zich ook af of burgemeester en schepenen nog effectief deel moesten uitmaken van de gemeenteraad en of iemand die een uitvoerend mandaat opneemt, geen afstand moest doen van zijn regelgevend mandaat. Dat doet men hier uitdrukkelijk niet. Nochtans zou dat de slagkracht van een gemeenteraad ten opzichte van een uitvoerend college van burgemeester en schepenen kunnen versterken.

Wat evenzeer jammer is, is dat de constructieve motie van wantrouwen, waarin in het vorige voorontwerp van decreet voorzien was door minister Van Grembergen, is weggefallen. De spreker vraagt naar de redenen hiervoor. Hij ziet niet in wat er verkeerd is aan de mogelijkheid voor een gemeenteraad om op een gegeven moment tegen een of meerdere schepenen of heel het schepencollege te kunnen zeggen dat zij die mensen via

een constructieve motie van wantrouwen willen vervangen als men van oordeel is dat zij het niet meer goed doen. Dergelijk systeem kent men hier in het Vlaams Parlement. Via amendementen zal Vlaams Belang voorstellen het systeem van de constructieve motie van wantrouwen alsnog in het ontwerp van decreet op te nemen.

Wat het hoofdstuk 'versterking van de gemeenteraad' betreft, besluit de spreker dat hij het voor een stuk een lege doos vindt.

Inzake het schepencollege en meer bepaald het aantal schepenen, stelt de spreker vast dat er een maximum gezet wordt op het aantal schepenen en dat men aan de gemeenten de autonomie geeft om het aantal schepenen te verminderen. De spreker vraagt zich af wat daarvan de reden is. De gemeenten, die de wedden betalen van de schepenen en van de burgemeester, krijgen zo de kans om een soort van besparing door te voeren. In een absurd scenario zou een gemeente met een absolute meerderheid het aantal schepenen tot nul kunnen terugbrengen. Op basis van deze regeling is dat theoretisch mogelijk. Allicht zal zo iets niet werkelijk gebeuren, maar het is theoretisch mogelijk.

Vanaf 2012 moet de voorzitter van de OCMW-raad verplicht in het schepencollege worden opgenomen als schepen van Sociale Zaken. Tot 2012 is dat facultatief. Een gemeente die maximaal zes schepenen mag hebben, kan via het opnemen van de voorzitter van de OCMW-raad in het college dus zeven schepenen hebben. Dat is immers een toegevoegde schepen, die geen deel uitmaakt van het quotum. Men kan zich afvragen welke redenering er steekt achter het feit dat er een maximum aantal schepenen is vastgesteld, maar geen minimum, zodat de theoretische mogelijkheid van het benoemen van nul schepenen bestaat.

De mogelijkheid tot het verminderen van het aantal schepenen zou in de zes randgemeenten rond Brussel wel eens kunnen leiden tot het verlies van Vlaamse schepenen. In de randgemeenten worden de schepenen immers rechtstreeks verkozen. Via de Vlaamse bevoegdheden kan men daar niets aan veranderen. De eersten op de lijst van verkozen gemeenteraadsleden worden daar automatisch schepenen.

In Kraainem bijvoorbeeld zijn er vijf schepenen. De vijfde daarvan is de eerste Vlaamse verkozen.

Er zit daar dus een Vlaamse schepen in het college. Indien Kraainem volgens de regeling die nu op tafel ligt, zou beslissen om van vijf naar vier schepenen te gaan, dan ligt die Vlaamse schepen eruit.

De spreker verwijst in dit verband naar de Pacificatiewet van 9 augustus 1988. Aan alle bepalingen die in die wet staan, kan het Vlaams Parlement niets veranderen. Dat betekent concreet dat men niets kan veranderen aan de manier waarop schepenen in de faciliteitengemeenten worden verkozen of aangeduid. De Pacificatiewet zegt echter niets over het aantal schepenen. De regeling die hier op tafel ligt, is dus wel degelijk van toepassing op de faciliteitengemeenten. Op dat vlak moet de minister duidelijkheid verschaffen. Zoniet bestaat de mogelijkheid dat de regeling die vandaag voorligt effectief van toepassing is in de faciliteitengemeenten. Ze kan dan worden gebruikt om het aantal schepenen in de randgemeenten te verminderen om zo daar de Vlaamse schepenen uit de schepencolleges te krijgen.

De spreker gaat vervolgens in op de problematiek van de decumulatie, namelijk de vraag of een uitvoerend mandaat in een gemeente kan worden gecombineerd met een mandaat als parlementslid. Wat er daarover in de decreettekst staat, vindt de spreker om te lachen. De tekst zegt dat een parlementslid dat wordt aangeduid om een uitvoerend mandaat uit te oefenen op gemeentelijk niveau, in verhindering kan worden gesteld op eigen verzoek. De spreker vindt dat men duidelijk moet zijn: ofwel wordt de decumulatie voor iedereen in de tekst opgenomen, ofwel wordt er niets over gezegd.

Wat de samenstelling van het schepencollege betreft, moet er altijd minstens een persoon van een ander geslacht in het schepencollege zetelen. Op zich is daar geen probleem mee, maar men kan zich wel vragen stellen bij de manier waarop dat in de praktijk moet worden gerealiseerd. Het zou immers kunnen dat iemand die niet is verkozen als gemeenteraadslid, toch schepen wordt. Uit die regeling zullen nog veel interne ruzies voortvloeien.

Wat het doorgeven van mandaten in de loop van de legislatuur betreft, zijn er een aantal gevallen geweest waar schriftelijke of mondelinge afspraken bestonden tussen mensen om na twee of na drie jaar het mandaat over te laten aan iemand

anders van dezelfde partij. In sommige gemeenten worden dergelijke onderlinge afspraken gehonoreerd; in een beperkt aantal gevallen gebeurt dat niet. De minister probeert daar decretaal een mouw aan te passen. Bij de voordrachtakte moet, indien er een afspraak is, die afspraak worden bijgevoegd en is de ontslagbrief in feite al getekend. Die persoon moet dan op het afgesproken ogenblik ontslag nemen en er is ook geweten wie er in de plaats zal komen. De spreker vindt dat dit niet decretaal moet worden geregeld, want er wordt niets mee opgelost. Dergelijke afspraken, ook mondelinge, zullen immers altijd blijven bestaan. Men zou er beter niets van in het decreet zetten want daarmee institutionaliseert en legitimeert men die problematiek. Er wordt nu een regeling uitgewerkt, die kan worden omzeild en die zelfs niet zal worden toegepast. De spreker vraagt dit aspect uit het decreet te halen.

Een volgend punt is de verhouding tussen de gemeente en het OCMW. Er zijn aanzetten in het decreet om naar een meer geïntegreerde werking tussen beide instellingen te komen. Het is een gemiste kans om al niet vanaf 2006 de voorzitter van de OCMW-raad in het schepencollege op te nemen. Het is niet nodig dat voorlopig facultatief te houden en pas vanaf 2012 te verplichten.

Andere aanzetten naast het opnemen van de OCMW-voorzitter in het college, zijn het feit dat personeel kan worden uitgewisseld, dat beide instellingen aan gezamenlijke dienstverlening kunnen doen enzovoort. Volgens de spreker moet men verder durven gaan. Men moet de vraag durven stellen of het nog van deze tijd is dat er naast de gemeente nog een afzonderlijke OCMW-structuur bestaat met een afzonderlijke raad, bureau, secretaris, ontvanger en dergelijke meer. Op termijn moet men komen tot het compleet integreren van heel de OCMW-werking in de gemeentelijke werking, als een soort van gemeentelijk welzijnsbeleid. Men moet het debat durven aangaan over het opdoeken van de OCMW-structuur en het integreren ervan in een gemeentelijke sociale politiek. Die structuur is historisch gegroeid en destijds terecht uitgebouwd, maar is niet meer van deze tijd.

De heer Van Hauthem heeft tot slot nog enkele algemene bedenkingen. Aan de rol van de gouverneur wordt niet veel gewijzigd. De spreker verklaart het niet zo te hebben begrepen op de

huidige provincies en hun bevoegdheden, al is hij niet gekant tegen een intermediair bestuursniveau tussen de gemeenten en het gewest. Om een aanzet te geven om de rol van de gouverneur terug te dringen, zullen een aantal amendementen worden ingediend.

Wat het administratief rechtscollege betreft, verwijst de minister naar het gemeentekiesdecreet. Men wil dat college een aantal nieuwe taken geven, maar dat moet volgens de spreker op federaal niveau gebeuren, want administratieve rechtscolleges kunnen alleen bij wet worden opgericht. Hij vraagt hoe de minister dat ziet en of hij hierover al contact heeft gehad met de federale overheid.

Wat de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen betreft, ziet de heer Van Hauthem de vzw's opnieuw opduiken als een mogelijke rechtsvorm, dit in tegenstelling tot het vorige voorontwerp van decreet. De recente geschiedenis, bijvoorbeeld in Antwerpen, heeft aangetoond hoe het fout kan lopen met die vzw's. Het is precies de reden waarom in het vorige voorontwerp die rechtsvorm werd gebannen, tot groot genoegen van de SERV. De SERV oppert nu ook de vraag waarom de vzw's opnieuw als rechtsvorm binnen het kader van de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen kunnen optreden.

De spreker vindt dat er inzake de planlast in dit decreet een kans werd gemist. Hij stelt vast dat de minister een kaderdecreet voorbereidt over de sectorale planlast. Het ontwerp van gemeentedecreet was nochtans een uitgelezen kans om vast te leggen hoe de sectorale planlast moet verlopen, zodat er een einde komt aan de verschillende soorten plannen, de wijzen waarop ze moeten worden geïmplementeerd, de subsidiëringsvoorwaarden, de verantwoordingsvoorwaarden, enzovoort.

4. *Tussenkoms van de heer Jef Tavernier*

De heer *Jef Tavernier* vindt dit ontwerp van gemeentedecreet, met zijn voorgeschiedenis in de vorige legislatuur, eerder ontgoochelend. Het werkstuk op zich is ontgoochelend, maar ook het kader waarin het wordt gepresenteerd. Tenzij de posities van de verschillende lokale overheden een verworven zaak zijn en er een consensus over bestaat. De verschillende bestuursniveaus worden

echter niet tegenover elkaar gepositioneerd. De heikele punten zijn uit het ontwerp van gemeentedecreet gelaten, en misschien komen ze na 2006 terug op de agenda. Bovendien is de het gemeentekiesdecreet voor later.

De heer Tavernier verwijst naar zijn eigen voorstellen van decreet, die hij zal omzetten in amendementen op het ontwerp van gemeentedecreet. De voorstellen gaan over punctuele zaken die in het ontwerp niet worden beslecht, maar die niettemin belangrijk zijn. De decumulatieregeling bijvoorbeeld is ontoereikend. Men kan die beslissing niet overlaten aan elk individu afzonderlijk. Er wordt blijkbaar geen gemeentelijke autonomie nagestreefd, maar wel individuele autonomie. Via een amendement zal een verbod worden voorgesteld op de cumulatie van een uitvoerend gemeentelijk mandaat en een parlementair mandaat.

De spreker stelt de discussie te hebben meege maakt in het federaal parlement over de opwaardering van het ambt van burgemeester en schepenen. De discussie ging voor een deel over de inhoudelijke opwaardering, maar vooral over de geldelijke opwaardering. Op zich is daar niets op tegen, want het gaat over erg belangrijke mandaten. Als wordt beslist dat het om belangrijke mandaten gaat die goed moeten worden gerenumereerd, omdat de gemeentelijke mandaathouders er veel tijd in steken, en als men tegelijkertijd ook stelt dat een parlementair mandaat een belangrijk mandaat is waarmee men meer dan voltijds bezig is en dat ook goed moet worden vergoed, dan is het niet mogelijk zijn om beide tegelijk uit te voeren. Ofwel beschouwt men een dergelijk mandaat als belangrijk en kan er niet worden gecumuleerd, ofwel beschouwt men de mandaten als niet zodanig belangrijk en kunnen ze gerust worden gecombineerd, zeker als de mandaathouders over voldoende medewerkers beschikken die worden betaald door het parlement of de gemeente.

De discussie gaat voor een deel over het element inkomen. De spreker kan er begrip voor opbrengen dat sommigen vinden dat ze als burgemeester van een belangrijke stad een onvoldoende grote wedde hebben, waardoor ze een bijkomend parlementair mandaat nodig vinden dat ze invullen door één namiddag per week te komen stemmen. De discussie gaat ook over tijdsbesteding, want twee belangrijke mandaten kunnen niet worden samengevoegd.

Bovendien gaat de discussie over belangenvermenging. Wie op verschillende niveaus tegelijk werkt, wordt op een bepaald moment met een belangenconflict geconfronteerd. Leden van het Vlaams Parlement zijn trouwens niet alleen verkozen voor hun stad of hun gemeente en mogen dus niet enkel de belangen van die stad of gemeente verdedigen, maar zijn verkozen voor het verdedigen van het algemeen belang en ze vertegenwoordigen Vlaanderen. Cumulatie dreigt tot gevolg te hebben dat leden van het Vlaams Parlement zich enkel richten op hun eigen gemeente of stad.

In verband met de burgemeester en schepenen is er nog een nieuwigheid in het ontwerp van gemeentedecreet, met name met betrekking tot het doorgeven van mandaten in de loop van de legislatuur. Bij de voordracht van iemand tot schepenen zal tegelijk een ontslagbrief worden meegestuurd en een vervanger worden aangeduid. Met de bestaande afspraken zijn er inderdaad nogal wat problemen, maar de spreker vreest dat de remedie even erg is als de kwaal. Wie kan op het moment van het indienen van de kandidaturen, inclusief van de vervanger, al voorzien wat 2, 3 of 4 jaar later de politieke situatie zal zijn? De persoon die op voorhand afstand heeft genomen van zijn mandaat, kan zich ondertussen hebben ontpopt tot iemand die in feite zou moeten blijven.

Normaal mag ervan worden uitgegaan dat iemand als gemeenteraadslid, als schepenen of als burgemeester zijn taak voor een periode van 6 jaar op zich neemt. Nu wordt voorgesteld om de gemeenten zelf te laten beslissen wat ze willen. In gemeenten met een moeilijke coalitievorming zal dat aanleiding geven tot tal van constructies. Nog veel meer dan nu, zal er worden gemarchandeerd. Er kan worden gewerkt met halve mandaten, met één derde van een mandaat, met afspraken over wat er na het mandaat moet gebeuren, enzovoort. Wie wat verbeeldingskracht aan de dag legt, zal zich zeker afvragen of de nieuwe regeling wel een goede zaak is.

De heer Tavernier betreurt dat de gemeenteraad in dit alles niet echt een rol speelt. Een wissel van schepenen moet kunnen op het ogenblik dat een schepenen niet langer het vertrouwen krijgt van de gemeenteraad, als iemand geen meerderheid meer achter zich heeft of als iemand verkeerde beslissingen heeft genomen. Op dergelijke ogenblikken zou iemand om politieke redenen vervangen

moeten kunnen worden. Die mogelijkheid, via een constructieve motie van wantrouwen, werd niet in het decreet opgenomen. Dat is een lacune, vooral omdat de normale periode 6 jaar is. Tenzij iemand zijn eigen ontslagbrief al op voorhand tekent, kunnen schepenen niet worden afgezet of vervangen.

De gemeenteraad kan zelf het aantal schepenen bepalen, want in het decreet wordt het maximaal aantal schepenen vastgelegd en wordt het minimum aantal vrijgelaten. Op zich klinkt dat mooi maar het kan tot een meer poujadistisch dan politiek geïnspireerd opbod leiden. Om allerlei discussies te vermijden, zou de Vlaamse Regering beter het aantal schepenen voor elke gemeente vastleggen. Hetzelfde geldt voor de zitpenningen. Ondanks de luide roep om meer gemeentelijke autonomie, zijn de gemeentebesturen blij dat de Vlaamse overheid die bedragen bepaalt. Op die manier kunnen de gemeentebesturen eindeloze interne discussies vermijden.

De heer Tavernier vindt dat de relatie tussen het gemeentebestuur en het OCMW te zeer vanuit een institutionele invalshoek wordt benaderd. Men zou eigenlijk vooral naar een eenheid in het sociaal beleid moeten streven. Dat beleid moet door het gemeentebestuur en door het OCMW worden gevoerd. Het voorliggend ontwerp van decreet biedt mogelijkheden om op dat vlak tot integratie te komen. Tijdens het integreren van die beleidsaspecten moet men over een aantal eigenheden waken. Die eigenheden bevinden zich vooral op het domein van de behandeling van individuele dossiers. Een te verregaande integratie zou negatieve gevolgen kunnen hebben. De gemeenteraden moeten bepaalde waardevolle activiteiten en regels van de OCMW's respecteren. In een aantal gemeenten loopt het op dat vlak wel eens fout. Dat betekent echter niet dat het op dit moment automatisch overal verkeerd loopt. Er zijn veel gemeenten waar de verhoudingen tussen gemeente en OCMW goed zijn.

De introductie van de financieel beheerder, de omvorming van de functie van gemeenteontvanger, de verhouding tussen de financieel beheerder en de gemeentesecretaris en het schepencollege, zijn volgens de heer Tavernier belangrijke elementen. De financieel beheerder is enorm belangrijk en zal nog belangrijker worden. Men heeft nu eenmaal iemand nodig die dagdagelijks waakt

over de wettigheid en de regelmatigheid van de handelingen van de gemeente, want de resultaten van de meeste handelingen zullen op een bepaald moment terug te vinden zijn in de rekeningen van de gemeente.

De heer Tavernier stelt vast dat specifieke toezichtsregels in de loop der jaren werden afgebouwd. Daar zijn goede argumenten voor, maar tezelfdertijd blijft een onafhankelijke financiële controle op de wettigheid en de regelmatigheid noodzakelijk. In 90 percent van de gevallen gaat alles goed, maar soms loopt het verkeerd. Op dat moment is een onafhankelijke financieel beheerder nodig, want op gemeentelijk vlak is er nu eenmaal geen Rekenhof en geen specifiek toezicht.

Men kan zeggen dat de controle door de gemeenteraadsleden moet gebeuren, want gemeenteraadsleden hebben toegang tot nagenoeg alle gegevens. Maar zelfs actieve, goed gedocumenteerde gemeenteraadsleden kunnen onvoldoende op de hoogte zijn van een aantal technisch-financiële elementen. Bepaalde besluiten over bijvoorbeeld weddeschalen zijn moeilijk in te schatten door gemeenteraadsleden. Het is dan ook absoluut normaal dat zoiets nog door iemand anders wordt gecontroleerd. Die persoon moet dus voldoende onafhankelijk kunnen functioneren. Het statuut van de financieel beheerder zoals het nu is uitgetekend, is echter een beetje schizofreen. Men moet opteren voor een duidelijker onafhankelijke positie.

Inzake de autonome gemeentebedrijven en extern verzelfstandigde agentschappen, moet men zich de vraag stellen of de onafhankelijke en democratische controle door de gemeenteraad voldoende is gewaarborgd. Die organen worden opgericht om soepeler te kunnen werken, want een aantal procedures worden als veel te log aangevoeld. In de praktijk gaat het dan om het verminderen van de controle, het voeren van een apart personeelsbeleid en het niet moeten volgen van een aantal regels. Men kan zich dan afvragen waarom een aantal procedures niet soepeler wordt gemaakt.

De heer Tavernier zal proberen hier nog aan te schaven door amendementen in te dienen. Men moet zich afvragen of democratische controle wel voldoende aanwezig is bij de verzelfstandigde organen, zowel inzake het dagdagelijks beleid, maar zeker ook inzake de financiële kant van de

zaak. Of zet men een aantal constructies op om een ander overheidsniveau geld af te troggelen? De spreker verwijst naar een recente beslissing van de gemeenteraad van een bepaalde gemeente om een autonoom gemeentebedrijf op te richten, met de BTW-optimalisatie als voornaamste argument. Dat werd gedocumenteerd met een studie van PricewaterhouseCoopers. Moet dat niet op een andere wijze worden aangepakt? Als de Vlaamse overheid erachter staat dat gemeenten dat doen, dan moet er wel over worden gewaakt dat er een strikte democratische controle is, ook inzake personeelsbeleid. Die controle moet echt zijn ingebouwd.

Wat de participatie van de burger betreft, vindt de heer Tavernier dat er naast de klachtenfunctie, zeker voor de kleinere gemeenten, de ombudsfunctie echt moet worden geïnstalleerd. Ook inzake volksraadplegingen zijn er een aantal aspecten voorzien in het ontwerp van gemeentedecreet. De spreker zal amendementen indienen om die nog te verbeteren en de bevolking meer te laten spreken en betere initiatieven te laten nemen.

Een ander belangrijk punt is de verhouding tussen schepencollege en gemeenteraad. De spreker vindt dat het ontwerp op dat vlak van te weinig visie getuigt. Bovendien stelt hij vast dat een aantal bevoegdheden worden overgeheveld van de gemeenteraad naar het college van burgemeester en schepenen, bijvoorbeeld inzake de benoemingen en het ontslag van personeel. Behalve voor de gemeentesecretaris, de adjunct-secretaris en de financieel beheerder, zou dat gebeuren door het college. In een ideale wereld zou dat niet voor problemen zorgen. Er zou objectiviteit zijn over het profiel en de beoordeling. Nu is er echter sprake van een kleine groep, doordat een aantal kandidaten sowieso afvallen. Vervolgens gaat men zeer objectief bekijken wie van die drie of vijf personen de beste is. Dat is een gevaarlijk pad. Momenteel controleert de gemeenteraad dit.

De *minister* merkt op dat er nergens in het ontwerp staat dat het personeelsbeleid een zaak wordt van het college. Uiteindelijk beslist de gemeenteraad of ze dat al dan niet doorverwijst naar het college. De gemeenteraad is terzake volledig bevoegd. Meer nog, er bestaat een mogelijkheid – bijvoorbeeld in grote steden, maar dat is opnieuw een zaak van lokaal maatwerk – dat het college de aanwerving van contractueel personeel verder zou

doordelegeren naar de gemeentesecretaris. Dan moet in een afsprakennota goed worden vastgelegd binnen welke procedures en welk raamwerk die aanwervingen gestalte kunnen krijgen. Men mag het niet laten uitschijnen dat het personeelsbeleid wordt gepolitiseerd.

De minister stelt nog dat de gemeentebesturen op zoek zijn naar bekwame administratieve krachten voor het realiseren van hun politieke project. Dat is een positieve evolutie. Ze zoeken op de eerste plaats naar bekwaamheid en degelijkheid. Als politicus wordt men immers beoordeeld op wat men verwezenlijkt. Men kan slechts iets verwezenlijken als men kan samenwerken met bekwame administratieve krachten.

De heer *Jef Tavernier* repliceert dat het hem gaat over de verschuiving van bevoegdheden. Er is inderdaad sprake van een gemeenteraad die het personeelsbeleid van een gemeente controleert. Op een bepaald ogenblik kan die tussenbeide komen. In artikel 57 wordt echter bepaald dat de bevoegdheden van het college van burgemeester onder meer bestaan uit het aanstellen en ontslaan van personeel, net als het opleggen van tuchtmaatregelen. Artikel 106 bepaalt uitdrukkelijk dat het college het personeel aanstelt en ontslaat, terwijl vroeger de gemeenteraad dit deed.

De *minister* antwoordt dat de gemeenteraad kan beslissen het personeelsbeleid toe te wijzen aan het college van burgemeester en schepenen. In de praktijk zal die bevoegdheid heel vaak bij het schepencollege terechtkomen, maar dat sluit niet uit dat het bij de gemeenteraad kan liggen. Het is niet correct te suggereren dat de gemeenteraden hiermee worden geamputeerd op het vlak van het personeelsbeleid.

De heer *Jef Tavernier* meent dat de tekst dan verkeerd is opgesteld. Hij zal hierop terugkomen bij de bespreking van artikel 57. In het ontwerp van gemeentedecreet staat dat het een bevoegdheid is van het college van burgemeester en schepenen. Welnu, dan ligt die bevoegdheid daar. Als men zou schrijven dat het een bevoegdheid is van de gemeenteraad, dan ligt ze bij de gemeenteraad, die dan eventueel kan delegeren. Dat is een fundamenteel verschil.

De heer *Jan Peumans* verwijst naar artikel 43 waarin duidelijk staat wat de bevoegdheden van

de gemeenteraad zijn. Onder punt 7 staat “het aanstellen en ontslaan van de gemeentesecretaris”. In artikel 57 staat onder punt 2 ‘het aanstellen en ontslaan van het personeel alsook de tucht ten aanzien van het personeel onverminderd de bevoegdheid van de gemeenteraad overeenkomstig artikel 43, paragraaf 2, punt 7”. Daar gaat het over de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder, plus de sanctie- en tuchtbevoegdheid ten aanzien van die personeelsleden.

De heer *Jef Tavernier* benadrukt dat artikel 43, paragraaf 2, ten zevende enkel gaat over de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder. Daarvoor is de gemeenteraad bevoegd. Voor de rest is het het schepencollege.

De *minister* stelt dat het niet gaat om een bevoegdheid die automatisch bij het college ligt.

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat er een verschil is tussen de bedoeling van de minister, en wat er concreet staat in het ontwerp.

De *minister* stelt dat het erom gaat dat de bevoegdheid inzake die drie functies niet aan het college kan worden toegewezen. Maar niets sluit uit dat de rest ook bij de gemeenteraad blijft.

Voor de heer *Jef Tavernier* moet duidelijk worden gemaakt waar de bevoegdheid in principe ligt. Van daaruit kan er sprake zijn van delegatie. Het moet duidelijk zijn dat de gemeenteraad kan delegeren naar het schepencollege.

De spreker vindt het ook belangrijk dat de raadsleden een statuut krijgen. Ook hierover heeft hij een voorstel van decreet ingediend. Naast de burgemeester en de schepenen is er een administratie, die hopelijk deskundig is, en dat in de meeste gevallen inderdaad is. Gemeenteraadsleden zijn verkozen en moeten een bepaalde controle kunnen uitoefenen, een beleid kunnen voeren en voorstellen kunnen doen. Voor die belangrijke taak moeten ze de nodige middelen krijgen.

De heer *Tavernier* is tevreden dat de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester niet meer in het ontwerp van decreet staat. Er zouden bijvoorbeeld problemen kunnen rijzen wanneer er zich een ‘cohabitation’ voordoet. Dat moet men niet

institutionaliseren. Men moet niet nog verder de persoonsgebonden weg inslaan en het vedetendom ook op het niveau van de gemeenten willen opdrijven.

Tot slot verklaart de spreker dat hij zich heeft gefocust op die aspecten waarmee hij problemen heeft. Dat neemt niet weg dat er een pak verbeteringen in zitten in vergelijking met de huidige situatie. Een voorbeeld daarvan is de openbaarheid van de commissievergaderingen. De wijze waarop de voordracht van de burgemeester en de schepenen gebeurt, nog ongeacht de kwestie van de deeltijdse mandaten, is nu duidelijker en laat minder onregelmatigheden toe.

5. *Tussenkomen van de heer Christian Van Eyken*

Het valt de heer *Christian Van Eyken* op dat in dit ontwerp van gemeentedecreet er vaak sprake van is dat iets ‘kan’. Dat betekent dat de autonomie van de gemeenten gerespecteerd wordt. Er is gedacht aan maatwerk. Onder de 308 gemeenten zijn er immers kleine, maar ook grote, en zijn er ook verschillende types.

Bepaalde nieuwigheden zijn misschien wel aantrekkelijk, maar zullen niet altijd toepasbaar zijn in de kleine gemeenten, en dat door een gebrek aan personeel en middelen. Zo is er sprake van interne controle. Dat is op zich een goede zaak, maar het genoemde managementteam, dat uit twee of maximaal drie personen bestaat, is moeilijk te evalueren. In kleine gemeenten verlopen de contacten tussen de bestuursleden weliswaar gemakkelijker, maar het feit dat dit geïnstitutionaliseerd wordt zal voor problemen zorgen. In de gemeente waar de spreker burgemeester is, probeert men al jarenlang een managementteam op te richten, maar in de praktijk blijkt dat niet mogelijk, onder meer omwille van tijdsgebrek.

De spreker vindt het positief dat men probeert te komen tot een beter sociaal beleid via het opnemen van de OCMW-voorzitter in het college. Hij heeft wel een aantal praktische bedenkingen bij het feit dat de OCMW-voorzitter vanaf 2012 tot het schepencollege zal behoren. Kan die OCMW-voorzitter binnen dat college ook andere dan sociale bevoegdheden hebben? Ook als men die OCMW-voorzitter als volwaardig lid beschouwt van het schepencollege, heeft hij al heel veel werk

met het runnen van het OCMW. Hij zou dan eventueel nog bijkomend werk krijgen. In kleinere besturen kan dat voor moeilijkheden zorgen.

Momenteel gebeurt er een soort van toezicht vanuit het college op wat het OCMW doet. Er zijn bepaalde overlegmomenten tussen OCMW en gemeente op het gebied van begroting, personeel, enzovoort. Hoe zal dat dan in de toekomst gebeuren, als die OCMW-voorzitter al in het college zit? Hij vertegenwoordigt dan twee partijen tegelijkertijd.

Er is ook het feit dat het OCMW en het college momenteel met elkaar kunnen overleggen, maar het niet noodzakelijk eens zijn. De faciliteitengemeenten kennen echter het principe dat alle beslissingen met eenparigheid moeten worden genomen. Wil dat dan zeggen dat de OCMW-voorzitter op dat ogenblik over alle materies van alle bevoegdheden zijn zeg kan hebben en dat hij allerlei zaken naar de gemeenteraad zou kunnen sturen? Hoe zal dat in zijn werk gaan? Zal men daar speciale regelingen voor treffen?

Wat de mandaatfuncties betreft, heeft de spreker een vergelijkbare opmerking. Hij vindt dat alleszins een goed principe, dat echter in kleinere gemeenten voor problemen kan zorgen. Kleinere besturen zullen moeilijker kunnen opteren voor die mandaatfunctie, omdat het vandaag al zo moeilijk is om een goede gemeentesecretaris aan te werven. Nu wil men dat ambt om de zoveel jaar op het spel zetten. Te vrezen valt dat kleine besturen niet over de nodige kandidaten zullen kunnen beschikken.

Wat de personeelsformatie betreft, vindt de heer Van Eyken het positief dat er een vermindering is van de planlasten. Het personeelsbehoefteplan moet niet telkens opnieuw opgemaakt worden wanneer er een kleine wijziging gebeurt. Enkel het geheel moet worden bekeken. Het gaat vooral over het financieel haalbare van een wijziging in die personeelsformatie, men heeft het dan niet meer over de opportuniteit van het aanwerven van bepaalde personeelsleden, want dat is eerder een politieke keuze van het lokale bestuur. Er is dus enkel een sanctie als de personeelsformatie de gemeente in financiële moeilijkheden zou brengen.

Wat het aantal schepenen betreft, stelt de heer Van Eyken dat in de kleinere besturen het maxi-

mumaantal schepenmandaten ook het minimumaantal moet zijn – en dus niet alleen in de faciliteitengemeenten. Dikwijls zijn die besturen namelijk zo klein dat ook de schepen een inbreng heeft en een noodzaak is voor de goede werking van het bestuur.

De spreker is van oordeel dat kleinere gemeenten geen gebruik zullen maken van de mogelijkheid om een voorzitter uit de gemeenteraad te benoemen. Dat heeft niet alleen te maken met een gebrek aan personeel of kandidaten, maar ook met het feit dat een voorzitter nood zal hebben aan een minimale omkadering voor het uitoefenen van zijn functie.

Tot slot stelt de spreker vast dat tijdens de hoorzitting in verband met de budgethouder en de financieel beheerder is gebleken dat men liever alles bij het oude houdt.

6. *Tussenkomst van de heer Jacky Maes*

De heer *Jacky Maes* meent dat het nieuwe gemeentedecreet een soort grondwet voor de gemeenten moet zijn voor de volgende 25 jaar. Dat betekent dat het een gewichtig document is dat de mogelijkheid moet geven om de volgende jaren een goed beleid uit te tekenen. Dat impliceert dat er een groot draagvlak moet zijn, zowel bij de steden en de gemeenten als bij de politieke partijen.

Het nieuwe gemeentedecreet moet dienen om het beleid te verbeteren. Men kan zich afvragen of de veranderingen die werden aangebracht, wel degelijk zullen leiden tot beter beleid. Veranderingen mogen immers geen showelementen bevatten. Dat geldt ook voor het provinciedecreet, dat later zal worden besproken.

De sp.a-spirit-fractie vindt de gemeentebesturen zeer belangrijk, omdat ze een grote invloed hebben op de miljoenen Vlamingen en hun dagelijks leven. Het gemeentebestuur is het basisniveau dat het dichtst bij de burger staat en het meest herkenbaar is. Net daarom is het nodig dat het een zo ruim mogelijk takenpakket krijgt toegewezen.

Het uitgangspunt is dat de voorgestelde wijzigingen samenhangend moeten zijn en dat het geheel coherent moet blijven. Er moet coherentie blijven

bestaan met het OCMW-decreet en het provincie-decreet.

De Vlaamse Regering heeft in het regeerakkoord opgenomen dat ze de lokale besturen meer bestuurskracht, ruimte, autonomie en slagkracht wil geven. De sp.a-spirit-fractie heeft dat regeerakkoord mee goedgekeurd. Alhoewel die fractie nogal wat bedenkingen heeft bij een aantal onderdelen van het nieuwe gemeentedecreet, wil men het regeerakkoord ook uitvoeren.

Het nieuwe gemeentedecreet moet dienen om de wijzigingen door te voeren onmiddellijk na de verkiezingen van oktober 2006. Concreet betekent dat vanaf 1 januari 2007. De indruk bestaat dat de ambitie te groot is en dat men nog eens goed moet nadenken over een aantal zaken. Het kan gevaarlijk zijn om dit nieuwe decreet er snel door te jagen om het helemaal klaar te hebben voor oktober 2006.

Vooraf tijdens de jongste dagen en weken werd die indruk en mening nog versterkt. Het personeelsbeleid, de ontwikkeling van de organisatie, de rol van de secretaris en de rol van de ontvanger roepen immers alleen maar meer vragen op. Blijkbaar kan niemand echt leven met de voorgestelde wijzigingen en ontvangt men signalen van verwarring en onbegrip, zowel in verband met de situatie van de secretaris als die van de ontvanger.

Voor de spreker is die situatie nog niet helemaal duidelijk. Samen met zijn fractie vraagt hij zich af of men zich niet wat meer tijd had moeten gunnen om tot een beter organisatiemodel te komen.

De sp.a-spirit-fractie heeft de voorbereiding in verband met het nieuwe gemeentedecreet grondig aangepakt. Een werkgroep met heel wat mandatarissen kwam regelmatig bijeen. Die bestond uit burgemeesters, schepenen, OCMW-voorzitters en deskundigen. Voor het overige konden alle sp.a-spirit-mandatarissen gedurende de afgelopen maanden hun adviezen overmaken. Bovendien werden honderden reacties ontvangen die toelaten een breed gedragen advies te geven over het ontwerp van decreet dat nu op tafel ligt.

Op die manier kwamen heel wat knelpunten aan het licht en werden er een aantal bedenkingen gemaakt. Hier zal bij de artikelsgewijze bespreking dieper op worden ingegaan, maar de spreker maakt er hier al melding van.

Het voorstel dat de gemeenteraad autonoom mag beslissen wie er voorzitter van de gemeenteraad wordt, kan op een twijfelende goedkeuring rekenen. Veel mensen vinden dat zeer lovenswaardig, maar er zijn veel sceptici die in dit verband spreken over de creatie van een lege doos. Er is immers niet voorzien in een omkadering voor die voorzitter.

Grote vraagtekens worden geplaatst bij de rol van de OCMW-voorzitter en bij de verhouding tussen de gemeente en het OCMW. Men heeft aangedrongen op een overgangsfase, waardoor de verplichtingen in dat verband pas reëel worden in 2013. Met name vreest de spreker voor een uitholling van het OCMW als orgaan. Het is niet omdat het in enkele gemeenten niet botert tussen het schepencollege en de OCMW-raad, dat men het kind met het badwater moet weggooien.

Ook over de toevoeging van de OCMW-voorzitter aan het schepencollege zullen er vragen worden gesteld. Iedereen die met het gemeentebestuur bezig is, weet dat er geen schepenen van sociale zaken of van openbare werken bestaat. Er bestaat een eerste, tweede, derde schepenen, enzovoort. Er bestaat ook een OCMW-voorzitter. De schepenen van sociale zaken die straks OCMW-voorzitter wordt, of omgekeerd, kan zijn bevoegdheid over sociale zaken verliezen. Met de OCMW-voorzitter kan dat niet. Op die vragen moet er een antwoord komen. De organieke wet is heel duidelijk. Als men praat over beleid, praat men over centen. De toevoeging van een OCMW-voorzitter kan niet betekenen dat er minder middelen worden toegewezen aan het OCMW. Vandaag gebeurt dat via het overlegcomité en via de begroting.

Anderzijds is het zeer positief dat de installatie van de OCMW-raad wordt vervroegd van april naar januari. Men moet ervoor zorgen dat in de uitvoeringsbesluiten een overgangsmaatregel wordt ingeschreven voor degene die daar vandaag het slachtoffer van is.

De getekende voordrachtsakte voor de aanwijzing van de voorzitter van de gemeenteraad, de burgemeester en de schepenen is een beter systeem, maar de duur van het mandaat en het vastleggen van de opvolgers is gevaarlijk en kan leiden tot postjesverdeling. Dat verdient de burger niet.

De sp.a-spirit-fractie zegt dat de statutaire betrekking het uitgangspunt moet blijven, maar men

kan zich vinden in een mandaatsysteem voor sommige specifieke functies. De rechtspositie van het personeel is en blijft wel belangrijk.

Het modulair beleid over de uitvoerende mandaten kan voor de grotere gemeenten en steden een oplossing bieden, maar of veel gemeenten vrijwillig zullen kiezen om het met minder schepenen te doen vanaf 2006, is zeer twijfelachtig.

Samenvattend stelt de spreker dat het nieuwe gemeentedecreet een positieve indruk nalaat, maar dat er veel vragen blijven over de rol van de secretaris, van de ontvanger, over de verhouding van de gemeente tot het OCMW, de overheveling van de OCMW-voorzitter naar het college en de talrijke verwijzingen in het ontwerp naar het woord 'kan'. Het woord 'kan' legt te veel de nadruk op wat niet moet, en dat verhoogt de transparantie van het gemeentebestuur niet. Niettemin wil de spreker het ontwerp van gemeentedecreet helpen verdedigen door samen met andere collega's hier en daar verbeteringen aan te brengen.

7. *Tussenkomen van de heer Herman Lauwers*

De heer *Herman Lauwers* stelt dat het ontwerp van gemeentedecreet een kaderdecreet is omdat aan de lokale besturen veel keuzes worden gelaten. Het is goed dat de gemeenten zoveel autonomie hebben, maar tegelijk zijn er meningsverschillen over het aantal veranderingen. Die verschillen lopen over de partijen heen en vallen dikwijls samen met de kwestie of een mandataris deel uitmaakt van de meerderheid dan wel van de oppositie. Voor de oppositie moet alles veranderen, voor de meerderheid loopt alles op wieltjes.

De keuzes gaan over wie de voorzitter van de raad moet zijn, over het aantal schepenen, de positie van de OCMW-voorzitter in het schepencollege, het budgethouderschap, enzovoort. De gemeenten moeten de vrijheid hebben om die keuzes te maken, maar dat houdt ook een gevaar in. De samenhang kan daardoor verdwijnen. Er is niet altijd een consistente visie op de keuzes die worden gemaakt. Met die keuzemogelijkheden dreigt men een consistent model te verlaten, en krijgt men een modulair systeem dat niet altijd logisch is. Veel hangt af van de keuze of van de combinatie van keuzes die wordt gemaakt.

De spreker verklaart al lang voorstander te zijn van een voorzitter uit de raad. Als men een voorzitter uit de raad wil, moet men dat echter ernstig aanpakken. Die moet dan de agenda kunnen bepalen, de commissies kunnen organiseren, instaan voor de briefwisseling en de verzending, een secretariaat hebben enzovoort. Het schepencollege moet dan een uitvoerend orgaan worden, met een wettelijke lijst van uitvoerende bevoegdheden en met budgethouderschap voor de schepenen. De spreker ziet niet in wat de meerwaarde kan zijn van een schepen als voorzitter van de raad. De voorzitter moet ofwel de burgemeester zijn ofwel een lid van de raad. Als wordt gekozen voor het systeem van een voorzitter uit de raad, dan moet ervoor worden gezorgd dat hij voldoende omkaderd is: hij moet eisen kunnen stellen ten opzichte van het schepencollege, hij moet de werkwijze van behandeling kunnen bepalen, hij en niet het schepencollege moet bepalen welke experts op een raad worden gehoord, enzovoort.

De heer *Lauwers* heeft vragen bij de positie van een OCMW-voorzitter die wordt toegewezen aan het college. Die man krijgt een heel bijzondere functie, want hij heeft stemrecht in het college, maar maakt niet noodzakelijk deel uit van de gemeenteraad. Hij kan er inderdaad deel van uitmaken, maar toch moet nog een en ander worden geregeld, want hij kan niet worden ondervraagd. Hij zou trouwens niet worden ondervraagd over de bevoegdheden van het OCMW. Het wordt een soort superschepenen met stemrecht in het college die zich kan verstoppen omdat hij niet naar de gemeenteraad moet. Wat zal er gebeuren in geval van conflict tussen het schepencollege en de raad? Is hij dan lid van het schepencollege of is hij dan OCMW-voorzitter?

De *minister* merkt hierbij op dat, als hij een verkozen gemeenteraadslid is en hij wordt in die hoedanigheid voorzitter van het OCMW, hij dan ook stemrecht heeft in de gemeenteraad. Wordt hij buiten degenen die verkozen zijn voor de raad, verkozen als voorzitter van het OCMW en komt hij in het schepencollege, dan maakt hij ook deel uit van de gemeenteraad, maar zonder stemrecht.

De heer *Jan Peumans* verwijst naar de opmerking van de VVSG dat de OCMW-voorzitter in de gemeenteraad niet kan worden geïnterpelleerd over zaken die betrekking hebben op het OCMW.

De *minister* bevestigt dit maar stelt ook dat de persoon in kwestie andere bevoegdheden kan hebben.

De heer *Jan Peumans* beaamt dit, maar het is wel de vraag of hij andere bevoegdheden heeft of gewoon een toegevoegd lid is dat de belangen van het OCMW komt verdedigen. Het is goed om het advies daaromtrent van de VVSG nog eens te lezen. De vereniging koppelt zes voorwaarden aan de invoering van het systeem.

De heer *Herman Lauwers* vindt dat het ontwerp een goede startbasis vormt voor het ontwikkelen van nieuwe concepten van gemeentestructuren. Hij hoopt zeker niet dat alles bij het oude zal worden gelaten. Anderzijds hoopt hij ook dat het geen chaos wordt en men 308 verschillend gestructureerde gemeentebesturen krijgt, waardoor er geen duidelijkheid en coherentie meer zou zijn voor de burgers noch voor de mandatarissen.

Daarom vindt de spreker het noodzakelijk dat de minister een aantal modellen laat uitwerken naargelang de grootte van de gemeente of de keuzes die worden gemaakt, die niet verplichtend zijn voor de gemeenten, maar die consistent zijn.

Zo zou het toevoegen van de voorzitter van het OCMW aan het schepencollege gepaard kunnen gaan met het aanduiden van een ondervoorzitter in het OCMW, waardoor er één schepen minder is in het college en de verhoudingen bijgevolg gerespecteerd blijven en de werkdruk wordt verdeeld. De spreker denkt ook aan de combinatie van het voorzitterschap van de raad en een delegatiebevoegdheid aan het schepencollege. Achter dergelijke keuzecombinaties zit een logica. Hij stelt dus voor dat een aantal keuzemodellen wordt uitgewerkt, waardoor de gemeentebesturen een gedege- gen keuze kunnen maken en men op termijn tot een aantal types van besturen kan komen.

8. *Tussenkoms van de heer Hubert Brouns*

De heer *Hubert Brouns* vindt de integratie van de OCMW-voorzitter in het schepencollege een heel goede ontwikkeling. Die integratie heeft veel positieve kanten, al zijn er ook een aantal onduidelijkheden. Als de OCMW-voorzitter wordt geïntegreerd in het college, kan er een veel efficiënter en degelijker sociaal beleid worden gevoerd, omdat

de verantwoordelijkheid gezamenlijk zal worden gedragen en omdat de OCMW-voorzitter deze zaken dagelijks of wekelijks mee zal bespreken in het college. De verantwoordelijkheid zal veel meer worden gedragen door het college, maar uiteraard blijven er een aantal specifieke verantwoordelijkheden voor de OCMW-raad over.

Die integratie is belangrijk want nu is de OCMW-voorzitter vaak een alleenstaand figuur die zijn beleid alleen moet dragen. Uiteraard zijn er overlegmomenten met het schepencollege waarin hij kan meedelen wat hem bezighoudt, maar als hij zich als een volwaardige collega kan integreren in het college, mag hij veel meer begrip en engagement van zijn collega's verwachten om samen het sociaal beleid vorm te geven.

Wat die integratie betreft, vindt de spreker nog dat het maatwerk ten volle moet worden benut. Die integratie kan heel ver gaan. De spreker kan zich indenken dat, wanneer de voorzitter wordt opgenomen, men ook een aantal OCMW-diensten kan integreren in de gemeentelijke diensten, bijvoorbeeld de personeelsdienst en de financiële dienst. Een deel van het sociale werk – waarover nu vaak wordt gediscussieerd wie het ter harte moet nemen, de gemeente of het OCMW – kan worden geïntegreerd in één sociale dienst. Een aantal OCMW's beschikt over een eigen technische dienst. Ook die kan worden geïntegreerd. Die vormen van integratie zijn aanzetten tot een veel efficiënter en kostenbesparend beleid.

De spreker is er zich van bewust dat het verdedigen van die stelling een aantal kaderleden van het OCMW onrustig maakt. Ze vragen zich af wat er voor hen overblijft. In middelgrote gemeenten die met een eigen OCMW-ontvanger en een eigen OCMW-secretaris werken, wordt de opdracht van die twee kaderfuncties uiteraard voor een stuk uitgehold. Dat is de keerzijde van de medaille. Indien men de taakin-vulling maximaal blijft respecteren, moet men hiervoor de nodige oplossingen vinden.

De heer Brouns stelt vast dat het ontwerp van decreet een aantal wijzigingen bevat van het statuut van de gemeenteraadsleden en van de leden van het college van burgemeester en schepenen. Het salaris van de burgemeester zal niet langer van het salaris van de gemeentesecretaris worden afgeleid. Dat salaris zal in de toekomst aan de vergoedingen van de Vlaamse volksvertegen-

woordigers worden verbonden. De spreker vindt het alvast een goede zaak dit aan andere politieke mandaten en niet aan de vergoedingen van ambtenaren te verbinden.

Hoewel het punt niet in het voorliggend ontwerp van decreet aan bod komt, zou men eens over een uitstapregeling voor mensen met een uitvoerend mandaat moeten nadenken. Er zijn immers mensen die, na een jarenlang engagement, onverwacht hun uitvoerend mandaat verliezen. Aangezien ze zich nog volop in hun actieve levensperiode bevinden, moeten ze weer op zoek naar een baan. Het moet mogelijk zijn om deze mensen, binnen de grenzen van een degelijk afgebakende overgangsperiode, een vangnet aan te bieden.

Gelet op hun statuut als bruggepensioneerde, gepensioneerde, zelfstandige of ambtenaar, zien bij de start van elke legislatuur een aantal uitvoerende mandatarissen zich verplicht een gedeelte van hun vergoeding in te leveren. Artikel 70 van het ontwerp van decreet zou op dit vlak een oplossing kunnen bieden. Hoe moet dat artikel precies worden geïnterpreteerd? Volgens het vermelde artikel zal in de mogelijkheid worden voorzien om het inkomensverlies van uitvoerende mandatarissen te compenseren. Een gemeentebestuur kan momenteel al een gelijkaardige beslissing nemen. De vraag is of het in de toekomst om een verplichting zal gaan. Moeten de betrokken mandatarissen dit zelf vragen of is het gemeentebestuur sowieso verplicht die compensatie toe te kennen?

De *minister* antwoordt dat de betrokkenen steeds zelf de vraag moeten stellen. Het is de bedoeling te vermijden dat een gemeentebestuur bepaalde mensen die compensatie zou kunnen weigeren.

Volgens de heer *Hubert Brouns* zou het hier beter om een verplichting gaan. Dat maakt het mogelijk de willekeur te bestrijden. Bovendien is het college van burgemeester en schepenen vaak rechter en partij. Vanuit moreel oogpunt is dat een moeilijke positie.

De heer *Brouns* vindt de mogelijkheid van een gemeenteraad om een eigen voorzitter te kiezen een positief gegeven. De voorzitter van de gemeenteraad kan als een bruggenbouwer tussen het college van burgemeester en schepenen, de gemeenteraad en de afzonderlijke gemeenteraadsleden fungeren. De functie van de voorzitter van

de gemeenteraad moet dan ook ernstig worden ingevuld. Die functie mag geen geschenkje worden voor een gemeenteraadslid dat niet in het college van burgemeester en schepenen is opgenomen.

De voorzitter zou onder meer kunnen bepalen hoe en wanneer bepaalde informatie onder de gemeenteraadsleden moet worden verspreid. De grootste frustratie van gemeenteraadsleden is immers dat ze steeds achter allerlei informatie moeten aanhollen. Een afsprakennota tussen de voorzitter van de gemeenteraad en de uitvoerende mandatarissen moet het mogelijk maken de betrokkenheid van de gemeenteraadsleden bij de dossiers te vergroten.

Momenteel is de omschrijving van de taken van de voorzitter zeer summier. Men moet gebruik maken van de uitvoeringsbesluiten om hier wat meer vorm aan te geven. Indien men dat niet doet, krijgen de twijfelaars gelijk en zal die functie niet meer dan een lege doos inhouden. Men moet vermijden dat de voorzitter van de gemeenteraad zich tot het openen van de vergaderingen en het voorlezen van de agendapunten moet beperken. Hij moet de verbinding tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen maken. De gemeenteraadsleden moeten bij hem te rade kunnen gaan. Hij moet zelfs de oppositieleden kunnen begeleiden.

9. *Tussenkoms van de heer Francis Vermeiren*

De heer *Francis Vermeiren* sluit zich grotendeels aan bij de positieve benadering van de heer *Brouns*. Zoals hier al meermaals is gezegd, is het voorliggend ontwerp van decreet het resultaat van een reeks lange discussies. Dat is positief.

Er werd gesteld dat bepaalde gemeenten er niet in slagen een managementteam op te richten. Dat bewijst dat het goed is dat het decreet er de gemeenten op wijst dat gemeenten worden bestuurd door teamwork.

Tijdens de hoorzitting met de gemeentesecretarissen en de ontvangers werd gezegd dat men ervoor moet opletten dat de ontvanger of de gemeentesecretaris zijn boekje niet te buiten gaat, en op eigen houtje een beleid voert. Hieruit leidt de spreker af dat het huidige controlesysteem niet altijd optimaal werkt.

De spreker vindt in het ontwerp van gemeentedecreet veel zaken terug die vandaag op het terrein waarschijnlijk al gebeuren. Als het gaat over een goede verstandhouding tussen de gemeentesecretaris en de financieel beheerder – los van het feit of beide een handtekening moeten plaatsen –, is hij van oordeel dat er vandaag in 60 tot 70 percent van de gemeenten een goede samenspraak en een bestendige controle is. De rekenplichtige dienst waakt, in samenspraak met de gemeentesecretaris en de ontvanger, over de uitvoering en de wettigheid van de beleidsbeslissingen.

Na alle uiteenzettingen gehoord te hebben, is de spreker van oordeel dat het decreet op tijd komt. Het is goed dat voor sommigen er de aandacht op wordt gevestigd dat het decreet een goede leidraad is.

De heer Vermeiren stoort zich aan diegenen die pleiten voor de professionalisering van de politiek. Men moet er zich voor hoeden dat men alleen nog mensen zou hebben die professioneel geïnteresseerd zijn in politiek, en dat mensen die zich vanuit de buik willen inzetten voor de gemeenschap, dat niet meer kunnen doen.

Sommigen hebben opgemerkt dat het jammer is dat de voorzitter van de gemeenteraad niet uit de oppositie kan komen. Dat is evenwel niet uitgesloten. Er zijn gemeenten waar commissies worden voorgezeten door leden van de oppositie, of waar 80 percent van de afgevaardigden naar een intercommunale uit de oppositie komt. Voor een bestuur dat zichzelf respecteert en een goede transparante politiek wil voeren, is het altijd mogelijk de oppositie te betrekken bij het beleid. De gemeenten waar dat niet gebeurt, worden niet goed bestuurd. De oppositie moet natuurlijk wel mee willen besturen. Als oppositie om de oppositie wordt gevoerd, wordt het uiteraard moeilijk.

In het kader van het voorzitterschap van de gemeenteraad, kan de spreker zich goed voorstellen dat in zijn gemeente iemand van de oppositie voorzitter van de gemeenteraad zou zijn. Misschien is zo iemand meer bereid te luisteren naar zijn raad. Men mag dit dus niet zomaar van tafel vegen. Hoe langer men hierover nadenkt, hoe meer men ervoor gaat pleiten. De grote kritiek luidt dat die mensen niet goed genoeg omkaderd zijn. Men moet er echter geen staat in de staat van maken. Men moet personen voorhanden hebben

die dat kunnen. Maar als er niemand te vinden is in een gemeenteraad van 20 of meer mensen om een goede voorzitter te zijn, als alleen de burgemeester genoeg gezond verstand of ruggengraat heeft om een gemeenteraad voor te zitten, dan kan men de democratie beter opdoeken.

Men pleit hier al te gemakkelijk voor een betere omkadering, maar de burgemeesters zien hun begrotingsproblemen toenemen met al die pleidooien voor meer geld. Men vraagt zich terecht af waar men dat geld zal moeten halen. Men moet de zaken positief benaderen: als men morgen iemand voorzitter uit de raad maakt, kan men binnen het algemeen secretariaat en in samenspraak met de gemeentesecretaris, toch de mogelijkheid vinden om iemand die ondersteuningstaak voor enkele uren per maand te delegeren. Zo vermijdt men dat men de minister meer geld moet vragen wanneer hij zijn uitvoeringsbesluiten maakt. Dat geld is er immers niet.

De heer Vermeiren is van oordeel dat het ontwerp van decreet beter had gekund. Men kan het de minister echter niet kwalijk nemen dat de voorafgaande discussies hebben geleid tot een afzwakking van wat een wolk van een kind had moeten zijn. Toch is het nog steeds een mooi kind. De spreker kan zich dus achter het ontwerp scharen.

10. Tussenkoms van de heer Jan Peumans

De heer Jan Peumans geeft toe dat dit ontwerp van decreet een evenwichtsoefening is geweest. Men heeft wat vroeger goed was in de wet behouden in het ontwerp. Die gemeentewet bevatte immers heel wat goede elementen en die werden overgenomen. Natuurlijk is het de vraag of heel wat elementen die zijn toegevoegd, een meerwaarde en voldoende implementatiemogelijkheid gaan hebben.

Het is alleszins goed dat er meer ruimte voor maatwerk komt. Iedere gemeente is immers anders. Dat is het verhaal van Herstappe en Antwerpen, hoewel men in Herstappe allicht niet meteen een managementteam zal oprichten. Die gemeente telt maar 88 inwoners.

In het ontwerp staan een aantal elementen die eigenlijk al worden toegepast in een aantal gemeenten, bijvoorbeeld wat het managementteam betreft. Sommige gemeenten werken daar al

een hele tijd mee, zonder dat ze daar decretaal toe werden verplicht. Ook het element van een strategisch plan, met strategische doelstellingen en indicatoren en dergelijke, is al geïntroduceerd in een aantal gemeenten. Er bestaat dus al ervaring terzake.

Het voorontwerp uit de vorige legislatuur bevatte een aantal elementen die men als gadgets zou kunnen bestempelen: ze klinken leuk, maar de vraag rijst of er nog veel van overblijft als men overgaat tot de orde van de dag. In de gemeente van de spreker bestaat al jaren het systeem van het vragenuurtje. Dat wordt steeds aangekondigd. De laatste twee jaar heeft men echter niemand meer gezien.

Wat de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester en de constructieve motie van wantrouwen betreft, vindt de spreker dat die voor- en nadelen hebben, die men moet afwegen. Nu komt die rechtstreekse verkiezing er niet. Dat is alleszins geen grote ramp.

Een zwakte van het decreet is dat een aantal elementen een federale bevoegdheid blijft. Niettemin is het al een gigantische vooruitgang dat er nu een gemeentedecreet is in plaats van een gemeentewet. Men moet echter verder gaan. Nu zijn de brandweer, de politie en dergelijke nog altijd federale materies, maar men heeft er alle belang bij daar regionale materies van te maken.

Nadat het decreet is goedgekeurd, is er nog ongeveer een jaar de tijd voor de minister om het te implementeren. Als de nieuwe gemeenteraden op 1 januari 2007 van start gaan, zal dan voldoende duidelijk zijn wat er met het nieuwe decreet wordt bedoeld? Er worden altijd grote voornemens gemaakt over goede communicatie en voorlichting, maar er zijn allerlei interpretaties mogelijk.

Het is opvallend hoeveel keer het woord 'uitvoeringsbesluit' in het ontwerp van decreet voorkomt. Hopelijk wordt dat niet het middel waarmee opnieuw de autonomie van de gemeenten zal worden ondergraven. Er worden al te veel omzendbrieven met instructies verstuurd. Die worden bijna beschouwd als decreten. Hopelijk zullen er dus niet te veel uitvoeringsbesluiten worden uitgevaardigd die een en ander weer ondergraven.

De spreker hoopt ook dat de administratie Binnenlandse Aangelegenheden na de omschakeling

een meer ondersteunende en coachende rol, en niet langer een controlerende rol zal spelen. Als een gemeente iemand van een D- naar een C-functie wil verplaatsen, dan geeft dat aanleiding tot een ongelooflijke rompslomp. Die administratieve papierverleggerij is niet meer van deze tijd.

De heer Peumans verwijst naar de opmerkingen tijdens de hoorzitting over de relatie tussen de financieel beheerder en de zogenaamde budgethouder, en specifiek met betrekking tot de budgethouder over alles wat te maken heeft met de regelmatigheid en de wettelijkheid van de verrichtingen. De gewestelijk en de lokale ontvangers, de VVSG en de federatie van de secretarissen hebben er allemaal op gewezen dat men er alle belang bij heeft dat de regelmatigheid en de wettelijkheid ook geldt voor de budgethouders. Dat is een mankement in het decreet.

De spreker heeft het moeilijk met de rapportageverplichtingen die in het decreet opgenomen zijn. Men moet het decreet meermaals lezen om te weten wie wanneer aan wie moet rapporteren.

De spreker brengt in herinnering dat het kabinet van de minister een nota zou opmaken over de verschillen tussen de gemeenten in de Rand, Voeren en de andere gemeenten in Vlaanderen. Dat is van belang bij het beoordelen van het decreet.

De heer Peumans heeft tijdens de hoorzitting heel wat parallellen opgemerkt in de opmerkingen van de VVSG, de lokale en de gewestelijke ontvangers en de federatie van secretarissen. De VVSG heeft zes voorwaarden verbonden aan de mogelijkheid dat de OCMW-voorzitter eventueel in het schepencollege wordt opgenomen, en aan enkele daarvan is op dit moment niet voldaan. Achteraf zal dat alleen maar aanleiding geven tot verwarring. Men heeft er belang bij die zes voorwaarden in acht te nemen.

Een ander voorbeeld is de externe audit, waarover eveneens bedenkingen werden geformuleerd. Het is heel goed dat die er komt, maar wordt het een controlerend gegeven, of zullen ze ook met aanbevelingen komen voor de aanpak? Dat zou belangrijk kunnen zijn. Er zijn ook opmerkingen over de relatie tussen de jaarrekening en het geconsolideerd jaarlijks auditrapport, en over de relatie tot het toezicht, waarvan de externe audit een vorm is. Zijn die opmerkingen niet richtinggevend? Op

welke manier gaat men ze verwerken of implementeren in het ontwerp van decreet?

De spreker verwijst ten slotte naar artikel 97: “Het managementteam vergadert geregeld onder het voorzitterschap van de gemeentesecretaris.” Het woord ‘geregeld’ kan evengoed één keer per jaar betekenen. Dat is niet de geest van het decreet, maar het hangt toch af van het type gemeente. In Vlaanderen telt één op de drie gemeenten minder dan 10.000 inwoners. Dat is iets anders dan een stad als bijvoorbeeld Leuven, met zijn 80.000 à 90.000 inwoners.

11. Tussenkost van mevrouw Vera Van der Borgh

Mevrouw *Vera Van der Borgh* gaat in op de toevoeging van de OCMW-voorzitter aan het schepencollege. Zij gelooft in de meerwaarde van die toevoeging van de OCMW-voorzitter aan het college, maar er moet een meerwaarde zijn in beide richtingen, dus ook voor het OCMW. Men moet er dan ook voor zorgen dat er geen tegenstrijdigheden blijven bestaan, waardoor het moeilijk wordt om beslissingen te nemen. Daarom pleit de spreker ervoor na te gaan of het nog zin heeft dat de burgemeester naar het OCMW kan komen om de raad voor te zitten, punten te verdagen, of zelfs een hele raadsvergadering te verdagen.

Als men de voorzitter toevoegt aan het college, moet men ook voorzien in de mogelijkheid dat de secretaris van het OCMW meegaat naar het college om technische dossiers te bespreken. Immers, ook de secretaris van de stad of de gemeente woont altijd het college bij.

Als volgens het ontwerp van gemeentedecreet op 1 januari 2007 ook de installatie van de OCMW's plaatsvindt, wat op zich goed is, dan moet er ook een regeling worden getroffen dat de huidige OCMW-voorzitters, die voor het eerst het voorzitterschap voor zes jaar waarnemen, een volledige legislatuur kunnen inroepen voor hun pensioen. Bovendien hebben sommigen daar zes jaar loopbaanonderbreking of verlof zonder wedde voor genomen, en komen ze nu met een hiaat te zitten van drie maanden waarin ze zonder inkomen zullen zijn.

12. Tussenkost van de heer Dany Vandenbossche

De heer *Dany Vandenbossche* stelt vast dat in dit ontwerp van decreet de gemeenteraad het hoogste

orgaan is en blijft, en dat dat orgaan zijn bevoegdheden delegeert aan een college. In die zin is er sprake van een ‘gouvernement d’assemblée’.

Om die reden meent hij dat de opmerking van de heer Tavernier over de benoemingen van het personeel correct zijn. Er worden exclusieve bevoegdheden aan het college toegewezen, en een daarvan is de aanstelling en benoeming van personeel, met uitzondering van de secretaris, de adjunct-secretaris en de budgetbeheerder of ontvanger. De gemaakte opmerking is dus correct.

Anderzijds is het zo dat de praktijk van de aanstellingen en benoemingen heel erg kan verschillen van gemeente tot gemeente. Bij de aanstellingen en benoemingen van personeel gaat het om ellenlange bladzijden, waarbij men zich vragen kan stellen over de doelmatigheid daarvan. Men kan misschien voorzien dat die delegatie aan het college wordt verleend, maar anderzijds kan een gemeenteraadslid natuurlijk op eender welk moment een tussenkost houden in de gemeenteraad over de benoeming en de aanstelling van een personeelslid, want op dat vlak zijn er geen beperkingen voorzien op de bevoegdheid van gemeenteraadsliden.

Het begrip ‘gemeentelijke autonomie’ is een belangrijk item in heel het ontwerp van decreet. In een ver verleden werd Vlaanderen bevoegd voor de organisatie en de uitvoering van het administratief toezicht, terwijl de organieke regeling geregeld bleef in de gemeentewet. Via die toezichtsbevoegdheid heeft Vlaanderen heel wat dingen gedaan, namelijk op basis van omzendbrieven die eigenlijk als een soort stok achter de deur werden gehanteerd. Er werd een beetje gedreigd: als u niet volgt wat in die omzendbrief staat, dan zal het toezicht zijn rol spelen. Dat stond meestal een beetje achteraan in die omzendbrieven. Dat was bijvoorbeeld het geval voor het personeelsstatuut.

Volgens de spreker zijn veel dingen die in het ontwerpdecreet zijn vervat, al vrij lang voorzien in die omzendbrieven. Er is hier over het mandaatstelsel gesproken. Dat mandaatstelsel is in die omzendbrieven voorzien en is in sommige steden ook een realiteit, al geldt het niet voor al het personeel. Men heeft in dit decreet dus een aantal dingen vertaald die reeds voorzien waren in het kader van de uitoefening van het toezicht.

Het begrip ‘gemeentelijke autonomie’ wordt frequent gehanteerd wanneer het over gemeenten gaat. Er wordt gezegd dat de gemeentelijke auto-

nomie het belangrijkste is aan de organieke regeling. Toch moet het begrip ‘gemeentelijke autonomie’ een beetje gerelativeerd worden, omdat de autonomie van de gemeenten maar zo ver strekt als de financiering van die gemeenten strekt. Die financiering is voor een groot deel niet meer door de gemeenten zelf geregeld, maar voor een stuk door de Vlaamse overheid en voor een stuk door de belastingen, zowel federaal als Vlaams, waarvan de gemeenten een deel recupereren via de aanvullende personenbelasting of via de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

Wat de keuzemogelijkheden in het decreet betreft, is de spreker iets opgevallen bij de uiteenzetting van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur tijdens de hoorzitting. De Hoge Raad zegt: de gemeentelijke autonomie speelt wel, want men kan kiezen voor het aantal schepenen. Dat zou eigenlijk moeten worden opgelegd. Langs de andere kant zegt de Hoge Raad echter dat men de openbaarheid van de commissievergaderingen niet kan opleggen. Dat vindt de spreker een eigenaardige redenering. Als de keuze aan de betrokken gemeenten wordt gelaten, dan moet dat voor alles kunnen, ook voor de openbaarheid van de commissievergaderingen. In Gent bestaat de openbaarheid van de commissievergaderingen al meer dan 12 jaar en worden de commissies voorgezeten door gemeenteraadsleden. Dat heeft – zoals alles – zijn goede en zijn slechte kanten.

De heer Peumans heeft daarnet opgemerkt dat er in dit parlement al een hele tijd een tendens aan de gang is om enkel nog kaderdecreten te maken. Terecht stellen velen, bijvoorbeeld de personeelsvakbonden van de lokale besturen, dat de uitvoeringsbesluiten eigenlijk belangrijker zijn dan het decreet dat men hier zal goedkeuren, want de regelingen voor al die bepalingen zal men in die uitvoeringsbesluiten terugvinden en niet in het decreet. De evolutie naar dit soort van decreetgeving is iets waar men zich in dit parlement eens vragen bij moet stellen, meer bepaald over de controlefunctie en de decreetgevende functie van het parlement. De spreker wil niet pleiten voor een gedetailleerd decreet, maar men is wel zeer ver geëvolueerd in het maken van kaderdecreten, waardoor de bepalingen die eigenlijk op het veld als bepaling worden gevoeld, door de uitvoeringsbesluiten worden bepaald en niet door de decreetgeving.

Er werd hier door sommigen opgemerkt dat er een evenwicht in het ontwerp van decreet zit, maar dat er ook een aantal gemiste kansen in aanwezig zijn. De spreker is het daar niet echt mee eens. Als men de keuze laat aan de betrokken gemeenten in het kader van de gewenste autonomie van de gemeenten en steden, dan moet men ervan uitgaan dat die gemeenten oud, groot en wijs genoeg zijn om een aantal van de mogelijkheden die binnen het decreet worden geboden ook aan te grijpen, als ze dat wensen.

B. Repliek van de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering

De *minister* stelt dat de werkbaarheid van het decreet voor de lokale besturen voor hem altijd voorop heeft gestaan. De reglementering die op punt wordt gezet, moet met andere woorden effectief toepasbaar zijn in de praktijk. De rode draad doorheen het decreet zijn de principes van autonomie, lokaal maatwerk en deregulering. Dat zijn ook principes die in dit parlement op een breed draagvlak kunnen rekenen.

Als men autonomie toevertrouwt aan de lokale besturen, betekent dat ook dat ze keuzemogelijkheden hebben en dat men verantwoordelijk is voor de gemaakte keuzes. Aan de andere kant staat het een gemeente vrij om niet onmiddellijk te kiezen voor een aantal innovaties in dit decreet, bijvoorbeeld als het gaat over een aparte voorzitter van de gemeenteraad. De gemeenten kunnen dus beslissen om er niet voor te kiezen.

De minister ontkent dat men een aantal innovaties in de teksten heeft opgenomen om modern te doen of om te scoren. Dergelijke zaken zijn immers te technisch om de mensen te beroeren. Men heeft alleszins willen zorgen voor werkbare modellen. Dat is in het belang van de geloofwaardigheid van de politiek.

De minister stelt dat de VVSG bij de voorbereiding van deze regelgeving mee aan tafel heeft gezeten. Ook de administratie Binnenlandse Aangelegenheden werd van bij het begin betrokken bij het hele proces. Uiteraard werden ook een aantal politieke klemtonen gelegd. Door de VVSG, de belangenbehartiger van de steden en de gemeen-

ten, te betrekken, heeft men ervoor kunnen zorgen dat de doelstellingen beantwoorden aan de behoeften van de gemeenten, de steden en de OCMW's. Door de administratie erbij te betrekken heeft men ervoor kunnen zorgen dat alles uitvoerbaar is en in wettelijke bepalingen kon worden gegoten.

Het nieuwe gemeentedecreet heeft men vorm moeten geven in goed 4 tot 5 maanden tijd. Men heeft er zo snel werk van willen maken omdat het regeerakkoord stelt dat er een nieuw decreet moet zijn voor juli 2005.

Vanaf 2007 kan de voorzitter van het OCMW facultatief worden opgenomen in het schepencollege. Vanaf 2013 wordt dat verplicht. De bedoeling daarvan is te komen tot een eenvormig sociaal beleid, dat efficiënter kan worden georganiseerd. Daardoor zullen er misschien meer financiële mogelijkheden komen om inhoudelijk aan het sociaal beleid te werken. Bovendien is er dan één persoon verantwoordelijk voor het gehele gemeentelijke sociale beleid.

De minister is van oordeel dat door deze maatregel het politieke gewicht van de functie van voorzitter van het OCMW wordt opgewaardeerd. Dat zal meer het geval zijn in landelijk Vlaanderen dan in de grote steden. Een schepenmandaat weegt in de ogen van de bevolking van landelijke gemeenten zwaarder dan de functie van voorzitter van het OCMW, terwijl de reële politieke macht misschien heel anders is gestructureerd.

Wanneer een OCMW-voorzitter een verkozen gemeenteraadslid is, maakt hij ook deel uit van de gemeenteraad en heeft hij daar stemrecht. Hij kan binnen het college behalve de sociale portefeuille ook andere portefeuilles beheren. Het is natuurlijk ook mogelijk dat hij er geen extra beheert. De lokale besturen hebben de autonomie om te bepalen hoe ze een en ander invullen.

Wat de opmerkingen over de planlast betreft, stelt de minister dat hij daarover een aantal initiatieven wil lanceren tegen de nieuwe gemeentelijke legislatuur. Hij denkt aan een schrapdecreet en aan een soort van organiek subsidiedecreet, waardoor middelen kunnen worden gebundeld, ook in de tijd, om te vermijden dat een gemeente een hele legislatuur lang bezig is met het aanvragen van subsidies en het rapporteren over de

eigen werking. De controle zou moeten gebeuren door Vlaamse ambtenaren met een gemeentelijke reflex. Die zouden zich dan meer over het globale moeten buigen, in de plaats van alles sectoraal te bekijken.

De minister stelt dat hij veelvuldig bevraagd wordt over de problematiek van de financieel beheerder en de secretaris. Hij wijst erop dat de regeling die in de tekst is opgenomen, de zegen had gekregen van de federaties van secretarissen en ontvangers. Op een bepaald ogenblik hebben zij gezegd dat ze zich in de teksten konden vinden, maar achteraf heeft men zich blijkbaar bedacht.

De minister wil het concept van de functiescheiding behouden. Dat heeft te maken met gezonde managementprincipes, waarbij de controle en de registratie worden afgesplitst van de betaling. Op die manier wordt vermeden dat dezelfde persoon rechter en partij is. De minister zou het aanvaardbaar vinden indien men via een amendement een tussenweg kan vinden in de vorm van een soort van dubbel visum. Het idee van de functiescheiding moet evenwel overeind blijven.

De minister vindt het een goede zaak dat de financieel beheerder autonoom zijn controles kan uitvoeren en zijn registraties kan doen en dat hij kan blijven rapporteren aan de gemeenteraad in de context van de wettigheidscontrole. Anderzijds is het ook goed dat het geheel functioneert onder de functionele leiding van de secretaris. In het voorgestelde concept gebeurt de betaling door een personeelslid of door de secretaris zelf. De betaling moet alleszins worden weggehaald bij de ontvanger. Aanvankelijk stonden de secretarissen en de ontvangers achter dat idee. Men zal via een amendement proberen een oplossing te vinden.

De externe audit mag volgens de minister geen extra voogdij worden. Men wil immers de autonomie maximaliseren. Het kan dan niet de bedoeling zijn om via een achterpoortje een soort van nieuwe voogdij te installeren. De bedoeling van de externe audit is nagaan of alles wat in de gemeenten gebeurt, wettelijk en regelmatig is, en dat daarover wordt gerapporteerd aan de gemeenteraad. Via steekproeven moet er worden gecontroleerd of wat er gebeurt, in orde is. Op basis van de bevindingen die aan de gemeenteraad worden gerapporteerd, kan dan worden geprobeerd om bepaalde zaken te remediëren.

De minister wenst een verdere versoepeling van het toezicht en van de verplichtingen van de gemeenten. Indien een gemeente bijvoorbeeld beslist om meer personeel aan te werven, moet men zich daar van hogerhand niet mee bemoeien indien de meerkost daarvan in de begroting is ingeschreven. Het lokale niveau kent immers het best zijn personeelsbehoeften. Een gouverneur moet zich daar dus niet mee moeien. Als een gemeente twee boekhouders in plaats van één aanstelt omdat die behoefte bestaat, dan moet men dat vanuit Brussel niet onmogelijk maken. De externe audit zal worden bevolkt door mensen uit de provinciale directies van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden en door gewestelijk ontvangers, die de juiste expertise hebben. Een en ander zal pas in de loop van de legislatuur operationeel worden. De externe audit zal er op 1 januari 2007 nog niet zijn.

De politiek moet waken over het democratisch deficit en moet verantwoordelijk blijven voor alle beslissingen. Men heeft de instrumenten nodig om de toegemeten verantwoordelijkheden uit te oefenen. De gemeente moet dan ook meerderheidsaandeelhouder blijven in de structuren van de autonome gemeentebedrijven en de extern verzelfstandigde agentschappen, om te kunnen wegen op de koers van die organen. Het gaat daarbij alleen maar over beleidsuitvoeringen en niet over beleidsbepalingen.

De burgers moeten terecht kunnen bij een klachtenbehandelaar. Als dat lokaal al geregeld is, is dat ook goed. Men legt daar geen specifieke voorwaarden voor op. Het idee van de verzoekschriften moet nog verder worden uitgewerkt. Op veel plaatsen bestaat een vergelijkbaar systeem feitelijk al. Als een schepencollege brieven krijgt met vragen van bewoners over een verkeersarme straat of de aanleg van een speelplein, moet er binnen drie maanden een reactie komen zodat de mensen weten waar ze aan toe zijn.

Aan de regeling voor de districtsraden wordt niet veel veranderd. Dat is een probleem voor de Raad van State.

De minister stelt dat het kerntakendebat niet mislukt is. Tot besluit van dat debat werd een bestuursakkoord met de lokale besturen gesloten en dat geldt nu als vertrek- en referentiepunt. Men wil de gemaakte afspraken honoreren en niet tel-

kens opnieuw existentiële discussies over bijvoorbeeld de provincies moeten voeren. De provincies hebben een plaats gekregen in de bestuursorganisatie en daar moet men dan ook mee werken.

Wat de randgemeenten betreft, stelt de minister dat de Pacificatiewet van 1988 duidelijk is. De bepalingen in het gemeentedecreet met betrekking tot vrouwen in het schepencollege, het toetreden van de OCMW-voorzitter tot het schepencollege, en het maximaal aantal schepenen zijn daar niet van toepassing.

De heer *Joris Van Hauthem* betwist de stelling dat het feit dat het aantal schepenen kan worden verminderd, niet van toepassing is op de randgemeenten. In de wet van 9 augustus 1988 staat wel hoe schepenen worden verkozen, maar staat er niets over het aantal schepenen. De bepaling dat ook die gemeenteraden het aantal schepenen kunnen verminderen als ze dat willen, is wel degelijk van toepassing op de zes randgemeenten. De spreker ziet niet in waaruit de minister afleidt dat die bepalingen niet van toepassing zouden zijn.

De heer *Jan Peumans* stelt dat de minister toegezegd heeft om een overzichtsnota te bezorgen waarin de zes randgemeenten en Voeren worden vergeleken met een 'normale' gemeente in Vlaanderen. Dan kan men de toetsing doen van het probleem dat de heer Van Hauthem signaleert.

De heer *Didier Detollenaere*, adjunct-kabinetschef, stelt dat er voor de juridische grondslag drie elementen zijn. Het eerste is het al dan niet verplicht moeten opnemen van een persoon van het andere geslacht in het schepencollege. De juridische basis daarvoor is artikel 11bis van de Grondwet. Dat artikel is duidelijk, het moet opgenomen worden met uitzondering van die entiteiten waarbij men overgaat tot de rechtstreekse verkiezing van de schepenen. In de faciliteitengemeenten en in Voeren is er een rechtstreekse verkiezing en dus is er geen probleem.

De tweede en derde innovatie betreffen de eventuele toevoeging van de OCMW-voorzitter aan het schepencollege en het invoeren van een maximum aantal schepenen. Dat wordt niet geregeld door de Grondwet. Men baseert zich hiervoor op de bepalingen van artikel 15, paragraaf 2, van de gemeentewet. Dat artikel regelt specifiek voor Voeren, Komen-Waasten en de faciliteitenge-

meenten hoe de schepenverkiezingen gebeuren en die vinden plaats op de dag van de verkiezingen zelf. Concreet zullen de stemgerechtigde inwoners daar op 8 oktober 2006 niet alleen bepalen wie er gemeenteraadslid wordt, maar ook wie er schepen wordt. Het is logisch dat daaruit wordt afgeleid dat de beslissing of de OCMW-voorzitter toegevoegd wordt aan het schepencollege en hoeveel schepenen er exact zullen zijn, niet kan worden genomen door het oude bestuur, noch op de dag van de verkiezingen, maar ten vroegste tijdens de installatievergadering van 2 januari 2007. Dat is het grote verschil. De gemeentewet stelt dat men niet kan bepalen hoe de rechtstreekse verkiezingen gebeuren. Als men het aantal schepenen wenst te verminderen, dan impliceert dat een beslissing van de nieuwe gemeenteraad, na de verkiezingen. De gemeentewet stelt nu heel duidelijk dat de wijze van de rechtstreekse verkiezing geregeld wordt door de gemeentewet en daar kan niet aan geraakt worden.

De heer *Joris Van Hauthem* wenst hier naar aanleiding van de beloofde nota bij de artikelsgewijze bespreking nog uitgebreid op terug te komen. Inzake de bepaling over het opnemen van een persoon van het andere geslacht, is de zaak voor hem duidelijk. Voor de andere bepalingen vindt hij de gehanteerde redenering nogal wankel. Men stelt dat de schepenen rechtstreeks worden verkozen, dat nadien het aantal schepenen voor de volgende 6 jaar niet kan worden verminderd omwille van het feit dat ze rechtstreeks verkozen worden a rato van het aantal dat van toepassing is op de dag van de verkiezingen. De nieuwe gemeenteraad zou bijgevolg kunnen bepalen om het aantal schepenen voor de volgende verkiezingen naar beneden te halen. Bij een volgende verkiezing van de gemeenteraadsliden na 6 jaar, kan worden geopteerd voor bijvoorbeeld maar vier in plaats van vijf rechtstreeks verkozen schepenen. De spreker vindt de basis van de gehanteerde redenering nogal wankel en voorspelt de grootste moeilijkheden in de praktijk.

De heer *Francis Vermeiren* stelt voor de nota af te wachten zodat men alle elementen heeft om er verder over te discussiëren.

De heer *Didier Detollenaere* merkt op dat er in artikel 15, §2, van de Nieuwe Gemeentewet niet alleen staat dat de schepenen in de faciliteitengemeenten en Voeren rechtstreeks worden verkozen,

maar er staat ook “op de hiernavolgende wijze”. Hij voegt eraan toe dat over de zaken waarvan men nu zegt dat ze niet van toepassing zijn op de faciliteitengemeenten, de Raad van State geen opmerkingen heeft gemaakt. De Raad van State is akkoord met de zienswijze die in het gemeentedecreet wordt verwoord.

De heer *Joris Van Hauthem* antwoordt dat in het gemeentedecreet niet staat dat het niet van toepassing is. De bepalingen waarnaar verwezen wordt, zijn niet van toepassing in hun algemeenheid. Natuurlijk heeft de Raad van State daar geen problemen mee. Hij blijft de gehanteerde basisargumentatie zwak vinden voor het specifieke probleem dat werd opgeworpen.

De *minister* stelt dat het voorzien van de mogelijkheid van een aparte voorzitter van de gemeenteraad kadert binnen het streven naar een versterking van de gemeenteraad. Het betreft een eigen keuze van de lokaliteit om de burgemeester, een schepen of een raadslid als voorzitter aan te duiden. De minister maakt de vergelijking met het systeem dat in een aantal provincieraden wordt gebruikt. Daar ondersteunt de griffier de voorzitter. In de gemeenten zou het dan om de secretaris gaan. De leden van het college en de burgemeester voegen hun punten aan de agenda toe wat hun specifieke verantwoordelijkheden betreft.

In het huidige systeem bevindt de gemeenteraad zich soms in een kunstmatig verhit klimaat omdat de burgemeester rechter en partij is. Hij is dat ongewild, want hij moet zijn bestuursploeg verdedigen en tegelijkertijd moet hij de vergadering voorzitten en aan iedereen recht doen. Men zou een serener debat kunnen voeren indien een ‘neutrale’ derde de vergaderingen modereert en het college wordt herleid tot wat het is: een uitvoerend orgaan dat rekenschap moet afleggen over dossiers en antwoorden moet geven op vragen. Het zou het klimaat en het niveau van de vergadering alleszins niet negatief beïnvloeden; het effect zou integendeel positief zijn.

De heer *Jan Peumans* verwijst naar artikel 20 van het ontwerp van decreet dat stelt dat de voorzitter van de gemeenteraad mag beslissen de gemeenteraad samen te roepen. Nu is dat een bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen. Indien de voorzitter van de gemeenteraad geen bruggenbouwer is, is het maar de vraag welke

punten hij op de agenda zal zetten. Hij is in feite enkel verplicht de weinige dossiers te agenderen die tot de strikte bevoegdheden van de burgemeester en van de schepenen behoren.

De *minister* antwoordt dat de voorzitter de agenda in overleg met het college van burgemeester en schepenen moet opstellen.

De heer *Jan Peumans* vindt niettemin dat die bepaling in het ontwerp van decreet risico's inhoudt. De voorzitter van de gemeenteraad is de enige die kan beslissen de gemeenteraad samen te roepen. Volgens de spreker moet die bepaling worden genuanceerd en moet de voorzitter van de gemeenteraad de opdracht krijgen hiervoor in overleg te treden. Zoals het er nu staat, moet hij de punten agenderen die het college van burgemeester en schepenen aan de voorzitter van de gemeenteraad meedeelt. De spreker vindt dat een merkwaardige woordkeuze.

De *minister* antwoordt dat iedereen een functie kan misbruiken om de boel op stelten te zetten. Dat zal men met geen enkele wet kunnen verhinderen. Momenteel zit men met een overlegmodel. Het is de bedoeling dezelfde logica te blijven hanteren. Bovendien hebben gemeenteraadsleden momenteel al het recht punten aan de agenda toe te voegen. Op dat vlak moet in de praktijk dan ook niet veel veranderen.

De minister benadrukt dat deze maatregel positioneel bedoeld is. Het is geenszins zijn bedoeling een meerderheid of een college van burgemeester en schepenen in een onmogelijke positie te brengen. Het ontwerp van decreet bepaalt niet uit welk kamp de voorzitter van de gemeenteraad moet komen. Tijdens gemeenteraadszittingen worden soms kunstmatig verhitte debatten gevoerd. De leden van het college van burgemeester en schepenen bevinden zich steeds in een dubbele rol. Soms leidt dat tot ontsporingen en tot intermenselijke conflicten.

De rechtstreekse verkiezing van de burgemeester is niet in het ontwerp van decreet opgenomen. Dat punt is in het Vlaams regeerakkoord niet in aanmerking genomen. De fracties verschillen hierover van mening. De minister wil hier verder geen polemiek over voeren. Aangezien de rechtstreekse verkiezing niet in het ontwerp van decreet is opge-

nomen, zal ze bij de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 niet van kracht zijn.

Het ontwerp van decreet voorziet niet in een speciaal statuut voor gemeenteraadsleden. De lokale besturen beschikken momenteel reeds over een hele reeks mogelijkheden om de verkozenen bepaalde voordelen te bieden. Door middel van de fractietoelagen kan een gemeenteraad zijn leden de mogelijkheid bieden vorming te volgen en de bijbehorende kosten compenseren. Het is trouwens de bedoeling na 8 oktober 2006 vanuit Vlaanderen vormingssessies voor de nieuwe verkozenen aan te bieden.

De minister vindt dat men van gemeenteraadsleden geen pseudo-parlementariërs met een pecuniair statuut moet maken. Het gaat hier om de lokale democratie. Vrijwillige engagementen blijven hierbij belangrijk. Men moet opletten dat men niet op elk niveau met een zuiver politieke klasse komt te zitten. De minister vindt het huidig systeem eigenlijk niet slecht. Veel gemeenteraden hebben besloten de vergoedingen op te trekken en om de commissievergaderingen mee in rekening te brengen.

De heer *Jan Peumans* merkt op dat volgens het ontwerp van decreet oppositieleden vijf dagen op voorhand hun agendapunten moeten indienen. Het is nochtans de bedoeling de positie van de gemeenteraadsleden te herwaarderen. Wie actief wil zijn, moet vijf dagen op voorhand al zijn punten indienen. Dat geldt ook voor opmerkingen bij de rekeningen en dergelijke.

De heer *Jef Tavernier* stelt dat vanaf de verzending van de agenda een termijn van acht dagen begint te lopen. Er wordt ook geen onderscheid tussen gewone agendapunten en begrotingen gemaakt. Voor de gemeenteraadsleden is het onmogelijk om dan nog informatie en advies in te winnen voor de gemeenteraadszitting. De spreker zal zeker een amendement indienen om voor begrotingen en rekeningen de termijn op 14 dagen te houden. Anders zet men met dit decreet een stap achteruit in vergelijking met de Nieuwe Gemeentewet. Inzagerecht is een goede zaak, maar raadsleden moeten de mogelijkheid hebben om advies te vragen. Die mogelijkheid is nu te weinig ingebouwd. Een dossier waar het college maanden aan werkt, moet door de raadsleden op 7 dagen doorgrond worden. Dat is te weinig.

De heer *Hubert Brouns* repliceert hierop dat er ook commissievergaderingen zijn.

De heer *Jef Tavernier* antwoordt dat er in zijn gemeente geen commissievergaderingen zijn. In Brugge bijvoorbeeld worden commissies georganiseerd nadat de agenda van de gemeenteraad is verstuurd. Door het organiseren van commissies hebben de raadsleden niet noodzakelijk meer tijd om het dossier te bekijken.

De *minister* vervolgt dat men met de gemeenschappelijke voordrachtakte wil komen tot stabiliteit. Op zich is hij geen voorstander van gedeelde mandaten, maar het is wel de politieke realiteit. Men kan principieel stellen dat het niet goed is maar het fenomeen bestaat, en het hoeft ook niet altijd negatief te zijn. Soms is het een manier om in de tweede helft van de legislatuur een jonge kracht te lanceren. Het kan ook een manier zijn om alle deelgemeenten deel te laten uitmaken van het college. Het is een manier van werken waarvoor lokaal blijkbaar een draagvlak bestaat.

In het ontwerp van gemeentedecreet wordt deze problematiek soepel opgelost, en wordt de bestuurbaarheid er mee verbeterd. Het moet ook het aanzien van de politiek ten goede komen. De media maken er zich vrolijk over als afspraken worden gemaakt met financiële contracten, en de betrokkenen hun mening verkondigen in de media. Er worden zelfs procedures bij burgerlijke rechtbanken gestart. Dergelijke zaken worden door de totale politieke klasse betaald.

De minister stelt geen voorstander te zijn van het afschaffen van het OCMW. Hij kan dat niet, want het is een federale bevoegdheid, maar hij wil het ook niet. Door de OCMW-voorzitter lid te maken van het schepencollege wil men het politieke gewicht van die functie vergroten en het OCMW geven waar het politiek recht op heeft, met name de belangrijkste functie na de burgemeester.

De mogelijkheid wordt gecreëerd om het personeel en de diensten gezamenlijk te laten gebruiken door gemeente en OCMW. Men mag nooit vergeten dat een administratie een instrument is en nooit een doel op zich. Goed bestuur is nodig. De situatie waarbij zowel de gemeente als het OCMW een eigen personeelsverantwoordelijke, eigen informatici en een eigen technische dienst hebben, is historisch gegroeid. Iedereen zal binnen zijn

entiteit ook erg zijn best doen, maar vanuit het oogpunt van management en goed bestuur kan het beter. Het is niet de bedoeling het OCMW of de gemeente een hak te zetten.

Het gaat hier opnieuw om een kwestie van maatwerk. Men kan daar al dan niet voor kiezen. Als men vindt dat zijn OCMW het beste ter wereld is en dat men niets met de gemeente te maken wil hebben, en bij de gemeente vinden ze dat best, dan kiest men voor dubbel werk. Misschien is dat op die plaats de enige aangewezen manier. Men kan zich echter voorstellen dat het vandaag, gezien de mogelijkheden inzake informatica en de technische, specialistische opdrachten, wenselijk is om de expertise te delen en zo de kosten te spreiden. Zo kan men trouwens ook de beste krachten aantrekken, want dit stelt de mensen in staat daarin te investeren.

De mogelijkheid om contractueel personeel aan te nemen wordt wettelijk uitgebreid. Eigenlijk wordt de regelgeving daarmee aan de praktijk aangepast. In theorie is het statuut de regel en het contract de uitzondering, maar de praktijk is dat vandaag de meerderheid van de personeelsleden contractueel is. Het statuut was er vroeger om vastheid van betrekking te geven en mensen niet over te leveren aan de willekeur van de politiek. Ook werd het feit dat men slechter werd vergoed, gecompenseerd door een goed pensioen, gekoppeld aan de statutaire betrekking. Nu is de praktijk heel wat genuanceerder. Wellicht niet voor de topfuncties, maar voor het middenkader en het lager kader op het lokale niveau kunnen de lonen de vergelijking met de privé-sector doorstaan. Zeker op het midden- en lagere niveau is het in de privé-sector niet per definitie beter als men ook rekening houdt met voordelen zoals extra vakantiedagen en vormingsmogelijkheden.

De punten van het OCMW kunnen geen voorwerp van discussie meer zijn in de gemeenteraad als de OCMW-voorzitter daar zit: dat is duidelijk. Als hij er zit, dan kan de bespreking gaan over niet-OCMW-zaken die behoren tot zijn sociale portefeuille, of eventueel over andere materies waarvoor hij verantwoordelijkheid draagt binnen het college.

De uitstapregeling voor uitvoerende mandaten is inderdaad een bekommernis. Men kan daar inderdaad bedenkingen over maken. Op dat vlak is er echter niets opgenomen in het gemeentedecreet.

Op een aantal meer punctuele bedenkingen en vragen van de commissieleden wil de minister ingaan bij de artikelsgewijze bespreking.

V. Artikelsgewijze bespreking

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 3

De heer *Jan Peumans* vraagt of artikel 3 een opdracht of een intentie inhoudt voor de gemeentebesturen. Een intentie is iets wat men zich voornemt te doen, een opdracht is iets wat men echt zal uitvoeren. In de memorie van toelichting worden beide vermeld.

De *minister* stelt dat het om beide gaat. Het is een opdracht en tegelijkertijd een intentie. Men kan spreken van een inspanningsverbintenis.

De heer *Norbert De Batselier* verklaart dat het gaat om een omschrijving van een doelstelling. Het is geen resultaatsverbintenis. Elke gemeente kan het artikel op haar manier invullen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 4

Artikel 4 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

TITEL II

Het gemeentebestuur

HOOFDSTUK I

De gemeenteraad

AFDELING I

De organisatie van de gemeenteraad

Artikel 5

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe §1 te vervangen (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-2005, nr. 347/2, amendement nr. 1).

De heer *Joris Van Hauthem* verklaart dat dit artikel voorziet in 25 categorieën voor het bepalen van het aantal gemeenteraadsleden. Hij wil dat aantal reduceren tot 9 categorieën. Dat heeft als voordeel dat er een stabielere verhouding ontstaat tussen het aantal schepenen enerzijds en het aantal inwoners en gemeenteraadsleden anderzijds.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe §2 te schrappen (347/2, amendement nr. 2).

De heer *Joris Van Hauthem* verklaart dat hij wil komen tot een meer rigoureuze scheiding tussen regelgevende macht en uitvoerende macht. In §2 staat dat de burgemeesters en schepenen deel uitmaken van de gemeenteraad. Voorgesteld wordt om die paragraaf te schrappen. Die schrapping moet samen worden gelezen met andere amendementen op andere artikelen van het decreet.

Volgens de heer *Jef Tavernier* is het belangrijk om te kijken naar de bestaande verhouding tussen de gemeenteraad en het schepencollege. Een striktere scheiding tussen de uitvoerende en wetgevende macht kan ertoe leiden dat de gemeenteraadsleden minder zullen kunnen controleren en minder inzage in documenten zullen hebben dan nu het geval is. Vanuit de positie van een gemeenteraadslid in de oppositie is men wellicht beter af met de bestaande regeling.

De heer *Norbert De Batselier* brengt in herinnering dat er in het verleden met veel vuur werd verdedigd dat ministers niet tegelijk parlementsleden mochten zijn. Achteraf bekeken, moet men zich toch afvragen of dat wel een goede oplossing was. De ministers beschouwen het parlement hoe langer hoe meer als een lastige extra bocht die nog genomen moet worden. Wie zelf lid is van een raad, weet beter hoe alles er draait.

Ten aanzien van de beide amendementen van de heer Van Hauthem merkt de spreker op dat er daardoor een ongelooflijk aantal extra politieke mandatarissen wordt gecreëerd. De burger zal vinden dat de politiek zichzelf nogal goed bedient.

De heer *Joris Van Hauthem* antwoordt dat men de opportuniteit om de scheiding tussen regelgevende en uitvoerende macht op het decreetgevend niveau door te voeren, inderdaad in vraag kan stellen. Daar staat tegenover dat bepaalde Vlaamse volksvertegenwoordigers als vervanger van een minister in het Vlaams Parlement terechtkomen. Die parlementsleden zijn niet geneigd om het die minister echt lastig te maken. Het systeem houdt immers in dat ze zichzelf uit het Vlaams Parlement kunnen stemmen. Volgens de spreker kunnen gemeenteraadsleden zich vaak onafhankelijker opstellen, zelfs ten aanzien van schepenen die tot hun eigen partij behoren. Blijkbaar levert de toepassing van dit principe niet op elk bestuursniveau dezelfde resultaten op.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie en Jacky Maes, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Jan Peumans strekt ertoe §3 te vervangen (347/2, amendement nr. 3).

De heer *Hubert Brouns* stelt dat het aantal inwoners op 1 januari van een verkiezingsjaar het aantal zetels bepaalt. De huidige tekst kan ook anders worden geïnterpreteerd. Op basis van een andere interpretatie zou men kunnen denken dat het gaat om het aantal inwoners op 1 januari van het jaar dat de gemeenteraad volledig wordt vernieuwd. Dat is de eerste dag van het jaar volgend op de verkiezingen. Hoewel de wetgever steeds het verkiezingsjaar heeft bedoeld, kan de tekst ook anders worden geïnterpreteerd. Het gaat hier dan ook om een logische aanpassing van de tekst.

De amendementen nr. 1 en 2 worden verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 5 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 6

De heer *Jan Peumans* vraagt zich af wat de meerwaarde is van de vermelding in dit artikel dat de gemeenteraadsleden herverkiesbaar zijn.

De *minister* antwoordt dat men een aantal verduidelijkingen in het ontwerp van decreet heeft opgenomen. Er mag hierover immers geen misverstand ontstaan. Insiders beschikken over de nodige kennis omdat zij zelf in die structuren zitten. Voor een buitenstaander kan deze informatie echter een meerwaarde inhouden.

Artikel 6 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 7

De heer *Jef Tavernier* verwijst naar §1 waarin staat dat de gemeenteraad samenkomt de eerste werkdag van de maand januari. In het tweede lid van die paragraaf gaat het over het indienen van een bezwaar. Ingeval bezwaar wordt ingediend tegen de verkiezing, en als die vervolgens toch geldig wordt verklaard, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen binnen de tien dagen na de dag waarop de uitslag van de verkiezingen definitief is.

De spreker denkt dat dit moet worden aangevuld. Ingeval bezwaar wordt ingediend tegen de verkiezing, en als die vervolgens toch geldig wordt verklaard na 1 januari, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen binnen de tien dagen na de dag waarop de uitslag van de verkiezing definitief is. Indien de verkiezing voor 1 januari geldig wordt verklaard, is er geen probleem, en moet de raad de eerste werkdag van januari samenkomen. Het is enkel een probleem indien de verkiezing pas na 1 januari geldig wordt verklaard. Dat is een technische aanpassing, maar ze is wel nodig om geen problemen te hebben.

De spreker hoopt dat de meeste klachten over de verkiezingen worden afgehandeld in de loop van december, zodat kan worden gestart op 1 januari. Het tweede lid is alleen nodig indien het definitief goedkeuren van de verkiezingsuitslag gebeurt na 1 januari. Men zou dat dus ook moeten vermelden.

De heer *Norbert De Batselier* merkt op dat de verkiezing bijvoorbeeld kan geldig worden verklaard op 27 december, waardoor men niet meer in staat is de installatie te organiseren tegen de eerste werkdag van januari. Hij meent dat dergelijke verduidelijkingen eerder thuishoren in een memorie van toelichting dan in een decreetsartikel.

De *minister* vraagt de bestaande tekst te behouden. Hij gaat ervan uit dat er met de bestaande omschrijving geen misverstanden zullen plaatsvinden. Een ‘verduidelijking’ zoals voorgesteld door

de heer Tavernier zou wel eens meer vragen kunnen oproepen dan dat ze problemen oplost.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in paragraaf 4 te vermelden dat het moet gaan om de verkozen gemeenteraadsleden die aanwezig zijn op het moment van de eedaflegging (347/2, amendement nr. 5).

De bedoeling van het amendement, dat van technische aard is, is volgens de heer *Jef Tavernier* om te verduidelijken dat het hier enkel om de aanwezig verkozen raadsleden kan gaan, want volgens §5 kunnen de afwezige leden nogmaals worden opgeroepen. Vandaar dat in §4 moet worden toegevoegd dat het gaat over de aanwezige verkozen raadsleden. Die verduidelijking zou discussies achteraf kunnen vermijden.

De *minister* verwijst naar de memorie van toelichting bij §4 waarin staat dat de verkozen gemeenteraadsleden die aanwezig zijn op de installatievergadering, en die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te doen van hun mandaat.

De heer *Jef Tavernier* antwoordt dat de memorie van toelichting nuttig is voor een parlementaire bespreking, maar minder voor latere interpretaties. Daarom is het beter de tekst gewoon duidelijk te maken.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Jan Peumans strekt ertoe te verduidelijken dat het gaat om de verkozen raadsleden die aanwezig zijn op de installatievergadering en die de eed niet afleggen (347/2, amendement nr. 4).

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 12 stemmen. Daardoor is amendement nr. 5 van de heer Tavernier zonder voorwerp geworden.

Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 8

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe de tekst van het artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 6). De heer *Van Hauthem* verklaart dat de indieners het facultatieve aspect

uit de bepaling willen halen dat de gemeenteraad 'kan' worden voorgezeten door iemand die geen burgemeester of schepen is. Bovendien zou het moeten gaan om iemand van de oppositie.

Een amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §1 het derde lid te schrappen (347/2, amendement nr. 7).

De heer *Tavernier* verklaart dat hij gelijkaardige amendementen zal indienen op paragraaf 1 van artikel 45 en op paragraaf 1 van artikel 59. Het gaat erom dat bij de voordracht van een voorzitter, een schepen of een burgemeester al meteen kan worden bepaald dat dit mandaat zal worden gedeeld door meerdere personen. Reden hiervoor blijkt het feit te zijn dat er in een aantal gemeenteraden incidenten en discussies zijn geweest over bepaalde afspraken die werden gemaakt bij het samenstellen van schepencolleges, en die naderhand om bepaalde redenen, vooral persoonlijke, niet werden nageleefd. Dit ontwerp wil die afspraken formaliseren. Dat lijkt op het eerste gezicht een oplossing. Als men echter doordenkt, dan moet men tot de conclusie komen dat er evenveel en misschien zelfs meer problemen zullen worden gecreëerd. Bovendien wordt ingegaan tegen de geest van een mandaat, en het feit dat om de zes jaar verkiezingen worden georganiseerd. Het ontwerp wil een bepaalde stabiliteit en continuïteit garanderen voor die hele periode van zes jaar. Men gaat zelfs zover dat tussentijdse verkiezingen onmogelijk worden gemaakt en dat schepenen – laat staan burgemeesters – nauwelijks af te zetten zijn. Ze moeten al gerechtelijk veroordeeld zijn, wil men ze kunnen afzetten.

Voor dat principe valt een pleidooi te houden. Er moet echter rekening worden gehouden met het feit dat in die periode van zes jaar meerderheden kunnen veranderen, en dat schepenen moeten kunnen worden vervangen. Dat moet gebeuren door een meerderheid, in het licht van een bepaalde toestand en de bestuurbaarheid van de gemeente. Wat in dit ontwerp wordt voorgesteld, heeft daar echter niets mee te maken. Het voorgestelde gaat louter om het opdelen van mandaten, omdat het om een of andere reden goed uitkomt. Dat gebeurt wellicht op basis van bepaalde politieke afspraken. Er wordt echter niet gekeken naar de werkbaarheid in een gemeente en naar de continuïteit. Deze regeling gaat het maken van dergelijke afspraken aanmoedigen, wat een slechte

zaak lijkt. Er worden bovendien geen afspraken gemaakt met betrekking tot een bepaalde procedure, maar over een bepaald mandaat binnen twee, drie, vier of vijf jaar, naargelang de creativiteit en de toestanden die er op een bepaald ogenblik bestaan. Er wordt weinig rekening gehouden met het feit dat de politieke toestand van iemand die afstand moet doen van een mandaat of een mandaat moet gaan bekleden, tijdens die periode veranderd kan zijn. Die persoon kan bijvoorbeeld van partij zijn veranderd of verhuisd zijn. Misschien zetelt hij nog wel in de gemeenteraad, maar geniet hij ondertussen helemaal niet meer het vertrouwen van de meerderheid die in het begin had beslist dat hij dat mandaat zou mogen bekleden. Er zijn dus veel probleemsituaties denkbaar. De spreker vreest dat er met die wankelende afspraken meer problemen zullen ontstaan.

Dit amendement is ook gekoppeld aan een ander amendement dat zal voorstellen de constructieve motie van wantrouwen toe te voegen. Het mandaat zou daarbij niet worden opgesplitst, maar wel wordt voorzien dat een duidelijke meerderheid in de gemeenteraad om politieke, inhoudelijke redenen zegt geen vertrouwen meer te hebben in een bepaalde persoon. Dat zou dus niet kunnen gebeuren omwille van afspraken die vaak onder druk van omstandigheden, zoals de coalitievorming, worden gemaakt. Dit is fundamenteel. Steeds meer organisaties, onder meer de VVSG, die toch wel wat terreinervaring heeft, stellen dat dit hen bij nader inzien geen goede constructie lijkt.

De spreker vindt nog dat de voordrachten duidelijker moeten worden geregeld dan vroeger. Mensen moeten voor hun handtekening durven uitkomen. Maar daarover gaat het hier niet, wel over het opsplitsen van een mandaat. Als men dan toch op die ingeslagen weg wil doorgaan, waarom duidt men op de voordrachtsakte dan niet meteen twee opvolgers in plaats van één aan? Dan zou er iemand zijn voor nu, iemand voor binnen twee jaar en iemand voor binnen vier jaar. Men zou dan nog mooiere afspraken kunnen maken.

De *minister* verklaart dat iedereen gewonnen is voor het principe van mandaten voor een hele zittingsperiode. De opgebouwde ervaring rendeert zo ook het beste. Er is echter sprake van een bepaalde politieke praktijk die voorkomt bij alle fracties die al bestuursverantwoordelijkheid hebben geno-

men. Men kent allemaal het fenomeen van schepenen die op een zeker ogenblik hun belofte om hun plaats af te staan inslikken, omdat ze denken dat ze de gemeenschap op een onnavolgbare manier verder moeten blijven dienen. Dat geeft niet enkel problemen op intermenselijk vlak, maar ook voor de bestuurbaarheid: soms beginnen meerderheden daardoor te wankelen. De inspiratiebron voor dit artikel is dus ook het garanderen van de werkbare en de bestuurbaarheid.

Verder meent de minister dat er hiermee duidelijkheid wordt gecreëerd voor de burger. De burger weet dan van bij de start van een nieuwe legislatuur, bij de installatie van de nieuwe gemeenteraad, wie welke verantwoordelijkheden zal opnemen. Eigenlijk bekend men op dat moment kleur en weet iedereen precies hoe de vork aan de steel zit. Voor de bevolking wordt er dus van meet af aan duidelijkheid geschapen. De regeling werd in het ontwerp opgenomen naar aanleiding van een aantal problemen die iedereen kent. De minister vindt het ook een werkbaar formule om precies dat soort van problemen te vermijden, met als bijkomend voordeel dat het klaarheid schept voor de inwoners van de gemeente.

De heer *Joris Van Hauthem* verklaart met betrekking tot de voordrachtakte van de voorzitter van de gemeenteraad, geen amendement te hebben ingediend. Het gaat hier in feite om dezelfde problematiek als bij de schepenen en daar heeft hij wel een amendement op ingediend. De minister wil blijkbaar een niet al te propere politieke praktijk min of meer proper laten verlopen. Daarmee wordt echter niet uitgesloten dat er naast de formele afspraken nog andere, mondelinge afspraken worden gesloten, die dan na 2 of 3 jaar evenzeer tot ruzie kunnen leiden. Problemen als gevolg van afspraken die mondeling worden gemaakt en die niet worden gehonoreerd, worden dus niet uitgesloten.

Ook als een schepen onvoorzien, bijvoorbeeld omwille van gezondheidsredenen, zijn mandaat moet opgeven in de loop van de legislatuur, kan er heibel ontstaan over de opvolging. De laakbare politieke praktijken worden met andere woorden niet uitgesloten. Meer zelfs, in feite worden die praktijken voor een stuk gelegitimeerd door dat in het decreet in te schrijven, zowel wat het voorzitterschap als wat de schepenen en de burgemeester betreft. De spreker meent dus dat dit in de prak-

tijk niets oplost, en hij vindt het ook geen goed signaal.

De heer *Jacky Maes* vindt het daarentegen goed dat er wordt geprobeerd de uitwassen tegen te gaan, al heeft hij wel een vraag om verduidelijking. Stel dat men overeenkomt dat de heer X op 1 januari 2007 schepen wordt en dat zal blijven tot 1 januari 2010, waarna hij zal worden opgevolgd door de heer Y. Schepen X beslist echter om in plaats van op 1 januari 2010 op 1 januari 2009 te stoppen. Wordt hij dan opgevolgd door Y?

De *minister* verklaart dat de regeling daarvoor woordelijk in het decreet staat ingeschreven.

De heer *Jacky Maes* vindt dit niet zeer duidelijk terug in het decreet. De heer X kan worden opgevolgd door iemand anders, en wat er dan in 2010 gebeurt, is niet duidelijk. Men kan daar heel ver in gaan. De bedoelingen zijn goed, maar er schuilen een aantal addertjes onder het gras.

De heer *Jan Peumans* doet opmerken dat er in het decreet sprake is van 'kan' en niet 'moet'. De gemeenteraad 'kan' dat beslissen. Het behoort nog altijd tot de autonomie van de gemeenteraad om daarover te beslissen. Er is dus geen verplichting om dat te doen. Door de regeling in het decreet in te schrijven wordt de sociale controle een stuk groter. Dat is wel een voordeel, want de praktijken die zich in bepaalde gemeenten afspeelden bezorgen de gemeenten een negatief imago.

Het probleem van de heer *Jef Tavernier* met dit artikel is onder andere dat men op een bepaald moment vastlegt dat er binnen een aantal jaren automatisch, van rechtswege, een bepaalde vervanging gebeurt, ook al kan de toestand ondertussen gewijzigd zijn. Bovendien heeft dat niets te maken met degene die eigenlijk toch aan de basis ligt van verkiezingen, namelijk de kiezer. Het gaat hier namelijk om zaken die onderling, zelfs individueel, worden afgesproken.

Voortgaand op het voorbeeld van de heer Maes schetst hij volgende situatie. Als naast schepen X ook schepen Z in het college zetelt, en voor 1 januari 2010 overlijdt schepen Z, dan zou men kunnen zeggen dat men toch een schepen in de wachtkamer zitten heeft, namelijk gemeenteraadslid Y, die dan in de plaats van Z naar voren wordt gescho-

ven. Wat gebeurt er dan met schepen X? Die kan dan wellicht gerust blijven zitten.

De spreker besluit dat afspraken inderdaad duidelijk moeten zijn en eventueel gepubliceerd worden, maar het is niet goed om al vast te leggen wat 2, 3 of 4 jaar later moet gebeuren.

De *minister* verklaart dat de tekst van het ontwerp is gebaseerd op de idee van transparantie. Het is de bedoeling dat iedereen kennis kan nemen van de afspraken. Hij benadrukt dat iedereen volledige mandaten veel opportuener vindt, maar dat er niets onwettig gebeurt als iemand beslist om na 2 of 3 jaar op te houden en de fakkel door te geven, ook al is dat vanuit bestuursoogpunt niet ideaal.

De Raad van State heeft over dit voorstel, dat toch vrij fundamenteel is, geen opmerkingen gemaakt. Wie het artikel aandachtig leest, zal merken dat op alle eventualiteiten wordt geanticipeerd. Desnoods vindt er zelfs een nieuwe schepenverkiezing plaats. In het artikel wordt ervoor gezorgd dat de werkbaarheid altijd gewaarborgd blijft en dat er schepenen kunnen worden aangesteld en hun verantwoordelijkheid kunnen opnemen.

In de 308 gemeenten in Vlaanderen bestaan er reeds gedeelde mandaten. In de meeste gemeenten veroorzaakt dat geen problemen, maar natuurlijk halen de uitzonderingen het nieuws. Met deze regeling kan men de problemen ondervangen en oplossen. Het zou dan ook goed zijn dat deze regeling in het gemeentedecreet wordt opgenomen.

De heer *Francis Vermeiren* vindt dat, als men maar lang genoeg zoekt, men altijd wel voorbeelden kan vinden van wat er fout kan lopen. Hij maakt de vergelijking met een huwelijk, waarbij men elkaar trouw zweert, maar het nadien toch nog fout kan lopen. Het probleem is dat de afspraken nu in een duister hoekje worden gemaakt. De kiezer is er dan niet van op de hoogte en is het er misschien niet mee eens. Met de nieuwe regeling zullen de burgers op de hoogte zijn van de gemaakte afspraken. Eigenlijk is het betreuenswaardig dat een dergelijke regeling noodzakelijk is. Een woord zou een woord moeten zijn, maar de realiteit is soms anders.

De spreker maakt nog de vergelijking met de deontologische code waarin de parlementsleden

zichzelf bepaalde verplichtingen hebben opgelegd. De voorgestelde regeling kan worden gezien als een voortzetting van een streven naar een verbetering van een bestaande toestand.

De amendementen nr. 6 en 7 worden verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 8 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

Artikelen 9 en 10

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 11

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Marnic De Meulemeester en Jan Peumans strekt ertoe in 6° de woorden ‘lokale basisoverheid’ te vervangen door de woorden ‘lokale decentrale overheid’ (347/2, amendement nr. 9).

Amendement nr. 9 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Van Hauthem, Penris en Van Dijck strekt ertoe in 7° de onverenigbaarheid als gevolg van bloed- of aanverwantschap te schrappen (347/2, amendement nr. 8).

De heer *Van Hauthem* merkt op dat voor de toepassing van deze bepaling personen die wettelijk samenwonen met echtgenoten worden gelijkgesteld. Gaat het dan over mensen die ingeschreven zijn op hetzelfde adres of over mensen die een samenlevingscontract hebben gesloten?

De *minister* stelt dat het gaat om mensen die een samenlevingscontract hebben gesloten.

De heer *Van Hauthem* verklaart hiertegen bezwaar te hebben. Veel mensen zijn niet gehuwd, maar leven wel samen en hebben geen samenlevingscontract gesloten. Het gaat om het gros van de niet-gehuwden. De discriminatie ten aanzien van gehuwden blijft dus bestaan.

Er is allicht een historische reden voor de invoering van de onverenigbaarheid op basis van bloed- en aanverwantschap: men wilde vermijden dat bepaalde dynastieën de gemeenteraad zouden domineren. Die motivatie was vroeger valabel, maar de tijden zijn veranderd. Daarom vraagt de spreker 7° gewoon weg te laten.

De *minister* wenst de bestaande tekst te behouden omdat die duidelijk is. Een samenlevingscontract geeft aan hoe hecht een band is, want het is niet omdat mensen op hetzelfde adres gedomicilieerd zijn, dat ze een koppel vormen.

De heer *Van Hauthem* vindt dat het hier niet om een politiek-ideologische zaak gaat. Momenteel zijn er nu eenmaal veel samenwonenden die geen samenlevingscontract hebben afgesloten. Daardoor kan het nu dat partners die niet gehuwd zijn toch samen in de gemeenteraad zetelen. Mensen die wel gehuwd zijn, kunnen dat niet. Het is tijd om een einde te stellen aan die situatie.

De *minister* verklaart dat het voorkomen van bepaalde dynastieën vermeden moet worden. Hij herhaalt dat het feit dat mensen op hetzelfde adres zijn gedomicilieerd niet met zekerheid bepaalt dat die mensen een koppel vormen.

De heer *Van Hauthem* beaamt dit en vraagt precies daarom de bepaling over de onverenigbaarheid voor iedereen te schrappen.

De heer *Norbert De Batselier* stelt dat hij als burgemeester in Dendermonde maar weinig samenlevingscontracten afsluit. Men zou dus iets in het decreet inschrijven dat nauwelijks gevolg heeft in de praktijk. Ofwel wordt de onverenigbaarheid in kwestie geschrapt, zoals de heer *Van Hauthem* vraagt, ofwel beschouwt men al degenen die op hetzelfde adres gedomicilieerd zijn als samenwonenden.

De eerste mogelijkheid zou volgens de heer *Van Hauthem* het duidelijkst zijn. Bovendien zou men een onverenigbaarheid opheffen waarvan de reden tot invoering voor het overgrote deel niet meer bestaat.

De heer *Francis Vermeiren* vindt de mogelijkheid tot dynastievorming een negatief aspect van de democratie. Het is niet goed dat de politiek zich

in een bepaalde gemeenteraad kan beperken tot familieleden.

De heer *Van Hauthem* merkt op dat in het parlement combinaties zoals broer en zus of vader en dochter wel kunnen voorkomen.

De heer *Jan Peumans* verwijst naar de belastingbrief waarin tegenwoordig hetzelfde onderscheid wordt gemaakt als in het ontwerp. Hij meent dat een sluitend juridisch advies nuttig zou zijn, want anders zullen er achteraf veel discussies ontstaan.

De heer *Norbert De Batselier* bevestigt dit. Want wat is samenwonen? Mensen in een rusthuis delen ook allemaal hetzelfde domicilieadres.

De heer *Peumans* stelt dat zijn kinderen geen samenlevingscontract hebben, maar toch samenwonen met een partner. Het is niet logisch om de ene vorm van samenwonen uit te sluiten en de andere toe te laten.

De heer *Van Hauthem* vraagt dat nog eens goed wordt nagedacht over de onverenigbaarheid op basis van bloed- en aanverwantschap. Hij is van mening dat meerdere mensen in de commissie het niet slecht zouden vinden om de onverenigbaarheid te schrappen. Kan de term 'wettelijk samenwonen' trouwens alleen maar worden geïnterpreteerd als mensen met een samenlevingscontract? In het decreet staat immers niet 'mensen met een samenlevingscontract'.

De heer *Norbert De Batselier*, commissievoorzitter, stelt dat de juridische aspecten van deze kwestie nader moeten worden onderzocht vooraleer definitief over dit amendement te beslissen.

Na deze kwestie nader te hebben onderzocht, verklaart de heer *Jan Verfaillie* namens de meerderheidsfracties dat zij de bepaling in kwestie wensen te behouden zoals ze is.

De heer *Van Hauthem* herhaalt zijn pleidooi om 7° te schrappen. Er staat nu: "Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die wettelijk samenwonen met echtgenoten gelijkgesteld". Het zou enkel gaan over mensen die een samenlevingscontract hebben gesloten, niet over mensen die onder hetzelfde dak wonen of voor de fiscus als samenwonend worden beschouwd.

Er is dus een enorme discrepantie tussen degenen die partners zijn, en burgerlijk gehuwd zijn

en degenen die dat niet zijn. Als het de bedoeling was om te stellen dat gehuwden niet samen in de gemeenteraad mogen zetelen en om die bepaling uit te breiden tot de mensen die niet wettelijk gehuwd zijn, maar bij wijze van spreken wel kunnen worden beschouwd als man en vrouw, dan is dat niet gelukt omdat de samenwonenden worden beperkt tot het kleine aantal mensen dat een samenlevingscontract heeft gesloten.

Bovendien moet men vaststellen dat wordt bepaald dat man en vrouw die burgerlijk gehuwd zijn niet samen in de gemeenteraad, maar wel samen in het college kunnen zetelen. Er is immers geen onverenigbaarheid tussen het lidmaatschap van de gemeenteraad en de OCMW-raad. Als een vrouw schepen of burgemeester wordt en haar man zetelt in de OCMW-raad en daar wordt verkozen tot voorzitter van de OCMW-raad, dan kan hij op die manier in het college terechtkomen. Het zou toch al te gek zijn dat gehuwden niet samen in de gemeenteraad kunnen zetelen, maar wel in het college.

De heer *Norbert De Batselier* vindt dat een goed argument maar dat hoeft niet noodzakelijk te betekenen dat 7° moet worden geschrapt. De interpretatie moet wel duidelijk zijn. Het kan niet dat de onverenigbaarheid niet van toepassing is als iemand als OCMW-voorzitter deel uitmaakt van het college. Ook in die situatie moet de onverenigbaarheid gelden.

Dan moet er volgens de heer *Van Hauthem* een amendement worden ingediend. Duidelijke teksten hoeft men niet te interpreteren. Alleen als er twijfel is over de manier waarop het decreet moet worden gelezen, gelden de voorbereidende werken. Men mag nog 15 keer in het verslag laten notuleren dat het niet de bedoeling is, maar als het gebeurt, kan men er juridisch niets tegen doen. Er moet dus een amendement worden ingediend, waarbij een bijkomende onverenigbaarheid wordt ingeschreven.

De heer *De Batselier* geeft de heer *Van Hauthem* hierin gelijk. Maar de meerderheid heeft te kennen gegeven de tekst van 7° te willen behouden. De spreker stelt voor dit punt te corrigeren bij de bespreking van de technische coherentie van het decreet en de daarin verwerkte amendementen. Als het niet juist wordt gecorrigeerd, kan het nog altijd in de plenaire vergadering worden hernomen.

De heer *Jan Penris* doet opmerken dat het element van de voorzitter van de OCMW-raad voor zijn fractie maar een argument van bijkomende orde is. Het is aan de meerderheid om de vastgestelde lacune op te vullen. De spreker zelf heeft verregaander politieke bedoelingen zoals die in amendement nr. 8 zijn verwoord.

De heer *De Batselier* stelt dat de meerderheid over artikel 11, 7°, een andere mening heeft. De meerderheid houdt zich aan 7°, maar het is niet consistent in verband met de OCMW-voorzitter en zijn lidmaatschap van het schepencollege. Er zal een amendement worden gemaakt op artikel 44, §3, om de consistentie te herstellen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe het vierde lid, op de tweede regel de woorden “wettelijk samenwonen” te vervangen door de woorden “een wettelijk samenlevingscontract hebben afgesloten” (347/5, amendement nr. 187). Deze amendering verduidelijkt dat de onverenigbaarheid geldt voor personen die een wettelijk samenlevingscontract hebben afgesloten.

Amendement nr. 187 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Amendement nr. 8 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Van Hauthem, Penris en Van Dijk strekt ertoe een onverenigbaarheid in te schrijven voor de bedienaren van de eredienst (347/2, amendement nr. 10).

De heer *Van Hauthem* stelt dat in de Nieuwe Gemeentewet de onverenigbaarheid voor bedienaren van de erediensten wel was opgenomen. Hij begrijpt niet waarom die in het ontwerp van decreet wordt geschrapt. Hij verwijst naar het principe van de scheiding tussen kerk en staat.

De *minister* antwoordt dat men voor dit punt de voor parlementsleden geldende logica doortrekt. De scheiding tussen kerk en staat betreft vooral de inhoudelijke aspecten van beide instituten. De politiek moet zich niet met de liturgische gebedsdiensten en de kerk als instelling mengt zich niet

in het wetgevend werk. Die scheiding staat los van de individuele bedienaars van de erediensten.

De heer *Hubert Brouns* merkt op dat een pastoor niet als pastoor in een gemeenteraad zetelt maar als individueel persoon.

Amendement nr. 10 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

De heer *Jef Tavernier* ziet met betrekking tot de bedienaren van de eredienst onrechtstreeks ook een probleem in 4°. In de Nieuwe Gemeentewet staat dat de onverenigbaarheid geldt voor “diegenen die personeelslid zijn of een toelage of wedde ontvangen van de gemeente”. Dat is de kern van de zaak. Dat heeft niets met de scheiding tussen kerk en staat te maken. Wie een wedde of toelage van een gemeente ontvangt, zou niet de mogelijkheid mogen hebben invloed op die wedde of toelage uit te oefenen. Voor de heer Tavernier mag een pastoor gerust in een gemeenteraad zetelen, maar niet in de gemeenteraad van de gemeente waar hij als pastoor werkt. Hij vraagt zich af waarom die verwijzing naar wedden en toelagen is geschrapt in vergelijking met de Nieuwe Gemeentewet.

De heer Tavernier gaat verder op 4°. Gemeenten investeren veel geld in hun brandweer- en ambulancediensten. Kan de korpschef van de gemeentelijke brandweerdienst in de gemeenteraad zetelen? Belangenvermenging moet worden vermeden. Bepaalde toelagen zijn door een reglement geregeld en leveren dus geen problemen op. Soms kent een gemeente in haar begroting evenwel specifieke toelages toe.

De heer *Jan Peumans* vraagt of de voorzitter van een vzw die een gemeentelijke toelage voor het plaatselijk buurthuis krijgt, in de gemeenteraad kan zetelen.

De heer *Norbert De Batselier* voert als burgemeester elk jaar een discussie met de officieren van het brandweerkorps over de begroting. Er wordt hen meegedeeld hoeveel de enveloppe voor het komend jaar bedraagt. Indien één van die officieren ook in de gemeenteraad zou zetelen, zou dat wel een eigenaardige discussie worden.

De *minister* stelt dat het zeker niet de bedoeling is dat voorzitters van muziek- of voetbalverenigingen niet langer in de gemeenteraad kunnen zete-

len. Dat zijn net de mensen die op alle kieslijsten staan.

Volgens de heer *Hubert Brouns* gaat het er vooral om of een wedde of toelage te persoonlijke titel wordt uitgekeerd. In zijn eigen gemeente heeft hij een soortgelijke discussie over de situatie van de kosten moeten voeren. De kosten kreeg een toelage van de kerkfabriek. Hij mocht in de gemeenteraad zetelen omdat er geen rechtstreeks verband tussen de gemeentelijke toelage aan de kerkfabriek en zijn eigen toelage was. Ze was niet te persoonlijke titel in de gemeentelijke begroting ingeschreven. Hetzelfde geldt voor de brandweerlieden. De brandweerdienst ontvangt een toelage en kan daarmee haar brandweermannen betalen.

Nog steeds in zijn gemeente heeft ooit een buurtbus gereden. Een aantal gemeenteraadsleden reden als vrijwilligers met deze bus rond. Ze kregen hiervoor een kleine vergoeding. De gemeente subsidieerde het comité dat de buurtbus organiseerde. Die subsidie werd aan dat comité en niet aan de individuele chauffeurs uitgekeerd.

De heer *Tavernier* stelt dat men altijd duidelijk moet kunnen zien welke toelagen rechtstreeks naar een persoon gaan. Nog steeds in verband met 4° vraagt hij of met gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen de extern verzelfstandigde agentschappen naar privaat recht en de autonome gemeentebedrijven worden bedoeld.

De *minister* antwoordt dat het over beide categorieën gaat.

De heer *Tavernier* vraagt hoe het dan zit met de vzw's.

De *minister* stelt dat dat privaatrechtelijke verenigingen zijn.

De heer *Tavernier* vraagt of het personeel van het in een gemeentelijke vzw ondergebracht sportcentrum in de gemeenteraad kan zetelen.

De *minister* antwoordt ontkennend.

Volgens de heer *Tavernier* is de voorliggende tekst dan niet volledig.

De *minister* verwijst naar de memorie van toelichting waarin duidelijk staat dat de onverenigbaarheid geldt voor de personeelsleden van de gemeen-

te en van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen. Enkel voor de vrijwillige brandweerlieden en ambulanciers wordt een uitzondering gemaakt.

De heer *Tavernier* meent dat men zich in de toekomst enkel op de tekst van het ontwerp van decreet zal baseren. Met betrekking tot de extern verzelfstandigde agentschappen wordt naar twee rechtsvormen verwezen. De gemeentelijke vzw's worden hier niet vermeld.

De *minister* verklaart dat een gemeentelijke vzw een extern verzelfstandigd agentschap van privaatrechtelijke aard is. Dat staat trouwens in de memorie van toelichting.

Een amendement voorgesteld door de heren Van Hauthem, Penris en Van Dijk strekt ertoe een 8° toe te voegen ten einde een onverenigbaarheid in te schrijven voor de districtsburgemeester en de leden van het districtscollege (347/2, amendement nr. 11).

Amendement nr. 11 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe een 8° toe te voegen om een onverenigbaarheid in te schrijven voor personeelsleden die belast zijn met het bestuurlijk toezicht op de gemeenten (347/2, amendement nr. 12). Een gelijkaardige bepaling stond ook in het voorontwerp van de vorige regering.

De heer *Jan Peumans* merkt op dat dit dan zou betekenen dat de burgemeester van Hechtel-Eksel, die ambtenaar is bij de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, ontslag zou moeten nemen als burgemeester. Meerdere mensen verkeren in die situatie. De spreker gaat ervan uit dat die ambtenaren zich in hun job niet inlaten met zaken die hun gemeente aanbelangen.

De heer *Tavernier* stelt dat zijn amendement enkel betrekking heeft op de ambtenaren die toezicht houden op de gemeenten.

Volgens de *minister* is het moeilijk om dat af te bakenen. Vanaf welk niveau geldt zo'n eventuele onverenigbaarheid? Op het niveau van de dossierbehandelaar, het afdelingshoofd, de directeur-generaal?

De heer *Norbert De Batselier* merkt op dat parlementsleden de minister controleren, zodat deze regel ook voor hen van toepassing kan zijn. Men moet de redenering dus niet te ver doortrekken.

Amendement nr. 12 wordt verworpen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 11 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 12

Artikel 12 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 13

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 13). De heer *Van Dijk* verklaart dat men het administratief rechtscollege wil vervangen door de Vlaamse Regering. Die is beter geplaatst om uitspraken te doen over de mogelijke geschillen waarvan sprake in dit artikel.

Amendement nr. 13 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heer Jan Verfaillie, Hubert Brouns, Jacky Maes, Marleen Vanderpoorten, Marnic De Meulemeester en Jan Peumans strekt ertoe aan artikel 13 de volgende woorden toe te voegen: “en over de kennis van de bestuursaal bepaald in artikel 44, §6” (347/2, amendement nr. 14). De heer *Verfaillie* verwijst voor de motivatie naar de verantwoording bij dit amendement. Hij vraagt nog hoe de minister de samenstelling ziet van het administratief rechtscollege dat in elke provincie uit twee leden zou bestaan.

De *minister* antwoordt dat het in principe gaat om experts in administratief recht en bestuurswetenschappen. Men wil vermijden dat een politiek orgaan moet oordelen over een ander politiek orgaan. Dat kan alleen de objectiviteit en het draagvlak voor de beslissingen verbeteren.

Amendement nr. 14 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 13 wordt aangenomen met 7 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 14

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe 4° te schrappen (347/2, amendement nr. 15).

Amendement nr. 15 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe een 5° toe te voegen met betrekking tot de burgemeester en de schepenen (347/2, amendement nr. 16). De heer *Van Hauthem* verklaart dat dit amendement, zoals het vorige, is ingegeven door het principe van de scheiding tussen regelgevende en uitvoerende macht.

Amendement nr. 16 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 14 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

Artikelen 15 en 16

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 17

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe een §4 toe te voegen (347/2, amendement nr. 17). De heer *Tavernier* stelt dat hij hieromtrent een voorstel van decreet heeft ingediend, dat hij nu via amendement in het gemeentedecreet wil laten opnemen. Met het amendement wil hij het mogelijk maken dat gemeenteraadsleden in de steden een beter statuut krijgen.

Een gemeenteraadslid ontvangt normaal enkel presentiegelden, op basis van de aanwezigheid op de gemeenteraad en in commissies. In grote steden is de taak van gemeenteraadslid zo omvangrijk en zijn er ook zoveel commissies, dat een gemeenteraadslid dat zijn taak goed wil doen, meer tijd investeert dan enkel na de werkuren. Er wordt veel voorbereiding gevraagd van raadsleden en er zijn veel vergaderingen. Als het mandaat van burgemeesters en schepenen wordt geprofessionaliseerd, en ze voltijds met hun ambt bezig zijn,

moet er ook een democratisch tegengewicht zijn. Men moet aan de gemeenteraadsleden voldoende middelen geven om hun democratische taak op een ernstige manier uit te oefenen.

De spreker wil het daarom mogelijk maken, maar niet verplichten, om in gemeenten van meer dan 100.000 inwoners een sociaalrechtelijk en fiscaal statuut te geven aan mandatarissen, waardoor ze in de plaats van zitpenningen een bepaalde wedde ontvangen. Hij stelt voor dat die wedde 40 % bedraagt van de bezoldiging van een schepen van die stad.

De heer *Norbert De Batselier* voelt meer voor §3, waar de mogelijkheid wordt geboden om in grotere steden iets te doen voor de specifieke kosten van gemeenteraadsleden. Niettemin vindt hij die §3 iets te ruim. Hij zou die mogelijkheid invoeren voor gemeenten van meer dan 50.000 inwoners. Dan beperkt men de specifieke kosten, en wordt duidelijk gemaakt dat die regeling er is voor de grote steden. Op die manier gaat men in de richting die de heer *Tavernier* voorstelt. De spreker vraagt zich af of het inbrengen van specifieke kosten voor gemeenteraadsleden in een gemeente van 5.000 of 10.000 inwoners wel noodzakelijk is.

De *minister* begrijpt die bekommernis, maar ook in een gemeente met 10.000 inwoners kan het relevant zijn dat raadsleden vormingsessies volgen over bijvoorbeeld het gemeentedecreet of de gemeentebegroting. Uiteindelijk moeten er overal kwaliteitsvolle raadsleden aanwezig zijn. Als mensen proberen hun mandaat beter uit te oefenen, moet men een compensatie van de kosten aanbieden. In veel gemeenten worden al toelagen aan fracties gegeven, precies om vorming te kunnen volgen en publicaties te kunnen kopen. Hierdoor worden mensen gestimuleerd en ontstaat de mogelijkheid dat raadsleden zich inhoudelijk voorbereiden.

De heer *Tavernier* merkt op dat het in §3 over kosten gaat, niet over tijdsbesteding en vergoedingen. In die zin gaat de suggestie om dat te beperken tot grotere gemeenten niet op.

De heer *De Batselier* beaamt dit en trekt zijn opmerking terug.

De heer *Tavernier* stelt nog dat zijn amendement specifiek over gemeenten met meer dan 100.000

inwoners gaat. Uit gesprekken met gemeenteraadsleden van verschillende partijen uit steden als Gent en Antwerpen blijkt dat die mogelijkheid zou moeten worden opgenomen. Het gaat over een vergoeding die sociaalrechtelijk volledig in orde en niet exorbitant is. Voor de steden die het willen, moet die mogelijkheid worden opgenomen.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vindt de tekst van het ontwerp van gemeentedecreet een goede evenwichtsoefening. Er wordt rekening gehouden met de specifieke problemen van gemeenteraadsleden in zowel kleine als grote gemeenten. Er wordt voldoende aandacht besteed aan professionaliteit, maar ook aan de autonomie van de gemeenten. Zij pleit er wel voor dat de Vlaamse Regering inzake paragraaf 3 niet te strikt zou optreden.

De heer *Francis Vermeiren* merkt op dat dit decreet voor advies werd voorgelegd aan de VVSG en vele anderen. De aanpassing van de wedden van de burgemeesters en schepenen biedt niet noodzakelijk de oplossing die men had verwacht. Het zou niet verstandig zijn om op een moment dat de gemeenten de grootste moeite hebben om hun begroting rond te krijgen, manu militari en zonder discussie met onder meer de VVSG, een beslissing te nemen zoals voorgesteld door de heer *Tavernier*. Binnen de gemeentelijke autonomie moet de stad de mogelijkheid hebben om beslissingen te nemen die verantwoord zijn. Indien die mogelijkheid echter wordt opengetrokken naar alle gemeenten, dan zal men worden geconfronteerd met een onverantwoorde financiële aderlating.

Volgens de heer *Jacky Maes* is het juist dat veel gemeenteraadsleden in grote steden heel wat tijd besteden aan hun mandaat, tot zelfs een professionele dagtaak. Dat gebeurt ook in kleinere steden. Een vergoeding van 40 percent voor alle gemeenteraadsleden, ook voor diegenen die daar geen tijd in stoppen, gaat te ver.

De heer *Tavernier* is het ermee eens dat er enige nuance nodig is.

Amendement nr. 17 wordt verworpen met 7 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 17 wordt aangenomen met 7 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 18

Artikel 18 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING II

De werking van de gemeenteraad

Artikel 19

Artikel 19 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 20

De heer *Jan Peumans* verwijst naar de bepaling dat de voorzitter de gemeenteraad bijeenroep en de agenda van de vergadering opstelt. Daar zijn volgens hem risico's aan verbonden; de bepaling is te vrijblijvend. Nu wordt de gemeenteraad bijeengeroepen door het schepencollege of door het college van burgemeester en schepenen.

De heer *Norbert De Batselier* stelt dat alles wat het college op de agenda wil plaatsen, ook daadwerkelijk geagendeerd moet worden.

De *minister* vult aan dat iedereen punten kan toevoegen aan de agenda. Dat is een recht dat blijft bestaan. Men probeert met dit artikel zoveel mogelijk willekeur te voorkomen.

Artikel 20 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 21

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in het eerste lid het woord “verzonden” te vervangen door “bezorgd” (347/2, amendement nr. 18). Volgens de heer *Tavernier* is het voor een raadslid niet zozeer van belang wanneer de stukken zijn verzonden, maar wanneer hij ze ontvangen heeft.

De heer *Norbert De Batselier* vraagt zich af hoe dat kan worden gecontroleerd.

De heer *Tavernier* stelt dat het vroeger vaak gebeurde dat een ambtenaar van de gemeente of een politieagent de stukken kwam overhandigen.

Wie de stukken ontvangen had, moest dan zijn handtekening zetten. Dat gebeurt nog steeds in heel wat gemeenten. Ook wanneer de stukken met de post worden verstuurd, gaat men ervan uit dat men die binnen een bepaalde termijn ontvangen heeft. Een verzending komt officieel twee dagen later toe. In dat geval is de voorziene termijn van acht dagen te kort. De spreker dringt er daarom op aan “verzonden” te vervangen door “bezorgd”. Men zou dat verder per omzendbrief kunnen regelen.

De *minister* verklaart hierover nog geen enkele klacht te hebben ontvangen. Er wordt immers zoveel mogelijk geprobeerd de rechten van de verkozen gemeenteraadsleden te respecteren, ook voor wat het inzagerecht en de daarvoor geldende termijnen betreft.

Volgens de heer *Tavernier* krijgt de minister daar momenteel weinig of geen klachten over omdat de tekst van de Nieuwe Gemeentewet vandaag beter is dan wat in het ontwerp wordt voorgelegd. In de tekst van de Nieuwe Gemeentewet staat: “Behalve in spoedeisende gevallen geschiedt de oproeping schriftelijk en aan huis, ten minste 7 vrije dagen voor de dag van de vergadering”. Dat wordt vervangen door “de oproeping wordt verzonden 8 dagen voor de vergadering”. Die bepaling is voor een gemeenteraadslid een achteruitgang tegenover de bepaling die nu geldt, op een moment dat de stukken en dossiers steeds ingewikkelder worden.

De *minister* stelt dat men de termijn heeft uitgebreid van 7 naar 8 dagen.

De heer *Tavernier* verduidelijkt dat de termijn van 7 ‘vrije’ dagen werd vervangen door 8 dagen. En ‘aan huis besteld’ wordt vervangen door ‘verzonden’. De termijn wordt dus korter.

De heer *De Batselier* geeft de heer *Tavernier* gelijk wat die vrije dagen betreft. De andere elementen van de tussenkomst van de heer *Tavernier* kunnen in een huishoudelijk reglement worden geregeld. Hij stelt voor een amendement uit te werken over de thuisbezorging van de stukken en over die 8 dagen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe aan het artikel een lid toe te voegen (347/2, amendement nr. 19). Voor belangrijke agendapunten, zoals het organogram, het

budget, de meerjarenplannen, de personeelsformatie, budgetwijzigingen, enzovoort hebben de gemeenteraadsleden meer tijd nodig om zich voor te bereiden.

De heer *Tavernier* merkt op dat er vroeger een verschil in termijn was tussen de oproeping voor een gewone gemeenteraad en een gemeenteraad die vergaderde over budgetten. In het voorontwerp van decreet uit de vorige legislatuur werd dat onderscheid ook gemaakt. In dit ontwerp echter niet meer zodat de spreker die bepaling heeft overgenomen. Wanneer men wordt overstelpst met bijvoorbeeld begrotingsdocumenten, dan is er tijd nodig om die allemaal door te nemen. Er moet dan ook een onderscheid worden gemaakt tussen een gewone gemeenteraad met de meer courante punten en een gemeenteraad met belangrijke punten. Voor de heer *Tavernier* zijn die punten belangrijk die voormalig minister Van Grembergen een jaar geleden belangrijk vond. In dat geval zou de termijn 14 dagen bedragen.

De heer *De Batselier* stelt vast dat er in het amendement ook wordt verwezen naar de personeelsformatie. Hij neemt aan dat het niet geldt voor wijzigingen van de personeelsformatie. Het wordt een moeilijke zaak telkens een termijn van 14 dagen te moeten respecteren als er twee zinnen worden gewijzigd aan de personeelsformatie. Wanneer het gaat over het jaarlijkse budget, de jaarlijkse beleidsnota en de jaarrekening, vindt de spreker het amendement correct. In geval van een budgetwijziging kan hij het amendement echter niet bijtreden. Meestal gaat het over technische wijzigingen, die beperkt zijn. Als ze niet beperkt zijn en als men voortdurend wijzigingen doorvoert, dan maakt de gouverneur meestal toch een opmerking.

De heer *Jan Penris* merkt op dat de budgetwijzigingen in Antwerpen bestaan uit vier boekdelen van tientallen bladzijden.

De heer *De Batselier* beaamt dit, maar normaliter zou een begrotingswijziging het beleid niet meer mogen wijzigen, althans volgens de geest van de wet. In de praktijk is dat echter niet altijd zo. De spreker besluit dat hij het amendement correct vindt voor alle documenten die de begroting moeten vergezellen. Hij stelt voor het amendement daartoe te beperken.

De heer *Tavernier* meent dat de termijn van 14 dagen ook zou moeten gelden voor het organogram. De verwijzing naar de documenten die te maken hebben met het personeel mag voor hem worden geschrapt. Aan de verwijzing naar het jaarlijkse budget, de jaarlijkse beleidsnota en de budgetwijziging houdt hij vast. Ook de jaarrekeningen moeten erbij.

De *minister* denkt dat niemand een probleem heeft met het amendement wanneer het gaat over het budget, de beleidsnota – die element is van dat budget – en de jaarrekening. Iets anders zijn de elementen met betrekking tot het personeel. Men heeft geen veertien dagen nodig om dat allemaal uit te vlooien en onder de knie te krijgen. Dat lukt binnen de termijn van acht dagen. Maar voor de begroting en de daarmee verbonden documenten moet men inderdaad de tijd kunnen nemen. Men moet daarbij allicht informatie inwinnen bij derden, misschien bij experts, om te begrijpen hoe men een en ander moet interpreteren.

De heer *Peumans* stelt voor te spreken over ‘begroting’ in plaats van ‘budget’. In de memorie van toelichting moet dan ook eens duidelijk worden uiteengezet wat daar precies mee wordt bedoeld.

De heer *Joris Van Hauthem* geeft de heer *Peumans* gelijk, maar de term ‘budget’ wordt doorheen heel het ontwerp van decreet gebruikt.

De *minister* stelt dat de term ‘begroting’ in het ontwerp niet wordt gehanteerd. Als men dat overal moet aanpassen, is het einde zoek. Hij vraagt vandaar de term ‘budget’ te behouden.

De heer *Norbert De Batselier* vindt het belangrijk dat doorheen het decreet overal dezelfde terminologie wordt gehanteerd. Hij stelt voor het amendement te herschrijven waardoor het beperkt wordt tot het budget, de beleidsnota en de jaarrekening. Wat de verzendingstermijn van veertien dagen betreft, mag er geen discussie ontstaan over de vraag of dit al dan niet gaat over vrije dagen. Het ware beter het te hebben over tien vrije dagen. Dan heeft men de facto veertien dagen.

De heer *Tavernier* merkt op dat dit afhankelijk is van de formulering in het eerste lid. Als men het in het eerste lid heeft over vrije dagen, dan moet men het in de aanvulling ook hebben over vrije dagen. Hij heeft geen probleem met het begrip

‘vrije dagen’. Er bestaat jurisprudentie over wat kan worden beschouwd als een vrije dag.

De *minister* vraagt zich af of die termijn van veertien dagen doenbaar is. Dat is lang, maar uiteindelijk gaat het hier slechts over enkele specifieke punten, die in principe één- of tweemaal per jaar voorkomen. Hij is geen voorstander van het inschrijven van het begrip ‘vrije dagen’. Het woord ‘verzonden’ kan wel worden veranderd in het woord ‘bezorgd’. Dan heeft men iets dat werkbaar is.

De minister verwijst nog naar het feit dat de nieuwe toepassingen inzake elektronica oplossingen kunnen bieden. Nu worden die misschien nog niet algemeen toegepast, maar binnen tien jaar zijn ze waarschijnlijk algemeen geworden. Mensen zouden alle uitnodigingen kunnen krijgen via e-mail. In het provinciebestuur van Limburg is dat al het geval. De personen in kwestie hebben alle nodige apparatuur gekregen en alles gebeurt via e-mail.

De minister zou daarom spreken over ‘bezorgen’ maar niet ‘aan huis’. Anders kunnen dwarsliggers zeggen dat ze wel iets hebben gekregen via hun computer, maar niet aan huis.

De heer *Tavernier* stelt dat wanneer iedereen een PC ter beschikking krijgt van de gemeente, er een bewijs is wanneer iets is verzonden en aangekomen. Men kan dat afspreken in het huishoudelijk reglement.

De heer *De Batselier*, commissievoorzitter stelt voor het amendement van de heer *Tavernier*, waarbij “verzonden” wordt vervangen door “bezorgd”, te weerhouden. In het tweede amendement gaat het over de veertien dagen voor de bezorging van het jaarlijkse budget, de bijhorende stukken en de jaarrekeningen. Het lijkt gemakkelijker te spreken over “het jaarlijkse budget en bijhorende documenten”. Er zou één nieuw amendement moeten komen op artikel 21, waarover iedereen het eens kan zijn.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Jef *Tavernier* strekt ertoe het eerste lid te vervangen door wat volgt (347/5, amendement nr. 188): “Behalve in spoedeisende gevallen en behalve in geval van toepassing van artikel 7, §1, wordt de oproeping ten minste acht dagen vóór de dag van de vergadering aan

het raadslid bezorgd.” De heer *Verfaillie* verklaart dat dit een duidelijkere regeling is voor de oproeping die ook rekening houdt met nieuwe technologieën.

Amendement nr. 188 wordt aangenomen met 13 stemmen. Amendement nr. 18 is daardoor zonder voorwerp geworden.

De heer *Tavernier* vraagt naar het lot van amendement nr. 19 over de bezorgingstermijn voor stukken als het budget en het meerjarenplan.

De heer *De Batselier* verklaart dat de bezorgingstermijn voor die stukken verwerkt zal worden in amendementen op de artikelen 146 tot 148 waar het gaat over de planning en het financieel beheer.

Het aldus geamendeerde artikel 21 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 22

Een amendement voorgesteld door de heer Jef *Tavernier* strekt ertoe aan het artikel volgend lid toe te voegen: “Het huishoudelijk reglement bepaalt de wijze waarop die agendapunten worden toegevoegd.” (347/2, amendement nr. 20).

De heer *Tavernier* merkt op dat het ontwerp van gemeentedecreet in een aantal gevallen de verdere uitwerking van een bepaling aan de gemeenteraad overlaat. De gemeenteraad kan dat dan door middel van het eigen huishoudelijk reglement regelen. Wat er precies in het huishoudelijk reglement komt te staan, behoort tot de gemeentelijke autonomie.

De spreker vindt dat een verwijzing naar het huishoudelijk reglement ook in dit artikel moet worden opgenomen. Dat is nodig omdat hierover soms informele afspraken worden gemaakt. Men moet bovendien rekening houden met de evolutie van de media.

Voor de *minister* is dit geen cruciaal punt. Hij vraagt zich wel af of men zo ver in detail moet treden.

De heer *Tavernier* antwoordt dat men helemaal niet in detail moet treden. Men moet de gemeenten vragen om in detail te treden.

De heer *Wim Van Dijk* meent dat de heer *Tavernier* gelijk heeft. Nu worden vaak mondelinge afspraken gemaakt. Het lijkt interessanter dit formeler te regelen door de verwijzing naar het huishoudelijk reglement in het ontwerp van decreet op te nemen. Een huishoudelijk reglement kan trouwens gemakkelijk worden gewijzigd. Bovendien heeft het weinig zin enkel in bepaalde artikelen naar het huishoudelijk reglement te verwijzen.

De *minister* herhaalt dat dit voor hem geen cruciaal punt is maar hij vindt ook dat de decreetgeving niet te veel in detail mag treden.

De heer *Jacky Maes* heeft evenmin een probleem met het voorliggend amendement. Hij wijst er wel op dat vaak voor een vermindering van het papierwerk en van de reglementering wordt gepleit. In de praktijk blijken er steeds meer regels bij te komen. De mogelijkheid om dit in het huishoudelijk reglement te regelen, wordt niet uitgesloten. Vandaar is het een overbodige toevoeging.

Amendement nr. 20 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 4.

Artikel 22 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 4.

Artikel 23

De heer *Jef Tavernier* vindt het belangrijk dat gemeenteraadsleden afschriften kunnen krijgen. De prijs van die afschriften kan evenwel een probleem vormen. In bepaalde artikelen van het ontwerp van decreet staat duidelijk te lezen dat de prijs de eigenlijke kostprijs niet mag overstijgen. Het lijkt belangrijk dit ook met betrekking tot de afschriften te vermelden. Momenteel is er geen vaste regeling. In zijn eigen gemeente verloopt dit vlot. In een andere gemeente krijgen alle gemeenteraadsleden een kopiekaart. Zodra ze meer dan 500 fotokopies willen nemen, moeten ze betalen. Voor de spreker is het belangrijk dat gemeenteraadsleden nooit meer dan de eigenlijke kostprijs moeten betalen.

De *minister* verklaart dat dat de bedoeling is. Hij stelt nog nooit klachten of suggesties in verband met dit punt te hebben gekregen. De idee niet meer dan de eigenlijke kostprijs te vragen, is overal in Vlaanderen ingeburgerd.

Artikel 23 wordt aangenomen met 11 stemmen.

Artikelen 24 tot 29

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 30

Een amendement voorgesteld door de heren *Joris Van Hauthem*, *Jan Penris* en *Wim Van Dijk* strekt ertoe een §5 toe te voegen in verband met een inzage-recht en een bezoekrecht voor gemeenteraadsleden (347/2, amendement nr. 21).

De heer *Joris Van Hauthem* wil hier expliciet vermelden dat het inzage-recht van gemeenteraadsleden ook voor alle intern en extern verzelfstandigde gemeentelijke agentschappen geldt. De bepaling over de openbaarheid van bestuur in het hoofdstuk over de verzelfstandigde gemeentelijke agentschappen is volgens hem niet helemaal duidelijk.

De heer *Jan Penris* vult aan dat, indien de minister kan garanderen dat de beginselen van de openbaarheid van bestuur de gemeenteraadsleden een volledig inzage- en bezoekrecht ten aanzien van de verzelfstandigde agentschappen geven, dit amendement eigenlijk overbodig is. Het amendement werd ingediend omdat men op het terrein, onder meer in Antwerpen, heeft vastgesteld dat het controlerecht van gemeenteraadsleden niet altijd een vanzelfsprekendheid is.

Volgens de *minister* is dat inzage-recht vanzelfsprekend. Het principe van de openbaarheid van bestuur geldt onverminderd.

De heer *Jan Penris* wenst niettemin het amendement formeel ter stemming voor te leggen. De verklaring van de minister is alleszins belangrijk want ze zal in de voorbereidende stukken worden opgenomen en bijgevolg dienstig kunnen zijn voor de interpretatie van het decreet.

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat er met betrekking tot al die verzelfstandigde agentschappen, vzw's en dergelijke heel veel problemen zijn. Hij stelt vast dat in dit artikel wel naar de maximale kostprijs en naar het huishoudelijk reglement wordt verwezen. Hij vraagt zich af waarom dat

hier wel en in artikel 22 niet expliciet is opgenomen. Men moet de coherentie van het geheel in het oog houden.

De *minister* antwoordt dat het verzelfstandigingsproces een recente evolutie is. Hij krijgt dagelijks vragen over autonome gemeentebedrijven en over EVA's op het gemeentelijk niveau. Daarom is het belangrijk het principe van de openbaarheid van bestuur duidelijk in het ontwerp van decreet op te nemen.

Amendement nr. 21 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 30 wordt aangenomen met 7 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 31

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe dit artikel te vervangen door de bepaling: “De burgemeester en de schepenen zijn aanwezig op de gemeenteraad.” (347/2, amendement nr. 22).

De heer *Van Hauthem* stelt dat dit amendement samenhangt met eerdere amendementen over het effectieve dualisme (scheiding regelgevende en uitvoerende macht).

De *minister* merkt op dat die eerdere amendementen reeds werden verworpen.

Amendement nr. 22 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 31 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 32

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe een tweede lid toe te voegen waardoor alle vragen over de werking van de intern en extern verzelfstandigde agentschappen eveneens aan het college kunnen worden gericht (347/2, amendement nr. 24). De heer *Van Hauthem* stelt dat dit amendement in de lijn ligt van amende-

ment nr. 21 op artikel 30, waarin gevraagd werd dat het inzagerecht ook expliciet moet gelden voor de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen. In het verlengde daarvan wordt voorgesteld dat alle vragen in de gemeenteraad over die verzelfstandigde agentschappen moeten kunnen worden gesteld aan het college van burgemeester en schepenen.

De heer *Jef Tavernier* vindt dit amendement belangrijk. Die verzelfstandigde agentschappen vergaderen normalerwijze achter gesloten deuren. Een gemeenteraad is echter openbaar, met verkozen mandatarissen. Niet alle mandatarissen die in de gemeenteraad zitten, maken deel uit van de bestuursorganen of de algemene vergaderingen van die verzelfstandigde agentschappen. Ook de discussies in die verzelfstandigde agentschappen moeten in alle openbaarheid kunnen worden gevoerd, anders leidt dit tot een ernstig democratisch deficit. Het is belangrijk dat in de tekst op te nemen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe aan dit artikel de zin toe te voegen: “Het huishoudelijk reglement bepaalt de voorwaarden voor de uitoefening van dat recht.” (347/2, amendement nr. 23). De heer *Tavernier* vindt dat men over het recht van gemeenteraadsleden om vragen te stellen aan het college, gemeente per gemeente, afspraken moet kunnen maken die geformaliseerd worden in een huishoudelijk reglement. In artikel 30 wordt ook gesproken over een huishoudelijk reglement. Dat huishoudelijk reglement moet tot een echt huishoudelijk reglement worden gemaakt, waarin alle mogelijke knelpunten in de gemeente eventueel op voorhand worden opgelost, ter bescherming van meerderheid en oppositie.

De heer *Jan Peumans* merkt op dat een gedetailleerd huishoudelijk reglement nog geen garantie geeft dat men een antwoord krijgt op zijn vragen. Uiteindelijk moet het iedereen in de gemeenteraad vrij staan om de vragen te stellen die hij denkt daar te moeten stellen. De spreker begrijpt niet wat het probleem zou zijn, want zelfs al mag iemand een vraag stellen, dan betekent dat nog niet dat er een duidelijk antwoord op komt. Dat betekent overigens niet dat de spreker zo in zijn eigen gemeente tewerk gaat. In zijn gemeenteraad mag iemand van de oppositie alle informatie krijgen.

De heer Peumans vindt nog dat men de neiging heeft alles te veel in detail te willen regelen, dit ondanks het feit dat men toch niet alles tot in detail kan voorzien en dat het bijna altijd gaat over uitzonderingssituaties. Een aantal mensen in deze commissie heeft blijkbaar traumatische ervaringen opgelopen, maar die kunnen niet allemaal via dit decreet geheeld worden.

De heer *Joris Van Hauthem* ontkent dat hij alles in detail wil regelen. Hij wil wat dat betreft de filosofie van het decreet niet in vraag stellen. Maar het decreet regelt wel uitvoerig de verzelfstandigde gemeentelijke agentschappen. Dan is het toch aangewezen dat het principe in het decreet komt dat de gemeenteraad over die agentschappen effectief vragen kan stellen. Het kan niet dat men afgescheept wordt met een mededeling dat dit niet tot de bevoegdheid van de gemeenteraadsleden behoort. Of men dan een antwoord krijgt of niet, is een andere zaak.

De amendementen nrs. 23 en 24 worden verworpen met 7 stemmen tegen 5.

Artikel 32 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

Artikelen 33 en 34

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 35

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §1 toe te voegen dat de stemmingen ook ‘individueel’ zijn (347/2, amendement nr. 25). De heer *Tavernier* stelt dat iedereen individueel moet stemmen. Op welke manier dat gebeurt, kan worden afgesproken binnen de gemeenteraad, maar er moeten individuele stemmingen zijn. Het mag dus niet zo zijn dat een fractieleider zegt “Onze fractie is voor”, waarna de voorzitter van de vergadering zegt “Dus de meerderheid is voor”.

De heer *Joris Van Hauthem* meent dat er in §3 twee tegenstrijdige zaken staan. Behalve bij een geheime stemming, stemmen de leden van de gemeenteraad immers mondeling. Dan wordt echter ver-

wezen naar het huishoudelijk reglement: “Het huishoudelijk reglement kan een regeling invoeren die gelijkwaardig is met een mondelinge stemming”. De spreker veronderstelt dat men daarmee bijvoorbeeld een individuele elektronische stemming voor ogen heeft. “Als dusdanig worden de mechanisch uitgebrachte naamstemming en de stemming bij zitten en opstaan of bij handopsteking beschouwd.” De stemming is mondeling, tenzij ze elektronisch is en tenzij het huishoudelijk reglement anders bepaalt. Er wordt altijd mondeling gestemd telkens als een derde van de aanwezige leden hierom verzoekt. Hieruit leidt de heer Van Hauthem af dat de stemming inderdaad individueel is en dat men zich op deze bepalingen kan beroepen om een fractieleider, die meent in naam van de hele fractie te spreken, een halt toe te roepen.

De heer *Jacky Maes* merkt op dat §4 duidelijk bepaalt dat de voorzitter het laatst stemt. Dat wil toch zeggen dat al de anderen dan al gestemd hebben.

Amendement nr. 25 wordt verworpen met 7 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 35 wordt aangenomen met 7 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 36

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe te verduidelijken dat het op de voorlaatste regel van het eerste lid gaat om “twee” kandidaten (347/2, amendement nr. 26). De heer *Tavernier* wil met dit amendement de tekst verduidelijken. Als er geen meerderheid is, moet worden gekozen tussen de twee kandidaten met de meeste stemmen. In andere artikels staat wel duidelijk dat het gaat over twee kandidaten. Zoals het hier verwoord is, kan het echter even goed gaan over drie of vier kandidaten. Het gaat dus om een technische verduidelijking, die strikt genomen wel noodzakelijk is, hoewel men weet wat eigenlijk de bedoeling is.

De *minister* stelt dat het gevaar bestaat dat, als men het woord ‘twee’ invoegt, het lijkt alsof men niet meer kan stemmen als er slechts één kandidaat is. Door het te kwantificeren, betonneert men

dat getal van twee. Als er slechts één kandidaat is, ontstaat er dan een probleem.

Volgens de heer *Tavernier* gaat het wel degelijk over het geval waarbij er meerdere kandidaten zijn. Als er van die kandidaten niemand de meerderheid heeft gekregen, dan gaat het tussen de twee met de meeste stemmen. Er zijn ook andere systemen mogelijk. Er bestaan ook manieren van stemmen waarbij telkens degene met de minste stemmen wegvalt.

Amendement nr. 26 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 36 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 37

Artikel 37 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 38

De heer *Joris Van Hauthem* vraagt een verduidelijking bij §1 waar staat: “Het gemeenteraadslid of de gemeenteraadsleden die op eenzelfde lijst verkozen zijn of op lijsten die zich onderling hebben verenigd, vormen een fractie.” Gaat het hier dan bijvoorbeeld over kartellijsten?

De *minister* bevestigt dit.

De heer *Van Hauthem* vraagt of het hier ook niet gaat over de mogelijkheid zoals die in Brussel bestaat, waardoor een apparentering tussen de verschillende lijsten mogelijk wordt.

De heer *Jef Tavernier* meent dat er drie scenario's mogelijk zijn. In het eerste is er sprake van een kartel. Dat is een lijst waarop verschillende partijen staan. Het tweede scenario is gelijk aan de Brusselse situatie, waarbij er lijstverbindingen zijn. Dat zijn lijsten die apart opkomen, maar waarbij voor de verkiezingen afspraken worden gemaakt om de reststemmen samen te tellen. Volgens het derde scenario komen lijsten apart op volgens de huidige kieswetgeving, maar vormen de verkozen leden in de gemeenteraad een fractie. Uit de lezing van de voorliggende tekst meent de spreker te kunnen afleiden dat die ook geldt voor die laatste

formule. Dat houdt in dat technische fracties kunnen worden opgericht. Er is immers sprake van “het gemeenteraadslid of de gemeenteraadsleden die op eenzelfde lijst verkozen zijn” - onafhankelijk van hun partij, het kan dus om een kartellijst gaan -, of op “lijsten” – dat houdt dus in dat ze apart zijn opgekomen – “die zich onderling hebben verenigd”. Het is volgens het ontwerp van decreet dus perfect mogelijk een technische fractie op te richten.

De *minister* reageert bevestigend op het eerste scenario en ontkennend op het tweede. Het derde scenario is inderdaad mogelijk door het feit dat er “lijsten” staat.

De heer *Van Hauthem* stelt vast dat verkozenen van twee aparte lijsten samen één fractie kunnen vormen. Die fractie blijft bestaan “tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad”. Verder staat echter het omgekeerde: “eenzelfde lijst”, bijvoorbeeld een kartellijst, “kan aanleiding geven tot het vormen van meer dan één fractie”.

De heer *Tavernier* ziet hier een probleem, want wie op verschillende lijsten is verkozen en samen één fractie vormt, doet dat voor de rest van de legislatuur, maar wie op één lijst is opgekomen, kan wel opsplitsen. Of blijft dat ook zo tot het einde van de legislatuur?

De *minister* verklaart dat een technische fractie perfect mogelijk is. Stel dat er een gemeenteraad is met verkozenen uit vijf lijsten, twee grote en drie kleinere. De kleine partijen kunnen op het ogenblik van de installatie van de gemeenteraad beslissen om samen te werken en een fractie vormen. Door een fractie te vormen kunnen de verkozenen ook een betere materiële ondersteuning krijgen. Dat geldt voor de hele legislatuur. Het kan niet dat à la carte wordt beslist een tijdje een technische fractie te vormen en daarna een tijdje niet. Er moet stabiliteit zijn.

De heer *Tavernier* vraagt zich af of het niet beter is de tweede zin achteraan te plaatsen. Op die manier staat er dat de fractievorming in het begin van de legislatuur gebeurt en dat de fractie blijft bestaan tot de volgende gemeenteraadsverkiezingen, zowel voor het samenwerken als voor het opsplitsen. Zoals het er nu staat, geldt het voor het samenwerken, maar niet voor de splitsing.

De heer *Van Hauthem* is het daarmee eens.

De *minister* stelt dat het verplaatsen van de zin niets aan de inhoud verandert, maar het maakt de zaken wel duidelijker.

De heer *Tavernier* verklaart dat de samenstelling van een fractie aan het begin van een legislatuur moet worden vastgelegd. Dat kan op twee manieren: door samenvoeging of door splitsing. Dat betekent dat de fractie niet automatisch het gevolg is van de ingediende lijsten en van de verkozenen van een lijst, maar dat er daarna nog bewegingen kunnen zijn. Het feit dat dit geldt tot het einde van de legislatuur slaat op de twee mogelijke bewegingen. Zoals het nu geformuleerd staat in §1, kan men de indruk krijgen dat het alleen slaat op de eerste beweging, namelijk de splitsing.

Men moet zorgen voor goede, duidelijke teksten die zo weinig mogelijk moeten worden geïnterpreteerd.

De *minister* verklaart dat technische fracties mogelijk zijn. De keuze geldt dan wel voor de rest van de legislatuur.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Herman Lauwers, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Jef Tavernier strekt ertoe §1 te vervangen door wat volgt (347/5, amendement nr. 188): “§1. Het gemeenteraadslid of de gemeenteraadsliden die op eenzelfde lijst verkozen zijn of op lijsten die zich onderling hebben verenigd, vormen één fractie. In de mate dat zulks is voorzien door de Gemeentekieswet, kan de verkiezing op eenzelfde lijst aanleiding geven tot de vorming van meer dan één fractie. De onderlinge vereniging om één fractie te vormen of de vorming van meer dan één fractie, geldt tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad.” De heer *Verfaillie* verklaart dat dit amendement artikel 38 verduidelijkt.

Amendement nr. 188 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 38 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 39

Een amendement voorgesteld door de heer Christian Van Eyken strekt ertoe §2 te wijzigen door de bepaling: “De gemeenteraad regelt in zijn huishoudelijk reglement de openbaarheid van de vergadering en de regeling van de stemmingen in commissies”. (347/2, amendement nr. 27). De heer *Van Eyken* stelt dat zijn amendement is geïnspireerd door een suggestie van de VVSG. De beslissing over de openbaarheid van de commissies zou beter tot de lokale autonomie behoren en worden geregeld via een huishoudelijk reglement. Elke gemeente zou die kwestie zelf moeten kunnen regelen. Commissies moeten immers niet noodzakelijk openbaar zijn, want daardoor zouden de debatten even lang worden als die in de gemeenteraad. Een commissievergadering is veeleer technisch.

De *minister* verklaart dat de filosofie van het decreet heel duidelijk is: de openbaarheid is de regel, de beslotenheid de uitzondering. Als de gemeenteraad of de vergadering beslist, omwille van de delicateit van een dossier of van het persoonsgebonden karakter van de onderwerpen, om in beslotenheid te vergaderen, dan kan daartoe worden beslist door een gekwalificeerde meerderheid, namelijk twee derde van de stemmen.

Amendement nr. 27 wordt verworpen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heer Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe een §6 toe te voegen (347/2, amendement nr. 28). De heer *Van Hauthem* verklaart dat dit amendement in de lijn ligt van een vorig amendement waarin voorgesteld werd dat de voorzitter van de gemeenteraad iemand van de oppositie is. In dit amendement wordt die redenering dogetrokken naar het voorzitterschap van de commissie.

De *minister* wil dat aan de lokale autonomie voorbehouden. In veel gemeenten zijn mensen uit de oppositie voorzitter van een commissie. Er zijn ook gemeenten waar dat niet het geval is. De beslissing moet op lokaal niveau genomen worden.

Amendement nr. 28 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

De heer *Tavernier* verwijst naar §3 in verband met de evenredige verdeling van mandaten in commissie. Wat betekent ‘evenredigheid’? In dit en andere parlementen wordt het systeem-D’Hondt toegepast. Sommigen beschouwen zelfs het systeem-Imperiali als een systeem om evenredig te verdelen. Welk systeem zal worden gebruikt?

De *minister* antwoordt dat evenredigheid proportionaliteit wil zeggen. Lokaal moet worden beslist voor welk systeem wordt gekozen. In de teksten staat duidelijk dat kleine fracties die door hun beperkte omvang geen vast lid in de commissie hebben, de besprekingen toch als waarnemer kunnen volgen. Ze kunnen een inhoudelijke inbreng doen, maar mogen niet stemmen. Lokaal moet worden bepaald of die mensen presentiegeld krijgen.

De heer *Jan Verfaillie* merkt op dat het altijd al zo geweest is dat iemand die geen effectief lid van de commissie is, als waarnemer aanwezig kan zijn tijdens de commissievergaderingen.

De *minister* antwoordt dat dit nu expliciet in het decreet wordt opgenomen.

De heer *Tavernier* verzet zich tegen het feit dat de gemeenten zelf mogen beslissen welk systeem ze toepassen. Op die manier kan het systeem-Imperiali worden toegepast op het systeem-Imperiali. Gemeenten kunnen zelfs eigen systemen uitvinden die nog slechter zijn het systeem-Imperiali. Op die manier wordt de oppositie buitenspel gezet. Het systeem van een waarnemer lost het probleem ook niet op. In de meeste gemeenten kan dat automatisch al, maar niet alle gemeenten geven presentiegeld aan de waarnemers. De ene gemeente geeft 50 euro, de andere niets.

Artikel 39 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 40

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Jan Peumans strekt ertoe in 6° een taalkundige verbetering aan te brengen (347/2, amendement nr. 29).

Amendement nr. 29 wordt aangenomen met 13 stemmen.

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat dit artikel over het huishoudelijk reglement handelt. Ook in bepaalde andere artikels is er sprake van het huishoudelijk reglement. Wettechnisch is dat niet zo’n goede zaak. Het is beter in de vorige artikelen niet te spreken over het huishoudelijk reglement en in dit artikel 40 alles op te nemen dat minimaal in het huishoudelijk reglement moet staan. Het zou het geheel overzichtelijker maken.

De heer *Jan Peumans* verwijst naar de artikelen 22, 29 en 30, waarin er sprake is van het huishoudelijk reglement. Men moet consequent zijn: als men in andere artikels naar het huishoudelijk reglement verwijst, moet men daar ook in artikel 40 naar verwijzen.

De *minister* is het eens over de grond van de zaak. Men moet echter nog bekijken hoe men dat materieel het best aanpakt.

Het aldus geamendeerde artikel 40 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 41

Artikel 41 wordt aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING III

De bevoegdheden van de gemeenteraad

Artikel 42

Artikel 42 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 42bis

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe een artikel 42bis in te voegen (347/2, amendement nr. 30). De heer *Van Hauthem* vindt dat de gemeenteraad ook de benaming van de openbare wegen en pleinen moet vaststellen, na

kennisname van een gemotiveerd advies van de straatnamencommissie.

Amendement nr. 30 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 43

De heer *Tavernier* merkt op dat de bevoegdheid van de gemeenteraad zowel in artikel 42 als in artikel 43 vervat zit, en samenhangt met de bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen. Hij heeft proberen invullen hoe hij moet omgaan met het principe dat de gemeenteraad de bevoegdheid heeft voor het aanstellen en ontslaan van het personeel, terwijl er wel kan worden gedelegeerd naar het schepencollege. De spreker verklaart geen amendement te hebben ingediend op dit artikel, maar wel op artikel 57 dat eigenlijk met artikel 43 samenhangt.

De bevoegdheid voor het aanstellen en ontslaan van het personeel ligt volgens de heer *Tavernier* bij de gemeenteraad, maar die kan de bevoegdheid doorgeven. In artikel 43 staat wat niet kan worden overgedragen. In artikel 42 staan een aantal zaken die wel overgedragen kunnen worden. In artikel 57 staat dat de principiële bevoegdheid voor het aanstellen en ontslaan van personeelsleden – behalve voor secretaris, adjunct-secretaris en financieel beheerder, die absoluut door de gemeenteraad moeten worden aangesteld en ontslaan – bij de gemeenteraad ligt, maar dat dit kan worden gedelegeerd. Als artikel 57, §2, samen wordt gelezen met de artikelen 42 en 43 en de bevoegdheden van het schepencollege, is dat de logica van de bevoegdheidsverdeling.

Voor de heer *Van Hauthem* is het niet helemaal duidelijk. In het decreet worden de bevoegdheden van het college vastgelegd, en in artikel 57, §3 staat dat het college van burgemeester en schepenen bevoegd is voor het aanstellen en ontslaan van het personeel. Er kan toch niet worden gedelegeerd aan de gemeenteraad.

Volgens de heer *Tavernier* moet men omgekeerd werken. Het college is pas bevoegd als het die bevoegdheid heeft gekregen.

De heer *Van Hauthem* stelt dat het schepencollege de bevoegdheid via het decreet krijgt. Hoe kan een

gemeenteraad daar dan nog over beslissen, als de decreetgever die bevoegdheid aan het college toewijst?

Volgens de heer *Tavernier* zijn er twee soorten bevoegdheden. Van één soort bevoegdheden zegt het decreet dat ze niet kunnen worden afgestaan. Wat er ook wordt beslist, de gemeenteraad is bevoegd. Dat gaat onder andere over de secretaris. Daarnaast zijn er bevoegdheden die principieel bij de ene liggen, maar door delegatie aan de andere kunnen worden toevertrouwd.

De heer *Van Hauthem* is van oordeel dat, als in een artikel de bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen expliciet worden vastgelegd, het aspect van het personeel nooit meer de bevoegdheid van de gemeenteraad kan worden.

Volgens de heer *Tavernier* worden in artikel 57 een aantal bevoegdheden gegeven aan het schepencollege, maar onder voorwaarden. De bevoegdheid in artikel 57, 6°, bijvoorbeeld, de vaststelling van de wijze van gunning en voorwaarden voor overheidsopdrachten, is de bevoegdheid van het schepencollege, op voorwaarde dat de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen.

De spreker heeft dezelfde techniek toegepast op het element van het personeel, dus op §3, 2°, van artikel 57. De bevoegdheid mag aan het college worden toevertrouwd, op voorwaarde dat er een vastgesteld organogram, een personeelsformatie, een rechtspositieregeling en een voldoende budget zijn, en de gemeenteraad niet geheel of gedeeltelijk de bevoegdheden zelf wil uitoefenen.

Voor de *minister* moet het duidelijk zijn dat het ontslaan en aanwerven van personeel een bevoegdheid van het college is, behalve voor de drie wettelijke graden. Hij wijst erop dat de meerderheidsfracties een amendement hebben ingediend op artikel 96, waarbij de drie wettelijke graden worden uitgebreid met de personen die deel uitmaken van het managementteam, omdat de impact van die mensen dermate groot is dat de bevoegdheid best bij de gemeenteraad terechtkomt.

De heer *Van Hauthem* stelt dat de heer *Tavernier* een aantal artikelen probeert samen te lezen, waardoor hij tot de conclusie hoopt te komen dat de gemeenteraad bevoegd kan zijn voor het personeel. Buiten de drie wettelijke graden en de

leden van het managementteam is het echter een bevoegdheid van het college. Dat is een enorme verandering ten opzichte van vandaag. Het is niet zo dat de gemeenteraad principieel bevoegd is, en eventueel aan het college kan delegeren. Dat is dus niet waar.

De *minister* verklaart dat het de bedoeling is de regeling voor alle aanstellingen, bijvoorbeeld voor de muziekacademie of in het onderwijs, meer werkbaar te maken. De gemeenteraad heeft echter nog een vinger in de pap, want hij stelt de personeelsformatie vast.

Men kan zich volgens de heer *Van Hauthem* inderdaad afvragen of een gemeenteraad zich effectief moet bezighouden met de aanstelling van een muzikleraar. Dat komt op de agenda van de gemeenteraad maar daar wordt in de praktijk niet over gesproken. Maar hoe zit het dan met een eventueel ontslag of tuchtsanctie?

De heer *Tavernier* vindt dat de gemeenteraad zijn rol moet kunnen spelen. Met de huidige regeling wordt over een aantal zaken inderdaad niet gesproken. Het moet wel mogelijk zijn om te delegeren. Hoewel het een principiële bevoegdheid is van de gemeenteraad, moet naar het schepencollege kunnen worden gedelegeerd wanneer het bijvoorbeeld gaat over werkingskosten en investeringen tot een bepaald bedrag. Dat moet ook mogelijk zijn voor bepaalde personeelszaken. Wanneer dat niet gebeurt, dan kan men zich afvragen wat er gebeurt in het geval van selecties. Wanneer er bijvoorbeeld een examen wordt georganiseerd, kan en mag een gemeenteraadslid die examens dan bijwonen of gaat het dan over een bevoegdheid van het schepencollege waar een gemeenteraadslid niets mee te maken heeft?

De *minister* stelt dat men als raadslid die examens altijd kan bijwonen. Verder stelt hij dat het de aanstellende overheid is, dus in de meeste gevallen het college, dat tuchtstraffen en sancties uitspreekt.

Artikel 43 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

HOOFDSTUK II

Het college van burgemeester en schepenen

AFDELING I

De inrichting van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 44

Een amendement voorgesteld door de heer Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe §1 te vervangen (347/2, amendement nr. 31). De heer *Van Hauthem* verklaart dat dit amendement te maken heeft met de bezorgdheid van zijn fractie over de faciliteitengemeenten. Hij vraagt zich af waarom gemeenteraden kunnen beslissen om het aantal schepenen te vermindere(n). Hij stelt vast dat de meerderheidsfracties een amendement hebben ingediend waarbij het minimumaantal wordt vastgelegd op twee. De spreker is voorstander van een vast aantal schepenen naargelang de grootte van de gemeente.

Hij stelt dat in een gemeente die recht heeft op maximum acht schepenen, en waar met zeven schepenen een gezamenlijke voordrachtsakte wordt gedaan, dat aantal vastligt voor de rest van de legislatuur. Volgens de memorie van toelichting moet er dan geen gemeenteraadsbesluit meer worden genomen omdat via die voordrachtsakte een meerderheid heeft beslist dat er zeven schepenen zijn. Dat aantal kan tijdens de legislatuur niet meer worden gewijzigd. Als er geen gezamenlijke voordrachtsakte is, moet de gemeenteraad vooraf beslissen hoeveel schepenen via afzonderlijke akte zullen worden aangeduid. De vraag rijst hierbij of het principieel mogelijk is dat een gemeenteraad na de gezamenlijke voordracht, waarbij de facto wordt gesteld dat er zeven in plaats van acht schepenen zijn, deze beslissing in een gemeenteraadsbesluit vastlegt waardoor dit aantal blijft gelden tot het gemeenteraadsbesluit wordt gewijzigd.

Als de gemeenteraad een gemeenteraadsbesluit kan uitvaardigen waarin het aantal wordt teruggebracht van acht naar zeven, zou het mogelijk

zijn dat de faciliteitengemeenten tijdens de legislatuur een principiële beslissing nemen via gemeenteraadsbesluit om bijvoorbeeld het aantal schepen te verminderen waardoor er een Vlaamse schepen uit de boot zou vallen. Die achterpoort wordt echter gesloten via het amendement van de meerderheidsfracties, waarin staat dat het aantal schepen voor de zes randgemeenten en Voeren vastligt. De spreker vindt dat een goede zaak. Hij stelt zich wel de vraag of er juridisch een uitzondering kan worden gemaakt op een algemene regel voor een aantal gemeenten.

De *minister* verwijst naar de uiteengezette redenering tijdens de algemene bespreking. Via het amendement van de meerderheid wil men dat nog eens extra bevestigen.

Amendement nr. 31 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe §1 en §2 te wijzigen (347/2, amendement nr. 33). De heer *Tavernier* verklaart ook voor een vast aantal schepen te kiezen, maar dan vanuit een andere invalshoek. Hij vindt het geen goede zaak per gemeente te moeten discussiëren over het aantal schepen. Daarom pleit hij voor een vastlegging. Als het aantal wordt vastgelegd, dan moet dat gebeuren op een niveau dat iets lager is dan nu het geval is. Dat werd trouwens al gesuggereerd toen jaren geleden de wedden van burgemeesters en schepen werden opgetrokken. Er waren mensen nodig die meer tijd in hun mandaat stopten en die daarvoor een betere verloning kregen. Om de kosten voor de gemeentekas beperkt te houden, werd voorgesteld om het aantal schepen te verminderen.

In de grotere gemeenten en steden volstaan een vijftal schepen voor de verschillende bevoegdheidsdomeinen. Vandaar het voorstel om voor de meeste gemeenten het aantal met één eenheid te verminderen.

Amendement nr. 33 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Jan Peumans en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe aan §1 volgend lid toe te voegen: “Het college van burgemeester en schepen dient,

benevens de burgemeester en de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn minstens twee schepen te bevatten.” (347/2, amendement nr. 32). Via dit amendement wil men een minimum aantal schepen vastleggen.

Amendement nr. 32 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Jan Peumans en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe §2 te vervangen (347/2, amendement nr. 34). De bedoeling van dit amendement is te bepalen dat de faciliteitengemeenten en Voeren steeds het aantal schepen zullen hebben zoals vermeld in artikel 16 van de Nieuwe Gemeentewet.

Amendement nr. 34 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe aan §3 een tweede en derde lid toe te voegen, die luiden als volgt (347/5, amendement nr. 190): “Bloed- of aanverwanten tot en met de tweede graad of echtgenoten kunnen geen deel uitmaken van het college van burgemeester en schepen.

Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die wettelijk samenwonen met echtgenoten gelijkgesteld.”.

Deze amendering houdt in dat de onverenigbaarheid van bloed- of aanverwantschap ook geldt voor de samenstelling van het college van burgemeester en schepen.

Amendement nr. 190 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Voor de heer *Jan Penris* blijft het de vraag hoe men het begrip wettelijk samenwonen moet interpreteren. Zijn kloosterlingen van eenzelfde kloostergemeenschap wettelijk samenwonend of niet?

De *minister* verklaart dat het de bedoeling is dat gehuwden worden gelijkgesteld met mensen die een samenlevingscontract hebben afgesloten.

De heer *Penris* doet opmerken dat die bepaling bijgevolg niet geldt voor een man en een vrouw die al 20 jaar in hetzelfde huis wonen. Het zou voor de duidelijkheid beter zijn om het samenlevingscontract als begrip in de tekst te introduceren. Zoals het er nu staat, zou dit artikel voor problemen kunnen zorgen.

De *minister* verwijst naar de eerdere discussie hierover bij artikel 11. Uit die discussies blijkt duidelijk dat het hier om mensen met een samenlevingscontract gaat.

Ook de heer *Van Hauthem* meent dat er conflicten zullen ontstaan als men dit niet expliciteert.

Een subamendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten op amendement nr. 190 strekt ertoe in de voorgestelde tekst van het derde lid de woorden “wettelijk samenwonen” te vervangen door de woorden “een wettelijk samenlevingscontract hebben afgesloten” (347/5, amendement nr. 191). Deze amendering verduidelijkt dat de onverenigbaarheid geldt voor personen die een wettelijk samenlevingscontract hebben afgesloten.

Amendement nr. 191 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Verfaillie, Hubert Brouns, Jacky Maes, Jan Peumans en Marnic De Meulemeester en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een §6 toe te voegen (347/2, amendement nr. 35). De heer *Verfaillie* verklaart dat dit amendement betrekking heeft op het gebruik van het Nederlands bij de uitoefening van een mandaat in de Vlaamse gemeenten.

De heer *Christian Van Eyken* vraagt of de uitzonderingsregeling waarnaar ook de heer *Van Hauthem* reeds verwees, wettelijk wel mogelijk is. Er wordt nu voorgesteld een §6 toe te voegen. Wordt er zo niet geraakt aan de Pacificatiewet?

De *minister* verklaart dat de nieuwe §6 te maken heeft met het feit dat men een weerlegbaar vermoeden van taalkennis invoert voor alle gemeenten van Vlaanderen. De minister-president heeft dat ook aangekondigd in de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005. Van de uitoefenaars van een uitvoerend mandaat in een Vlaamse

gemeente wordt verlangd dat zij het Nederlands meester zijn. Dat heeft te maken met hun dienende functie tegenover de bevolking en met hun bestuursverantwoordelijkheid. Deze preventieve maatregel moet gelden voor alle gemeenten in Vlaanderen. De Pacificatiewetgeving blijft overeind.

Amendement nr. 35 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde en gesubamendeerde artikel 44 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 45

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 36). De heer *Van Hauthem* vindt het bestaande systeem, dat voorziet in de afzonderlijke verkiezing van de schepenen, op zich beter. Door het artikel 45 helemaal te vervangen, komt de mogelijkheid te vervallen dat men bij de voordrachtsakte ook de einddatum opneemt.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe het derde lid van §1 te schrappen (347/2, amendement nr. 37). De heer *Tavernier* verklaart dat dit amendement uitgaat van dezelfde logica als zijn amendement op artikel 8, over de voorzitter van de gemeenteraad. Hij vindt dat men moet vasthouden aan het principe van een mandaat van zes jaar. Men schept meer problemen dan men oplost door een systeem waarmee men eigenlijk het principe van gedeelde mandaten invoert. Men heeft al het hoge aantal schepenen behouden. In een gemeente van 100.000 inwoners kan men in het huidige systeem al elf mensen, namelijk negen schepenen, een burgemeester en een voorzitter van de OCMW-raad, gelukkig maken. Als men die mandaten opdeelt, dan kan men 22 mensen gelukkig maken in de loop van die zes jaar.

De *minister* vindt dat een poujadistische redenering.

De heer *Tavernier* vervolgt dat men met wat creativiteit zelfs nog verder kan gaan. Dat lijkt hem geen goede zaak. Met het voorgestelde systeem gaat men dergelijke praktijken aanmoedigen. Men

zou moeten stellen dat het in principe over een mandaat van zes jaar gaat. Men mag dat niet op voorhand gaan opdelen om iedereen te vriend te houden.

De heer *Johan Sauwens* is het ermee eens dat een opdeling van mandaten niet de regel mag worden, maar hij vindt de benadering van de heer Tavernier veel te negatief. Dat een schepen met ervaring zich in de loop van de zittingsperiode laat vervangen door een jongere kracht, stelt toch geen enkel probleem. In de logica van de heer Tavernier kan dergelijke ervaringsoverdracht slechts om de zes jaar gebeuren.

De heer *Joris Van Hauthem* verwijst naar de eerdere discussie hierover bij artikel 8, toen het ging over het voorzitterschap van de gemeenteraad. Als iemand om welke reden dan ook zijn mandaat opgeeft in de loop van de zes jaar, dan is dat zijn goed recht. Dat is het punt niet. Niemand wil dat verbieden. Hier gaat het echter over afspraken tussen mensen die niet worden nagekomen, met alle heibel van dien. Met de tekst van het ontwerp gaat men dat probleem niet oplossen. Meer nog, men geeft die praktijk een zekere legitimiteit door hem decretaal te verankeren. Dan lijkt het beter die mogelijkheid niet op te nemen. De politieke praktijk zal dan zijn wat ze is.

De amendementen nr. 36 en 37 worden verworpen met 9 stemmen tegen 4.

Artikel 45 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 4.

Artikel 46

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 47

Het amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk (347/2, amendement nr. 38) wordt ingetrokken.

Artikel 47 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 48

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in 3° de woorden “voorzover de schepen hiertoe uitdrukkelijk verzoekt” te schrappen (347/2, amendement nr. 40/A). De heer *Van Hauthem* verwijst naar het ontwerp waarin staat dat een schepen die ook parlamentslid is, in het Vlaamse, federale of Europese parlement, zich in verhindering kan stellen, op diens uitdrukkelijke verzoek. Hij hoeft dit dus niet te doen. De spreker vindt dat men het principe van de decumulatie ofwel helemaal moet opnemen, ofwel helemaal niet.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe 3° te vervangen (347/2, amendement nr. 40/B). Dit is een amendement in bijkomende orde, indien het vorige amendement zou worden verworpen. Het stelt voor de decumulatie verplicht te maken in gemeenten met meer dan 50.000 inwoners.

Amendement nr. 40 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt er eveneens toe 3° te vervangen (347/2, amendement nr. 39). De heer *Tavernier* vindt de huidige tekst van 3° gewoon belachelijk. Het komt neer op: wel willen, maar niet durven. Het zou mooi zijn mocht men vrijwillig afstand doen, maar het lijkt de spreker beter dat men een duidelijke regel vastlegt.

De heer Tavernier wil nader ingaan op de grond van de zaak. In een parlement streeft men ernaar om een normale verloning te geven aan degenen die zich als parlamentslid voltijds of langer inzetten voor die parlementaire activiteit. Een aantal jaar geleden heeft men ook aan de burgemeesters en schepenen een goed loon gegeven, evenredig aan hun aanzienlijke tijdsbesteding. Uit enquêtes uitgevoerd door de VVSG en andere verenigingen blijkt dat burgemeesters en schepenen gemiddeld, naar eigen zeggen, ongeveer 38 à 40 uur besteden aan hun ambt.

Sommigen werken voor en na hun uren, voor ze de trein nemen of op de trein. De vergoeding is

behoorlijk: noch overdreven veel, noch vreselijk weinig. Als men de nieuwe vergoedingen bekijkt ten opzichte van de tijdsbesteding, samen met de vergoeding die men krijgt als parlements lid, dan moet men kiezen voor één van de beide jobs, wil men dat goed doen.

De spreker gaat ervan uit dat ook een parlements lid meer dan 40 uur per week besteedt aan zijn parlementair mandaat. Daar wordt soms aan getwijfeld, maar als men alle representaties, de aanwezigheid op het terrein en de contacten met de bevolking daarbij rekent, dan bereikt men dat getal. Ofwel vergen die mandaten inderdaad zoveel tijd en zijn ze niet combineerbaar, ofwel ligt men in die enquêtes en overlappen die mandaten elkaar. De heer Tavernier vindt dat iedereen zich voltijs, en liefst nog iets langer, zou moeten bezighouden met ofwel het ene ofwel het andere. Die mensen krijgen daar een bepaalde vergoeding voor. Vinden ze die te laag, dan moeten ze dat maar zeggen en moeten ze in alle openheid die vergoeding optrekken, ofwel moeten ze erover zwijgen. Het is echter geen goede zaak dat men, omdat men vindt dat die vergoeding te laag is, een ander mandaat zoekt, met een bijkomende vergoeding. Daarbij is weliswaar een plafond vastgelegd, tot anderhalve maal het loon van een parlements lid. Qua tijdsbesteding is het beter dat mensen volwaardig hun lokale of parlementaire mandaat uitoefenen en niet cumuleren.

Er is ook het aspect van de belangenvermenging. Men doet meer voor de eigen gemeente of streek. Hoe meer men zich daarmee vereenzelvigd – en burgemeesters en schepenen zullen dat allicht meer doen dan een gewoon gemeenteraadslid of een OCMW-raadslid – hoe meer men geneigd is het alleen daarover te hebben en het algemene Vlaamse belang uit het oog te verliezen. Men houdt zich dan minder bezig met algemene dossiers. Dat leidt ertoe dat bijvoorbeeld weinig mensen het hebben over het Vlaamse havenbeleid, maar veel mensen het hebben over ofwel Antwerpen, of Gent of Zeebrugge, omdat ze daar zo sterk mee verbonden zijn. Er is dus nood aan mensen die het algemene beeld behouden.

De spreker is geen voorstander van amendement nr. 40/B dat cumulatie verbiedt voor gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. Dat leidt er immers toe dat in een parlement wel burgemeesters en schepenen van kleinere gemeenten zetelen,

maar niet van de middelgrote of grote steden. Dan krijgt men wetgeving die op maat van de kleinere gemeenten gesneden is. De minister kijkt immers ook naar de samenstelling van zijn commissie, en wordt dan toch een beetje in de richting van die kleinere gemeenten geduwd. Het lijkt dus geen goede zaak de grootte van de gemeenten een rol te laten spelen. Dat kan enkel tot een vertekening van de parlementaire vertegenwoordiging leiden.

Dat betekent echter niet dat men het goed moet vinden dat de burgemeesters van de grotere steden in het Vlaams Parlement zetelen. In de praktijk zijn ze enkel op woensdagnamiddag aanwezig. Ze leveren in feite geen parlementair werk. Ze nemen enkel het woord wanneer het gespreksonderwerp hun stad aanbelangt. Men moet hier komaf mee maken. Uit cijfergegevens blijkt dat de situatie steeds erger wordt. Nu de burgemeesters en schepenen een goede verloning ontvangen, moet men ervoor zorgen dat ze niet langer kunnen cumuleren.

De heer *Jan Verfaillie* kent een lid van de Antwerpse OCMW-raad dat twintig vergaderingen per maand moet bijwonen, maar tegelijkertijd ook namens Groen! in het Vlaams Parlement zetelt.

Volgens de heer *Tavernier* bestaat er vooral een probleem voor mensen met een uitvoerend mandaat. Zij krijgen immers een wedde als burgemeester of als schepen. Er is hier gezegd dat leden van een gemeenteraad of van een OCMW-raad dit eigenlijk gewoon na hun uren doen. Indien die mensen een statuut en een wedde zouden krijgen, zouden ook zij niet langer de mogelijkheid tot cumuleren mogen krijgen. Als ze die functie in een raad er enkel na hun uren bij nemen, moeten ze die mogelijkheid wel krijgen.

Amendement nr. 39 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Artikel 48 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

Artikelen 49 en 50

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 50bis

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe een artikel 50bis in te voegen (347/2, amendement nr. 41). De heer *Van Hauthem* vindt het jammer dat de constructieve motie van wantrouwen niet in het ontwerp van decreet staat. Dat zou de positie van de gemeenteraad versterken.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt er eveneens toe een artikel 50bis in te voegen (347/2, amendement nr. 42). De heer *Tavernier* merkt op dat gemeente- en provincieraden nu eigenlijk legislatuurraden zijn. Iedereen wordt voor de duur van een vaste periode verkozen. Het federale parlement kan tussentijdse verkiezingen organiseren. Het Vlaams Parlement kan dat niet.

De spreker meent dat men in de mogelijkheid moet voorzien om wijzigende politieke meningen op te vangen. Men moet vermijden dat gemeenten onbestuurbaar worden. De constructieve motie van wantrouwen kan een oplossing voor dit probleem vormen. In de loop van een legislatuur van zes jaar kan immers veel gebeuren. Indien een gemeenteraad geen vertrouwen in een schepen meer stelt, moet hij de mogelijkheid hebben die schepen te vervangen.

Een bijkomend argument van de spreker heeft te maken met de mogelijkheid de tussentijdse vervanging van een schepen bij het begin van een legislatuur vast te leggen. Die afspraken hebben vaak weinig met politiek of met het beleid te maken. Een democratische meerderheid in een gemeenteraad beschikt evenwel niet over de mogelijkheid een schepen te vervangen. Dat is geen goede zaak.

De amendementen nr. 41 en 42 worden verworpen met 8 stemmen tegen 4.

AFDELING II

De werking van het college van
burgemeester en schepenen

Artikel 51

De heer *Jef Tavernier* vraagt wat in de laatste zin precies wordt bedoeld met het woord ‘onverwijld’.

Men zou kunnen beslissen dergelijke zaken in het huishoudelijk reglement op te nemen. Uiteraard is het een goede zaak dat de notulen onverwijld aan de gemeenteraadsleden worden bezorgd. Hoe moet men dit artikel echter precies interpreteren? Tijdens de zitting van het college van burgemeester en schepenen worden notulen op papier gezet. Normaal gezien, worden die notulen tijdens de eerstvolgende zitting van het college van burgemeester en schepenen goedgekeurd. Betekent dit dat de gemeenteraadsleden de notulen zo goed als onmiddellijk nadien zullen krijgen? Dat zou een grote stap vooruit betekenen.

De heer *Norbert De Batselier* vraagt zich af of een publicatie op de gemeentelijke website niet volstaat.

De heer *Tavernier* meent dat dat in het huishoudelijk reglement kan worden geregeld. Hij veronderstelt dat de notulen ook op elektronische wijze aan de gemeenteraadsleden kunnen worden bezorgd.

De *minister* stelt dat men er moet voor zorgen dat alle gemeenteraadsleden de notulen zo snel mogelijk ontvangen. Men mag niet vergeten dat veel mensen nog niet over een pc beschikken. Die mensen moeten de notulen uiteraard ook ontvangen. De lokale besturen zullen dit zelf moeten regelen.

De heer *Tavernier* meent dat dit dan in het huishoudelijk reglement moet worden opgenomen. Hij zou een dergelijke bepaling ook in artikel 40 opnemen.

Artikel 51 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 52 tot 55

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 56

De heer *Norbert De Batselier* neemt aan dat dit artikel naar de deontologische code inzake de dienstverlening verwijst. Het begrip deontologische code kan natuurlijk veel ruimer worden ingevuld. Het Vlaams Parlement heeft de gemeenten echter enkel een deontologische code voor de dienstverlening gestuurd.

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat een deontologische code ook over belangenvermenging kan gaan.

De *minister* stelt dat het de bedoeling is dat de lokale besturen in een deontologische code voorzien. Wat precies door middel van die code wordt geregeld, moeten de lokale besturen zelf beslissen.

De heer *Tavernier* pleit voor een aantal minimale bepalingen. Het hoeft niet enkel over dienstverlening te gaan.

De heer *Norbert De Batselier* meent dat het minimaal om de deontologische code voor de dienstverlening gaat. Deze door het Vlaams Parlement goedgekeurde tekst is reeds aan alle gemeenten overgemaakt. Het artikel verwijst in eerste instantie naar die deontologische code. Het staat de gemeenten vrij ook in verband met andere onderwerpen een deontologische code in te voeren.

Artikel 56 wordt aangenomen met 12 stemmen.

AFDELING III

De bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 57

Een amendement voorgesteld door de heer *Jef Tavernier* strekt ertoe §3, 2°, aan te vullen om duidelijk te maken dat het aanstellen en het ontslaan van personeel een bevoegdheid moet blijven van de gemeenteraad (347/2, amendement nr. 43). De heer *Tavernier* vindt dat men dergelijke bevoegdheden in principe bij de gemeenteraad moet leggen, die kan delegeren.

De spreker maakt een parallel met 6°: “de vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten als de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen en de gemeenteraad de wijze van gunning en de voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld”. Die bepaling zou kunnen betekenen dat een gemeenteraadslid bij de bespreking van de begroting en het daaraan gekoppelde investeringsprogramma eigenlijk kan zeggen dat hij een bepaalde soort van gunning wil voor een bepaald werk. De spreker vindt dat dit niet kan, maar zoals het hier staat, moet

het wel. Dat is eigenlijk de omgekeerde gang van zaken. Tot nog toe werd in de gemeenteraad een principiële beslissing genomen voor deze of gene opdracht, en werd in die beslissing de wijze van gunning aangegeven. Daarmee kan het schepencollege dan verder werken. Hier zegt men dat dat wegvalt, op voorwaarde dat de gemeenteraad dat niet uitdrukkelijk naar zich toe heeft getrokken. Dat valt weg op het moment dat het werk in kwestie uitdrukkelijk gelibelleerd staat in de begroting. Met andere woorden: bij begrotingsbesprekingen zorgt dit voor een bijkomende opdracht voor gemeenteraadsliden. Ze moeten alert zijn en aangeven wat de wijze van gunning moet zijn. Rekening houdend met de evoluties op het terrein, bijvoorbeeld inzake PPS-constructies waarover veel juridische onduidelijkheid bestaat, kan men zich afvragen of men hier geen gevaarlijke opening laat, waardoor er discussies kunnen ontstaan over de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten.

De *minister* antwoordt dat dit vandaag ook aan de orde is. Men gaat ook hier uit van het primaat van de gemeenteraad.

De heer *Tavernier* meent integendeel dat men hier uitgaat uit van het primaat van het schepencollege.

De *minister* zegt dat dat enkel geldt wanneer het gaat over de voorwaarden van de gunning, over de wijze van de gunning, dus over het voorwaardenbestek. Tenzij het nominatief vermeld is, gaat het naar het college. Uiteindelijk gaat het om een stuk delegatie. Maar dit is limitatief bedoeld, want de gemeenteraad blijft het uitgangspunt. De wetgeving op de overheidsopdrachten moet alleszins gerespecteerd worden, of dat nu gebeurt door de gemeenteraad of door het schepencollege. De ondertoon van het verhaal van de heer *Tavernier* is eigenlijk dat de gunning en toewijzing dan misschien niet meer objectief zullen gebeuren. Dat is echter niet aan de orde. De wetgeving moet worden toegepast.

De heer *Jan Peumans* stelt dat dit artikel samen moet worden gelezen met artikel 43, 11°. Die samenlezing maakt de zaken toch duidelijk.

De heer *Norbert De Batselier* stelt dat daar de andere combinatie staat, waar de gemeenteraad

het dus doorstuurt naar het college. In artikel 57, §3, 6°, is de relatie omgekeerd.

De *minister* verklaart dat men de totaliteit in ogenschouw moet nemen, waarbij uiteindelijk het schepencollege limitatief te werk moet gaan en de gemeenteraad het uitgangspunt is.

De heer *Tavernier* vraagt of de beslissing daarover dan valt bij de goedkeuring van de begroting. Er bestaan in de wet op de overheidsopdrachten verschillende mogelijkheden, naargelang het soort werk. Het kan bijvoorbeeld gaan om een openbare aanbesteding of om iets anders.

De *minister* stelt dat het college die wetgeving moet respecteren.

De heer *Tavernier* merkt op dat er toch sprake is van een keuze-element. De vraag is dan waar en wanneer die keuze wordt gemaakt.

De *minister* antwoordt dat het tijdens de bespreking van het budget is dat dit uiteindelijk duidelijk wordt gemaakt.

De heer *Tavernier* vindt het belangrijk dat daarop wordt gewezen, anders weet achteraf misschien niemand nog goed waarover het gaat. Hij stelt vast dat de goedkeuring van artikel 57 de verschuiving zal inhouden van bevoegdheden inzake personeel van de gemeenteraad naar het schepencollege.

De *minister* bevestigt dit, behalve wat de wettelijke graden betreft. In artikel 96 gaat het dan over de leden van het managementteam.

De heer *Tavernier* stelt dat die verschuiving niet alleen slaat op het personeel, maar ook op daden van beschikking, de wijze van gunning en dergelijke.

Wat dat laatste betreft, stelt de *minister* dat dat vandaag ook al zo is.

Amendement nr. 43 wordt verworpen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

De heer *Herman Lauwers* verwijst naar een amendement op artikel 96, waarin wordt bepaald dat de aanstelling en het ontslag van de personeelsleden van het managementteam wel onder de bevoegdheid vallen van de gemeenteraad en niet van het

schepencollege. Moet daar dan in dit artikel niet naar verwezen worden, om coherent te zijn?

De *minister* antwoordt dat men op die manier het delegeren eigenlijk zou hypothekeren.

De heer *Didier Detollenaere*, adjunct-kabinetschef vult aan dat, mocht men hier in artikel 57 een verwijzing maken naar artikel 96, dat dan zou inhouden dat de gemeenteraad, indien ze dat zelf verkiest, niet meer zou kunnen delegeren naar het college. Nu zal er als amendement op artikel 96 worden voorgesteld dat de aanduiding, de benoeming en de tuchtregeling van de mensen van het managementteam niet tot de bevoegdheid van het college behoren maar tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Indien de gemeenteraad zelf zou opteren om dat te delegeren naar het college, dan kan dat. Als hier artikel 96 wordt vermeld, kan de gemeenteraad het zelfs niet meer delegeren naar het college. Dat is het verschil.

De heer *Christian Van Eyken* merkt op dat het toezicht op het OCMW momenteel één van de bevoegdheden is van het college. Vanaf 2013 zal de voorzitter van het OCMW volwaardig deel uitmaken van het college. Hoe zal het toezicht dan gebeuren? Vandaag is er om de 3 maanden overleg tussen het bureau van het OCMW en het college. Hoe zal dat dan na 2013 verlopen, wanneer de OCMW-voorzitter zowel rechter als partij zal zijn in dat college? Hoe zal het college dan een uitspraak doen over de dotatie aan het OCMW in verband met de begroting van het OCMW? Moet dat hierin worden voorzien, of wordt dat later voorzien? Moet de OCMW-voorzitter zich op dat moment terugtrekken?

De *minister* verklaart dat wat het administratief toezicht op en de bestuurlijke organisatie van het OCMW betreft, men een en ander zal moeten verfijnen in het OCMW-decreet. Er moet in elk geval een stuk toezicht overeind blijven. Het overlegcomité zal alleszins verdwijnen. Hoe men dat precies praktisch zal organiseren, moet nog op punt worden gezet.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Jef Tavernier strekt ertoe aan §3 een 12° toe te voegen, dat luidt als volgt (347/5, amendement nr. 192): “12° de vast-

stelling van de rooilijnen van de wegen, met inachtneming van de algemene plans aangenomen door de hogere overheid, indien dergelijke plans bestaan, en behoudens beroep bij deze overheid en, in voorkomend geval, bij de rechtbanken door de personen die zich door de besluiten van de gemeenteoverheid benadeeld achten.” Dit amendement stelt dat het college van burgemeester en schepenen ook bevoegd is voor de vaststelling van de rooilijnen. Het hangt samen met de discussie die bij artikel 286 wordt gevoerd.

Amendement nr. 192 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Verfaillie, Hubert Brouns, Jacky Maes, Herman Lauwers en Jan Peumans en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe in §4 de woorden ‘en de titels’ vervangen door de woorden ‘waaronder de titels’ (347/2, amendement nr. 44).

Amendement nr. 44 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 57 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

Artikel 58

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe het tweede lid te vervangen (347/2, amendement nr. 45). De heer *Tavernier* stelt dat dit amendement moet worden samen gelezen met andere amendementen, waarin het gaat over de betalingsopdrachten en de functie van de financieel beheerder en de gemeentesecretaris, en over de controle op die twee functies vanuit het schepencollege en vanuit de gemeenteraad. Bovendien hangt het amendement samen met de mogelijkheid van het college om over het hoofd van de secretaris heen een budgethouder aan te stellen.

De spreker pleit weliswaar voor een grotere onafhankelijkheid en voor het laten verrichten van de betalingen door de budgethouder, maar anderzijds vindt hij dat het aanstellen van een budgethouder tot de bevoegdheid van de secretaris zou moeten behoren. Het aanstellen van een budgethouder mag dus niet over het hoofd van de secre-

taris gebeuren. De inspiratie voor dit amendement werd gehaald bij de VVSG.

De *minister* stelt dat het idee van het budgethouderschap, dat aan bod komt vanaf artikel 158, vandaag al bestaat binnen het OCMW. Hiermee wordt aan ambtenaren een wettelijk en budgettair instrument gegeven om bepaalde, duidelijk afgeleijnde opdrachten tot een goed einde te brengen. Men kan voor heel specifieke opdrachten – zeer limitatief dus – het budgethouderschap over het hoofd van de secretaris toewijzen aan specifieke ambtenaren. Voor het overige stelt de minister dat men in dit artikel volgens de logica van het hele decreet blijft redeneren.

De heer *Van Hauthem* verklaart het amendement van de heer Tavernier te steunen. Het aanstellen van een budgethouder is te algemeen gesteld, zodat het wel eens verder zou kunnen gaan dan de bedoeling is. Als het een algemene regel blijft, kan die zijn doel voorbijschieten en ook gebruikt worden om dingen te doen die de decreetgever eigenlijk niet bedoeld heeft.

Amendement nr. 45 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Artikel 58 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

HOOFDSTUK III

De burgemeester

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe hoofdstuk III te vervangen (347/2, amendement nr. 46). Het verwondert de heer *Penris* dat het principe van de rechtstreekse burgemeesterverkiezing niet langer wordt gevolgd. Een aantal fracties toonde zich immers om ideologische redenen voorstander van zo’n rechtstreekse verkiezing. Daarom kon men verwachten dat het principe zou worden opgenomen in dit kaderdecreet, waarna het in detail zou kunnen worden uitgewerkt in het gemeentekiesdecreet.

De heer Penris vindt het politiek geen slechte zaak om een burgemeester rechtstreeks te verkiezen. In een aantal landen, ook buurlanden, heeft men positieve ervaringen op dat vlak. Het systeem is

werkbaar en kan een versterking van de democratie inhouden.

Zo'n burgemeesterverkiezing kan op verschillende wijzen georganiseerd worden. Niet elk systeem is even opportuun. De spreker is geen voorstander van het Franse systeem, waarbij de winnaar alles binnenrijft en er om cohabitatieproblemen te vermijden voor werd gekozen dat de politieke formatie die de burgemeester mag leveren, ook de meerderheid in een gemeenteraad levert. Op dat moment ontstaat opnieuw een democratisch deficit, en dat was net wat men met de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester wou vermijden.

De spreker is gewonnen voor een systeem naar Duits model. Daar kan een burgemeester rechtstreeks worden verkozen, en beschikt hij over een aantal strikt toegewezen bevoegdheden. Die bevoegdheden moeten niet al te ruim zijn. Buiten een sterk protocollaire functie zou de rechtstreeks verkozen burgemeester uiteraard wel bevoegd zijn voor het veiligheidsbeleid. Daarnaast zou men de burgemeester nog een aantal bevoegdheden geven op het vlak van administratie, van opeising en dergelijke meer. Het gaat om bevoegdheden die al in de Nieuwe Gemeentewet opgenomen stonden.

Met het amendement dat meerder artikelen omvat, willen de indieners het principe van de rechtstreekse burgemeesterverkiezing invoeren. De praktische en technische uitwerking daarvan laat men aan de decreetgever over op het ogenblik dat hij het kiesdecreet herschrijft. In een tweede deel van het amendement, namelijk de artikelen 68bis en volgende, worden de bevoegdheden van de rechtstreeks verkozen burgemeester uitgetekend. Hierin wordt hernomen wat er in het eigen voorstel van decreet van de Vlaams Belang-fractie was opgenomen.

De spreker betreurt dat het politieke debat over de rechtstreekse burgemeesterverkiezing is stilgevallen. Het gaat niet op om op ideologische congressen en verkiezingsmanifestaties te pleiten voor het principe van een rechtstreekse verkiezing van een burgemeester, maar wanneer het erop aankomt een wetgevend kader te scheppen, verstek te geven. Het meest dramatische voorbeeld van inconsequentie doet zich voor in de sp.a-fractie die geen principiële voorstander is van de rechtstreekse burgemeestersverkiezing, terwijl de huidige Antwerpse burgemeester van dezelfde partij

wel voorstander is. De spreker kijkt dan ook uit naar het stemgedrag van die burgemeester in de plenaire zitting. Immers, als dit amendement in de commissie wordt verworpen, zal het worden hernomen in de plenaire zitting.

De heer *Francis Vermeiren* daagt de spreker uit een inventaris te maken van de werkzaamheden en presenties van de burgemeesters die in dit parlement en elders aanwezig zijn. Door sommigen wordt ten onrechte gezegd dat degenen in het Vlaams Parlement die nog een andere functie hebben, hun werk niet doen. Dagelijks bewijzen zij dat dat niet waar is.

De heer *Joris Van Hauthem* doet opmerken dat de heer Penris enkel op de specifieke situatie van Antwerpen heeft gealludeerd. De heer Vermeiren heeft het over de decumulatie, maar hier gaat het over de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester.

De *minister* verklaart dat er geen rechtstreekse verkiezing van de burgemeester zal zijn bij de verkiezingen van 2006. Over die verkiezing kon geen akkoord worden bereikt toen het regeerakkoord tot stand kwam. De minister is zelf voor een rechtstreekse verkiezing van de burgemeester, maar hij maakt deel uit van een ploeg waarbinnen er over dat item geen akkoord kon worden bereikt. Hij wenst zich aan het regeerakkoord te houden.

Amendement nr. 46 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 3.

AFDELING I

De benoeming van de burgemeester

Artikel 59

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe het tweede lid van §1 te schrappen (347/2, amendement nr. 47). De heer *Tavernier* stelt dat dit amendement in dezelfde lijn ligt als zijn eerdere amendementen op de artikelen 8 en 45. Het gaat over de mogelijkheid dat de voordrachtsakte voor de burgemeester een einddatum bevat en de mogelijkheid meteen de naam van de opvolger te vermelden. De spreker was hiertegen gekant voor de voorzitter van de gemeenteraad en de schepenen. Wat geldt voor de

voorzitter en de schepenen, geldt des te meer voor de burgemeester.

Amendement nr. 47 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 3.

Artikel 59 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3.

Artikelen 60 tot 63

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

AFDELING II

De bevoegdheden van de burgemeester

Artikelen 64 tot 68

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Rechtspositie, tucht en aansprakelijkheid

AFDELING I

Rechtspositie

Artikel 69

Artikel 69 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 70

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe §3 te vervangen (347/2, amendement nr. 48). De heer *Tavernier* is echter bereid dit amendement in te trekken indien de minister voldoende verduidelijking kan bieden. In het artikel staat dat geen aanvullende vergoedingen mogelijk zijn ten laste van de gemeente en de extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente. In het amendement wordt dat uitgebreid tot extern verzelfstandigde agentschappen, autonome gemeentebedrijven en gemeentelijke vzw's. Na een eerdere discussie hierover heeft de

spreker de indruk dat in het ontwerp ook de verzelfstandigde agentschappen naar privaatrecht, de autonome gemeentebedrijven en de vzw's zijn opgenomen.

De *minister* bevestigt dat die zijn opgenomen. Dat is al duidelijk gezegd bij de bespreking van andere artikelen.

De heer *Tavernier* verklaart zijn amendement in te trekken.

De heer *Jan Penris* vraagt of een havenscheper, bovenop het schepenambt, extra vergoedingen kan blijven ontvangen die worden toegekend door autonome havenbedrijven. In artikel 231 staat dat een aantal bepalingen van het gemeentedecreet niet van toepassing zijn op de havenbedrijven. Zijn eventuele tantièmes die door een havenbedrijf worden toegekend aan een havenscheper, cumuleerbaar in de zin van dit artikel 70, §3?

De *minister* verklaart dat het havenbedrijf eigenlijk buiten deze regeling valt. De havenbedrijven vallen onder een eigen decreet en behoren gedeeltelijk tot de bevoegdheid van minister Peeters.

De heer *Tavernier* vraagt of er nog andere uitzonderingen zijn buiten het havenbedrijf. Volgens de spreker is het artikel zo opgesteld dat geen andere uitzonderingen mogelijk zijn. Een burgemeester en een schepen hebben een bepaalde verantwoordelijkheid en functie. Als ze, om welke reden ook, een deel van hun activiteiten niet uitoefenen in gemeentelijk verband, maar ze onderbrengen in een andere constructie, waar – vanuit hun gemeentelijke functie – een verantwoordelijkheid wordt opgenomen, ligt dat in het verlengde van hun functie. Ze worden dan één keer betaald. Door het afsplitsen van een aantal zaken kunnen mandatarissen geen bijkomende vergoedingen ontvangen.

De *minister* stelt dat het voor het havenbedrijf wel kan, omdat het havenbedrijf zich buiten de gemeente situeert. Gemeentelijke vzw's en autonome gemeentebedrijven komen tot stand vanuit de gemeente zelf. Voor een structuur die zich buiten de stad of de gemeente bevindt, valt de beperking weg. De haven bevindt zich niet in de stad, wat betekent dat de stad of gemeente dat niet financiert en de werking dus autonoom bestaat.

Artikel 70 wordt aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING II

Tucht

Artikel 71

Artikel 71 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING III

Aansprakelijkheid

Artikelen 72 tot 74

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK V

De gemeentelijke diensten

AFDELING I

Algemene bepaling

Artikel 75

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat de gemeenteraad het organogram van de gemeentelijke diensten vaststelt. Staat daar een termijn op? Is dat vanaf het begin van de volgende legislatuur?

De *minister* antwoordt dat, als er een organogram is, dat op een bepaald moment kan wijzigen. Als bijvoorbeeld een stedenbouwkundige wordt aangehouden, wordt het organogram gewijzigd. Als wordt overgeschakeld van een deeltijdse op een voltijdse ontvanger, en een financiële dienst wordt uitgebouwd, ontstaat een ander organogram. Er moet een organogram zijn, en als er wijzigingen gebeuren moet het organogram worden aangepast. Het is dus niet legislatuurgebonden.

Artikel 75 wordt aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING II

De gemeentesecretaris, de adjunctgemeentesecretaris, de financieel beheerder en het managementteam

ONDERAFDELING I

Gemeenschappelijke belangen

Artikel 76

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe een taalkundige opmerking te maken in §1, tweede lid (347/2, amendement nr. 49).

De commissie beslist dit te beschouwen als een taalcorrectie.

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Peumans, Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Francis Vermeiren strekt ertoe in §2, eerste lid de laatste zin te schrappen (347/2, amendement nr. 50). De heer *Hubert Brouns* verklaart dat deze schrapping samenhangt met het invoegen van een nieuw lid in artikel 96, namelijk: “De gemeenteraad is bevoegd voor de aanstelling en het ontslag van de leden van het managementteam en treedt ten aanzien van hen op als tuchtoverheid.”.

De spreker stelt dat het raadzaam is dat de gemeenteraad niet alleen bevoegd is voor het aanstellen en ontslaan van de voornaamste ambtenaren, maar ook voor de tuchtprocedure. Er wordt uitgegaan van het feit dat de voornaamste ambtenaren ook deel uitmaken van het managementteam. Behalve voor de drie topfuncties – secretaris, adjunct-secretaris en financieel beheerder – kan de gemeenteraad deze bevoegdheid delegeren naar het college.

De heer *Jef Tavernier* meent dat dit een lichte verbetering is in vergelijking met de oorspronkelijke tekst. Een organogram geeft de structuur weer. Hier wordt gesteld dat het organogram ook bepaalt wat het managementteam is, en welke personen – naast de drie wettelijke graden – in dat team zitten. Moet dat niet uitdrukkelijker worden gesteld? Of is het managementteam een onderdeel van het organogram?

De *minister* verklaart dat het organogram de hiërarchische verhoudingen en de aanwezigheid van

het personeel op organisatorische wijze moet situeren. Het moet de hiërarchische lijnen en de linken tussen diensten weergeven.

Bij de algemene bespreking hebben verschillende parlementsleden gesteld dat gemeenteraadsleden graag hun zegje doen, zeker wanneer het gaat om functies met een impact op het beleid. Dat was een verstandige opmerking, vandaar de uitbreiding met het managementteam. De gemeenten die zich willen beperken tot de wettelijke graden, kunnen dat terug delegeren naar het college. De gemeenteraad krijgt dus een vinger in de pap voor wat de belangrijke functies van het managementteam betreft.

De heer *Tavernier* vraagt of het de gemeenteraad is die bij het vastleggen van het organogram vaststelt wie tot het management gaat behoren.

De *minister* antwoordt dat een organogram de weergave is van gegevens in een figuur. Het managementteam wordt per gemeente vastgesteld en dat kan overal verschillen. De lokale autonomie geldt op dat punt. Men kan ervan uitgaan dat de voornaamste ambtenaren erin zitten, maar men zal geen uniform model voorstellen. In de praktijk zullen het allicht meestal de diensthoofden zijn.

De heer *Tavernier* pleit er niet voor om dat van boven af op te leggen. Zijn vraag is enkel wie bepaalt wie er in het managementteam zit. Is dat de gemeenteraad?

De *minister* bevestigt dit.

Amendement nr. 50 wordt aangenomen met 13 stemmen.

De heer *Christian Van Eyken* vraagt in welk type van gemeente men gewestelijk ontvangers zal aanstellen.

De *minister* antwoordt dat dat zal worden bepaald in een uitvoeringsbesluit.

De heer *Joris Van Hauthem* vindt dat te verregaand. Het maakt een groot verschil uit of men met een financieel beheerder werkt of met een gewestelijk ontvanger. Dat zomaar overlaten aan de Vlaamse Regering lijkt de spreker een te grote delegatie vanuit het parlement.

De heer *Didier Detollenaere*, adjunct-kabinetschef stelt dat men dit moet zien in samenhang met andere zaken omtrent het statuut van de wettelijke graden van de gemeentesecretaris en van de financieel beheerder. In de Nieuwe Gemeentewet staat niet alleen de omschrijving van de taakinhoud van die twee functies, maar ook de hele verloningsproblematiek helemaal uitgewerkt. Dat is gebeurd in overleg met de VVSG. Heel de problematiek van statuut, verloning en dergelijke vergt een breder debat. Vandaag is er slechts één criterium voor de verloning: het aantal inwoners. Dit vraagt om een diepgaand gesprek. Tijdens de vorige legislatuur werd daar al mee begonnen. In het kader van het vakbondsoverleg is ervoor gepleit om deze problematiek uit het gemeentedecreet te lichten en in een breder perspectief te plaatsen. De taakinhoud zal grondig worden gewijzigd in het gemeentedecreet.

Wat de gewestelijk ontvangers betreft, is in het gemeentedecreet duidelijk aangegeven in welke gevallen zij kunnen opereren. Vandaag zijn er 14 gemeenten in Vlaanderen waar zij opereren – dat zijn de gemeenten met minder dan 5.000 inwoners. In de gemeenten tussen 5.000 en 10.000 inwoners is er in principe ook een gewestelijk ontvanger, maar daar kan de gemeente beslissen om het ambt van een plaatselijk ontvanger in te stellen. Dat gebeurt dan noodzakelijk in combinatie met het OCMW. Het is dus mogelijk dat de gemeente en het OCMW samen over een plaatselijk ontvanger beschikken. Er is geen reden om aan die regeling iets te wijzigen.

De heer *Joris Van Hauthem* kan begrijpen dat een aantal aspecten van die functie nog niet helemaal duidelijk zijn. Hij vindt echter dat het te ver gaat om dit volledig uit het decreet te lichten. Dat is een te verregaande delegatie aan de regering.

De heer *Christian Van Eyken* vraagt waarom niet gewoon behouden blijft wat nu in de gemeentewet staat.

De *minister* verklaart dat het mogelijk is dat dat zo blijft.

Ook de heer *Norbert De Batselier* is van oordeel dat het kader en de omschrijving van een dergelijke functie decretaal moet worden vastgelegd. Dat kan niet zomaar via een besluit gebeuren.

De heer *Jan Peumans* stelt dat de Vlaamse Gewestelijke Ontvangers blijkens hun tussenkomst op de hoorzitting uitgaan van drie opties. Ofwel blijven ze gewestelijk ontvangers in kleine gemeenten – met minder dan 5.000 inwoners – en blijft de keuzemogelijkheid voor gemeenten tussen de 5.000 en 10.000 inwoners; ofwel komen ze in aanmerking voor de externe audit; ofwel komen ze in aanmerking om in een kleine gemeente financieel beheerder te worden. De spreker hoopt dat de nodige aandacht zal worden besteed aan de positie van de gewestelijk ontvangers, want die voelen zich soms tekortgedaan.

De *minister* antwoordt dat men gepoogd heeft hun situatie gunstig te regelen, en alles in beschouwing genomen is dat ook het geval.

De heer *Norbert De Batselier* vraagt dat een voorstel wordt gedaan om de gewestelijk ontvanger als functie te integreren in het decreet.

De heer *Christian Van Eyken* verwijst naar het voorstel van amendement van de VVSG. Dat bepaalt dat in gemeenten tot 5.000 inwoners het ambt van financieel beheerder wordt uitgevoerd door een gewestelijk ontvanger. In gemeenten van 5.000 tot 10.000 inwoners kiest het gemeentebestuur zelf of het ambt van financieel beheerder wordt uitgeoefend door een gewestelijk ontvanger of door een eigen gemeentelijk personeelslid.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe in §2, tweede lid, de eerste zin te vervangen door de volgende zin (347/5, amendement nr. 193): “In afwijking van het eerste lid, wordt het ambt van financieel beheerder uitgeoefend door een gewestelijk ontvanger in de gemeenten die 5.000 inwoners en minder tellen en in de gevallen bepaald door de Vlaamse Regering.” De heer *Verfaillie* verklaart dat het aangewezen is decretaal te regelen dat de gemeenten met ten hoogste 5.000 inwoners gebruik moeten maken van een gewestelijk ontvanger.

Amendement nr. 193 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 76 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 77

Artikel 77 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 78

De heer *Jan Penris* vraagt of de gewestelijk ontvanger een ambt binnen een gemeente kan bekleden waarover hij controle uitoefent.

De *minister* antwoordt ontkennend.

De heer *Penris* merkt op dat dit niet uitdrukkelijk uit dit artikel blijkt. Is er een ander artikel waar men dat kan terugvinden? Of gaat het om een algemeen principe van behoorlijk bestuur?

De *minister* verklaart dat dit nergens expliciet wordt vermeld maar het gaat om een evident uitgangspunt.

Artikel 78 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikelen 79 tot 85

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

ONDERAFDELING II

De gemeentesecretaris en de adjunct-gemeentesecretaris

Artikel 86

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Marnic De Meulemeester strekt ertoe in het tweede lid de woorden “of bij een district” te schrappen (347/2, amendement nr. 51). De heer *Brouns* merkt op dat dit amendement tegemoetkomt aan een vraag van mensen die ervaring hebben met de districtsraden in Antwerpen.

Amendement nr. 51 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe het derde lid te schrappen (347/2, amendement nr. 53).

Een amendement voorgesteld door de heer Hubert Brouns, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heren Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers en Jan Peumans strekt er eveneens toe het derde lid met de zin: “Hij staat in voor de uitvoering van de betalingen van de uitgaven en van het chartaal geldbeheer” te schrappen (347/2, amendement nr. 52). Dit amendement hangt samen met een amendement op artikel 163, §1, dat de financiële aangelegenheden binnen de gemeenten regelt.

De heer *Jef Tavernier* citeert de volgende zin uit dat amendement op artikel 163: “De gemeentesecretaris bevestigt hiermee dat de uitgave wettig en regelmatig is.” Betekent dit dat de wettigheids- en regelmatigheidscontrole en -attestering bij de gemeentesecretaris wordt gelegd en dat ze wordt weggenomen bij de financieel beheerder? Of blijft ze bij de financieel beheerder?

Er gebeurt echter een dubbele wettigheids- en regelmatigheidscontrole, namelijk door de gemeentesecretaris. Dat houdt een bepaalde verantwoordelijkheid in. Wat is de relatie daarvan tot de interne controle? Wie heeft de leiding daarover? Wat is de relatie ten opzichte van de externe controle? Is de gemeentesecretaris de tweede persoon die een wettigheids- en regelmatigheidscontrole doet?

De *minister* verklaart dat de gemeentesecretaris de eerste is die een wettigheids- en regelmatigheidscontrole doet.

De heer *Jan Verfaillie* bevestigt dat de eerste controle door de secretaris gebeurt. Hij zet de eerste handtekening. De tweede handtekening komt van de financieel beheerder, die de betalingen daadwerkelijk uitvoert. Het is dus niet de secretaris die betaalt.

De heer *Tavernier* vraagt nogmaals of de controle eerst gebeurt door de secretaris, en niet door de ontvanger.

De *minister* bevestigt dit en stelt dat het te maken heeft met de functiescheiding.

De heer *Jan Verfaillie* merkt op dat men er specifiek heeft voor gekozen die functies van elkaar te scheiden. Tijdens de hoorzittingen werd er echter gewezen op het probleem dat de secretaris betalingen zou moeten doen. Daarom wordt dat aangepast. In een aantal gemeenten rezen er problemen omdat er geen dubbele controle was. Dat wil men vermijden. Eventuele problemen in de toekomst kan men niet helemaal uitsluiten, maar dan moeten die twee personen al samenspannen.

De *minister* vult aan dat men wil vermijden dat mensen tegelijk rechter en partij zijn, dat ze zichzelf moeten controleren.

De heer *Tavernier* stelt vast dat de interne controle gebeurt onder leiding van de gemeentesecretaris. Hij controleert dan toch zichzelf. Hij controleert als eerste persoon de wettigheid en de regelmatigheid. Voor de betalingen heeft hij nog wel de financieel beheerder nodig. Er werd een interne controle opgezet om malversaties en onregelmatigheden te vermijden. De eerste verantwoordelijke organiseert echter zijn eigen controle.

De *minister* doet opmerken dat de gemeenteraad daar natuurlijk nog boven staat.

De heer *Tavernier* heeft de indruk dat in de gemeenteraad van zijn gemeente Aalter de ontvanger vrijwel de enige is die nog een zicht heeft op het geheel. Ongetwijfeld is dat in andere gemeenten ook het geval. Men moet ervan uitgaan dat de financieel beheerder de enige is die weet wat er dagdagelijks gebeurt. Hij vervult dus een gelijkaardige rol als het Rekenhof, vooral gezien de afschaffing van het specifieke toezicht op alles wat verband houdt met rekeningen en betalingen. De heer *Tavernier* verwijst naar eerdere discussies over de rol van de ontvanger, met name over de situatie van voor 1991. Er vond een vermindering van de specifieke externe controle door provincie en gewest plaats. Men heeft toen besloten de ontvanger op te waarderen en er een veel onafhankelijker functie van te maken. Nu gaat men echter terug naar de vroegere situatie. Dat lijkt de spreker geen goede zaak. Eigenlijk moet dat in een organogram worden bekeken.

De heer *Verfaillie* meent dat de heer *Tavernier* twee dingen door elkaar haalt. Er is enerzijds de interne controle die binnen de gemeenten op poten moet worden gezet. Daar kan men met die dubbele handtekening inderdaad een dubbele controle creëren. Daarnaast is er een externe controle. Er

werd voor gekozen om het toezicht van de hogere overheid zo veel mogelijk af te bouwen. Dat is een van de doelstellingen geweest van het ontwerp van decreet. Opdat er toch nog controle zou bestaan, is er die pool van vier à vijf auditors per provincie. Zij gaan via steekproeven kijken of alles in de gemeenten volgens de regels verloopt en zullen het financieel beheer binnen de gemeenten begeleiden.

De heer *Jacky Maes* merkt op dat in artikel 86 oorspronkelijk stond: “staat in voor de uitvoering van de betaling”. Men wil echter niet dat alles bij de secretaris zou berusten. Ook de secretarissen waren daar geen vragende partij voor. Met het amendement dat voorligt, is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid, met twee handtekeningen. Dat is een dubbele controle. Het is beter dan wat vandaag gebeurt en dan wat in het derde lid van artikel 86 stond.

De *minister* verwijst nog naar de vergelijking die de heer *Tavernier* met het Rekenhof maakte. Welnu, het Rekenhof is evenmin de instantie die de betalingen van de overheid verricht. Ook de Inspectie van Financiën doet dat niet.

De heer *Tavernier* vraagt wat er gebeurt als de ontvanger, bijvoorbeeld als hij problemen ziet inzake regelmatigheid en wettigheid, weigert zijn handtekening te zetten. Heeft hij de volle onafhankelijkheid om te weigeren?

De heer *Verfaillie* stelt dat het ontwerp van decreet het college de mogelijkheid geeft om hem te overrulen. Het college kan tegen de zin van de ontvanger in toch betalingen doen.

De heer *Maes* stelt dat men precies wil vermijden dat ontvangers tot blokkeringen kunnen overgaan.

De heer *Norbert De Batselier*, commissievoorzitter vat de discussie als volgt samen: het schrappen van de tekst betekent dat het niet de secretaris is die instaat voor de uitvoering van de betalingen van de uitgaven en voor het chartale kasbeheer.

Amendement nr. 52 wordt aangenomen met 13 stemmen. Amendement nr. 53 is daardoor zonder voorwerp.

Het aldus geamendeerde artikel 86 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 87

Artikel 87 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 88

Een amendement voorgesteld door de heren *Hubert Brouns*, *Jan Verfaillie*, *Jacky Maes*, *Herman Lauwers* en *Jan Peumans* strekt ertoe in §2 het woord ‘wet’ te vervangen door het woord ‘regelgeving’ (347/2, amendement nr. 54).

Amendement nr. 54 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 88 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 89

Een amendement voorgesteld door de heren *Hubert Brouns*, *Jan Verfaillie*, *Jacky Maes*, *Herman Lauwers* en *Jan Peumans* strekt ertoe in het tweede lid de woorden “en de titels” te vervangen door de woorden “waaronder de titels” (347/2, amendement nr. 55).

Amendement nr. 55 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 89 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikelen 90 tot 92

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

ONDERAFDELING III

De financieel beheerder

Artikel 93

Een amendement voorgesteld door de heer *Jef Tavernier* strekt ertoe in de eerste zin de woorden ‘onder de functionele leiding’ te schrappen (347/2, amendement nr. 56). De heer *Tavernier* vindt het belangrijk te waken over de onafhankelijkheid van de financieel beheerder. Hij verwijst onder meer

naar de teksten van minister Van Grembergen uit de vorige zittingsperiode. Daarin was geen sprake van de zinsnede “onder de functionele leiding”.

Amendement nr. 56 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe 1°, c), met de woorden “het voorontwerp van de interne kredietaanpassingen”, te schrappen (347/2, amendement nr. 57).

Amendement nr. 57 wordt verworpen met 10 stemmen bij 4 onthoudingen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe een 5° toe te voegen, met de zinsnede ‘uitvoering van betalingen’ (347/2, amendement nr. 59). Dit amendement volgt volgens de heer Tavernier uit de stelling van de meerderheid dat het eigenlijk de financieel beheerder is die dat moet doen. Men moet goed waken over de coherentie van het geheel. Als men het ergens schrapt, dan moet men het elders wel toevoegen.

Amendement nr. 59 wordt ingetrokken.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in 2° te spreken van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening (347/2, amendement nr. 58). De heer Jan Penris merkt op dat het principe van de consolidatie van de jaarrekeningen wordt verplicht door artikel 172. Het artikel stelt dat de Vlaamse Regering de consolidatieregels verder zal uitwerken. Men gaat er dus van uit dat de gemeenteraad over geconsolideerde gegevens zal kunnen beschikken, wat een goede zaak is. Men moet echter hier al vermelden dat het gaat over een geconsolideerde jaarrekening, omdat men hier al de verantwoordelijke voor de consolidatie aanduidt. Die verantwoordelijke is het best de gemeentesecretaris.

Amendement nr. 58 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 93 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 94

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in 1° het woord “voorafgaande” te schrappen (347/2, amendement nr. 60). De heer Tavernier wil door het woord ‘voorafgaand’ te schrappen, de krediet- en wetmatigheidscontrole tot de betalingen uitbreiden.

Amendement nr. 59 wordt verworpen met 14 stemmen.

De heer Jan Peumans signaleert een opmerking van de lokale ontvangers dat er een probleem zou zijn met de juridische mogelijkheid om een dwangbevel voor niet-fiscale ontvangsten uit te vaardigen.

Volgens de minister stelt dat geen enkel probleem.

Artikel 94 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 95

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe de tweede zin te schrappen (347/2, amendement nr. 61).

Amendement nr. 61 is zonder voorwerp door de verwerping van eerdere amendementen die in dezelfde lijn lagen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Herman Lauwers, Jacky Maes en Jan Peumans strekt ertoe de tweede zin te vervangen door: “Hij staat in voor de uitvoering van de betalingen van de uitgaven, na uitdrukkelijke betalingsopdracht van de gemeentesecretaris overeenkomstig artikel 163” (347/2, amendement nr. 62).

De heer Tavernier vraagt of dit ook betekent dat de financieel beheerder voor de wetmatigheidscontrole moet instaan.

De minister antwoordt dat de secretaris hiervoor moet instaan. Op dat vlak werd een duidelijke lijn getrokken. De financieel beheerder staat in voor het materialiseren van de betalingen. De gemeentesecretaris controleert de wetmatigheid.

De heer Tavernier kan zich met die constructie niet akkoord verklaren.

Amendement nr. 62 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 95 wordt aangenomen met 13 stemmen.

ONDERAFDELING IV

Het managementteam

Artikel 96

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Peumans, Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Francis Vermeiren strekt ertoe een nieuw lid toe te voegen, waardoor duidelijk wordt gemaakt dat de gemeenteraad bevoegd is voor de aanstelling en het ontslag van de leden van het managementteam en ten aanzien van hen als tuchtoverheid optreedt (347/2, amendement nr. 63).

Amendement nr. 63 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 96 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikelen 97 en 98

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING III

Interne controle

Artikel 99

Artikel 99 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 100

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat volgens het ontwerp van decreet het intern controlesysteem aan de goedkeuring van de gemeenteraad is onderworpen. Volgens hem heeft een gemeenteraad niet voldoende inzicht in de werking van de

eigen gemeente om een door de gemeentesecretaris geleid intern controlesysteem te beoordelen. Nu de bevoegdheden inzake de interne controle bij de gemeentesecretaris komen te liggen, zal die laatste als rechter en partij optreden. Hij wordt immers verondersteld zichzelf te onderzoeken.

De *minister* stelt vertrouwen te hebben in de democratisch verkozen organen. De functies worden op het hoogste niveau gescheiden. De gemeenteraad moet de interne controle goedkeuren. Dat zal uiteraard een groeiproces vergen. De hoogste ambtenaren moeten zich evenwel bij het ultieme orgaan verantwoorden. De gemeentesecretaris opereert niet autonoom in het intern controlesysteem. Hij staat niet als een *deus ex machina* boven het systeem. Hij moet met het hele managementteam samenwerken. De controles worden door verschillende mensen verricht. Die werkwijze moet de effectiviteit waarborgen.

Artikel 100 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 101

Artikel 101 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

TITEL III

Personeel

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied

Artikel 102

Artikel 102 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK II

De personeelsformatie

Artikel 103

Artikel 103 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK III

De rechtspositie van het personeel

AFDELING I

Algemene bepaling

Artikel 104

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat dit artikel voor het personeel uiterst belangrijk is. Uit §1 blijkt dat de Vlaamse overheid in principe voor statutair personeel wil kiezen. In §2 zijn evenwel een hele reeks afwijkingen opgenomen. Die afwijkingen gaan verder dan de huidige mogelijkheden; dat blijkt vooral uit 5° en 6° van §2.

Welke consequenties hebben die toevoegingen? Hoe verantwoordt de minister die keuze? Welke invloed zal §2 op de algemene verloning van het personeel van de lokale besturen hebben? Welke gevolgen zullen er zijn met betrekking tot het pensioenstelsel? De voeding van de pensioenstelsels zou in het gedrang kunnen komen. Op het terrein is hierover terecht ongerustheid ontstaan.

De *minister* verklaart dat de meeste lokale besturen gedeeltelijk van de idee van een statutair kader willen afstappen. In de praktijk is reeds een kleine meerderheid van het gemeentelijk personeel in contractueel verband aangeworven. De praktijk heeft de evolutie van de principiële keuze voor statutair personeel dus eigenlijk al ingehaald.

Aan dit ontwerp van decreet is een loodzware maar leerrijke adviesprocedure voorafgegaan. Het Comité C, waarin de sociale partners zeten, heeft geen enkel probleem met dit artikel. De VVSG en de vakbonden delen de mening van de heer *Tavernier* niet. Ze vinden alvast niet dat we de rechten van het personeel trachten uit te houden.

Oorspronkelijk werd voorgesteld een soort ‘contract-plus’ in te voeren. Dat nieuwe model zou het midden tussen een statutaire en een zuiver contractuele aanwerving moeten houden. De sociale partners hebben dat voorstel niet aanvaard. De uiteindelijk geplande uitbreidingen zijn alleszins een stap in de goede richting en worden door de basis, inclusief de vertegenwoordigers van het personeel, gedragen.

De pensioenen vallen onder de federale bevoegdheden. Op dat niveau zal hoe dan ook een fundamentele discussie over de pensioenen van alle ambtenaren moeten worden gevoerd. Die discussie mag zich niet tot het personeel van de lokale besturen beperken.

De verloning van de contractuele personeelsleden ligt vast. Die personeelsleden ontvangen een behoorlijk loon. De minister verwijst in dit verband naar de vroegere legitimatie van het statutair kader, met name de iets lagere lonen dan in de privé-sector. De vastheid van betrekking moest de ambtenaren tegen politieke willekeur beschermen. Na hun pensioen werden ze voor hun lagere loonschalen gecompenseerd. Hun pensioen werd toen zelfs een uitgesteld loon genoemd.

Momenteel zijn de lonen voor de middenkaders en de lagere kaders vergelijkbaar met de lonen in de privé-sector. In sommige gevallen liggen de lonen zelfs hoger. De verloning van de middenkaders en de lagere kaders kan zelfs met de verloning in de bank- en verzekeringssector worden vergeleken. Die sector heeft nochtans de reputatie zijn personeel goed te betalen. Een goede verloning geeft de werkgever het recht een en ander van het personeel te verlangen. Bovendien werkt het motiverend voor de werknemers. De minister besluit dat er aan de basis een breed draagvlak over de voorgestelde regeling bestaat.

De heer *Tavernier* trekt dat breed draagvlak in twijfel. Hij verwijst naar het protocol van onderhandelingscomité C van 28 april 2005 voor wat betreft de vakorganisaties. De CCOD geeft haar akkoord aan het voorontwerp van gemeentedecreet mits volgende bedenkingen: ten eerste, het sectoraal akkoord overnemen; ten tweede, moet er ernstig overleg zijn over de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten; ten derde, is de delegatie van de bevoegdheid op het vlak van aanstelling, ontslag en tucht aan de secretaris een probleem, en vooral dat het aspect tucht in handen komt van één persoon. Bovendien zegt de CCOD dat de timing van de onderhandelingen een ruime raadpleging van de achterban quasi onmogelijk heeft gemaakt.

Het VSOA gaat akkoord mits een aantal opmerkingen. Het VSOA vindt het een verbetering ten overstaan van de vorige regeling, en zegt: ‘Wij benadrukken opnieuw onze bezorgdheid over het toevertrouwen van bevoegdheden aan de gemeen-

tesecretaris. Alhoewel de algemene regel de statutaire aanstelling is, zijn de mogelijkheden tot contractuele aanstelling ons inziens nog veel te ruim.’

De ACOD zegt: “Ondanks het feit dat het huidig voorontwerp van gemeentedecreet een vooruitgang betekent, kan de ACOD zich niet akkoord verklaren.” De bevoegdheden voor de gemeentesecretaris worden blijkbaar als een probleem aangevoeld, alsook de politieke rechten en de rechtspositie van het personeel. “Dit voorontwerp voorziet volgens ons onvoldoende waarborgen voor een duidelijke rechtspositie. Op het vlak van het statuut van de nieuwe wettelijke graden en overgangsregeling dienaangaande blijft er zeer grote onduidelijkheid. De uitgebreide mogelijkheden tot contractuele tewerkstelling, bepaald in artikel 104, paragraaf 2, staan haaks op eerder gesloten overeenkomsten inzake statutaire tewerkstelling. De verruiming van de contractuele tewerkstelling heeft rechtstreekse gevolgen op de financiering van het bestaande pensioensysteem voor lokale ambtenaren.”

De heer Tavernier besluit hieruit dat het niet waar is dat de teksten op een breed draagvlak kunnen rekenen. De vertegenwoordigers van het personeel zijn niet volledig akkoord gegaan.

De *minister* verklaart dat de CCOD en het VSOA het protocol mee ondertekend hebben. Men mag overigens niet vergeten dat de geciteerde vakbonden het statutaire personeel vertegenwoordigen. De contractuelen worden vertegenwoordigd door de vakbonden uit de privé-sector. Men heeft sterk geapprecieerd dat er voldoende tijd was voor overleg. Over de uitvoeringsbesluiten zal opnieuw overleg worden gepleegd.

De minister benadrukt dat vandaag ongeveer 52% in een contractueel dienstverband werkt, hetzij als zuivere contractueel, hetzij als gesubsidieerde contractueel. De lokale beleidsverantwoordelijken zijn vragende partij om het contractueel kader uit te breiden omdat de motivatie voor het statutaire kader in de eenentwintigste eeuw minder aan de orde is. Men wil op die weg voortgaan. De vakbonden hebben er zich mee akkoord verklaard door hun handtekening te plaatsen. De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van de meerderheidsfracties zijn niet over één nacht ijs gegaan. De minister wil niet aan sociale afbraak doen of onrust creëren.

De heer *Tavernier* vindt in dat geval de eerste paragraaf window dressing, namelijk dat het personeel van de gemeente uit personeelsleden in statutair verband bestaat. De afwijking staat in §2. De minister zegt eigenlijk dat de afwijking groter is dan de regel en dat men daarin zelfs nog verder moet gaan.

De *minister* stelt vast dat dit de praktijk is en dat iedereen op het terrein vragende partij is om op die weg verder te gaan.

De heer *Jacky Maes* verklaart dat men uitgaat van het statutair principe. Er wordt niet getornd aan de rechten van de huidige statutairen. Toch is de spreker vragende partij voor de toevoegingen in 5° en 6° van §2, want de steden en gemeenten hebben toch andere functies te vervullen dan in het verleden. Als een autonoom gemeentelijk bedrijf bijvoorbeeld een toneelmeester wil aantrekken, kan dat niet in het huidige statutair stelsel. Het autonoom gemeentelijk bedrijf is goed gedekt door het feit dat het toezicht vanuit de gemeenteraad meer dan behoorlijk is. Er moeten de nodige voorzieningen worden getroffen zodat men verder kan gaan dan wat is voorzien. Dat kan niet met een statutaire overeenkomst, dat moet met een contractueel kader.

Artikel 104 wordt aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING II

De rechtspositieregeling

Artikel 105

Een amendement voorgesteld door de heer Christian Van Eyken strekt ertoe aan §1 de woorden “, na positief advies van de OCMW-raad” toe te voegen (347/2, amendement nr. 64). De heer *Van Eyken* merkt op dat de door de gemeenteraad vastgelegde rechtspositieregeling ook geldt voor het OCMW. Hij vindt het belangrijk dat de OCMW-raad akkoord gaat met de rechtspositieregeling en elke wijziging daaraan.

De *minister* wil dat regelen in het OCMW-decreet.

De heer *Van Eyken* meent dat het dan hier ook moet worden vermeld.

Volgens de *minister* is dat niet noodzakelijk.

De heer *Norbert De Batselier* stelt dat vandaag de situatie is dat de gemeente voor dergelijke aangelegenheden samen met het OCMW tot een conclusie moet komen.

De heer *Van Eyken* zegt dat het zijn bedoeling is vast te leggen dat de gemeente tot een akkoord moet komen met het OCMW over personeelsaangelegenheden.

De *minister* merkt op dat dat vandaag al de gangbare praktijk is, die ook procedureel is vastgelegd. Hij kan de bekommernis begrijpen, maar men moet opletten dat men zaken die inherent in de regelgeving aanwezig zijn niet allemaal gaat toevoegen aan het decreet.

Amendement nr. 64 wordt verworpen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §2, 3, te vervangen (347/2, amendement nr. 65). De heer *Van Hauthem* merkt op dat in 3° de voorwaarden en procedures staan voor aanwerving en bevordering, die minimaal in de rechtspositieregeling moeten worden opgenomen. Hij wil er aan toevoegen wat de minimale voorwaarden moeten zijn voor aanwerving en bevordering, met name de nationaliteit hebben van een lidstaat van de Europese Unie, over een blanco strafregister beschikken en de Nederlandse taal machtig zijn. Verder in het ontwerp van gemeentedecreet staat dat de Vlaamse Regering een aantal minimale voorwaarden bij uitvoeringsbesluit zal vastleggen. Maar volgens de spreker moeten de minimale voorwaarden in het decreet worden opgenomen.

De *minister* bevestigt dat de voorwaarden worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit. Het gemeentedecreet zou een kaderdecreet moeten zijn. Dit is een typisch voorbeeld van wat met een uitvoeringsbesluit moet worden geregeld.

Volgens de heer *Van Hauthem* betreft zijn amendement essentiële voorwaarden die men decretaal moet verankeren, en niet overlaten aan de Vlaamse Regering.

Amendement nr. 65 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 5.

De heer *Tavernier* verwijst naar §4, met name dat de rechtspositieregeling in een mandaatsstelsel kan voorzien. Voor een aantal functies is dat allicht de evolutie, maar het wordt hier erg summier omschreven. In het kader van het mandaatsstelsel wil de spreker het vooral hebben over de controlefuncties, want het is mogelijk dat bepaalde ambtenaren op de tenen van hun politieke oversten trappen.

Het mandaatsysteem heeft een aantal voordelen. Zonder zware procedures kan na een aantal jaren een persoon vervangen worden door iemand anders. Men moet wel de nodige waarborgen invoeren. De spreker verwijst naar de rel die ontstond op het einde van het eerste mandaat van de federale ombudsman. Er was geen procedure vastgelegd, er was onduidelijkheid en een aantal elementen werden vermengd. Het ging over de werking, niet zozeer over zware conflicten. Parlementsleden en ministers vonden dat de ombudsdienst vervelend deed en op dezelfde nagel bleef kloppen.

Een mandaatsysteem heeft voordelen, maar er zijn ook een aantal nadelen. Dat moet goed worden bewaakt in de procedure, zeker voor die ambtenaren die ten overstaan van de politieke overheid een soort van controlefunctie hebben. Men kan dan bijvoorbeeld denken aan de financieel beheerder. De tekst van het artikel is alleszins te summier.

De *minister* verklaart dat het principe van het mandaatsstelsel, dat hij erg belangrijk vindt, verder zal worden uitgewerkt in een uitvoeringsbesluit. Het mandaat zal over een voldoende tijdsperiode worden uitgesmeerd. Men denkt aan tien jaar omdat mensen niet afgerekend mogen worden op een toevallige politieke meerderheid. Voor belangrijke benoemingen is het trouwens beter om ook een draagvlak bij de oppositie te vinden.

Het voordeel van een mandaatsysteem is dat er doelstellingen kunnen worden afgesproken. Achteraf kunnen die personen erover worden aangesproken hoe het komt dat ze al dan niet gehaald zijn. Iedereen geeft toe dat dit stimulerend kan werken. Het is ook slechts een mogelijkheid. Als een lokaal bestuur zo'n systeem niet ziet zitten, dan kiest men er niet voor. Dat is lokale autonomie. De minister vermoedt echter dat heel wat gemeentebesturen er dankbaar gebruik van zullen maken. Het zal ook niet alleen voor de topfuncties

kunnen, maar voor alle functies en het geldt uiteraard alleen voor nieuwkomers.

De heer *Van Hauthem* heeft begrip voor de opmerking van de heer *Tavernier* dat een en ander summier is geregeld. Zelfs een aantal minimale voorwaarden is niet opgenomen. De uitwerking wordt opnieuw aan de Vlaamse Regering overgelaten. De vraag is altijd hoe gedetailleerd een decreet moet zijn, maar hier staat maar één zinnetje. Dat lijkt de spreker een te ruime delegatie aan de Vlaamse Regering.

Artikel 105 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

AFDELING III

Aanstelling, ontslag en eedaflegging van het personeel

Artikel 106

Een amendement voorgesteld door de heer *Jef Tavernier* strekt ertoe het eerste lid te schrappen en in het tweede lid de eerste zin te vervangen door de volgende zin: “Het college van burgemeester en schepenen kan de uitoefening van haar bevoegdheid voor de aanstelling en het ontslag van personeelsleden toevertrouwen aan de gemeentesecretaris.” (347/2, amendement nr. 66).

De heer *Tavernier* stelt dat dit amendement past in de discussie over de bevoegdheid inzake de aanstelling en het ontslag van personeelsleden. In principe ligt die bevoegdheid bij de gemeenteraad met een mogelijkheid tot delegatie aan het college van burgemeester en schepenen, dat op zijn beurt een aantal zaken kan delegeren aan de gemeentesecretaris. Artikel 106 zou in die zin moeten worden aangepast.

Verder heeft de spreker een vraag over de positie van de gemeentesecretaris ten opzichte van het personeel. Wanneer in een decreet uitdrukkelijk de mogelijkheid wordt opgenomen om een bepaalde bevoegdheid te delegeren aan de gemeentesecretaris, dan rijst het probleem van de verantwoordelijkheid en het ter verantwoording roepen. Beschikt de gemeenteraad in dat geval over de mogelijkheid om de gemeentesecretaris rechtstreeks ter verantwoording te roepen? Het is

belangrijk dat men zich rechtstreeks kan wenden tot de gedelegeerde en niet alleen tot diegene die de politieke verantwoordelijkheid draagt.

De *minister* antwoordt dat de secretaris het hoofd is van de administratie en van het personeel. Elke gemeentelijke administratie heeft wel een personeelsverantwoordelijke maar de secretaris is dat uit hoofde van zijn ambt.

De minister benadrukt dat het hier opnieuw over een facultatief gegeven gaat, iets dat ‘kan’. Het college ‘kan’ de bevoegdheid inzake aanwerving van personeel delegeren aan de secretaris. In een afsprakennota wordt met het management en de administratie, maar in eerste instantie met de gemeentesecretaris, een aantal beleidsdoelstellingen vastgelegd waarnaar regelmatig teruggekoppeld wordt. De gemeenteraad kan het college altijd ondervragen over wat er binnen de administratie aan de hand is. Indien blijkt dat de gemeentesecretaris een eigengereid personeelsbeleid begint te voeren, dan kan ieder lid van de gemeenteraad de politiek verantwoordelijke ondervragen.

Het gaat dus duidelijk over een mogelijkheid die wordt geboden en waarvoor men kan kiezen: lokaal maatwerk, lokale autonomie.

De heer *Tavernier* heeft er geen probleem mee dat die mogelijkheid wordt geboden en evenmin met delegatiemogelijkheden. De vraag is echter wat de verhouding is tussen de gemeenteraad en het managementteam, met de gemeentesecretaris, nu men dat team en die secretaris meer bevoegdheden geeft dan nu. Kan er een dialoog zijn, of moet dat worden bepaald in de afsprakennota? Hoe zit het met de verhouding tussen de gemeenteraad en het managementteam, bijvoorbeeld als het gaat over personeelszaken?

De *minister* antwoordt dat dit verder moet worden uitgewerkt in de afsprakennota. Het staat raadsleden echter steeds vrij te interpellieren als ze denken dat er dingen gebeuren die niet door de beugel kunnen.

Voor veel personeelsleden worden vandaag al expliciete vakvereisten gesteld. Een stedenbouwkundige bijvoorbeeld zal een achtergrond moeten hebben in die materie, bijvoorbeeld als architect met een voortgezette opleiding stedenbouw. Politieagenten komen vandaag uit de politiescho-

len. Mensen die in het muziekonderwijs worden tewerkgesteld, hebben een opleiding aan het conservatorium achter de rug. Als er een stedenbouwkundige wordt aangeworven die nooit in die sector heeft gewerkt en totaal geen opleiding terzake heeft genoten, dan kunnen raadsleden daar vragen over stellen. Wie kan dat beter weten dan de secretaris, samen met zijn managementteam en zijn diensthoofden, die de operationaliteit van die dienst moeten waarborgen? Als men de zaak niet vertrouwt en vindt dat dit bij de politiek moet blijven, dan is dat ook goed. De mogelijkheid bestaat voor het college om die bevoegdheid bij zich te houden.

De heer *Tavernier* merkt op dat het ontwerp van gemeentedecreet de gemeentesecretaris rechtstreeks een aantal taken toekent. Heel wat bevoegdheden worden bij hem geconcentreerd. Zal op een bepaald ogenblik een rechtstreekse dialoog tussen de gemeentesecretaris en de gemeenteraad ontstaan? Is het steeds noodzakelijk langs de bevoegde schepen te passeren?

De *minister* antwoordt dat men uitgaat van het absolute primaat van de politiek. Ambtenaren kunnen enkel in het kader van hoorzittingen en dergelijke met de gemeenteraad in dialoog treden. Een gemeenteraadslid kan een ambtenaar niet rechtstreeks ter verantwoording roepen. Hij moet de politieke verantwoordelijke om rekenschap vragen. Het systeem bevat een aantal ingrijpende vernieuwingen en zal in de praktijk nog moeten groeien. Uiteindelijk zullen de vernieuwingen tot verbeteringen leiden. De politieke verantwoordelijkheid blijft evenwel zonder meer bij de burgemeester en de schepenen berusten.

De heer *Tavernier* vindt dat in dat geval artikel 100 te verregaand gelibelleerd is.

De heer *Norbert De Batselier* merkt op dat de gemeenteraad steeds zijn goedkeuring moet verlenen.

De *minister* roept de heer *Tavernier* op tot enig realisme. Een bouwvergunning wordt door een ambtenaar van ruimtelijke ordening en niet door de bevoegde schepen opgesteld. De lessen in het gemeentelijk onderwijs worden door leerkrachten en niet door de schepen van Onderwijs gegeven.

De heer *Christian Van Eyken* kaart de problematiek aan van de personeelsleden die momenteel naar de gemeenten worden gedetacheerd voor de uitreiking van de elektronische identiteitskaarten. In een aantal gemeenten zijn die mensen er niet gekomen, maar ondertussen reiken die gemeenten toch die identiteitskaarten uit. Men beschikt dan niet over dat personeelslid, maar men moet wel instaan voor de dienstverlening.

Een gemeente kan natuurlijk een beroep doen op contractuelen, maar het gaat om een maatregel opgelegd door de federale overheid, die beloofd heeft personeel ter beschikking te stellen. Dat is dus niet gebeurd in een aantal gemeenten. Men kan dat zelfs niet verhalen op de federale overheid. Is het mogelijk om in dit artikel te bepalen dat, indien een overheid iets oplegt en iets belooft aan de gemeenten, de gemeente de mogelijkheid heeft om personeel aan te werven en de kosten daarvan terug te vorderen ten laste van de overheid die dat heeft gevraagd?

De *minister* stelt dat het in het aangehaalde voorbeeld niet gaat over personeelsleden van de FOD Binnenlandse Zaken, maar wel over mensen die bijvoorbeeld vanuit de NMBS, Belgacom of Belgocontrol worden gedetacheerd en in de werking van de gemeentelijke administratie worden opgenomen. Voor alles wat het statuut en de verloning betreft, blijven ze echter gebonden aan de instelling waar ze vandaan komen. Er is inderdaad het probleem dat de beloofde personeelsleden nooit zijn komen opdagen. Men is terzake aan het overleggen met de VVSG en met federaal minister Vande Lanotte, die bevoegd is voor de overheidsbedrijven. De Waalse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Courard, kampt ook met dat probleem. Men probeert een oplossing te vinden.

De heer *Van Eyken* merkt op dat het vandaag om de elektronische identiteitskaarten gaat en morgen misschien om het systeem van de rijbewijzen te veranderen. Dan zou hetzelfde probleem kunnen ontstaan.

De heer *Francis Vermeiren* beaamt dat maar doet opmerken dat Vlaanderen terzake niet bevoegd is. Men kan in dit ontwerp van decreet niet bepalen wat anderen niet mogen doen.

De heer *Norbert De Batselier* treedt die stelling bij. Men kan zo iets niet in dit decreet bepalen, maar er stelt zich wel een probleem, zelfs verschillende problemen. Die mensen zijn gedetacheerd voor 3 jaar, maar geen enkele gemeente kan die opdracht op die termijn afronden. Wat gebeurt er na die termijn, ook voor de gemeenten die deze mensen wel hebben gekregen? Soms kreeg een gemeente een contingent toegewezen, maar nergens is dat contingent volledig toegestaan.

Amendement nr. 66 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 106 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

AFDELING IV

Deontologische rechten en plichten

Artikel 107

Artikel 107 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 108

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe §2 te vervangen (347/2, amendement nr. 67).

De heer *Van Hauthem* stelt dat volgens het ontwerp van decreet personeelsleden die nalatigheden, misbruiken of misdrijven vaststellen onmiddellijk een hiërarchische meerdere op de hoogte moeten brengen. Dat klinkt vaag. In functie van de rechtszekerheid lijkt het de spreker nuttiger om te bepalen wie precies op de hoogte moet worden gebracht. In het amendement staat dat de gemeentesecretaris van elke vorm van nalatigheid, misbruik of misdrijf op de hoogte moet worden gesteld.

Het amendement bevat nog een tweede element. Het ontwerp van decreet bepaalt niet hoe een personeelslid op nalatigheden, misbruiken of misdrijven van de burgemeester, een of meerdere schepenen of de gemeentesecretaris moet reageren. Er wordt voorgesteld dat dergelijke gevallen rechtstreeks aan de Vlaamse Regering moeten worden gemeld.

De *minister* meent dat men de praktijk niet uit het oog mag verliezen. Een personeelslid zal allicht eerst zijn eigen diensthoofd op de hoogte willen brengen. Dat diensthoofd zou dan eventueel verdere stappen kunnen zetten.

De heer *Norbert De Batselier* begrijpt de bekommernis van de heer Van Hauthem. Veel personeelsleden zullen echter niet snel naar de gemeentesecretaris stappen; die drempel is te hoog. Ten aanzien van de eigen ploegbaas ligt die drempel een stuk lager.

De heer *Van Hauthem* zegt dat het dan niet over kleinigheden moet gaan, maar over nalatigheden, misbruiken of misdrijven.

De heer *Norbert De Batselier* ziet twee kanten aan de medaille. Indien het om ernstige feiten gaat, moet de gemeentesecretaris worden verwittigd. Meestal gaat het evenwel om kleine misbruiken. Indien iedereen alles aan de gemeentesecretaris moet melden, zal het aantal meldingen dalen.

De *minister* treedt dit laatste bij. Bovendien moet men de lokale besturen de kans geven dit zelf te regelen. Misdrijven moeten trouwens aan het parket worden gemeld. Dat is een maatschappelijke basisvereiste. Men mag ten slotte niet vergeten dat de meeste gemeentelijke personeelsleden hun gemeentesecretaris gewoonweg niet kennen.

De heer *Van Hauthem* stelt nog dat het ontwerp van decreet niet bepaalt hoe het personeel op nalatigheden, misbruiken of misdrijven van de burgemeester, de schepenen of de gemeentesecretaris moet reageren. Volgens hem moeten die feiten aan de Vlaamse Regering worden gemeld. Die drempel kan ook hoog zijn. Het gaat hier evenwel om mensen met een uitvoerend mandaat.

De *minister* merkt op dat de mogelijkheid om de Vlaamse Regering op de hoogte te brengen, in het ontwerp van decreet helemaal niet wordt uitgesloten. Indien de Vlaamse Regering op de hoogte wordt gebracht, zal zij de nodige stappen zetten.

Voor de heer *Van Hauthem* blijft de vraag wat personeelsleden in een dergelijke situatie precies moeten doen.

De *minister* verklaart dat, als de top van de gemeentelijke administratie in de fout gaat, het college van burgemeester en schepenen hiervan

meestal op de hoogte wordt gebracht. De diensten van de gouverneur moeten eveneens toezicht op de werking van de gemeenten uitoefenen. Het strafrechtelijke luik van de zaak valt onder de bevoegdheden van de parketten. Het is alleszins niet zo dat wantoestanden momenteel niet worden aangepakt.

Amendement nr. 67 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 108 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikelen 109 tot 112

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING V

De evaluatie van het personeel

Artikelen 113 en 114

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 115

De heer *Christian Van Eyken* vraagt wat er moet gebeuren in de gemeenten waar een gewestelijk ontvanger als financieel beheerder zal fungeren. Wie zal de gewestelijk ontvanger evalueren?

De *minister* antwoordt dat er op dat vlak eigenlijk niets verandert. De arrondissementscommissarissen staan in voor het opvolgen, begeleiden en evalueren van de gewestelijk ontvangers. De gouverneur draagt hiervoor de eindverantwoordelijkheid.

De heer *Jef Tavernier* stelt vast dat er in de afdeling 'Deontologische rechten en plichten' over een deontologische code wordt gesproken. Het gaat hier evenwel niet om de deontologische code voor de leden van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen. Waarover gaat het hier dan wel?

De *minister* antwoordt dat afdeling IV de deontologische rechten en plichten van het gemeentelijk personeel behandelt en een kader schetst om de deontologie op het menselijk functioneren af te stemmen. Het spreekt voor zich dat ambtenaren de informatie die ze bij de uitoefening van hun ambt bekomen, niet moeten rondbazuinen. Ze moeten niet rondvertellen wie gaat scheiden, op een leefloon is aangewezen of een bouwovertreiding heeft begaan. Dit deontologisch kader schetst een goed beeld van het wenselijke profiel van de lokale ambtenaren.

De heer *Norbert De Batselier* merkt op dat een gemeente een zogenaamde code van goed bestuur kan opstellen.

Dat begrip kan volgens de heer *Tavernier* zeer ruim en zeer beperkt worden ingevuld. In sommige gevallen gaat het om feiten die zeer dicht bij de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen aanleunen. Men moet een bescherming inbouwen. Aangezien men dat moeilijk op limitatieve wijze in de tekst kan verwerken, moet men hier verder over nadenken.

De *minister* verklaart dat de VVSG een model zal opstellen. De gemeenten moeten zelf beslissen of ze dat model geheel of gedeeltelijk willen overnemen. Ook hier gaat het om lokaal maatwerk. De handleiding van de VVSG kan als voorbeeld fungeren. De gemeenten kunnen zich hieraan spiege-len.

De heer *Norbert De Batselier* merkt op dat de bijzondere gemeenteraadscommissie de gemeentesecretaris en de financieel beheerder moet evalueren. De leden van die commissie zullen de financieel beheerder echter zelden zien. De gemeentesecretaris zullen ze zo goed als uitsluitend tijdens gemeenteraadszittingen ontmoeten. Hoe kan zo'n bijzondere commissie op een degelijke manier iets anders doen dan het rapport van het college bekrachtigen? Waarom dit nog meer politiseren, want op dat niveau zal dat zeker gebeuren, hoewel men wellicht wil depolitiseren? Die mensen kunnen niet met kennis van zaken spreken. Als men niet met kennis van zaken kan spreken, zal men wellicht politiek spreken.

De *minister* antwoordt dat het de bedoeling is het primaat van de politiek te laten spelen. De gemeenteraadsleden moeten worden gerespon-

sabiliseerd, anders ontglipt het compleet aan de democratisch verkozenen. De gemeenteraadsleden beslissen over zoveel zaken, waarbij slechts een deel van de raadsleden die zaken perfect bevat en het andere deel hoopt dat zij het goed weten. Dat is het zwakke punt van de democratie.

De heer *Tavernier* steunt de minister hierin. Men evolueert te veel naar een centralisatie van bevoegdheden bij de gemeentesecretaris en de financieel beheerder. Men geeft bepaalde bevoegdheden rechtstreeks aan de gemeentesecretaris, die zich aan de gemeenteraad moet verantwoorden. Dat geldt bijvoorbeeld voor het reglement van interne controle. Daarom moet men rechtstreeks met elkaar kunnen praten. Door het feit dat de gemeentesecretaris die bevoegdheden worden gegeven, dat die wordt aangesteld door de gemeenteraad en dat men precies voor die functies mandaatsystemen invoert, moet de persoon in kwestie ook worden geëvalueerd voor de voortzetting van het mandaat. Dat gebeurt hoe dan ook door de gemeenteraad en dat moet op geregelde tijdstippen gebeuren. Als dat op een ernstige manier gebeurt, tussentijds, is er een ernstige basis voor het al dan niet verlengen van het mandaat. De Vlaamse Regering kan dat in wijsheid invullen.

Artikel 115 wordt aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Verdere uitvoeringsmaatregelen

Artikel 116

Artikel 116 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK V

Bijzondere bepalingen betreffende het bestuurlijk toezicht

Artikel 117

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §1, eerste en tweede lid, het woord “provinciegouverneur” te vervangen door de

woorden “Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 68).

De heer *Jan Penris* stelt dat de indieners vinden dat de functie van de gouverneur een verouderde instelling aan het worden is, zowel voor het algemeen administratief toezicht als het bijzonder administratief toezicht rechtstreeks voorbehouden voor de Vlaamse Regering. Dit amendement wordt hier een eerste keer ingebracht, maar het zal bij een aantal volgende artikelen herhaald worden telkens er sprake is van de provinciegouverneur.

Amendement nr. 68 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Marnic De Meulemeester strekt ertoe in §1, eerste lid, op de voorlaatste regel de woorden “ten aanzien van” te vervangen door de woorden “door middel van” (347/2, amendement nr. 69).

Amendement nr. 69 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 117 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 4.

HOOFDSTUK VI

Tucht

AFDELING I

Toepassingsgebied

Artikel 118

Artikel 118 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING II

De tuchtvergrijpen

Artikel 119

Artikel 119 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING III

De tuchtstraffen

Artikelen 120 tot 122

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING IV

De tuchtoverheid

Artikel 123

Artikel 123 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING V

De tuchtprocedure

Artikelen 124 tot 129

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING VI

De verjaring van de tuchtvordering

Artikel 130

Artikel 130 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING VII

De preventieve schorsing

Artikelen 131 tot 136

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING VIII

Beroep

Artikelen 137 tot 143

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING IX

De doorhaling van de tuchtstraf

Artikel 144

Artikel 144 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

TITEL IV

Planning en financieel beheer

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 145

Artikel 145 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK II

Strategische meerjarenplanning

Artikel 146

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Verfaillie, Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Jacky Maes en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een §4 toe te voegen (347/2, amendement nr. 70). De heer *Jan Verfaillie* verklaart dat wanneer men met de begrotingsstukken ook al de uitnodiging van de gemeenteraad moet versturen, de periode van 14 dagen wat lang is. Het is de bedoeling dat de stukken van de begroting en de meerjarenplanning wel 14 dagen voor de vergadering zouden worden bezorgd aan de gemeenteraadsleden. Het gaat immers om belangrijke stukken die enige tijd vergen om ze door te nemen.

De heer *Tavernier* vindt een strategische meerjarenplanning belangrijk. In het decreet staat: “de gemeenteraad stelt de meerjarenplanning vast”. Betekent ‘vaststellen’ hier ‘goedkeuren’?

De *minister* bevestigt dit. De opmaak van het ontwerp gebeurt door het college.

Amendement nr. 70 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 146 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 147

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Verfaillie, Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Jacky Maes en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een bepaling toe te voegen waardoor ook de jaarlijkse aanpassing van het meerjarenplan op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad wordt bezorgd. (347/2, amendement nr. 71).

Amendement nr. 71 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 147 wordt aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK III

Het budget

Artikel 148

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Verfaillie en Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Jacky Maes en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een §4 toe te voegen zodat het ontwerp van budget op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad wordt bezorgd (347/2, amendement nr. 73).

Amendement nr. 73 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe aan §1 de volgende zinsnede toe te voegen: “, de budgetten van de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen worden terzelfder tijd vastgesteld.” (347/2, amendement nr. 72).

De heer *Van Hauthem* meent dat het aangewezen is dat de gemeenteraad niet alleen het budget van de gemeente vaststelt op basis van het meerjarenplan voor het begin van ieder jaar, maar tegelijkertijd ook de budgetten vaststelt van de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen. Zo heeft de gemeenteraad daar op zijn minst ook kennis van.

De *minister* antwoordt dat het de raden van bestuur zijn die de verantwoordelijkheid dragen in de verzelfstandigde entiteiten. Bij de verzelfstandiging moet men ervoor zorgen dat men niet met een democratisch deficit wordt geconfronteerd, maar tegelijkertijd mag men de idee van de verzelfstandiging niet uithollen door de verzelfstandigde entiteiten terug onder de vleugels van het gemeentebestuur te brengen.

De heer *Jan Penris* merkt op dat de resultaten van de gemeentelijke ‘dochteren’ hun weerslag hebben op de begroting van de gemeente zelf. Als een gemeenteraadslid de gemeentelijke begroting goedkeurt, moet hij weten hoe het met de begroting van die dochters is gesteld. Het lijkt een geschikt moment om de begrotingen van de dochters mee vast te stellen, samen met de begroting van de gemeente. De minister heeft zelf gezegd dat de jaarrekeningen van de gemeenten zullen worden geconsolideerd. Dit is de operatie die eraan vooraf gaat. Het heeft weinig zin om jaarrekeningen te consolideren als men niet voorafgaandelijk op een overzichtelijke wijze heeft kunnen inschatten hoe de begrotingen van én het moederbedrijf, de gemeente, én de dochterbedrijven, de verzelfstandigde agentschappen, eruitzien.

De *minister* stelt dat eventuele toelagen in de begroting van de gemeente staan. Bovendien moeten er beheersovereenkomsten worden gesloten met de verzelfstandigde entiteiten. Daarin moet worden afgesproken hoe er eventueel wordt teruggekoppeld.

De heer *Penris* meent dat een aantal van die agentschappen in sommige gemeenten ontsprende resultaten dreigen neer te zetten. Op dat moment is dat nog niet ingecalculeerd in de gemeentebegroting, maar de gemeente moet op het einde van het jaar bij de afsluiting van de boekhouding toch bijpassen. De gemeenteraad kan beter proactief op basis van de begroting die zo’n agentschap voorlegt, oordelen over hoe de situatie moet worden ingeschat.

De *minister* antwoordt dat in de beheersovereenkomsten kan worden bepaald wat de grootte van orde is van een tegemoetkoming. De bijdragen zijn ook in de gemeentelijke begroting ingeschreven en de verantwoordelijken kunnen daarop aangesproken worden. Het is een artikel in de begroting waarover afzonderlijk kan worden gestemd. Er zijn verschillende aanknopingspunten waarlangs rekenschap kan worden gevraagd en inzicht verkregen.

De heer *Jef Tavernier* vindt dat de minister dit wat te gemakkelijk voorstelt. De gemeente 'kan' dat doen. De vraag is wat er 'moet' gegeven worden. De spreker geeft een voorbeeld. Een gemeente geeft een belangrijke toelage en draagt bij in een voorzien exploitatieverlies van een verzelfstandigde entiteit. 'Kan' in dat geval de gemeenteraad de begroting van deze verzelfstandigde entiteit krijgen, of 'moet' ze die in dat geval krijgen, en op welk tijdstip? Vanaf het ogenblik dat er wordt opgesplitst, moet er ook een consolidatie komen om het overzicht te hebben. Op het moment van de goedkeuring van de begroting en de meerjarenplanning moet de gemeenteraad daar een zicht op hebben.

De spreker meent dat in sommige gemeenten werken en initiatieven worden doorgeschoven naar andere organen. Een schepen van een Vlaamse havenstad trekt zich niets aan van de begroting, maar doet zijn eigen ding via een gemeentelijk ontwikkelingsbedrijf. Bedragen worden ofwel ingeschreven op de gemeentebegroting, op de begroting van het gemeentelijk ontwikkelingsbedrijf, of op de begroting van de vismijn van die stad. Raadsleden moeten vooraf een zicht hebben op het geheel.

De *minister* stelt dat artikel 235 het kader aangeeft waarbinnen de verzelfstandigde entiteiten moeten opereren. Men wil erover waken dat men niet met een democratisch deficit wordt geconfronteerd en de verkozenen buitenspel worden gezet.

De heer *Hubert Brouns* meent dat, als een gemeente een toelage toekent aan een aantal instellingen, die instellingen vooraf het budget moeten hebben bepaald. Die stukken zijn ook aanwezig tijdens de bespreking van het budget door de gemeenteraad. Het beste voorbeeld is het OCMW. Ter zitting kunnen de cijfers zelfs worden aangepast. Dat is niet gebruikelijk, maar het kan.

De begroting van de gemeentelijke muziekschool bijvoorbeeld reist mee naar de commissie en de gemeenteraad. Iedereen ziet de ontwikkeling van het budget van de instelling die een subsidie van de gemeente ontvangt.

De heer *Tavernier* meent dat vanaf een bepaald bedrag de begroting van het orgaan dat een subsidie ontvangt, moet worden voorgelegd. Het moet dan niet meer gaan over een kwestie van goede wil, maar om een verplichting.

De spreker stelt vast dat de optie werd genomen om meer te verzelfstandigen. De gemeenteraad moet op een bepaald moment het overzicht over het geheel hebben, zonder dat kan worden verwezen naar de vertegenwoordiging in een verzelfstandigde entiteit. De gemeenteraad moet dus over een aantal zaken beschikken, maar daartoe biedt het ontwerp te weinig garantie. Zelfs in een afsprakennota kunnen zaken vaag worden omschreven, waardoor de vraag rijst wat de concrete invulling is.

Volgens de heer *Jan Penris* gaat de redenering ook op in de omgekeerde richting. Als een gemeente de begroting opmaakt, worden inkomsten ingeschreven, eventueel afkomstig uit de dochterbedrijven. Op het moment dat die inkomsten worden ingeschreven, moet de gemeenteraad weten op basis van welke elementen de inkomsten op een bepaalde hoogte worden geraamd. Dat kan alleen als de raadsleden de begrotingen van de dochterondernemingen kennen, want daaruit blijkt of de onderneming winst zal maken, en hoeveel van de winst wordt doorgestort naar de gemeente. Gemeenteraadsleden moeten dat weten op het moment dat de gemeentebegroting wordt goedgekeurd.

De heer *Norbert De Batselier* merkt op dat het in de gemeentebegroting staat als de gemeente een subsidie geeft of een bijdrage levert. Vanaf dat moment staat het een gemeenteraadslid vrij om allerlei documenten, die nodig zijn om dat cijfer te rechtvaardigen, op te vragen.

Volgens de heer *Francis Vermeiren* moet men een onderscheid maken tussen degenen die de beslissingen voorbereiden en de gemeenteraad. Men kan niet vermijden dat een administratie, een college en een burgemeester, bij de voorbereiding van de gewenste politiek, dossiers onderzoeken en zich daarvoor zo veel mogelijk documenteren.

De spreker toont zich een hevig verdediger van de controlerende functie. Op het moment dat een voorstel ter goedkeuring wordt voorgelegd, moeten alle documenten om de beslissing te staven op elk verzoek worden voorgelegd. Wat is daar verkeerd aan? Waar haalt men het dat er niet voldoende controlemiddelen zijn?

Als het ter controle voorleggen van de documenten wordt geweigerd, gaat men in de fout. Een politicus die zichzelf respecteert, zal die elementen ook voorleggen als de goedkeuring wordt gevraagd. De oppositie kan natuurlijk niet vragen om van bij het begin mee aan tafel te zitten. Wijzigingen, amenderingen en beïnvloeding zijn mogelijk, maar van bij het begin betrokken worden, kan niet. De mensen die de verantwoordelijkheid hebben, moeten de kans hebben om die verantwoordelijkheid op te nemen. De spreker heeft niet de indruk dat de controlemiddelen vandaag niet bestaan. Als er hier en daar iemand is die de documenten niet voorlegt, doet hij zijn job niet goed.

De *minister* stelt dat in de beheersovereenkomst uitdrukkelijk kan worden vastgelegd dat alle documenten ter inzage moeten zijn. Iedereen heeft de mond vol over verzelfstandiging, over snel en soepel op bepaalde uitdagingen kunnen inspelen. De minister denkt bijvoorbeeld aan de uitbating van een industrieterrein of een bedrijvenpark, waardoor investeerders niet moeten wachten op de bijeenkomst van de gemeenteraad een maand later.

Men moet erover waken dat het kind niet met het badwater wordt weggegooid. Men beschikt nu als overheid over een instrument om soepel en snel in te spelen op omgevingsfactoren. Men mag dat niet ondergraven. Via de beheersovereenkomst kunnen voldoende waarborgen worden ingebouwd om de democratische controle overeind te houden.

De heer *Penris* stelt vast dat voor de autonome gemeentebedrijven beheersovereenkomsten worden opgelegd. Moeten die ook totstandkomen voor de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm?

De *minister* antwoordt dat dit voor de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen niet is opgenomen. Er is wel nog de raad van bestuur.

De heer *Penris* meent dat het geen kwaad kan dat men uitdrukkelijk bepaalt dat een gemeenteraadslid, op het moment dat het budget wordt opge-

maakt, moet kunnen beschikken over alle begrotingselementen. Een van de begrotingselementen is de begroting van de dochterondernemingen. Als dat document niet voorligt, en het gemeenteraadslid zelf informatie moet zoeken, wordt de controletaak bemoeilijkt.

De heer *Francis Vermeiren* vindt dat, als de gemeente steun of subsidies wil toekennen aan een vzw of een andere organisatie, het de normale gang van zaken is dat een verantwoordelijke bestuurder eerst vraagt naar de statuten, de begroting, de visie en het beleidsplan van die organisatie. Daarna zal de bestuurder de gemeenteraad al dan niet voorstellen een subsidie toe te kennen. Op basis van de beschikbare documenten worden dan voorstellen geformuleerd. Het college moet het voorstel pas staven met documenten op het moment dat het college een beslissing heeft genomen en de begroting wordt voorgesteld aan de gemeenteraad. Het is best mogelijk dat wordt vastgesteld dat bepaalde elementen ontbreken, waardoor de subsidie niet kan worden goedgekeurd.

De heer *Van Hauthem* zegt niet te hebben gesteld dat de oppositie erbij moet zijn bij de opmaak van de begroting. Als de begroting van de gemeente door de gemeenteraad wordt behandeld, wil hij wel dat tegelijkertijd de begrotingen van de dochterondernemingen worden vastgesteld.

Volgens de heer *Hubert Brouns* moeten alle stukken aanwezig zijn bij de bespreking van het budget, om aan te tonen hoe het budget van de gemeente is samengesteld. Als er een dotatie aan het OCMW in het budget staat, wordt een document toegevoegd waaruit blijkt waarom de dotatie zo groot is, met name het budget van het OCMW.

De *minister* verwijst naar artikel 247 waarin het gaat over de extern verzelfstandigde agentschappen. Er wordt een samenwerkingsovereenkomst van de lokale autoriteit met het agentschap opgelegd. Daarnaast staat een auditcommissie in voor de interne controle. Het is de bedoeling om goed te besturen, en om snel en soepel op uitdagingen te kunnen inspelen.

De heer *Tavernier* vindt het beter om zaken die normaal worden geacht, ook expliciet in het decreet in te schrijven. De heer Brouns geeft een aantal voorbeelden die wettelijk zijn geregeld. Voor een toelage aan een OCMW moet men de

begroting van het OCMW krijgen. Hetzelfde geldt voor de kerkfabriek. Dat zijn aparte rechtspersonen. Daarnaast zijn er een aantal nominatieve toelages. Er is twintig jaar geleden ooit een omzendbrief geweest waarin stond dat als een toelage meer dan 50.000 frank bedroeg, bepaalde documenten moeten worden toegevoegd. Voor toelages van een lager bedrag was dat niet nodig.

Hier gaat het over de afsplitsing van gemeentelijke taken naar autonome verzelfstandigde agentenschappen, waarvoor men zich aan de privé-sector spiegelt. De spreker vraagt dat de gemeenteraad op het moment dat hij over de begroting spreekt, over alle documenten beschikt. Er moet een overzicht zijn, anders krijgt men achteraf problemen.

Voor de heer *De Batselier* spreekt het vanzelf dat als een toelage of dotatie wordt toegekend, de begroting moet worden voorgelegd. Hij ziet niet in op welke basis en door wie dat zou kunnen worden geweigerd.

De *minister* bevestigt dat. Vanaf het moment dat er een financiële tegemoetkoming is, moet die gestaafd kunnen worden door documentatie, door bestuursdocumenten. Daar kan men niet buiten.

Amendement nr. 72 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Het aldus geamendeerde artikel 148 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikelen 149 en 150

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 151

De heer *Jef Tavernier* verwijst naar het laatste lid van §4 waarin staat dat een investeringsbudget bestaat uit een of meer investeringsenveloppes. Eenmaal goedgekeurd, blijft dit 3 jaar geldig als

de investering nog niet in uitvoering is. Dat is volgens de spreker een nieuwigheid. Er is de annaliëteit van de begroting en het meerjarenplan. Hier wordt een soort rollend fonds ingevoerd dat doorloopt van zodra het is vastgelegd. Er wordt dus een investeringsenveloppe goedgekeurd die automatisch doorloopt. Is dit een nieuwigheid?

De *minister* antwoordt dat dit ondertussen al de praktijk is in de OCMW's. Het is logisch dat een investeringsproject dat een gemeente niet in één jaar rond krijgt omwille van betoelaging, vergunningen en dergelijke, wordt overgedragen. Dat is een principe van goed bestuur waarbij het project niet wordt gehypothekeerd.

Artikel 151 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 152

Artikel 152 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 153

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 74). De heer *Van Hauthem* verklaart dat dit amendement, zoals een eerder amendement, gaat over de toezichthoudende overheid. Er volgen hierover nog een hele reeks amendementen op andere artikels die dezelfde toelichting hebben.

Amendement nr. 74 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 153 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikelen 154 tot 157

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Uitvoering van het budget, budgethouderschap
en beheer van de middelen

AFDELING I

Budgethouderschap

Artikel 158

Artikel 158 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 159

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe §3 te schrappen (347/2, amendement nr. 75).

De heer *Jef Tavernier* stelt dat in de voorliggende tekst het college van burgemeesters en schepenen het budgethouderschap betreffende bepaalde budgetten kan delegeren aan personeelsleden van de gemeente. Dat gebeurt dan over het hoofd van de gemeentesecretaris. Dat staat volgens de spreker haaks op de visie die de minister zegt te verdedigen.

De *minister* antwoordt dat het niet over de gewone diensten gaat, maar bijvoorbeeld over gesubsidieerde investeringsprojecten waarbij eventueel het budgethouderschap wordt gedelegeerd naar een specifieke ambtenaar om die investering tot een goed einde te brengen. Het gaat over zaken die niet zo courant zijn. Het is opnieuw de bedoeling om snel en efficiënt te kunnen werken.

Amendement nr. 75 wordt verworpen met 14 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Peumans, Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Francis Vermeiren strekt ertoe een §4 toe te voegen (347/2, amendement nr. 76).

De heer *Herman Lauwers* verklaart dat dit amendement ertoe strekt expliciet te maken wat al in de toelichting van het decreet staat. Het budgethouderschap kan ook worden aangewend om beperkte budgetten aan buurt- of dorpsraden ter

beschikking te stellen. Het is juridisch noodzakelijk om dit ook in het decreet zelf te zetten, en niet alleen in de toelichting.

Amendement nr. 76 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 159 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 160

Artikel 160 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 161

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in het eerste lid, op de negende regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 77).

Amendement nr. 77 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 161 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 162

De heer *Jan Penris* vraagt wat wordt verstaan onder “geringe exploitatie-uitgaven” en “geringe dagontvangsten”.

De *minister* denkt bijvoorbeeld aan uitgaven die een medewerker van de technische dienst doet als hij naar de keuring moet met een wagen. Postzegels zijn een ander bijvoorbeeld. Bij ontvangsten denkt de minister aan de zegels die op een reispas geplakt moeten worden. Werkbaarheid is het belangrijkste. Er moet aan de bevolking een normale dienstverlening worden gewaarborgd en de normale werking van de dienst mag niet worden gehypothekeerd.

De heer *Penris* wil vermijden dat de hoogte van bedragen wordt betwist. Voor de ene is 1.000 euro gering, terwijl dat voor de andere veel is.

Artikel 162 wordt aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING II

Uitvoering van de betalingen, inning
van de ontvangsten
en beheer van de kasmiddelen

Artikel 163

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 78).

Amendement nr. 78 wordt verworpen met 14 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heer Hubert Brouns, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers en Jan Peumans strekt ertoe §1 te vervangen (347/2, amendement nr. 79). Dit amendement werd reeds toegelicht bij de artikelen 86 en 95.

Amendement nr. 79 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heer Hubert Brouns, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heren Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers en Jan Peumans strekt ertoe in §2, eerste lid, op de derde regel, de woorden “een uitgave te betalen” te vervangen door de woorden “een betalingsopdracht aan een financiële instelling te ondertekenen.” (347/2, amendement nr. 80).

Amendement nr. 80 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §2, tweede lid, op de derde regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 81).

Amendement nr. 81 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Het aldus geamendeerde artikel 163 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK V

Boekhouding , financiële rapportering
en kascontrole

Artikelen 164 en 165

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 166

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe het eerste lid te vervangen (347/2, amendement nr. 82). De heer *Tavernier* merkt op dat in artikel 166 het rapporteren door de financieel beheerder beperkt wordt tot de uitvoering van zijn taak voor wat de voorafgaande controle betreft. Volgens de spreker moet het gaan over alle controles die hij verricht. Het woord ‘voorafgaand’ moet worden geschrapt. Bovendien gaat het niet alleen om de voorgenomen verbin-tenissen, maar over de beslissingen met een bud-gettaire en financiële impact. De controle op de wettigheid en regelmatigheid van andere zaken gebeurt door de gemeentesecretaris, en niet door de financieel beheerder.

De *minister* verwijst naar het gevoerde debat naar aanleiding van de artikels 86 en 163.

Amendement nr. 82 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 4.

Artikel 166 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 167

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe het derde lid te schrappen (347/2, amendement nr. 83). De heer *Tavernier* merkt op dat dit amendement eigenlijk zonder voorwerp is aangezien zijn amendement op artikel 159, §3 reeds is verworpen.

Artikel 167 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 168

Artikel 168 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 169

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §1, vierde lid, op de zevende regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 84).

Amendement nr. 84 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §3, in het eerste, tweede en derde lid, het woord “provinciegouverneur” telkens te vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 85).

Amendement nr. 85 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §§1, 2, 3, 4 en 5 het woord “gemeentesecretaris” telkens te vervangen door de woorden “financieel beheerder” (347/2, amendement nr. 86). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §§2, 3 en 4 de woorden “door hem aangestelde” telkens te schrappen (347/2, amendement nr. 87). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §§2 en 3, eerste lid, en in §4, tweede lid, na de woorden “rekenplichtigen” telkens de woorden “bedoeld in artikel 163” in te voegen (347/2, amendement nr. 88). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Artikel 169 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 170

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §1 het eerste lid te vervangen (347/2, amendement nr. 89). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §1, tweede en derde lid, de woorden “, de gemeentesecretaris” telkens te schrappen (347/2, amendement nr. 90). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §§2 en 3, eerste lid, de woorden “, de gemeentesecretaris” telkens te schrappen (347/2, amendement nr. 91). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §5, op de eerste regel de woorden “de gemeentesecretaris” te schrappen en in §6 op de laatste regel de woorden “de gemeentesecretaris of” te schrappen (347/2, amendement nr. 92). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §7, op de tweede en derde regel de woorden “en de waarnemende gemeentesecretaris” te schrappen (347/2, amendement nr. 93). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §2, op de zevende en achtste regel, het woord “provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 94).

Amendement nr. 94 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §3, in het eerste, tweede en derde lid, het woord “provinciegouverneur” telkens te vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 95).

Amendement nr. 95 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 170 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK VI

Inventaris, jaarrekening en kwijting

Artikelen 171 en 172

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 173

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in het laatste lid, op de voorlaatste regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 96).

Amendement nr. 96 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 173 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 174

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Verfaillie en Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Jacky Maes en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe van de huidige tekst §1 te maken en een §2 toe te voegen die luidt als volgt: “§2. Het ontwerp van de jaarrekening wordt op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad bezorgd.” (347/2, amendement nr. 97).

Amendement nr. 97 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 174 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 175

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §1 op de vierde regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 98).

Amendement nr. 98 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §2, tweede lid de woorden “de gemeentesecretaris” te schrappen (347/2, amendement nr. 99). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §3, eerste lid, op de zevende en achtste regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” en in het tweede lid, op de eerste regel, de woorden “de gouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 100).

Amendement nr. 100 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §4, op de derde regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 101).

Amendement nr. 101 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §5, eerste lid, op de vijfde regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 102).

Amendement nr. 102 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 175 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK VII

Bijzondere bepalingen betreffende het bestuurlijk toezicht

Artikel 176

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §1, op de vierde en vijfde regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 103).

Amendement nr. 103 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §2 de laatste zin te schrappen (347/2, amendement nr. 104).

Amendement nr. 104 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §3, derde lid, de laatste zin te schrappen (347/2, amendement nr. 105).

Amendement nr. 105 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe §4 te vervangen (347/2, amendement nr. 106).

Amendement nr. 106 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 176 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 177

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §1, eerste lid, op de vijfde regel, de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen

door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 107).

Amendement nr. 107 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §2, eerste lid, de laatste zin te schrappen (347/2, amendement nr. 108).

Amendement nr. 108 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §3, derde lid, de laatste zin te schrappen (347/2, amendement nr. 109).

Amendement nr. 109 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §4, eerste lid, op de vierde en vijfde regel, de woorden “het advies van de provinciegouverneur en” te schrappen (347/2, amendement nr. 110).

Amendement nr. 110 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §4 het tweede lid te schrappen (347/2, amendement nr. 111).

Amendement nr. 111 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Jan Peumans, Herman Lauwers en Marnic De Meulemeester strekt ertoe in §4, eerste lid, op de derde regel de woorden “leningen sluit” te vervangen door de woorden “leningen afsluit” (347/2, amendement nr. 112).

Amendement nr. 112 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 177 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 178

Artikel 178 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK VIII

Nadere uitwerking door de Vlaamse Regering

Artikel 179

Artikel 179 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

TITEL V

Bepalingen over de werking van de gemeente

HOOFDSTUK I

Akten van de gemeente

AFDELING I

Opmaken en ondertekenen van akten

Artikel 180

Artikel 180 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 181

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §2, tweede lid, op de vierde en vijfde regel de woorden “de gemeentesecretaris” te vervangen door de woorden “de financieel beheerder” (347/2, amendement nr. 113). Dit amendement is zonder voorwerp gezien de verwerping van eerdere amendementen die hiermee samenhangen.

Artikel 181 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikelen 182 tot 185

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING II

Bekendmaking en inwerkingtreding

Artikelen 186 en 187

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING III

Wijze van kennisgeving

Artikel 188

Artikel 188 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING IV

Briefwisseling aan de gemeente

Artikel 189

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe aan dit artikel de volgende zin toe te voegen: “Er wordt een register van ingaande en uitgaande briefwisseling aangelegd.” (347/2, amendement nr. 114).

De heer *Tavernier* meent dat zo’n register overal zou moeten bestaan. In de meeste gevallen is dat ook zo. Een register is een werkinstrument. In elke organisatie, of het nu gaat om een overheidsorganisatie of een privé-organisatie, is het belangrijk om te weten wat er binnenkomt en waar het naartoe gaat. Het omgekeerde geldt ook, wanneer er iets wordt verstuurd. Dat werkinstrument zou overal moeten bestaan. Waar het niet bestaat, krijgt men problemen. Men weet dan bijvoorbeeld niet meer bij welke dienst een bepaalde brief zit. Men heeft het steeds over het inzagerecht van gemeenteraadsleden. Die kunnen echter slechts weten wat er bestaat wanneer dat ergens is neergeschreven. Vandaar deze kleine, maar belangrijke aanvulling.

De heer *Norbert De Batselier* is het daarmee eens. Vaak kan men de eigen administratie moeilijk van het nut van zo’n register overtuigen. Die legt dan

wel een register aan, maar dat is niet altijd volledig. De spreker kondigt een amendement aan om te verduidelijken dat het gaat om “de volledige ingaande en uitgaande briefwisseling”.

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Verfaillie, Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Jacky Maes, Norbert De Batselier en Jef Tavernier strekt ertoe aan dit artikel de volgende zin toe te voegen: “Er wordt een register van alle ingaande en uitgaande briefwisseling, van welke aard ook, aangelegd.” (347/2, amendement nr. 115).

De heer *Jan Verfaillie* merkt op dat veel briefwisseling vandaag vervangen wordt door e-mails. Wat doet men met die e-mails?

De heer *De Batselier* verklaart dat het ook gaat om de elektronische briefwisseling.

De heer *Jacky Maes* meent dat het toch niet de bedoeling kan zijn om bijvoorbeeld in een toeristische gemeente, alle e-mails in verband met toerisme te registreren.

Volgens de heer *Herman Lauwers* gaat het over brieven en e-mails gericht aan het schepencollege. E-mails die aankomen op de toeristische dienst, of de informatiedienst of de cultuurdienst, vallen daar dan niet onder.

De heer *Joris van Hauthem* merkt op dat in artikel 189 staat dat alle briefwisseling aan de gemeente wordt gericht aan het college van burgemeester en schepenen. Dat wordt dan aangevuld met de bepaling dat er een register moet zijn.

De heer *De Batselier* verklaart dat het gaat over de briefwisseling gericht aan het college van burgemeester en schepenen. Dat wordt uitdrukkelijk in de toelichting bij het amendement vermeld.

Mevrouw *Joke Schauvliege* merkt op dat dan alle briefwisseling die men ontvangt als burgemeester, moet worden ingeschreven. Hoe maakt men echter het onderscheid tussen een officieel en een ander schrijven?

De heer *De Batselier* stelt dat het gaat over brieven die de burgemeester ontvangt en die hij normaaliter aan het college moet voorleggen. Die moeten uiteraard in het register worden ingeschreven.

De *minister* vult aan dat het gaat over de briefwisseling die men ontvangt in zijn hoedanigheid van burgemeester of schepenen, dus natuurlijk niet over privé-briefwisseling.

Amendement nr. 115 wordt aangenomen met 14 stemmen. Door de aanneming van dit amendement is amendement nr. 114 van de heer Tavernier zonder voorwerp geworden.

Het aldus geamendeerde artikel 189 wordt aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK II

Wijze van berekening van termijnen

Artikel 190

Artikel 190 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK III

Goederen van de gemeente

AFDELING I

Afwijking van het domeinrecht

Artikel 191

Artikel 191 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

AFDELING II

Gemeentewegen

Artikel 192

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 116).

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat het kern-takendebat mislukt is. Hij vraagt zich af in welke mate provincies bijvoorbeeld nog moeten instaan voor onderwijs of voor het beheer van provinciewegen. In het ontwerp staat dat de Vlaamse Regering bepaalt welke wegen gewest- of provinciewe-

gen zijn. De rest zijn dan gemeentelijke wegen. De spreker vindt dat het niet meer de taak van de provincie is om wegbeheerder te zijn. Men moet volgens hem bepalen welke de gewestwegen zijn op het grondgebied van een gemeente, dan zijn de resterende wegen gemeentewegen.

De heer *Jef Tavernier* is het eens met de strekking van dit amendement. Men moet bepalen of provinciewegen nu gemeentewegen of gewestwegen zijn. Bij voorkeur stoten de provincies die wegen pas af nadat ze die in orde hebben gebracht, want anders krijgen de gemeenten een vergiftigd geschenk. Dan mogen ze beginnen met het heraanleggen van fiets- en voetpaden en het vernieuwen van de riolering.

Voor de heer *Van Hauthem* gaat het om de vraag of de provincie vandaag nog bepaalde taken moet uitoefenen, zoals onderwijs inrichten of wegen beheren. In het amendement staat trouwens dat er een advies moet zijn van de gemeenteraad. Er is dus hoe dan ook sprake van overleg.

De heer *Norbert De Batselier* meent dat gemeentebestuurders het niet aangenaam zouden vinden, mocht worden besloten dat bepaalde wegen gewestwegen zijn en dat alle andere wegen gemeentewegen zijn, waarmee de gemeentebesturen zich dan maar moeten behelpen.

De heer *Francis Vermeiren* pleit voor voorzichtigheid. Het kan niet dat ministers beslissingen nemen die worden betaald door anderen. Men moet er zich voor hoeden dat het parlement hetzelfde zou doen. Met het voorliggende amendement zou men zaken onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten plaatsen, die dan nog maar eens voor financiële problemen komen te staan.

Amendement nr. 116 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5

Artikel 192 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK IV

Optreden in rechte

Artikelen 193 en 194

Deze artikelen worden aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK V

Deelname van de gemeenten aan rechtspersonen

Artikel 195

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe na het derde lid een nieuw lid in te voegen dat luidt als volgt: “Minstens éénmaal per jaar wordt de gemeenteraad in kennis gesteld van dit geactualiseerd overzicht met een toelichting over alle wijzigingen dewelke zich sinds de vorige toelichting aan deze overzichtslijst hebben voorgedaan.” (347/2, amendement nr. 117).

De heer *Jan Penris* meent dat de gemeenteraad minstens eenmaal per jaar in kennis moet worden gesteld van het geactualiseerde overzicht, met toelichting over alle wijzigingen die er sinds de vorige actualisatie zijn geweest. De spreker stelt dat dit amendement geïnspireerd is door traumatische Antwerpse ervaringen. Daar werd op een bepaald ogenblik vastgesteld dat men lid was van een honderdtal verenigingen en stichtingen. Voor de Antwerpse gemeenteraad was het ogenblik dat die lijst ter beschikking werd gesteld een catharsismoment. Dat was erg leerzaam. Het kan geen kwaad dat het college minstens eenmaal per jaar verantwoording aflegt aan de gemeenteraad over die deelnamepolitiek.

De heer *Norbert De Batselier*, commissievoorzitter, neemt aan dat iedereen het daarmee eens kan zijn en dat dit amendement mee kan worden ondertekend.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris, Hubert Brouns en Jan Verfaillie en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe na het derde lid een nieuw lid in te voegen (347/2, amendement nr. 118).

Amendement nr. 118 wordt aangenomen met 14 stemmen. Daardoor wordt amendement nr. 117 zonder voorwerp.

Het aldus geamendeerde artikel 195 wordt aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK VI

Contracten tussen gemeenten

Artikel 196

Artikel 196 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

TITEL VI

Participatie van de burger

HOOFDSTUK I

Klachtenbehandeling

Artikel 197

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt: “De gemeenteraad kan bij reglement een systeem van klachtenbehandeling organiseren.” (347/2, amendement nr. 119).

De heer *Wim Van Dijk* merkt op dat de gemeentelijke autonomie en het maatwerk de rode draad door dit ontwerp van decreet vormen. In een aantal hoofdstukken worden de gemeenten evenwel verplichtingen opgelegd. Dat is onder meer het geval voor de klachtenbehandeling. De spreker stelt voor de klachtenbehandeling facultatief te maken. In grote gemeenten kan een gestructureerd klachtenbehandelingssysteem nuttig zijn als buffer tussen mandatarissen en klagende burgers. In kleinere gemeenten zou de hieraan verbonden administratieve last echter voor problemen kunnen zorgen.

De *minister* stelt dat men niet in detail wil bepalen hoe de gemeenten de klachtenbehandeling moeten regelen maar men moet er wel voor zorgen dat er in iedere gemeente een aanspreekpunt is. Dat past in de filosofie van het lokaal maatwerk. Het algemeen principe moet overal worden toegepast. De lokale besturen kunnen hierin wel eigen accenten leggen.

De heer *Wim Van Dijk* ziet dat anders. In de meeste gemeenten wordt de klachtenbehandeling

spontaan al min of meer geregeld. Het ontwerp van decreet legt de gemeenten nu een verplicht klachtenbehandelingssysteem op. Dat is een stap te ver.

Amendement nr. 119 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 197 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 198

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt: “In voorkomend geval moet het systeem van klachtenbehandeling worden georganiseerd op het ambtelijk niveau van de gemeente en onafhankelijk van de diensten waarop de klachten betrekking hebben.” (347/2, amendement nr. 120).

De heer *Van Hauthem* stelt dat dit amendement samenhangt met het amendement op artikel 197. Volgens artikel 198 moet het klachtenbehandelingssysteem op het ambtelijk niveau worden georganiseerd. De betrokken ambtenaren moeten los staan van de dienst waarop de klachten betrekking hebben. Op zich klinkt dat logisch. In kleinere gemeenten werken ambtenaren evenwel vaak voor meerdere diensten. Die verplichting dwingt de kleinere gemeenten eigenlijk om een eigen klachtenambtenaar aan te werven.

De heer *Norbert De Batselier* verklaart dat in zijn gemeente de informatieambtenaar die taak heeft gekregen.

De heer *Van Hauthem* merkt op dat er in kleine gemeenten meestal geen informatieambtenaar is. Als ze wel over een informatieambtenaar beschikken, heeft die meestal nog andere taken. Volgens het ontwerp van decreet mag een ambtenaar geen klachten over zijn eigen dienst behandelen. Men moet dan de praktische kant van de zaak bekijken. Zowat elke gemeente beschikt momenteel reeds over een of ander systeem om klachten te behandelen. Indien men dat gaat verambtelijken, plaatst men de kleine gemeenten voor praktische problemen.

Volgens de *minister* gaat het in het artikel eigenlijk over een ambtelijk aanspreekpunt. Iedereen moet weten bij welke ambtenaar hij terecht kan. Men mag van de mensen niet verwachten het hele gemeentelijke organigram te kennen. Hoe de gemeenten dat aanspreekpunt invullen, mogen ze zelf beslissen.

De heer *De Batselier* stelt voor de tekst aan te vullen om op een ‘maximale’ onafhankelijkheid van de diensten aan te dringen. Dat zou de praktische problemen van de kleine gemeenten kunnen oplossen. Het is een kwestie van interpretatie. Het is niet de bedoeling dat alle gemeenten in een aparte ambtenaar voorzien.

De *minister* verwijst in dat verband naar de memorie van toelichting: “Om de nodige onafhankelijkheid te verzekeren, verplicht dit artikel de gemeente om het systeem van klachtenbehandeling te organiseren op het ambtelijke niveau van de gemeente en uiteraard ook onafhankelijk van de diensten waarop de klachten betrekking hebben.”.

De heer *De Batselier* erkent dat de memorie van toelichting een verduidelijking brengt. Toch zou het kunnen dat bijvoorbeeld een gouverneur de tekst van het ontwerp van decreet anders interpreteert. De toevoeging van het woord “maximaal” zou dat probleem oplossen.

De heer *Van Hauthem* stelt dat, gezien de toelichting van de minister, hij zijn amendement wil intrekken. De toevoeging van het woord ‘maximaal’ zou het probleem kunnen oplossen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Norbert De Batselier, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heren Herman Lauwers en Jef Tavernier strekt ertoe op de derde regel het woord “onafhankelijk” te vervangen door de woorden “maximaal onafhankelijk” (347/2, amendement nr. 121).

Amendement nr. 121 wordt aangenomen met 14 stemmen.

De heer *De Batselier* verwijst naar de resolutie die het Vlaams Parlement aannam naar aanleiding van de bespreking van de aanbevelingen van de Vlaamse Ombudsdienst uit het Jaarverslag van

2003. Hij stelt dat uiteraard niet elke gemeente in staat is een eigen ombudsdienst op te richten. Men mag dat zeker niet decretaal opleggen. Men kan wel de intergemeentelijke samenwerking bevorderen en gemeenten moeten de kans krijgen een beroep op de Vlaamse Ombudsdienst te doen. Beide concepten kunnen als mogelijkheden aan het ontwerp van decreet worden toegevoegd.

De heer *Herman Lauwers* meent dat het creëren van die mogelijkheid implicaties zal hebben voor de omkadering van de Vlaamse Ombudsdienst.

De heer *De Batselier* antwoordt dat de Vlaamse Ombudsdienst kan beslissen de gemeenten voor die dienstverlening te laten betalen.

Indien men de gemeenten de mogelijkheid biedt zich tot de Vlaamse Ombudsdienst te wenden, zal die mogelijkheid volgens de heer *Lauwers* meer succes hebben dan de intergemeentelijke samenwerking. Zelfs voor een intergemeentelijke samenwerking is de schaal vaak niet groot genoeg. Indien de klachtenbehandeling behoorlijk functioneert, zal het restant beperkt blijven. Dat betekent dat de gemeenten sneller naar de Vlaamse Ombudsdienst zullen stappen, zelfs als ze ervoor zouden moeten betalen.

Een amendement voorgesteld door de heren Jacky Maes en Herman Lauwers, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Jan Verfaillie, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe vóór de huidige tekst “§1” in te voegen en een §2 toe te voegen die luidt als volgt (347/4, amendement nr. 179):

“§2. Elke gemeente kan een ombudsdienst inrichten, die als volgt kan gerealiseerd worden:

1° in eigen beheer;

2° in het kader van een interlokale vereniging, zoals bepaald in de artikelen 6 tot 9 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

3° via een overeenkomst met de Vlaamse Ombudsdienst opgericht bij decreet van 7 juli 1998 volgens nader te bepalen modaliteiten.”.

Amendement nr. 179 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 198 wordt aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK II

Inspraak

Artikelen 199 en 200

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK III

Verzoekschriften aan de gemeenteraad

Artikelen 201 tot 204

De heer *Wim Van Dijck* wijst erop dat men in het Vlaams Parlement geconfronteerd werd en wordt met enkele uitwassen van het systeem van verzoekschriften. Nu zou men dat systeem op gemeentelijk vlak verplicht invoeren. De spreker vindt dat men dit niet decretaal aan de gemeenten moet opleggen. Men zou dit hoofdstuk beter schrappen.

De *minister* vindt dat men het kind niet met het badwater mag weggooien. Alles wat niet van gemeentelijk belang is, hoeft niet als verzoekschrift te worden behandeld, wat al een serieuze filter is. Het probleem van het Vlaams Parlement met de verzoekschriften is dat iedereen over alles een verzoekschrift kan indienen.

De heer *Norbert De Batselier* merkt op dat er binnenkort wijzigingen aan het verzoekschriftensysteem in het Vlaams Parlement zullen worden voorgelegd aan de plenaire vergadering. De gemeenten zullen waarschijnlijk volgen wat er in het nieuwe decreet over de verzoekschriften zal staan. De aanpassingen die er komen moeten het systeem werkbaarder maken en zullen ook in het Reglement van het Vlaams Parlement worden ingeschreven. De gemeenten kunnen een gelijkwaardige regeling overnemen in hun huishoudelijk reglement.

Mevrouw *Joke Schauvliege* doet opmerken dat het recht om een verzoekschrift in te dienen in de Grondwet is ingeschreven. Iedereen kan een verzoekschrift indienen. De gemeente kan er niet van afwijken als men de tekst laat zoals hij is, tenzij men inschrijft dat de gemeente zelf de modaliteiten kan bepalen waaronder die verzoekschriften worden ingediend en behandeld.

De heer *De Batselier* vindt dat men het aan de gemeenten moet overlaten of het verzoekschrift eerst grondig moet worden onderzocht, of het voor de gemeenteraad moet komen en dergelijke. Als vandaag een burger een brief schrijft, kan men dat eigenlijk ook als een verzoekschrift beschouwen. Daar wordt ook op geantwoord.

De artikelen 201 tot 204 worden aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK IV

De gemeentelijke volksraadpleging

Artikel 205

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Wim Van Dijck, Jan Penris en de dames Katleen Martens en An Michiels strekt ertoe in het eerste lid, op de eerste regel het woord “of” te vervangen door de woorden “, en moet,” (347/2, amendement nr. 122). De heer *Van Hauthem* stelt dat hij de tekst uit de Nieuwe Gemeentewet heeft overgenomen. Als het op vraag van de inwoners is, en er aan alle vormvereisten is voldaan, is een volksraadpleging verplicht. In artikel 205 staat echter het woord ‘kan’.

De *minister* verklaart dat, vanaf het ogenblik dat aan de voorwaarden is voldaan, het gemeentebestuur ervoor moet zorgen dat die volksraadpleging plaatsvindt. Het woord ‘kan’ slaat op het eigen initiatief van een gemeentebestuur. Het mag niet gezien worden als een beperking of een vrijblijvendheid.

De heer *Van Hauthem* verklaart omwille van deze uitleg zijn amendement in te trekken.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in het tweede lid, 1°, 2° en 3°, te vervangen (347/2, amendement nr. 123).

De heer *Tavernier* stelt dat in het decreet, wat de hoeveelheid handtekeningen die er nodig zijn om een volksraadpleging te organiseren betreft, 10 % van de inwoners wordt gehanteerd bij gemeenten met minstens 30.000 inwoners. In een stad van 100.000 inwoners zijn er dus 10.000 handtekeningen nodig en in een stad van 200.000 inwoners zijn dat er 20.000. Dat lijkt erg veel. Het percentage is berekend op basis van het aantal inwoners,

niet op basis van de stemgerechtigden. Weliswaar moet men een representatief aantal hebben zodat het niet mogelijk wordt om de haverklap volksraadplegingen te houden.

De heer Tavernier stelt voor de drempels te verlagen en een percentage te nemen van het aantal personen dat gerechtigd is om deel te nemen, namelijk inwoners ouder dan 16 jaar, en dus niet van het aantal inwoners. Hij kiest voor 10% in steden en gemeenten met minder dan 30.000 inwoners, 5% in de steden en gemeenten met 30.000 tot 100.000 inwoners, en 3% in steden en gemeenten met meer dan 100.000 inwoners.

Amendement nr. 123 wordt verworpen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 205 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 206

Artikel 206 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 207

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe een tweede lid toe te voegen (347/2, amendement nr. 124).

De heer Tavernier wil aan artikel 207 toevoegen dat initiatiefnemers vooraf een voorstel van vraag kunnen indienen bij het college van burgemeester en schepenen. Hij wil vermijden dat pas na het hele proces van het verzamelen van handtekeningen en het mobiliseren van mensen wordt gezegd dat het verzoek onontvankelijk is, niet omdat er te weinig handtekeningen zijn, maar op basis van de formulering of het onderwerp. Deze toevoeging zal misschien het aantal volksraadplegingen verminderen, maar als ze wel plaatsvinden, zal het gaan over een belangrijke zaak die vooraf goed is onderzocht en waarbij echt nagedacht is over de formulering.

Amendement nr. 124 wordt verworpen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 207 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 208

Artikel 208 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 209

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Wim Van Dijck, Jan Penris en de dames Katleen Martens en An Michiels strekt ertoe in §1, 2°, te vervangen door wat volgt: “2° de Belgische nationaliteit bezit;” (347/2, amendement nr. 125).

De heer Van Hauthem merkt op dat in §1, 2°, nu staat dat de volle leeftijd van 16 jaar bereikt moet zijn om deel te nemen aan een volksraadpleging. Als een bepaalde leeftijd – 18 jaar – vereist is om deel te nemen aan wetgevende, gemeentelijke en provinciale verkiezingen, ziet hij niet in waarom voor volksraadplegingen de vereiste leeftijd lager moet zijn. De regeling is overgenomen uit de Nieuwe Gemeentewet, maar men zou dat kunnen wijzigen. Het is modern te zeggen dat 16-jarigen mogen stemmen. De spreker wil niet beweren dat zij niet mondig zijn, maar het is dan mogelijk dat de 16-jarigen voor een volksraadpleging mogen stemmen, maar dat ze 3 maanden later niet mogen stemmen voor bijvoorbeeld de federale verkiezingen. Er moet eens een serieus debat worden gevoerd over de kiesleeftijd, maar de grens leggen op 18 jaar lijkt niet onlogisch. Het hanteren van verschillende leeftijden voor verkiezingen en volksraadplegingen werkt alleen maar verwarrend. Daarom wordt gevraagd 2° van §1 te vervangen door een bepaling waardoor opnieuw de voorwaarde van de Belgische nationaliteit wordt ingevoerd.

Amendement nr. 125 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 209 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 210

Artikel 210 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 211

Artikel 211 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 212

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe dit artikel te schrappen (347/2, amendement nr. 126). Er zijn volgens de heer *Tavernier* voorbeelden van volksraadplegingen waarvoor te weinig deelnemers kwamen opdagen. Als minder dan 20 percent van de bevolking heeft deelgenomen, wordt zelfs niet de moeite genomen om te kijken wat de uitslag zou zijn geweest. De volksraadpleging wordt dan zelfs niet gebruikt als informatiebron. De spreker betreurt dat.

Hoe kleiner het aantal deelnemers, hoe minder informatie een volksraadpleging oplevert, maar de beschikbare informatie moet wel worden gebruikt. De heer Tavernier stelt voor dat de stemopneming altijd gebeurt. Dan weet men welke informatie de volksraadpleging heeft opgeleverd.

Er worden soms beslissingen genomen op basis van opiniepeilingen, waarbij op Vlaams niveau 1.000 mensen worden geraadpleegd. Ook gemeenten beginnen dat te doen, en contacteren dan enkele honderden mensen. Bij een volksraadpleging brengen, na een campagne, enkele duizenden mensen hun stem uit, maar als te weinig mensen hebben deelgenomen, wordt het resultaat zelfs niet bekeken. Dat vergroot de kloof tussen beslis-sers en burgers.

Amendement nr. 126 wordt verworpen met 14 stemmen.

Artikel 212 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 213

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Jan Peumans, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Marnic De Meulemeester strekt ertoe een tweede lid toe te voegen (347/2, amendement nr. 127). De heer *Norbert De Batselier* verklaart dat via dit amendement gevolg wordt gegeven aan een

beslissing van het Vlaams Parlement naar aanleiding van een verzoekschrift. Met name worden er strafbepalingen ingevoerd zoals in titel V van het Kieswetboek, behalve wat de opkomstplicht betreft.

Amendement nr. 127 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 213 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikelen 214 tot 216

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 217

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe een tweede lid toe te voegen (347/2, amendement nr. 128). Als een gemeente een volksraadpleging ernstig neemt, en het vereiste aantal mensen vraagt erom, moet de gemeenteraad ook bepalen welke middelen ter beschikking worden gesteld om de campagne te organiseren, zodat een correcte discussie ontstaat.

Amendement nr. 128 wordt verworpen met 14 stemmen.

Artikel 217 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikelen 218 tot 220

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

TITEL VII

De gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen

De heer *Jan Penris* vraagt naar de overgangsregelingen met betrekking tot deze titel VII over de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen. Er zijn nu al een aantal verzelfstandigde agentschappen werkzaam, die nog niet allemaal werken volgens de spelregels die in het nieuwe decreet worden uitgewerkt.

De *minister* verwijst naar artikel 310.

De heer *Penris* vraagt of dit betekent dat de agent-schappen die nu reeds werken, hun statuten moeten aanpassen aan het nieuwe decreet. Binnen welk termijn zal dat moeten gebeuren?

De *minister* merkt op dat er na de hernieuwing van de gemeenteraden sowieso een en ander zal moeten worden aangepast. In artikel 310, §1, staat heel duidelijk: "...worden bij gemeenteraads-beslissing in overeenstemming gebracht met de bepalingen van dit decreet binnen een periode van drie jaar vanaf de inwerkingtreding van titel VII hoofdstuk II."

De heer *Jef Tavernier* vindt dat de minister meer uitleg moet geven over het concept dat hier voorligt en over de samenhang met een aantal andere decreten en wetbepalingen. Hij denkt hierbij aan het PPS-decreet, aan het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking en aan de wet op de overheidsopdrachten. In bijkomende orde kan men denken aan andere decreten, zoals het decreet van 13 juli 2001 in verband met het lokaal cultuurbeleid, waarin ook wordt gesproken over de oprichting van vzw's die moeten instaan voor het cultuurbeleid. Het is belangrijk om de samenhang te zien en te kijken of er gelijklopende of daarentegen tegengestelde bepalingen zijn, en om te oordelen in hoeverre alles compatibel is.

De spreker meent bijvoorbeeld in het decreet te kunnen lezen dat bij de keuze van privé-medeaandeelhouders in principe de reglementering op de overheidsopdrachten niet moet worden nageleefd. Is dat correct of niet?

Een ander knelpunt heeft volgens hem te maken met de intercommunales. Het Vlaams Parlement heeft tijdens de vorige legislatuur beslist dat het beter is om bij de intergemeentelijke samenwerking geen privé-partners te betrekken. Hier wordt echter zonder enig probleem gezegd dat een privé-partner wel kan. Dat roept vragen op naar de samenhang van het beleid.

De *minister* antwoordt dat er bij de lokale besturen een roep leeft naar een doorgedreven verzelfstandiging en dit vanuit de optiek om snel, adequaat en soepel in te kunnen spelen op een aantal opportuniteiten die zich aanbieden. Als bijvoorbeeld de uitbating van een bedrijvenpark

of een industrieterrein louter binnen de structuur van schepencollege en gemeenteraad kan worden gelanceerd, dan is dat voor de investeerders veel te omslachtig omdat een gemeenteraad niet zo vaak bijeenkomt, en zal het project waarschijnlijk elders worden opgestart. Het gaat hier om een vorm van doorgedreven budgethouderschap dat begint bij het Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) en verder wordt uitgediept in het Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) en het Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA). In de drie gevallen moet de wet op de overheidsopdrachten worden nageleefd. Daarnaast moet de link met de democratisch verkozen organen worden gehandhaafd. In de beheersovereenkomst met het AGB en in de samenwerkingsovereenkomst met het EVA staat er altijd een duidelijke terugkoppeling naar de verkozen organen. Daarmee moet zowel een mogelijk politiek als financieel deficit worden vermeden.

Uiteraard moet alles plaatsvinden binnen een wettelijk kader. Dat blijkt uit de opeenvolgende artikelen. In een gemeentelijk IVA, bijvoorbeeld een sportcentrum of een cultureel centrum, wordt gewerkt zonder een afzonderlijke raad van bestuur. Het is een vorm van doorgedreven budgethouderschap. De gemeenteraad en het schepencollege blijven wel de beslissingsorganen. Het personeel is ook gemeentepersoneel.

Wat het AGB betreft, is de goedkeuring van de Vlaamse Regering nodig. De politiek heeft in de raden van bestuur de meerderheid. De raad van bestuur wordt voorgezeten door de burgemeester of een schepen. Het resultaat en de rekeningen worden geconsolideerd. Wat de eigendomsstructuur betreft, is enkel de gemeente participant. Het personeel zit in een situatie die vergelijkbaar is met die van het gemeentepersoneel. Er zijn ook sectorale akkoorden van toepassing op het personeel bijvoorbeeld inzake verloning, tenzij wordt gewerkt in marktsectoren zoals immobiliën.

Het AGB kan enigszins worden beschouwd als een EVA met een publiekrechtelijk statuut. Bij een EVA met privaatrechtelijk statuut zijn de gemeente en de privé-sector beide betrokken. De meerderheid van de stemmen wordt wel geleverd door de gemeente. Ook hier is de goedkeuring van de Vlaamse Regering vereist. Het personeel bestaat uit contractuelen. In de samenwerkingsovereenkomst kan de terugkoppeling naar het schepencollege en de gemeenteraad worden opgenomen. Bij

de EVA met een privaatrechtelijk statuut geeft een bedrijfsrevisor het visum inzake de deugdelijkheid van de rapportage.

De teugels worden dus niet volledig losgelaten. Er wordt een bepaalde ruimte afgebakend. De democratisch verkozen organen moeten finaal nog kunnen ingrijpen en moeten hun verantwoordelijkheid dragen.

De heer *Tavernier* stelt vast dat de wetgeving op de overheidsopdrachten dus moet worden nageleefd. Het is ook belangrijk te weten wat het statuut is van het personeel.

Door de creatie van IVA's op gemeentelijk niveau wordt het mogelijk dat minder wenselijke vzw's, die nu zijn opgericht om soepeler te kunnen werken, de vorm aannemen van een IVA. Of zullen die vzw's niet worden omgevormd tot IVA's en gewoon blijven bestaan? Als er wel een omvorming zou komen, is dat een goede zaak omwille van de garanties voor het personeel en de controle door de gemeenteraden.

De *minister* merkt op dat over de aanpak van de consolidatie bij de EVA's naar privaatrechtelijke vorm nog met specialisten moet worden gesproken. Een en ander moet nog worden verijnd in een uitvoeringsbesluit.

De minister verwijst nog naar de memorie van toelichting wat artikel 221 betreft: "De essentie van het decreet is dat de gemeenten zelf beslissen over de wijze van verzelfstandiging. In de eerste plaats is de interne verzelfstandiging de logica, daar zij het beheer het dichtst bij de gemeentelijke organen blijft betrekken. Concrete voorbeelden van mogelijke intern verzelfstandigde agentschappen zijn het beheer van culturele centra, sporthallen, zwembaden, en meer in het algemeen aangelegenheden waarvoor vandaag vaak de rechtsvorm van de vzw wordt gebruikt. Die behoort evenwel tot de privaatrechtelijke sfeer en het beheer ontsnapt vaak aan de normale publiekrechtelijke regels en de controle van de democratisch verkozen raad."

De heer *Tavernier* vraagt wat er zal gebeuren met de vele BTW-constructies. Hij staat volledig achter de formulering van de toelichting, maar in de praktijk zal het gaan om een fiscaal-technisch probleem dat ter plaatse moet worden opgelost.

De *minister* verklaart dat het altijd gaat over beleidsuitvoerende taken. De dienst 'bevolking' kan niet worden ondergebracht in een autonoom gemeentebedrijf. Het fiscale aspect geldt voor het autonoom gemeentebedrijf, maar ook voor het EVA naar privaatrechtelijke vorm. Het voordeel daarbij is dat de 21% BTW wordt gerecupereerd en dat betekent dat een openbaar bestuur één vijfde meer kan doen met hetzelfde geld. Omwille van een samenspel van tal van argumenten en overwegingen kiezen gemeenten voor die formule.

De heer *Herman Lauwers* heeft vragen over de samenhang met het decreet lokaal cultuurbeleid. Moet men uit het citaat uit de memorie van toelichting afleiden dat in de toekomst alles wat nu in vzw-formules wordt opgenomen, moet evolueren naar een IVA?

Vandaag zijn er in de culturele en sportsector twee soorten vzw's. Het gaat ten eerste om de culturele centra die al bestonden voor het decreet. Die centra zijn vzw's en de regeling is opgenomen in het decreet. Op zich is er dus geen probleem, want er bestaat een aparte regeling. Daarnaast bestaan er ook heel wat programmerings-vzw's van culturele centra. Die beheren het centrum niet, maar staan in voor de programmering. Ze zijn wel toegestaan, maar worden niet geregeld door het decreet lokaal cultuurbeleid.

Als ze vallen onder de regelgeving die in dit ontwerp van gemeentedecreet wordt vastgelegd, dan ontstaat een heel ander soort vzw-structuur. In de culturele centra is het net de bedoeling om ook de betrokkenen bij het beheer te betrekken: sportorganisaties als het over een sporthal gaat, culturele organisaties als het over cultuur gaat. Volgens deze formule zou dat niet langer mogelijk zijn. De kwestie wordt elders niet geregeld, maar dergelijke vzw's bestaan wel overal. Dit lijkt de spreker een hiaat te zijn, want de gemeenschapscentra zouden zelfs een AGB kunnen zijn. Vroeger moest een AGB van economische aard zijn, maar die bepaling is nu weggefallen. Culturele doelstellingen kunnen bijgevolg ook in de vorm van een AGB gegoten worden, maar de musea zouden onder de vzw-formule kunnen vallen.

De *minister* verklaart dat die vzw's gewoon kunnen blijven bestaan. Voor een programmatiecommissie die het jaarprogramma in een cultureel

centrum vastlegt, hoeft er geen IVA te worden opgericht. De leden zijn inderdaad in veel gevallen afgevaardigden van het beheersorgaan van het cultureel centrum en gebruikers, mensen uit het verenigingsleven, geïnteresseerden en onafhankelijke experts.

De heer *Lauwers* vraagt of het volgens het ontwerp van gemeentedecreet mogelijk is dat een sportaccommodatie of culturele accommodatie, zoals musea, als AGB wordt ingeschreven.

De *minister* antwoordt dat dit kan.

De heer *Lauwers* meent dat ze in dat geval toch onder deze regelgeving vallen en ze in strijd zijn met het Cultuurpact.

De *minister* antwoordt dat het het een is of het ander. Er kan niet worden geshopt.

Volgens de heer *Lauwers* zijn ze dan in strijd met het Cultuurpact. Bij het beheer van de culturele infrastructuur moet in participatie worden voorzien. Wie onder artikel 9b en 9c van het Cultuurpact valt, is in strijd met de onverenigbaarheden van de bestuursleden.

De *minister* stelt dat de wijze waarop de algemene vergadering wordt samengesteld, kan gebeuren zonder dat de bepalingen van het gemeentedecreet in conflict komen met de bepalingen van het Cultuurpact. Dat is het uitgangspunt.

De heer *Penris* vindt dat in het ontwerp van decreet voorzien is in een interessant controlemechanisme in de figuur van de externe auditor. De externe audit is ook van toepassing op de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen. Voor de EVA's is de externe audit echter slechts operationeel voor zover de agentschappen daar zelf mee instemmen.

De *minister* antwoordt dat dat een mogelijkheid is, maar er is nog de figuur van de bedrijfsrevisor. Het gaat om een privaatrechtelijk gegeven waarop de wet op de boekhouding van toepassing is, alsook andere bepalingen inzake vennootschapsrecht. De bedrijfsrevisor vervangt de functie van de auditor. Hij doet dat conform alle bepalingen die omtrent het revisoraat bestaan.

De heer *Penris* stelt dat de functie van auditor verder gaat dan de traditionele taak van een revisor. Een gemeenteraadslid is zijns inziens beter

beschermde en kan over alle inlichtingen beschikken, als het automatisme van de externe audit ook zou worden toegepast op de EVA's, zeker wanneer die van publiek recht zijn. Dat lijkt hem een vanzelfsprekendheid. In vele gevallen is de revisor lid van de gemeenteraad. De spreker kent een aantal gemeentelijke vzw's waar het revisoraat wordt uitgeoefend door een gemeenteraadslid. Het kan geen kwaad dat daarnaast ook een externe audit wordt uitgevoerd.

De *minister* stelt dat hij sprak over erkende bedrijfsrevisoren. In de samenwerkingsovereenkomst tussen de stad en de privaatrechtelijke EVA kan altijd worden bepaald dat naast de bedrijfsrevisor ook een externe audit moet worden uitgevoerd. Alle fracties hebben terecht de bekommernis geuit dat met de modernisering de democratische controle niet mag wegglijpen onder de noemer 'soepel en vlot bestuur'.

De heer *Penris* verklaart hierop terug te zullen komen bij de bespreking van artikel 265.

HOOFDSTUK I

De gemeentelijke intern verzelfstandigde agentschappen

Artikel 221

De heer *Jef Tavernier* verwijst naar §2 waarin staat: "De gemeenteraad is bevoegd om intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid op te richten." In artikel 43, §2 staan elementen opgesomd die niet kunnen worden gedelegeerd door de gemeenteraad aan het college van burgemeester en schepenen. Wat in artikel 221 staat, lijkt de spreker ook typisch iets wat niet kan worden gedelegeerd. Moet dit ook niet worden opgenomen in artikel 43, §2? Dat is belangrijk voor de leesbaarheid van het decreet.

Volgens de *minister* is §2 heel duidelijk en zullen de gemeenten tevreden zijn met dit artikel.

Artikel 221 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikelen 222 tot 224

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK II

De gemeentelijke extern
verzelfstandigde agentschappen

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 225

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §1, eerste lid, de laatste regel te schrappen (347/4, amendement nr. 180). De heer *Tavernier* vindt dat de omschrijving van de taken van gemeentelijk belang moet gebeuren door de Vlaamse Regering.

De heer Tavernier merkt op dat er bij een gemeentelijke IVA sprake is van controle door de gemeente. Dat ligt anders voor het gemeentelijke EVA. Er zijn een aantal mogelijke constructies. Men heeft de vzw's, de EVA's van publiek recht en de EVA's van privaat recht. Men zal gaan samenwerken met de privé-sector. De wet op de overheidsopdrachten blijft gelden. In de Nieuwe Gemeentewet vindt men vanaf artikel 261 de artikels over de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven. Men heeft beslist om naar verzelfstandiging te gaan van zaken van gemeentelijk belang. Het principe blijft: zo veel mogelijk binnen de gemeente organiseren, maar als dat niet lukt, dan volgt er verzelfstandiging. Dat is dus eerder uitzondering dan regel, zonder dat het uitzonderlijk is.

Maar in de Nieuwe Gemeentewet staat: “De koning bepaalt de activiteiten van commerciële of industriële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten.” De regering bepaalt dus wanneer een AGB kan worden opgericht. In het eerste lid van §1 van artikel 225 staat: “De Vlaamse Regering kan de taken van gemeentelijk belang nader bepalen waarvoor gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen kunnen worden opgericht.” Met andere woorden, als de Vlaamse Regering dat niet doet, kan de gemeente voor alles en nog wat een EVA oprichten. De spreker meent dat dit moet veranderen. De omschrijving ‘kan bepalen’ moet worden vervangen door ‘bepaalt’.

De *minister* antwoordt dat een aantal beperkingen wordt opgeheven. Hij kant zich tegen de bewering dat de gemeente zomaar een EVA kan oprichten en tegen de voorstelling dat dit tot gevoel zal leiden. Het gaat louter om beleidsuitvoerende taken. Alle beleidsbepalende elementen worden rechtstreeks door de politiek aangestuurd. De verzelfstandiging kan optreden voor datgene wat tot de uitvoering behoort, om dat sneller te laten gaan, om te kunnen inspelen op een aantal opportuniteiten die zich vanuit de markt of de samenleving aandienen.

Vanuit die redenering vindt de heer *Tavernier* zijn amendement een verbetering van de tekst.

Het is volgens de *minister* uiteindelijk aan de regering om dat goed te keuren, en dat staat in het tweede lid van artikel 232: “De oprichtingsbeslissing wordt samen met het in het eerste lid bedoelde verslag en met de statuten van het autonoom gemeentebedrijf binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden.”.

Het gaat er de heer *Tavernier* om dat op voorhand moet vastliggen wanneer en waarvoor een AGB kan worden opgericht. Dan weet de gemeente waar ze aan toe is. Als de Vlaamse Regering dat niet doet, moet ze achteraf criteria gaan bepalen. Dan heeft de gemeente misschien al van alles ondernomen. Ze heeft bijvoorbeeld advocaten aangesproken om de statuten op te stellen, en dan pas krijgt ze te horen dat dit niet de bedoeling was. Nu moet het al volgens de gemeentewet. Waarom wordt dat niet gehandhaafd?

De *minister* antwoordt dat de gemeenten zelf zullen moeten bewijzen dat dit de beste vorm is. AGB's en EVA's moeten door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd. Dat laatste zal pas gebeuren als het dossier goed is gemotiveerd.

De heer *Jacky Maes* vindt het amendement van de heer Tavernier al te beperkend. Het gemeentedecreet moet een lange periode meegaan. Het is goed dat de gemeenten initiatieven kunnen voorstellen en dat de Vlaamse Regering zal bepalen of er voldoende waarborgen voor een goede afloop aanwezig zijn.

De heer *Joris Van Hauthem* gaat hiermee niet akkoord. Hij vindt het vreemd dat in de tekst staat dat de Vlaamse Regering de taken van gemeente-

lijk belang nader 'kan' bepalen? De hamvraag is of de regering dat zal doen of niet.

De *minister* stelt dat op het moment zelf zal worden beslist of dat zal gebeuren, aan de hand van de dan geldende voorwaarden en omstandigheden. Men wil de teugels niet vieren, maar ervoor zorgen dat men snel, soepel en efficiënt kan inspelen op de gelegenheden die zich in de toekomst zullen voordoen. Er zijn beheers- en samenwerkingsovereenkomsten. Er is ook de terugkoppeling naar de democratisch verkozen organen. Uiteindelijk zal men de Vlaamse Regering moeten overtuigen van het nut van het voorstel.

Daar gaat het volgens de heer *Van Hauthem* niet over. Hoe moet de bepaling dat de regering de taken 'kan' bepalen worden geïnterpreteerd? De regering kan dat dus ook niet doen. Op basis van wat zal ze in dat geval dan beheersovereenkomsten goedkeuren?

De heer *Norbert de Batselier* stelt dat een decretale basis wordt gecreëerd voor de mogelijkheid dat de regering een algemeen kader schetst op het ogenblik dat ze dat opportuun vindt.

Het uitgangspunt blijft volgens de *minister* dat verzelfstandiging mogelijk moet worden. De regering moet echter haar fiat geven voor de oprichting. Als men vaststelt dat het de verkeerde kant zou kunnen opgaan en de beleidsfilosofie niet wordt gerespecteerd, dan moet men een aantal beperkingen kunnen opleggen. Men moet als regering kunnen ingrijpen als er ontsporingen dreigen.

De heer *Tavernier* merkt op dat PPS-constructies sinds een aantal jaren gemeengoed zijn geworden. In werkelijkheid gaat het meestal om louter financiële constructies, om betalingen uit te stellen, aan bepaalde begrotingsnormen te voldoen of debutgettering mogelijk te maken. Echte PPS-constructies zijn vrij zeldzaam. Men zegt de gemeenten dat ze maar moeten proberen en dus het warm water moeten uitvinden. Projectontwikkelaars en advocaten benaderen de gemeenten met voorstellen. Het zou eigenlijk een goede vorm van dienstverlening zijn als de Vlaamse Regering een kader voor de gemeenten zou creëren. Zo zou overbodig werk van de gemeenten kunnen worden vermeden. Dat moet niet in het decreet worden opgenomen. Het moet echter wel vooraf gebeuren en de regering moet daartoe het nodige denkwerk verrichten.

Volgens de *minister* vragen de gemeenten vooral ruimte om initiatieven te kunnen nemen. Als men vandaag al beperkingen zou opleggen, bestaat het gevaar dat zaken worden afgeschoten die als nog interessant zouden kunnen zijn. In elk geval moeten de gemeenten hun initiatieven goed motiveren. Die motivatie wordt grondig onderzocht en er wordt goed gecontroleerd of men de wet niet overtreedt.

Amendement nr. 180 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 225 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Artikelen 226 tot 227

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 228

De heer *Jan Penris* neemt aan dat een gemeenteraadslid de meest algemene controlebevoegdheid heeft. Dat wil zeggen dat hij ook de plaatsen kan bezoeken waar agentschappen werkzaam zijn, stocks gaan bekijken, enzovoort. Kan de minister dat nog eens expliciet bevestigen?

De *minister* kan dat bevestigen.

De heer *Norbert De Batselier* vult aan dat het raadslid natuurlijk wel moet werken binnen de wettelijke limieten.

De *minister* voegt er aan toe dat men niet zo maar vragen kan beginnen stellen aan personeelsleden. Men mag zich niet in de plaats van een inspecteur stellen.

De heer *Penris* beaamt dat maar het gemeenteraadslid beschikt wel over het recht om plaatsbezoeken af te leggen.

Artikel 228 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 229

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk

strekt ertoe 1° te vervangen (347/2, amendement nr. 129).

De heer *Wim Van Dijk* wil met dit amendement de beperking van het ambtsgebied weglaten. Hij ziet niet goed in waarom die zou moeten blijven, en evenmin waarom provinciegouverneurs in een gemeente van een andere provincie wel bestuurder in een autonoom gemeentebedrijf zouden kunnen zijn.

De *minister* pleit voor de uniformiteit en wenst daar nu niet van af te wijken.

De heer *Van Dijk* vindt het absurd dat bijvoorbeeld een provinciegouverneur in zijn eigen ambtsgebied geen bestuurder zou mogen zijn maar in een ander plots weer wel.

Volgens de *minister* is er geen onduidelijkheid of onredelijkheid vervat in de beperking. Buiten zijn ambtsgebied zou er mutatis mutandis moeten staan dat het wel kan. Op die manier is het toch in overeenstemming met artikel 11.

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat hier duidelijk staat dat de provinciegouverneur van Antwerpen buiten zijn ambtsgebied wel kan werken.

De *minister* bevestigt dit.

De heer *Van Hauthem* stelt dat, zoals het hier staat, men daar niets tegen kan doen.

De *minister* bevestigt nogmaals. Bij artikel 11 gaat het om hetzelfde verhaal. Men bepaalt daar dat men binnen het ambtsgebied geen gemeenteraadslid kan zijn.

De heer *Van Hauthem* vindt dat van een andere orde.

De *minister* verwijst naar de analogie.

Amendement nr. 129 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

De heer *Herman Lauwers* wenst terug te komen op de discussie over de positie van de vzw's in de culturele sfeer, de sport en dergelijke. Behalve de culturele centra die al een vzw zijn, zijn er gemeenschapscentra die eventueel vzw zijn. Er zijn ook musea, sportinfrastructuren en allerlei instellingen

of infrastructuur die de vorm van een vzw hebben aangenomen, maar waarvoor geen specifieke regeling bestaat. Dus vallen ze onder dit decreet, want in artikel 225 is bepaald dat als er een specifieke regeling bestaat, die regeling geldt, en als er geen specifieke regeling bestaat, dit decreet geldt. In 4° van artikel 229 over de onverenigbaarheid om in het bestuur van die vzw's te zitten, sluit men uit dat bijvoorbeeld een bestuurder tegelijkertijd een bestuurslid kan zijn van een cultureel centrum en van een bibliotheek, of bijvoorbeeld dat de bestuurder van een privé-vzw in de culturele sfeer ook bestuurder is in een gemeentelijke vzw. Een directeur van een cultureel centrum kan niet in de raad van bestuur van een vzw zitten. Een voorzitter van een grote culturele organisatie kan geen bestuurder zijn als hij in dezelfde sfeer van cultuur een eigen activiteit ontwikkelt. De filosofie die men altijd heeft gehanteerd om het werkveld in de culturele sector zo veel mogelijk te betrekken, ook in vzw-formules, wordt hier volledig onmogelijk gemaakt. De spreker neemt aan dat dat niet vanuit die optiek is geschreven, maar het is er wel het gevolg van. Het gaat zo ver dat een bestuurder of een directeur van een privé-academie ook niet tegelijkertijd in het beheer kan zitten van een gemeentelijke academie.

De filosofie erachter is volgens de *minister* dat men niet terecht mag komen in een sfeer van belangenvermenging. Vanuit die optiek moet dit afgewogen worden.

De heer *Lauwers* vraagt of de minister daarmee wil zeggen dat die beheersformules wel degelijk mogelijk zijn.

De *minister* beaamt dat, mits mensen niet in de situatie komen waarbij ze rechter en partij zijn.

De heer *Lauwers* vraagt of een directeur van een lokale vereniging die programmatie doet in verband met cultuur, lid kan zijn van het bestuur van een gemeenschapscentrum. Dat gemeenschapscentrum organiseert ook activiteiten in de culturele sfeer. Als men de tekst van het ontwerp van decreet leest, kunnen die belangen tegengesteld zijn. Nochtans zijn het juist die mensen die in de praktijk meestal in die bestuursraden zitten omdat ze kennis van zaken hebben en gebruikers zijn.

De *minister* meent dat hier vooral het gezond verstand gebruikt moet worden. Als iemand die bezig

is met cultuur in zo'n vzw zit, wordt het gevaarlijk als hij zichzelf vanuit de gemeentelijke vzw opdrachten gaat geven en gaat factureren aan die vzw. Vanaf het ogenblik dat de gemeentelijke vzw contracten gaat sluiten met de privé-vzw waarvan de persoon directeur is, komt men terecht in een situatie van rechter en partij. Als hij daar alleen in zit omwille van zijn ervaring, is er geen probleem. In de landelijke gemeenten zijn mensen die in die sfeer actief zijn niet dik gezaaid. Ze mogen niet automatisch worden uitgesloten.

De heer *Jacky Maes* merkt op dat er bij een gemeenschapscentrum met bibliotheek en andere infrastructuren een beheerraad is. Wanneer dan een AGB wordt opgericht dat ook culturele activiteiten organiseert, dan zal dat gemeenschapscentrum daar ook zijn zeg over willen hebben. Dan is er sprake van belangenvermenging.

Artikel 229 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 230

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 231

De heer *Jan Penris* vraagt of de minister omtrent dit artikel gecontacteerd werd door de regeringscommissaris binnen de autonome havenbedrijven van Antwerpen en Gent. De spreker meent te weten dat er over dit artikel een heroïsche briefwisseling is geweest tussen de haven van Gent en het directiecomité van de haven van Antwerpen. De haven van Gent stelde daarin zeer duidelijk dat artikel 231 zoals het nu is geconcipieerd, een goed artikel is voor de havenbedrijven. Het directiecomité van de haven van Antwerpen had echter een aantal voorstellen tot amendering bezorgd aan zijn regeringscommissaris waardoor de havenbedrijven voor een deel onder het regime van dit decreet zouden vallen. De spreker is daar geen voorstander van. De raad van bestuur van het Antwerps Havenbedrijf had zijn directiecomité in deze zaak geen enkele opdracht gegeven. Heeft de regeringscommissaris formeel gevraagd om alsnog amendementen in te voegen?

De *minister* antwoordt dat hij een brief van de stad Antwerpen heeft ontvangen met de vraag om een aantal aanpassingen door te voeren, en niet van de regeringscommissaris. Het decreet was toen af en de gevraagde wijzigingen werden dan ook niet doorgevoerd. Bovendien gaat het hier om twee verschillende bevoegdheden. Minister Peeters is verantwoordelijk voor de havens en de minister is verantwoordelijk voor de lokale besturen, waaronder de stad Antwerpen.

De heer *Penris* is tevreden met dit antwoord. De stad Antwerpen had geen enkel mandaat om die briefwisseling op gang te brengen.

De *minister* ziet niet in wat er verkeerd aan is wanneer men hem wil wijzen op bepaalde opties wanneer er een nieuw wettelijk initiatief wordt genomen.

De heer *Jef Tavernier* vraagt of de minister kan bevestigen dat de enige uitzondering inzake de toepassing van dit decreet op gemeentelijk niveau, de havenbedrijven zijn.

De *minister* bevestigt dit. Destijds bij het toezichtsdecreet is er ook voor geopteerd om het havenbedrijf daarbuiten te houden. Diezelfde logica wordt hier doorgetrokken.

Artikel 231 wordt aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING II

Het autonoom gemeentebedrijf

Artikelen 232 tot 234

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 235

De heer *Jan Peumans* verwijst naar §2, 7: "De voorwaarden waaronder het autonoom gemeentebedrijf andere personen kan oprichten...". Hij vraagt of hiermee rechtspersonen worden bedoeld.

De *minister* antwoordt bevestigend.

De heer *Jef Tavernier* verwijst naar §2, 8° en 9°, waar er sprake is van informatieverstrekking aan de gemeente. Gaat het dan over de gemeenteraad?

De *minister* antwoordt dat het telkens gaat om de gemeenteraad en het schepencollege.

Artikel 235 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 236

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §2 het derde lid te vervangen (347/2, amendement nr. 130).

De heer *Jan Penris* stelt hiermee voor dat elke fractie minstens één lid van de raad van bestuur aanduidt en dat de gemeenteraad kennis neemt van die aanduiding. Men stelt dit voor omdat in het andere geval de gemeenteraad over de voordracht stemt. Er zijn praktijkervaringen dat personen die door een bepaalde fractie werden voorgedragen, om persoonlijke redenen door de meerderheid van die gemeenteraad werden weggestemd. Op die manier kunnen personen die al te kritisch zijn, systematisch worden weggestemd.

De *minister* vindt het ontwerp duidelijk.

Voor de heer *Penris* gaat het louter over de formalisering van de voordracht. Nu is het zo dat een gemeenteraad een geheime stemming houdt over de voorgedragen kandidaten. Het is al gebeurd dat een gemeenteraad die voorgedragen kandidaat wegstemt omdat die kandidaat antipathiek is of te kritisch voor de instelling waarvoor hij wordt voorgedragen. Het lijkt logischer dat de fracties over een voordrachtrecht beschikken en dat de gemeenteraad gewoon akte neemt van die voordracht.

De *minister* stelt dat een niet-rechtsgeldig samengestelde raad van bestuur, niet kan functioneren. Als kandidaten niet worden aanvaard, dan moet daarvoor een goede motivatie worden gegeven.

De heer *Joris Van Hauthem* stelt dat er uiteindelijk wel iemand zal worden aangeduid, maar dan is het de meerderheid die bepaalt wie dat zal zijn.

De heer *Norbert De Batselier* meent dat op die manier het partijpolitek element toch wel sterk

wordt binnengebracht bij die benoemingen. Dat element kent men eigenlijk niet in de wetgeving. Daarom stelt men altijd dat de gemeenteraad of het parlement zijn vertegenwoordigers bepaalt. De bepaling in §2, derde lid, moet allicht in dezelfde zin gezien worden. De spreker begrijpt de bekommernis van het amendement, maar het is aan de gemeenteraad om zijn vertegenwoordigers aan te duiden.

Daar gaat het volgens de heer *Penris* niet om. Het Vlaams Parlement draagt ook vertegenwoordigers voor in allerlei instellingen. Er wordt over gestemd.

De heer *De Batselier* antwoordt dat daar nooit over wordt gestemd. Men zorgt er steeds voor dat er evenveel vertegenwoordigers zijn als er aanspraken worden gemaakt. Maar in principe kan er wel over worden gestemd.

De heer *Penris* werd met het probleem geconfronteerd in Antwerpen. Er is daar een autonoom gemeentelijk bedrijf dat aan patrimoniumbeheer doet. Zijn fractie had een kandidaat voorgedragen die iets afwist van patrimoniumbeheer maar een meerderheid in de gemeenteraad heeft die kandidaat weggestemd. De kandidaat werd opnieuw voorgedragen, maar de meerderheid kon hem opnieuw wegstemmen. Wat kan men doen in zo'n geval?

De *minister* gaat ervan uit dat zoiets niet gebeurt. Iedereen moet in een AGB kunnen zitten, maar de meerderheid moet wel de meerderheid blijven, want dat is de essentie van de democratie. Het kan niet dat mensen die worden voorgedragen, worden geweigerd. In zo'n geval moet een klacht worden ingediend.

De heer *Penris* stelt dat het blijkbaar wel kan en dat het valt onder de gemeentelijke autonomie.

De heer *De Batselier* vindt dat men moeilijk kan bepalen dat een gemeenteraad zijn eigen vertegenwoordigers niet mag aanduiden. Hij begrijpt wel het partijpolitieke probleem van de indieners van het amendement.

De heer *Penris* stelt dat de meerderheid dan op de duur zal bepalen wie van de oppositie in de raden van bestuur en in instellingen binnen mag en wie niet. Op die manier worden de autonome bedrijven ondergraven. Het is natuurlijk de bedoeling

van de oppositie om de meest bekwame, de meest geschikte en de meest kritische kandidaten naar voren te schuiven. Als de meerderheid dat onder het mom van de gemeentelijke autonomie stelselmatig kan afblokken, dan is men zijn controle-recht de facto kwijt.

De *minister* verklaart dat het niet de bedoeling is dat de meerderheid bepaalt dat een andere persoon moet worden afgevaardigd. Het is de bedoeling van het artikel dat de voorgedragen kandidaat wordt geaccepteerd. Uiteraard mag de meerderheid niet de minderheid worden en omgekeerd.

De heer *Penris* is het eens met die basisfilosofie van het artikel, maar de praktische uitwerking is niet in orde. Dat blijkt uit de weinige ervaring die men met die instellingen heeft.

De *minister* verwijst naar de terechte opmerking dat men in de wetgeving eigenlijk geen partijen kent.

De heer *Penris* bevestigt dit maar de regelgeving kent wel fracties. Het bestaan van de fractie en bepaalde rechten van de fractie worden uitdrukkelijk in het ontwerp van gemeentedecreet opgenomen. Het is logisch en rechtvaardig dat de fracties hun meest bekwame en meest geschikte afgevaardigden naar voren schuiven. De gemeenteraad heeft een deel van zijn bevoegdheden laten afleiden naar zulke neveninstellingen. Men moet er bijgevolg voor zorgen dat de controle op de neveninstellingen zo goed mogelijk gebeurt, zeker vanuit de oppositie.

Op basis van praktijkervaring werd een lacune opgemerkt in het ontwerp. Daaraan wil men verhelpen door te bepalen dat de fractie minstens één lid van de raad van bestuur aanduidt. De fractie is een instelling die in het ontwerp van gemeentedecreet al wordt erkend.

Amendement nr. 130 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Artikel 236 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikelen 237 tot 240

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 241

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe §2 te vervangen (347/2, amendement nr. 131).

De heer *Wim Van Dijk* meent dat het logischer zou zijn dat de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel ook van toepassing is op het personeel van het autonoom gemeentebedrijf. Men ziet de zin er niet van in om af te wijken van de rechtspositieregeling, zeker omdat artikel 244 de gemeente verplicht om personeel van het autonoom gemeentebedrijf onder bepaalde omstandigheden over te nemen. Als er verschillende rechtspositieregelingen zijn, impliceert dat dat er voor het gemeentepersoneel twee soorten rechtsposities zouden gelden. Dat kan enkel tot ongelijkheid onder het gemeentepersoneel leiden. De uitzondering die nu wordt voorzien in §2, kan beter achterwege worden gelaten.

De *minister* verklaart dat de sectorale akkoorden ook gelden voor een AGB, tenzij voor specifieke marktactiviteiten waarvoor specialisaties nodig zijn die in de stad of gemeente niet aanwezig zijn. De telefonisten van het autonoom gemeentebedrijf kunnen natuurlijk niet dubbel zoveel betaald krijgen als de telefonisten van het gemeentehuis. Ze krijgen hetzelfde loon voor dezelfde prestatie. Maar werknemers bij een AGB, dat zich situeert in de energiesector en een bepaald type ingenieurs nodig heeft, moeten een marktconforme verloning kunnen krijgen.

Amendement nr. 131 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 4.

Artikel 241 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 242

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §5, eerste lid, aan de eerste zin een zinsnede toe te voegen (347/2, amendement nr. 132). De heer *Van Dijk* meent dat de vzw-structuur onvoldoende transparant is om een degelijke controle van de gemeenteraad toe te laten. §5 van dit artikel strekt ertoe dat het autonoom gemeentebedrijf andere rechtspersonen kan oprichten,

waaronder vzw's. Via het amendement wil men de vzw's uit het artikel lichten.

De *minister* stelt dat er altijd goedkeuring nodig is van de Vlaamse Regering volgens artikel 242, §5, derde lid. Via artikel 242, §5, eerste lid, wordt het gelijkheidsbeginsel bewaakt. In de algemene titel over verzelfstandiging worden voldoende wettelijke garanties ingebouwd om ontsporingen of misbruiken te voorkomen.

Amendement nr. 132 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in §5, tweede lid, de volgende zin toe te voegen: "De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad." (347/4, amendement nr. 182).

De heer *Tavernier* merkt op dat volgens §4 de maximumtarieven of de berekeningsformules ter goedkeuring aan de gemeenteraad moeten worden voorgelegd. In het tweede deel van §5 gaat het over de beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging die aan de Vlaamse Regering moet worden verzonden. Die moet dan haar goedkeuring geven. De spreker vindt hetgeen staat in §5 een minstens even zwaarwichtige beslissing en meer verstrekkende. Daarom zou hij het normaal vinden dat dit ook ter goedkeuring aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De *minister* antwoordt dat men dit ontwerp van decreet in zijn geheel moet lezen. Alles begint en eindigt uiteindelijk bij de gemeenteraad. Als men elk artikel of elke paragraaf isoleert, dan zou men daar elke keer een apart decreet voor kunnen maken. Als men het ontwerp in zijn geheel leest, dan zal men vaststellen dat de gemeenteraad vooraan staat als met iets wordt gestart.

Amendement nr. 182 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 242 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 243

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in het eerste lid, op de twee-

de en derde regel de woorden "krachtens artikel 150 en 179 worden gesteld" te vervangen door het woord "gelden" (347/2, amendement nr. 133).

Amendement nr. 133 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege, de heren Jan Verfaillie, Sven Gatz, Jacky Maes en Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/4, amendement nr. 182). De heer *Hubert Brouns* stelt dat de verwijzing naar de overeenstemmende artikelen voor het budget, de boekhouding en de rekening in de oorspronkelijke tekst onvolledig was.

Daarnaast was het nodig de vaststelling van de jaarrekening te vervroegen om een consolidatie mogelijk te maken voor het einde van het eerste semester. In dit verband wordt verwezen naar de artikelen 172 en 173. De verwijzing in artikel 172, §2, naar de gemeenteraad, moet in het kader van dit artikel gelezen worden als raad van bestuur.

De heer *Jef Tavernier* stelt vast dat in artikel 243 staat dat uiterlijk op 31 december het budget van het volgende boekjaar ter goedkeuring aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Het is de gewoonte dat de gemeenteraad vóór 31 december de begroting en het budget van het volgende jaar goedkeurt. Komt men daarmee niet in de problemen? De gemeenteraad moet dan immers een begroting goedkeuren terwijl het mogelijk is dat een belangrijk orgaan zijn begroting nog niet heeft ingediend. Men zou dat op een of andere manier moeten voorkomen.

Ook de heer *Jan Peumans* heeft bedenkingen bij die datum. Het is niet logisch dat een autonoom gemeentebedrijf de begroting pas op 31 december ter goedkeuring kan indienen. Een dwarsligger kan dan wachten tot 31 december. Als die begroting financiële repercussies heeft op de begroting van de gemeente, dan komt die in de problemen.

De *minister* stelt dat er in de beheersovereenkomst afspraken kunnen worden gemaakt. Men werkt met kalenderjaren.

De heer *Norbert De Batselier* meent dat de heer Tavernier een punt heeft en stelt voor een sub-

amendement in te dienen ten einde de datum van 31 december te vervroegen.

Een subamendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Jan Verfaillie, Sven Gatz, Jacky Maes en Herman Lauwers op amendement nr. 182 strekt ertoe in de voorgestelde tekst het laatste lid te vervangen door wat volgt: “De raad van bestuur stelt het budget vast en legt jaarlijks en uiterlijk op 31 oktober het budget van het volgende boekjaar ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.” (347/4, amendement nr. 183).

De amendementen nr. 182 en 183 worden aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 243 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 244

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe aan §2, eerste lid de volgende zinsnede toe te voegen: “of door een door de gemeente aangeduid ander autonoom gemeentebedrijf van dezelfde gemeente.” (347/2, amendement nr. 134).

De heer *Wim Van Dijk* merkt op dat als een AGB wordt stopgezet, de taken kunnen worden overgedragen op een ander AGB. Het lijkt logisch dat het personeel dan ook kan verschuiven. Nu zou dat via de gemeente moeten gebeuren. Dat is een omweg. Dit amendement wil de soepelheid van het ontwerp van decreet bevorderen.

De *minister* antwoordt dat in §4 de rechten van het personeel volledig worden gewaarborgd.

Voor de heer *Van Dijk* gaat het niet alleen om de rechten van het personeel, maar ook om de flexibiliteit van het systeem.

De heer *Jan Penris* verwijst naar de woorden van de minister dat een AGB personeelscategorieën sui generis kan ontwikkelen. Neem het voorbeeld van een telefoniste van een AGB met een andere kwalificatie dan een statutaire telefoniste bij de gemeente. Het zou te gek zijn om zo’n telefoniste eerst naar de gemeente te transfereren, en pas daarna naar een andere AGB waar dezelfde kwalificatie geldt voor dat personeelslid.

De *minister* verwijst opnieuw naar §4: “In afwijking van de §§ 2 en 3 kan de gemeenteraad in het ontbindingsbesluit de personeelsleden, die daarmee moeten instemmen, en de rechten en verplichtingen aanwijzen die overgenomen worden door de overnemer of de overnemers van de activiteiten van het gemeentebedrijf.”

Amendement nr. 134 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 244 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

AFDELING III

Het gemeentelijke extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm

Artikel 245

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §1 het eerste lid te vervangen (347/2, amendement nr. 135).

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §1 het derde lid te schrappen (347/2, amendement nr. 136).

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §4, op de derde regel, de woorden “, vereniging of stichting” te schrappen (347/2, amendement nr. 137).

De heer *Wim Van Dijk* verwijst naar kritische opmerkingen van de SERV over de vzw-structuur. In veel vzw’s stellen er zich in de praktijk problemen, onder meer inzake transparantie. De SERV heeft dit ontwerp vergeleken met het vorige, en stelt vast dat dit ontwerp meer armslag geeft aan de vzw-structuur. De SERV betreurt dat. Via deze amendementen wil men de vzw-structuur uitsluiten als mogelijkheid voor externe verzelfstandiging.

De *minister* antwoordt dat de regering altijd haar goedkeuring moet geven. De gemeenten zullen moeten argumenteren waarom ze een vzw willen oprichten, want er zijn een heleboel andere formules mogelijk. Pas wanneer die allemaal uitgeput

zijn, komt het EVA met privaatrechtelijk statuut, waarvan de vzw een voorbeeld is, in aanmerking. Uit het opzet en de filosofie van het ontwerp van decreet blijkt duidelijk dat men niet kwistig wil omspringen met die structuur. Het lokale bestuur zal een degelijk onderbouwd dossier moeten indienen om het fiat te krijgen van de Vlaamse Regering.

De amendementen nrs. 135 tot 137 worden verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Jan Verfaillie, Sven Gatz, Jacky Maes en Herman Lauwers strekt ertoe in §4, op de vierde regel de woorden “het in het eerste lid” te vervangen door de woorden “het in §2” (347/4, amendement nr. 184). Het betreft een rechtzetting van een verwijsfout.

Amendement nr. 184 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 245 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 246

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §1, op de achtste regel, de woorden “, vereniging of stichting” te schrappen (347/2, amendement nr. 138). Dit amendement slaat eveneens op de vzw-structuur.

Amendement nr. 138 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §2, op de vierde, vijfde en zesde regel de woorden “of uit het college van burgemeester en schepenen aangewezen” te schrappen (347/2, amendement nr. 139).

De heer *Van Dijck* verklaart dat dit amendement wordt voorgesteld om de scheiding tussen de regelgevende en de uitvoerende macht te expliciteren. Daarvoor is het voldoende om de vertegenwoordigers enkel uit de gemeenteraad te kiezen en niet uit het college. Dit amendement hangt samen met

eerdere (verworpen) amendementen over de scheiding tussen regelgevende en uitvoerende macht.

De *minister* stelt dat het om één geheel gaat; er wordt telkens verwezen naar de twee. Door het feit dat het college deel uitmaakt van de gemeenteraad, is die verwevenheid trouwens compleet.

De heer *Jan Penris* merkt op dat gemeenteraadsleden worden verkozen, en dat schepenen en de burgemeester worden aangewezen. Wat is het verschil tussen kiezen en aanwijzen?

De *minister* antwoordt dat de gemeenteraad kiest; de aanwijzing of aanduiding gebeurt door het schepencollege.

De heer *Penris* begrijpt niet waarom de ene wordt gekozen en de andere aangeduid. Waarom is het mandaat in een algemene vergadering van een schepen of een burgemeester niet het voorwerp van een verkiezing? Eerder werd er kritiek geleverd op de mogelijkheid dat fracties vertegenwoordigers zouden kunnen aanduiden. Hier echter doet men hetzelfde voor leden van het schepencollege, hoewel ze natuurlijk ook gemeenteraadsleden zijn.

De *minister* stelt dat er in het ene geval wordt gestemd; in het andere geval niet.

De heer *Penris* vraagt zich af wat de ratio legis daarvan is. Men voert twee soorten leden in: verkozenen en mensen die niet worden verkozen.

De *minister* antwoordt dat de vertegenwoordiging van het college stoelt op een beslissing van dat college.

Volgens de heer *Penris* zal het Arbitragehof problemen hebben met de wijze waarop sommige leden van een algemene vergadering worden aangeduid. Er is geen objectieve reden om een onderscheid te maken. Ofwel worden ze allemaal verkozen, ofwel worden ze allemaal aangeduid. Men kan dat onderscheid niet verantwoorden. Daarom wordt voorgesteld om dat weg te laten.

De *minister* stelt dat de Raad van State daarover geen enkele opmerking heeft gemaakt.

De heer *Jef Tavernier* vindt het logisch dat de bevoegde schepen daarin zit, maar hij zit daar dan als vertegenwoordiger van de gemeente en niet

van het schepencollege. Anderzijds moeten de vertegenwoordigers van de gemeente in de raad van bestuur van het AGB geen lid van de gemeenteraad zijn. Via dit onderscheid moet dat echter wel. Waarom wil men dat? Een privé-partner is dikwijls erg deskundig, en dat is een bijkomend argument om deskundigen van buiten de gemeenteraad in te schakelen. Men weet bijvoorbeeld dat destijds bij de wijzigingen van de statuten van de gemengde intercommunales de gemeenten tegenover de elektriciteitssector te licht wogen.

De *minister* meent dat aan de opmerking van de heer Penris kan worden tegemoetgekomen met een amendement. Maar eigenlijk is het lood om oud ijzer. Als men in een amendement bepaalt dat de gemeenteraad uit zijn leden kiest, dan zijn ook de leden van het college daarin betrokken. Zo is de procedurele gelijkheid geëxpliciteerd.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Joke Schauvliege en de heren Jan Verfaillie, Sven Gatz, Jacky Maes, Jan Peumans en Herman Lauwers strekt ertoe §2 te vervangen door wat volgt: “§2. De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering van de gemeentelijke vennootschap en vereniging worden door de gemeenteraad uit zijn leden gekozen. De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering handelen overeenkomstig de instructies van de gemeenteraad.” (347/4, amendement nr. 185).

Amendement nr. 185 wordt aangenomen met 13 stemmen.

De heer *Van Hauthem* merkt op dat dat de strekking is van amendement nr. 139, zij het vanuit een andere verantwoording. Hij verklaart amendement nr. 139 in te trekken.

De heer *Tavernier* vraagt zich af waarom men in het ene geval lid moet zijn van de gemeenteraad, en in het andere geval niet?

De *minister* antwoordt dat er voor de algemene vergadering wordt gekozen voor gemeenteraadsleden. In de raad van bestuur kunnen ook niet-gemeenteraadsleden zetelen.

De heer *Tavernier* meent dat er dikwijls geen verschil is tussen een algemene vergadering en een raad van bestuur. Volgens hem is er geen enkele inhoudelijke reden om te stellen dat de leden van

de algemene vergadering gemeenteraadsleden moeten zijn, en die van de raad van bestuur niet.

De *minister* antwoordt dat men in de algemene vergadering de gemeente als vennoot vertegenwoordigt. In de raad van bestuur is men bestuurder van de vennootschap. Dat is een verschil. In het decreet intergemeentelijke samenwerking is dat ongeveer op dezelfde manier aangepakt.

De heer *Tavernier* verwijst naar §2 waarin staat: “De vertegenwoordigers van de gemeenten in de algemene vergadering handelen overeenkomstig de instructies van de gemeenteraad.” Hoe moet men zich dat voorstellen? Het zou kunnen dat al de vertegenwoordigers van een gemeente hetzelfde denken. Het is echter ook mogelijk dat de vertegenwoordigers van de gemeente naargelang de fractie waartoe ze behoren, een verschillende mening hebben. Het is goed dat dat verschil aan bod kan komen. Moeten de vertegenwoordigers van de oppositie de instructies van de meerderheid in de gemeenteraad volgen?

De *minister* wil gewoon dat er goed wordt bestuurd. In de intercommunales krijgen de mensen een mandaat. Het is in die filosofie dat een en ander moet worden beschouwd. Men vertegenwoordigt dé gemeente en niet de meerderheid of de oppositie.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §3, eerste lid, op de vijfde en zesde regel de woorden “, vereniging of stichting” te schrappen (347/2, amendement nr. 140).

Amendement nr. 140 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Het aldus geamendeerde artikel 246 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 247

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe om op de tweede regel de woorden “, vereniging of stichting” te schrappen (347/2, amendement nr. 141). Deze wijziging dient samen

te worden gelezen met de amendementen op artikel 241, §1.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in 3°, op de tweede regel de woorden „vereniging of stichting” te schrappen (347/2, amendement nr. 142). Deze wijziging dient eveneens samen te worden gelezen met de amendementen op artikel 241, §1.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe 4° te vervangen 347/2, amendement nr. 143). De instemming van de gemeentelijke vennootschap met de audit is overbodig; deze moet hoe dan ook steeds noodzakelijk deel uitmaken van de samenwerkingsovereenkomst.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe een 5° toe te voegen (347/2, amendement nr. 144). Het moet vermeden worden dat de gemeente zich onherroepelijk verbindt voor een periode die een legislatuur overschrijdt. De overeenkomst moet dan ook uitdrukkelijk voorzien onder welke voorwaarden en tegen welke vergoeding een nieuwe gemeenteraad zich van deze overeenkomst kan bevrijden.

De heer *Jan Penris* verklaart dat de amendementen nr. 141 en 142 opnieuw over de vzw's gaan. De inhoud van amendement nr. 143 is al eens aan bod gekomen. De indieners zijn van mening dat de externe auditcommissie ook ex officio bevoegd zou moeten zijn voor audittaken in de EVA's.

Amendement nr. 144 voorziet in overgangsmaatregelen en verlengingsmaatregelen. Die heeft men wel voorzien voor autonome gemeentebedrijven, maar voor de EVA's heeft men dat niet uitdrukkelijk gedaan.

De *minister* verwijst hiervoor naar artikel 310.

Het kan volgens de heer *Penris* geen kwaad het voor alle duidelijkheid hier ook op te nemen, want bij de autonome gemeentebedrijven wordt dat ook gedaan.

De *minister* verwijst naar de overgangsbepalingen op het einde van het ontwerp van gemeentede-

creet. Hij stelt voor niet op de amendementen in te gaan.

De heer *Jef Tavernier* vindt dat alles inzake interne en externe controle duidelijk in een apart artikel moet staan. Hier heeft men normaal te maken met een bedrijfsrevisor. Wie heeft nu welke taak en welke verantwoordelijkheid?

Dat staat volgens de *minister* duidelijk aangegeven. De extern verzelfstandigde agentschappen zitten in de privaatrechtelijke context, waarbij de vennootschapswetgeving geldt en men aan allerlei wettelijke formaliteiten moet voldoen. De bedrijfsrevisor moet daarin een rol spelen. In ieder van de juridische figuren die wordt aangeboden, is in een controle voorzien, hetzij de gewestelijke auditcommissie, hetzij de bedrijfsrevisor voor de EVA's. In de samenwerkingsovereenkomst kan worden bepaald dat ook de gewestelijke auditcommissie een audit kan doen, namelijk een financiële, een operationele en nakomingsaudit.

De heer *Tavernier* merkt op dat dit nergens, ook niet in de toelichting, wordt gebundeld. Men zou een overzicht moeten hebben van de verschillende aspecten van controle en opvolging van wettigheid en regelmatigheid.

Volgens de *minister* geven Titel VII en VIII van dit decreet een volledig antwoord op die bekommernis.

De heer *Tavernier* vindt het moeilijk dat men de privaatrechtelijke aspecten dan in een andere wet moet gaan zoeken.

De *minister* antwoordt dat de vennootschapswetgeving een federale materie is.

Dat neemt volgens de heer *Tavernier* niet weg dat een en ander zou kunnen worden gebundeld in de memorie van toelichting. Dat is nu niet het geval. Inzake de controle op ondernemingen, private of publieke, is er de jongste jaren een serieuze evolutie die sterk moet worden bewaakt. De taak van de bedrijfsrevisor staat voldoende ter discussie om daar niet zeer waakzaam over te zijn en duidelijke richtlijnen over te geven.

De *minister* verwijst naar de administratie Binnenlandse Aangelegenheden als ondersteuningsorgaan voor de lokale besturen. Er zijn bijvoorbeeld

modelreglementen gemaakt voor de Gemeentelijke Administratieve Sancties. Ook voor het gemeentedecreet zal de administratie beschikbaar zijn voor ondersteuning, het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie. Als een gemeente moeilijkheden heeft, kan die telefoneren en krijgt die een punctueel antwoord.

De amendementen nr. 141 tot 144 worden verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 247 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

TITEL VIII

Bestuurlijk toezicht en externe audit

HOOFDSTUK I

Bestuurlijk toezicht

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 248

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §1, 2° te vervangen (347/2, amendement nr. 145).

Amendement nr. 145 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 248 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikelen 249 tot 251

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING II

Algemeen bestuurlijk toezicht

Artikel 252

Twee amendementen voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes,

Herman Lauwers, Jan Peumans en Marnic De Meulemeester strekken ertoe in §1, op de derde en vierde regel na de woorden “binnen twintig dagen”, en in §2, op de voorlaatste regel na de woorden “minstens tien dagen” de woorden “na het nemen van het besluit” in te voegen (347/2, amendementen nrs. 146 en 148). De amendementen strekken ertoe de begindatum van de gestelde termijnen duidelijk te maken.

De amendementen nr. 146 en 148 worden aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in § 1 op de laatste regel de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 147).

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekt ertoe in §2 op de eerste en tweede regel de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering” (347/2, amendement nr. 149).

De amendementen nr. 147 en 149 worden verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Het aldus geamendeerde artikel 252 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 253

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Jan Peumans, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Marnic De Meulemeester strekt ertoe in §§1 en 2, in de inleidende zin de woorden “een voorsluitend verklaard afschrift” telkens te vervangen door de woorden “een kopie” (347/2, amendement nr. 150). Met dit amendement wil men een administratieve vereenvoudiging bekomen.

Amendement nr. 150 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Twee amendementen voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijk strekken ertoe in dit artikel de woorden “de provinciegouverneur” te vervangen door de woorden

“de Vlaamse Regering” (347/2, amendementen nr. 151 en 152).

De amendementen nr. 151 en 152 worden verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Het aldus geamendeerde artikel 253 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 254

Artikel 254 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 255

Twee amendementen voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekken ertoe §1, enerzijds, en §3, anderzijds te vervangen (347/2, amendementen nr. 153 en 154).

De amendementen nr. 153 en 154 worden verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 255 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 256

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 155).

Amendement nr. 155 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 256 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 257

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe dit artikel te schrappen (347/2, amendement nr. 156).

Amendement nr. 156 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 257 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikelen 258 tot 260

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING III

Dwangtoezicht

Artikelen 261 tot 264

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK II

Externe audit

Artikel 265

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck en de dames An Michiels en Katleen Martens strekt ertoe in §1, op de zevende regel de woorden “, voorzover die daarmee instemmen,” te schrappen (347/4, amendement nr. 186). De heer *Penris* verklaart dat hij voorstander blijft van een bevoegdheid ex officio voor de externeauditcommissie.

Amendement nr. 186 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 265 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 266

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe §1 te vervangen (347/2, amendement nr. 157). Het lijkt de heer *Penris* logisch dat de externeauditcommissie de geconsolideerde rapporten mee controleert.

Amendement nr. 157 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe §2 te vervangen (347/2, amendement nr. 158).

Amendement nr. 158 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 266 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikelen 267 tot 269

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

TITEL IX

Samenwerking met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn

Artikelen 270 en 271

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

TITEL X

De binnengemeentelijke territoriale organen, bedoeld in artikel 41 van de Grondwet

HOOFDSTUK I

Het bestuur van het district

Artikel 272

Artikel 273

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe in §3, op de tweede regel de woorden “en tweede lid” te vervangen door de woorden “en tweede tot en met zevende lid” (347/5, amendement nr. 194).

Amendement nr. 194 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe in §3, op de eerste regel, het artikelnummer “7, §3,” te schrappen en een tweede lid en derde lid toe te voegen die luiden als volgt: “De districtsraad onderzoekt de geloofsbrieven van de verkozen districtsraadsleden. De verkozen districtsraadsleden van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd, leggen, vóór ze hun mandaat aanvaarden, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen”.

De Vlaamse Regering wordt binnen de twintig dagen van de eedaflegging op de hoogte gebracht.” (347/2, amendement nr. 159).

Amendement nr. 159 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe in §4 de tweede zin te schrappen (347/2, amendement nr. 160).

Amendement nr. 160 wordt aangenomen met 13 stemmen.

De heer *Jan Verfaillie* vraagt een tweetal verduidelijkingen. Klopt het dat de districtssecretaris geen andere functie binnen het districtsbestuur kan opnemen en dat hij of zij wel een andere functie kan opnemen binnen het gemeente- of stadsbestuur?

Klopt het dat het toezicht op het aan het district toegewezen personeel alleen geldt voor de eigen personeelsformatie, waardoor het niet geldt voor ambtenaren die stedelijke taken vervullen en eventueel binnen hetzelfde district werken?

De *minister* bevestigt formeel dat de twee stellingen kloppen.

Het aldus geamendeerde artikel 273 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 274

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes,

Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe in in §5, op de eerste regel, het artikelnummer “46,” te schrappen (347/2, amendement nr. 161).

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe in §5, 1° te vervangen (347/2, amendement nr. 162).

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe aan §6 een tweede lid toe te voegen (347/2, amendement nr. 163).

De amendementen nr. 161 tot 163 worden aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 274 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 275

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe §3 te vervangen (347/2, amendement nr. 164).

De heer *Wim Van Dijck* heeft een taalkundige opmerking over dit amendement. Na “2” staat geen werkwoord, zodat de zin niet klopt.

De *commissie* beslist een taalkundige correctie door te voeren en ervan te maken: “2° de gemeenteraad moet worden vervangen door de districtsraad ...”.

Amendement nr. 164 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Marnic De Meulemeester strekt ertoe in §3, op de tweede regel, na het artikelnummer “86” de woorden “, eerste en vierde lid” toe te voegen en een 4° toe te

voegen (347/2, amendement nr. 165). Dit amendement wordt door de indieners ingetrokken. De inhoud ervan is al vervat in amendement nr. 164.

Het aldus geamendeerde artikel 275 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK II

Werking van de districtsraad

Artikel 276

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Marnic De Meulemeester strekt ertoe in het eerste lid, op de eerste regel, het artikelnummer “41” te vervangen door het artikelnummer “40” (347/2, amendement nr. 166).

Amendement nr. 166 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe een lid toe te voegen in verband met de deontologische code (347/2, amendement nr. 167).

Amendement nr. 167 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 276 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 277

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/2, amendement nr. 168).

Amendement nr. 168 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Artikel 277 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK III

Vergaderingen, beraadslagingen en
besluiten van het districtscollege

Artikel 278

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Marnic De Meulemeester strekt ertoe op de eerste regel, het artikelnummer “56” te vervangen door het artikelnummer “55” (347/2, amendement nr. 169).

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Herman Lauwers, Jan Peumans en Sven Gatz strekt ertoe een lid toe te voegen in verband met de deontologische code voor de leden van het districtscollege (347/2, amendement nr. 170).

De amendementen nr. 169 en 170 worden aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 278 wordt aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Bepalingen die van toepassing zijn
op de akten van de districtsoverheden

Artikelen 279 en 280

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK V

Bevoegdheden

Artikelen 281 tot 285

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 286

Volgens de heer *Jef Tavernier* is het vaststellen van rooilijnen een bevoegdheid van de gemeenteraad,

niet van het schepencollege, al komt het voorstel wel van het college. Het kan bijgevolg niet dat deze bevoegdheid door het schepencollege wordt overgedragen aan het districtscollege. De bevoegdheid moet worden overgedragen aan de districtsraad.

De *minister* verklaart dat die bepaling werd overgenomen uit de Nieuwe Gemeentewet. In artikel 344, §2, van de Nieuwe Gemeentewet staat: “Ten tweede, de vaststelling van de rooilijnen met inachtneming van de bepalingen van artikel 123, ten zesde”. In dat artikel 123, ten zesde staat: “Het college van burgemeester en schepenen is belast met de vaststelling van de rooilijnen van de wegen met inachtneming van de algemene plans aangenomen door de hogere overheid, indien dergelijke plans bestaan, en behoudens beroep bij deze overheid en, in voorkomend geval, bij de rechtbanken door de personen die zich door de besluiten van de gemeentelijke overheid benadeeld achten.”.

De heer *Tavernier* meent dat de verwijzing van de minister naar de tekst uit de Nieuwe Gemeentewet terecht is. In de Nieuwe Gemeentewet wordt verwezen naar de bevoegdheid van het schepencollege inzake rooilijnplannen zoals bepaald in artikel 123. In het ontwerp van gemeentedecreet is die bevoegdheid niet aan het schepencollege toegewezen, en gaat het bijgevolg om een bevoegdheid van de gemeenteraad. Ofwel draagt de gemeenteraad de zaak over aan de districtsraad, ofwel moet in artikel 57 staan dat het bepalen van de rooilijn een bevoegdheid van het schepencollege is.

Artikel 286 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikelen 287 tot 289

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 290

Een amendement voorgesteld door de heer *Jef Tavernier* strekt ertoe in 3° de zinsnede “, behalve voor wat betreft de taken bedoeld in artikel 86, lid 3 en artikel 163” te schrappen (347/2, amendement nr. 171).

Amendement nr. 171 wordt verworpen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 290 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 291 tot 293

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK VI

Toezicht

Artikel 294

Artikel 294 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 295

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Jan Peumans, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Marnic De Meulemeester strekt ertoe in §3, op de tweede regel de woorden “voor eensluidend verklaard afschrift” te vervangen door het woord “kopie” (347/2, amendement nr. 172).

Amendement nr. 172 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Wim Van Dijck strekt ertoe in §3 het eerste lid te vervangen (347/2, amendement nr. 173).

Amendement nr. 173 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Het aldus geamendeerde artikel 295 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

TITEL XI

Diverse bepalingen

HOOFDSTUK I

Schrijfwijze van de naam van de gemeente

Artikel 296

Artikel 296 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK II

Samenvoeging en splitsing van gemeenten

Artikel 297

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Jan Peumans, Herman Lauwers en Marnic De Meulemeester strekt ertoe in §1, op de voorlaatste en laatste regel de woorden “als ontwerp kan bezorgen aan” te vervangen door de woorden “als ontwerp van decreet kan indienen bij” (347/2, amendement nr. 174).

Amendement nr. 174 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 297 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 298

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Jan Peumans, Herman Lauwers en Marnic De Meulemeester strekt ertoe in §1, op de voorlaatste regel de woorden “als ontwerp kan bezorgen aan” te vervangen door de woorden “als ontwerp van decreet kan indienen bij” (347/2, amendement nr. 175).

Amendement nr. 175 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 298 wordt aangenomen met 13 stemmen.

TITEL XII

Slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikelen 299 tot 301

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 302

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes, Francis Vermeiren, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Jan Peumans strekt ertoe aan 17° de volgende zinsnede toe te voegen: “en behoudens voor de gemeenten, bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren.” (347/2, amendement nr. 176). De gewijzigde bepalingen moeten een duidelijker inzicht geven over het feit dat voor de gemeenten, bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren, de gemeente steeds het aantal schepenen zal hebben dat vermeld is in artikel 16 van de Nieuwe Gemeentewet.

Amendement nr. 176 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heer Christian Van Eyken strekt ertoe een aantal wijzigings- en opheffingsbepalingen te schrappen (347/2, amendement nr. 177).

De heer *Christian Van Eyken* wil met zijn amendement aangeven dat een aantal punten die geschrapt worden, vervat zitten in de Pacificatiewet en dus niet opgeheven mogen worden. Dit amendement beoogt dus het behoud van deze bepalingen in het corpus van de Nieuwe Gemeentewet zodat ze van toepassing zouden blijven voor de zes randgemeenten.

De *minister* heeft juridische experts gevraagd om dit uit te zoeken. Hij citeert uit de nota: “De bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet waarnaar u verwijst in het amendement, kunnen niet worden beschouwd als specifieke garanties voor de Franstaligen die het Vlaams Gewest op grond van artikel 16bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de hervorming der instellingen, niet zou kunnen opheffen. Deze bepalingen werden niet ingevoerd door de Pacificatiewet van 1988, doch wel door een KB van 1989 en de wet van 24 mei 1991. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt duidelijk dat deze uitzonderingsbepalingen voor de randgemeenten te maken hebben met de overdracht van de bevoegdheid inzake de regeling en uitoefening van het gewoon administratief toezicht aan de gewesten en het feit dat de regeling van het toezicht op de randgemeenten alsnog een federale bevoegdheid was op dat ogenblik. Vandaar dat daarvoor een specifieke regeling is blijven bestaan. Met de bijzondere wet van 13 juli 2001 werd de bevoegdheid voor de organisatie van het toezicht over de randgemeenten en de gemeenten Komen-Waasten aan de ene kant en Voeren aan de andere kant overgeheveld naar de gewesten, behalve voor wat betreft de regelingen die in de Pacificatiewet zijn opgenomen. Aangezien voormelde regelingen niet in de Pacificatiewet zijn opgenomen, dient dan ook besloten te worden dat het Vlaams Gewest bevoegd is om deze bepalingen op te heffen en dat dit geen schending uitmaakt van artikel 16bis van de bijzondere wet. Zeggen dat de in het amendement aangehaalde bepalingen garanties zouden vormen in de zin van artikel 16bis van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, zou de overdracht van de bevoegdheid aan de gewesten inzake het gewoon en bijzonder toezicht op de randgemeenten krachtens de bijzondere wet overigens volledig uithollen.” De *minister* meent dus dat de heer Van Eyken van een foute premisse vertrekt.

Ook de heer *Van Eyken* heeft juristen bevroegd en die zeggen hem dat deze artikelen beschouwd moeten worden als een standstill-clausule en dat het Vlaams Gewest hier geen afbreuk aan mag doen.

De *minister* verklaart vertrouwen te hebben in de juristen die hij geconsulteerd heeft. Die kennen het nieuwe gemeentedecreet, de juridische configuratie van het land en de processen in de staats-hervorming erg goed.

Amendement nr. 177 wordt verworpen met 123 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 302 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikelen 303 tot 305

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen

AFDELING I

Overgangsbepalingen inzake de gemeentelijke diensten en het personeel

Artikelen 306 en 307

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 308

Een amendement voorgesteld door de heren Jan Peumans, Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en de heer Francis Vermeiren strekt ertoe van de huidige tekst een §1 te maken en een §2 toe te voegen die luidt als volgt (347/2, amendement nr. 178): “§2. Het mandaatsstelsel, bedoeld in artikel 105, §4, treedt slechts in werking bij de eerste nieuwe benoeming of aanstelling in de betrekking, nadat het mandaatsstelsel voor deze betrekking in de rechtspositieregeling werd voorzien. De in §1 vermelde gewaarborgde aanstelling van de plaatselijke ontvanger in het ambt van financieel beheerder, wordt niet geacht een nieuwe benoeming of aanstelling te zijn.”.

De *minister* merkt op dat dit amendement stelt dat het mandaatsstelsel niet geldt voor de zittende ambtenaren, maar alleen voor de nieuwe ambtenaren indien de gemeente voor dat stelsel kiest.

De heer *Norbert De Batselier* vraagt of de bepaling al van kracht is als men op 1 januari 2007 een nieuwe gemeentesecretaris of ontvanger aanduidt.

De *minister* antwoordt dat de regering per artikel zal bepalen wanneer het decreet van kracht wordt. Men probeert wel te starten op 1 januari 2007, na de gemeenteraadsverkiezingen.

De heer *Hubert Brouns* merkt op dat de minister voor een aantal artikelen zijn uitvoeringsbesluiten voor 2007 zal moeten publiceren.

De *minister* bevestigt dit.

Dit lijkt de heer *De Batselier* eigenaardig. Stel dat een gemeente nu nog een gemeentesecretaris of ontvanger aanwerft. In het ontwerp van decreet staat dat er in de toekomst een mandaatfunctie komt, maar wie nu wordt aangeworven, kan niet onder dat stelsel worden aangeworven.

De *minister* stelt dat men dan in het decreet moet opnemen dat de bepaling na de publicatie in het staatsblad in werking treedt.

De heer *Hubert Brouns* treedt de heer *De Batselier* bij. Hij denkt echter dat het probleem zichzelf oplost. Het ontwerp van decreet wordt gepubliceerd. Als men nu de procedure start, kan men pas iemand aanwerven in 2006. Dan volgt er nog een proeftijd van minstens 2 jaar. Dan pas kan hij of zij definitief worden benoemd. Dan gaat het mandaat pas definitief in.

De heer *De Batselier* meent dat de betrokkenen in dat geval naar de Raad van State zouden kunnen stappen.

De *minister* vindt dat men van bij de start moet weten onder welke voorwaarden men wordt aangeworven.

De heer *Jan Verfaillie* merkt op dat de gemeenteraad geen betrekking in een mandaatsysteem vacant kan verklaren zonder enige wettelijke basis.

De heer *De Batselier* beaamt dit maar intussen weet men toch wat het parlement heeft goedgekeurd. Ook de functieomschrijving schept een probleem. Vandaag wordt nog iemand aangeworven die voldoet aan de omschrijving van de vorige gemeentewet, terwijl men weet dat dat profiel niet meer geldig zal zijn. Men kan toch geen werknemer zoeken in functie van een oud profiel! Na een

paar maanden moet men hem of haar dan vertellen dat het profiel veranderd is. Dat kan niet.

De *minister* bevestigt dit, maar het parlement kan beslissen dat dit meteen na publicatie van toepassing wordt. Dat is een keuze van het parlement.

De heer *De Batselier*, commissievoorzitter, stelt voor dat eens nagegaan wordt van welke artikels de datum van inwerkingtreding al kan worden bepaald.

Amendement nr. 178 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een §3 toe te voegen, die luidt als volgt (347/5, amendement nr. 195): “§3. In afwijking van §2 kan de gemeenteraad beslissen dat voor de vacatures, uitgeschreven na de publicatie van onderhavig decreet, het mandaatstelsel kan worden toegepast.” Deze wijziging geeft de besturen de mogelijkheid het mandaatstelsel in te voeren voor de aanwervingsprocedures die na de publicatie van het decreet plaatsvinden.

Amendement nr. 195 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 308 wordt aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING II

Overgangsbepalingen voor de
gemeentelijke financiën

Artikel 309

Artikel 309 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING III

Overgangsbepalingen voor de
gemeentelijke externe verzelfstandiging

Artikel 310

Artikel 310 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING IV

Overgangsbepalingen voor het bestuurlijk toezicht

Artikel 311

Artikel 311 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING V

Overgangsbepalingen voor de toevoeging van de
voorzitter van de raad
voor maatschappelijk welzijn
aan het college van burgemeester
en schepenen

Artikel 312

Artikel 312 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 313

Een amendement voorgesteld door de heren Hubert Brouns, Jan Verfaillie, Jacky Maes en Herman Lauwers en mevrouw Marleen Vanderpoorten strekt ertoe dit artikel te vervangen (347/5, amendement nr. 196). De wijziging aan artikel 308 geeft de besturen de mogelijkheid het mandaatstelsel in te voeren voor de aanwervingsprocedures die na de publicatie van het decreet plaatsvinden. Er wordt daarnaast geopteerd om reeds bij decreet te bepalen op welke datum bepaalde andere artikelen in werking treden.

Amendement nr. 196 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 313 wordt aangenomen met 13 stemmen.

VI. Eindstemming

Het ontwerp van gemeentedecreet wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5.

De verslaggever,

De voorzitter,

Hubert BROUNS

Norbert DE BATSELIER

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**TITEL I****Algemene bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De gemeenten beogen om op het lokale niveau bij te dragen tot het welzijn van de burgers en tot de duurzame ontwikkeling van het gemeentelijk gebied. Overeenkomstig artikel 41 van de Grondwet zijn ze bevoegd voor de aangelegenheden van gemeentelijk belang voor de verwezenlijking waarvan ze alle initiatieven kunnen nemen.

Overeenkomstig artikel 6, §1, VIII, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en artikel 46 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en met toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, oefenen de gemeenten ook de bevoegdheden uit die hen door of krachtens de wet of het decreet zijn toevertrouwd.

Enkel als dat bij decreet uitdrukkelijk is bepaald, kunnen de provincies de medewerking van de gemeenten regelen.

Artikel 3

De gemeenten verzekeren een burgers nabije, democratische, transparante en doelmatige uitoefening van de gemeentelijke bevoegdheden.

Ze betrekken de inwoners zo veel mogelijk bij het beleid en zorgen voor openheid van bestuur.

Artikel 4

Dit decreet is van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest onder voorbehoud van

de toepassing van de regelingen, bepaald in artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 1°, eerste streepje, en 4°, eerste lid, a, en artikel 7, §1, eerste en derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

TITEL II**Het gemeentebestuur****HOOFDSTUK I****De gemeenteraad****AFDELING I****De organisatie van de gemeenteraad****Artikel 5**

§1. De gemeenteraad vertegenwoordigt de hele bevolking van de gemeente. Hij bestaat uit:

1° 7 leden in de gemeenten met minder dan 1000 inwoners;

2° 9 leden in de gemeenten met 1000 tot 1999 inwoners;

3° 11 leden in de gemeenten met 2000 tot 2999 inwoners;

4° 13 leden in de gemeenten met 3000 tot 3999 inwoners;

5° 15 leden in de gemeenten met 4000 tot 4999 inwoners;

6° 17 leden in de gemeenten met 5000 tot 6999 inwoners;

7° 19 leden in de gemeenten met 7000 tot 8999 inwoners;

8° 21 leden in de gemeenten met 9000 tot 11.999 inwoners;

9° 23 leden in de gemeenten met 12.000 tot 14.999 inwoners;

10° 25 leden in de gemeenten met 15.000 tot 19.999 inwoners;

- 11° 27 leden in de gemeenten met 20.000 tot 24.999 inwoners;
- 12° 29 leden in de gemeenten met 25.000 tot 29.999 inwoners;
- 13° 31 leden in de gemeenten met 30.000 tot 34.999 inwoners;
- 14° 33 leden in de gemeenten met 35.000 tot 39.999 inwoners;
- 15° 35 leden in de gemeenten met 40.000 tot 49.999 inwoners;
- 16° 37 leden in de gemeenten met 50.000 tot 59.999 inwoners;
- 17° 39 leden in de gemeenten met 60.000 tot 69.999 inwoners;
- 18° 41 leden in de gemeenten met 70.000 tot 79.999 inwoners;
- 19° 43 leden in de gemeenten met 80.000 tot 89.999 inwoners;
- 20° 45 leden in de gemeenten met 90.000 tot 99.999 inwoners;
- 21° 47 leden in de gemeenten met 100.000 tot 149.999 inwoners;
- 22° 49 leden in de gemeenten met 150.000 tot 199.999 inwoners;
- 23° 51 leden in de gemeenten met 200.000 tot 249.999 inwoners;
- 24° 53 leden in de gemeenten met 250.000 tot 299.999 inwoners;
- 25° 55 leden in de gemeenten met 300.000 of meer inwoners.

§2. De schepenen en de burgemeester maken deel uit van de gemeenteraad, behalve indien zij niet als gemeenteraadslid werden verkozen.

§3. Uiterlijk op 1 juni van het jaar waarin de gemeenteraadsverkiezingen zullen plaatsvinden, stelt de Vlaamse Regering een lijst op van het aantal te verkiezen gemeenteraadsliden per gemeen-

te op basis van de bevolkingsaantallen van de gemeenten die, overeenkomstig artikel 5, laatste lid, van de Nieuwe Gemeentewet door de minister van Binnenlandse Zaken in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt en wordt opdracht gegeven tot bekendmaking van de lijst in het Belgisch Staatsblad. Het in aanmerking te nemen inwonertal is het aantal personen dat ingeschreven is in het rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats in de desbetreffende gemeente hadden.

Artikel 6

§1. De gemeenteraad wordt om de zes jaar volledig vernieuwd. De leden worden rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers. Zij zijn herverkiesbaar.

§2. Na een volledige vernieuwing van de gemeenteraad blijven de uittredende gemeenteraadsliden in functie tot de geloofsbrieven van de nieuw verkozen gemeenteraadsliden onderzocht zijn en hun installatie heeft plaatsgehad.

Artikel 7

§1. De verkozen gemeenteraadsliden worden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad bijeengeroepen op de installatievergadering, die van rechtswege in het gemeentehuis plaatsvindt op de eerste werkdag van de maand januari om 20 uur.

Ingeval bezwaar werd ingediend tegen de verkiezing en als die vervolgens toch geldig werd verklaard, worden de nieuw verkozen raadsleden door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad bijeengeroepen op de installatievergadering binnen tien dagen na de dag waarop de uitslag van de verkiezing definitief is. Als de nieuw verkozen raadsleden niet binnen tien dagen zijn bijeengeroepen door de uittredende voorzitter, gebeurt de bijeenroeping door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen in volgorde van rang.

§2. De uittredende voorzitter van de gemeenteraad zit de installatievergadering voor. Hij blijft voor-

zitter van de gemeenteraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Indien de uittredende voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt ze voorgezeten door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen in volgorde van hun rang.

§3. De gemeenteraad onderzoekt de geloofsbrieven van de verkozen gemeenteraadsleden. De verkozen gemeenteraadsleden van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd, leggen, vóór ze hun mandaat aanvaarden, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”. De voorzitter van de installatievergadering legt, indien hij herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van de burgemeester. Indien de uittredende burgemeester de installatievergadering voorziet en herkozen is als gemeenteraadslid, legt hij de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid.

De Vlaamse Regering wordt binnen de twintig dagen van de eedaflegging op de hoogte gebracht.

§4. De verkozen gemeenteraadsleden die aanwezig zijn op de installatievergadering en die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

§5. De verkozen gemeenteraadsleden die niet aanwezig zijn op de installatievergadering en die, nadat ze daartoe uitdrukkelijk zijn opgeroepen, zonder geldige reden afwezig zijn op de eerste daaropvolgende vergadering, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

Artikel 8

§1. Op de installatievergadering verkiest de gemeenteraad onder de gemeenteraadsleden van Belgische nationaliteit een voorzitter. De voorzitter wordt verkozen op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter, ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen. Om ontvankelijk te zijn moet de akte van voordracht tevens ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat werden verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat

de handtekening van een van hen. Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen.

De Vlaamse Regering wordt binnen twintig dagen na de verkiezing van de voorzitter hiervan op de hoogte gebracht.

De akte van voordracht kan tevens de einddatum van het mandaat van de kandidaat-voorzitter vermelden, alsook de naam van diegene die hem zal opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de voorzitter bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Indien het mandaat eindigt voor de in de akte vermelde einddatum, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Indien de persoon die als opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig §4.

De akte wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de gemeentesecretaris overhandigd.

§2. Nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, overhandigt de gemeentesecretaris de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering.

De voorzitter van de installatievergadering gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is overeenkomstig de voorwaarden, bepaald in §1. Alleen de handtekeningen van de gemeenteraadsleden die de eed hebben afgelegd, worden hiertoe in aanmerking genomen, met inbegrip van de handtekeningen van de opvolgers die de akte van voordracht hebben ondertekend en die nadien als gemeenteraadslid de eed hebben afgelegd. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen verklaard.

§3. Als geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt overhandigd, gaat de gemeenteraad binnen veertien dagen over tot verkiezing van een voorzitter.

De gemeenteraadsleden kunnen hiertoe uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van

de gemeenteraad een gedagtekende akte van voordracht bezorgen aan de gemeentesecretaris.

Om ontvankelijk te zijn moet de akte van voordracht ten minste ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van één van hen. Onverminderd §1, kan elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht ondertekenen.

De verkiezing gebeurt bij geheime stemming.

De kandidaat die de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot voorzitter van de gemeenteraad. Als geen enkele kandidaat de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald en als meerdere kandidaten werden voorgedragen voor het vacante mandaat, vindt een tweede stemronde plaats, waarin wordt gestemd op de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen behaalden. Bij staking van stemmen in de eerste stemronde komt de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, in aanmerking voor de tweede stemronde. De kandidaat die in de tweede stemronde de meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot voorzitter. Bij staking van stemmen is de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, verkozen tot voorzitter. Als de naamstemmen bepalend zijn en de kandidaten een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, is de voorgedragen kandidaat verkozen van wie de lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald.

§4. Als de voorzitter het mandaat niet aanvaardt, van zijn mandaat van gemeenteraadslid vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst is, ontslag genomen heeft of overleden is, wordt tot een nieuwe verkiezing van voorzitter overgegaan op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, overeenkomstig §1 tot en met §3. Tot aan de nieuwe verkiezing wordt het voorzitterschap waargenomen overeenkomstig het tweede lid.

Als de voorzitter om een andere reden tijdelijk afwezig is of als hij bij een welbepaalde aangelegenheid betrokken partij is, neemt het gemeente-

raadslid met de meeste anciënniteit het voorzitterschap waar. Bij gelijke anciënniteit geniet het gemeenteraadslid dat bij de laatste volledige vernieuwing van de gemeenteraad het hoogste aantal naamstemmen heeft behaald, de voorkeur. Als het gemeenteraadslid met de meeste anciënniteit de voorzitter in die gevallen niet kan vervangen, wordt het voorzitterschap waargenomen door een ander gemeenteraadslid in volgorde van anciënniteit. Bij gelijke anciënniteit wordt het mandaat waargenomen door het gemeenteraadslid dat bij de verkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald.

De voorzitter die als verhinderd wordt beschouwd, die geschorst is of tijdelijk afwezig is, wordt alleen vervangen zolang hij verhinderd, geschorst, of tijdelijk afwezig is. De gemeenteraad neemt akte van de beëindiging van de periode van verhinderd of schorsing.

Artikel 9

Een verkozen gemeenteraadslid dat voor zijn installatie afstand wil doen van zijn mandaat, brengt de gemeentesecretaris daarvan schriftelijk op de hoogte. De afstand wordt definitief zodra de gemeenteraad hiervan kennis heeft genomen.

Artikel 10

§1. Het mandaat van een gemeenteraadslid dat niet meer voldoet aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden, wordt door de gemeenteraad voor vervallen verklaard nadat het betrokken gemeenteraadslid is gehoord.

De voorzitter van de gemeenteraad brengt het rechtscollege, bedoeld in artikel 13, evenals de betrokkene tegen ontvangstbewijs onmiddellijk op de hoogte van feiten die het verval van mandaat met zich kunnen meebrengen. Als de gemeenteraad niet optreedt binnen twee maanden nadat hij kennis heeft van de feiten die verval met zich kunnen meebrengen, treedt het rechtscollege, bedoeld in artikel 13, in zijn plaats op, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een gemeenteraadslid of van het openbaar ministerie. De gemeenteraad wordt geacht kennis te hebben van de feiten die verval met zich kunnen meebrengen, hetzij vanaf de ontvangst van een bezwaar van een ander gemeenteraadslid of van het openbaar ministerie, hetzij

vanaf de verzending van de kennisgeving door het college van burgemeester en schepenen aan het rechtscollege, bedoeld in artikel 13.

§2. De vervallenverklaring heeft pas gevolg vanaf de kennisgeving van de uitspraak van het verval door de gemeenteraad of het rechtscollege, bedoeld in artikel 13. Ze tast de geldigheid van de eerdere beslissingen van de gemeenteraad niet aan.

§3. Als de betrokkene, zelfs bij ontstentenis van enige kennisgeving, zijn mandaat blijft uitoefenen hoewel hij kennis heeft van de oorzaak van het verval, is hij strafbaar met de straffen, bepaald in artikel 262 van het Strafwetboek.

Artikel 11

De volgende personen kunnen geen deel uitmaken van een gemeenteraad:

- 1° de provinciegouverneurs, de gouverneur en de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de provinciegriffiers, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissarissen voorzover de gemeente in kwestie deel uitmaakt van hun ambtsgebied;
- 2° de magistraten, de plaatsvervangende magistraten en de griffiers bij de hoven en de rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Arbitragehof;
- 3° de leden van het operationeel, administratief of logistiek kader van de politiezone waar de gemeente toe behoort;
- 4° de personeelsleden van de gemeente in kwestie of van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, met uitzondering van de vrijwillige brandweerlieden en de vrijwillige ambulancediensten;
- 5° de leden van een districtsraad;
- 6° de personen die in een lokale decentrale overheid van een andere lidstaat van de Europese

Unie een ambt of een mandaat uitoefenen dat gelijkwaardig is aan dat van gemeenteraadslid, voorzitter van de gemeenteraad, schepenen of burgemeester;

7° de bloed- of aanverwanten tot en met de tweede graad of echtgenoten in de gemeenteraad van een zelfde gemeente.

Worden bloed- of aanverwanten in een van die graden of twee echtgenoten gekozen bij een zelfde verkiezing, dan wordt de voorkeur bepaald door de grootte van de quotiënten op grond waarvan de door die kandidaten verkregen zetels aan hun lijst zijn toegekend.

Worden twee bloed- of aanverwanten in een verboden graad of twee echtgenoten gekozen, de een tot raadslid, de ander tot opvolger, dan geldt het verbod om zitting te nemen alleen voor de opvolger, tenzij de plaats waarvoor hij in aanmerking komt, is opgevallen vóór de verkiezing van zijn bloedverwant of aanverwant of echtgenoot. Tussen opvolgers die voor opgevallen plaatsen in aanmerking komen, wordt de voorrang allereerst bepaald naar tijdsorde van de vacatures.

Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die een wettelijk samenlevingscontract hebben afgesloten met echtgenoten gelijkgesteld.

Aanverwantschap die later tot stand komt tussen raadsleden, brengt geen verval van hun mandaat mee. Dat geldt niet bij een huwelijk tussen raadsleden en in het geval van het afsluiten van een wettelijk samenlevingscontract.

De onverenigbaarheid wordt geacht op te houden door het overlijden van de persoon door wie ze tot stand is gekomen, door echtscheiding of door het ophouden van het wettelijk samenlevingscontract.

Overeenkomstig artikelen 71 en 72 van de Nieuwe Gemeentewet zijn de bepalingen van het eerste lid, 1° en 2°, eveneens van toepassing op de niet-Belgische onderdanen van de Europese Unie die in België verblijven voor de uitoefening in een andere lidstaat van de Europese Unie van ambten die gelijkwaardig zijn aan die bedoeld in deze bepalingen.

Artikel 12

§1. Het verkozen gemeenteraadslid dat zich op het ogenblik van de installatievergadering in een situatie bevindt die ingevolge artikel 11 onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het hem toegekende mandaat.

§2. Een gemeenteraadslid dat tijdens zijn mandaat in een met zijn mandaat onverenigbare situatie terechtkomt en dat binnen vijftien dagen na het tot hem gerichte verzoek van de voorzitter van de gemeenteraad geen einde maakt aan die situatie, wordt door de gemeenteraad vervallen verklaard van zijn mandaat, overeenkomstig artikel 10.

§3. Als de betrokkene, zelfs bij ontstentenis van enige kennisgeving, zijn mandaat blijft uitoefenen hoewel hij kennis heeft van de oorzaak van het verval, is hij strafbaar met de straffen, bepaald in artikel 262 van het Strafwetboek.

Artikel 13

Het administratief rechtscollege bedoeld in de Gemeentekieswet, doet uitspraak over geschillen die rijzen in verband met de afstand of het verval van mandaat van gemeenteraadslid en van voorzitter van de gemeenteraad en in verband met het goedkeuren van hun geloofsbrieven, hun eedaflegging en de kennis van de bestuursaal bepaald in artikel 44, §6.

Artikel 14

De gemeenteraad neemt akte van de verhindering van de volgende personen:

1° het gemeenteraadslid dat om medische redenen, om studieredenen of wegens verblijf in het buitenland gedurende een minimale termijn van twaalf weken niet aanwezig kan zijn op de vergaderingen van de gemeenteraad en vervangen wil worden. Hij richt daartoe een schriftelijk verzoek aan de voorzitter van de gemeenteraad. Bij het verzoek tot verhindering wegens medische redenen wordt een geneeskundig getuigschrift van maximaal vijftien dagen oud gevoegd, dat tevens de minimale termijn van

afwezigheid om medische redenen aangeeft. Als het gemeenteraadslid dat om medische redenen afwezig blijft, niet in staat is om dat verzoek tot de voorzitter te richten, wordt hij van rechtswege als verhinderd beschouwd vanaf de derde opeenvolgende vergadering waarop hij afwezig is en zolang hij afwezig blijft. Bij het verzoek tot verhindering om studieredenen of verblijf in het buitenland wordt een attest gevoegd van de onderwijsinstelling of opdrachtgever;

2° het gemeenteraadslid dat ouderschapsverlof wil nemen voor de geboorte of adoptie van een kind. Dat gemeenteraadslid wordt op zijn schriftelijk verzoek, gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad, vervangen, ten vroegste vanaf de zevende week voor de vermoedelijke datum van de geboorte of van de adoptie, tot het einde van de achtste week na de adoptie of geboorte. Op schriftelijk verzoek wordt de onderbreking van de uitoefening van het mandaat na de achtste week verlengd met een duur die gelijk is aan die gedurende welke het raadslid zijn mandaat heeft uitgeoefend tijdens de periode van zeven weken die aan de dag van de geboorte of de adoptie voorafgaan;

3° de voorzitter van de gemeenteraad die lid is van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie;

4° de voorzitter van de gemeenteraad die het mandaat uitoefent van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 15

Het gemeenteraadslid kan schriftelijk ontslag indienen bij de gemeentesecretaris. Het ontslag wordt definitief zodra de gemeenteraad hiervan kennis heeft genomen.

Artikel 16

Het gemeenteraadslid dat afstand doet van zijn mandaat, dat van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, dat als verhinderd wordt beschouwd, dat ontslag genomen heeft, of dat overleden is, wordt vervangen door zijn opvolger, die wordt aangewezen overeenkomstig de Gemeentekieswet.

De geloofsbrieven worden onderzocht overeenkomstig artikel 7, §3. De eedaflegging gebeurt in openbare vergadering in de handen van de voorzitter van de gemeenteraad.

Het gemeenteraadslid dat als verhinderd wordt beschouwd, wordt vervangen zolang de toestand van verhindering duurt. De gemeenteraad neemt akte van de beëindiging van de periode van verhindering.

De Vlaamse Regering wordt binnen twintig dagen van de eedaflegging of van de beëindiging van de periode van verhindering op de hoogte gebracht.

Artikel 17

§1. De gemeenteraadsleden ontvangen ten laste van de gemeente presentiegeld voor hun aanwezigheid op vergaderingen van de gemeenteraad. De Vlaamse Regering stelt een lijst op van vergaderingen die voortvloeien uit de mandaatsverplichtingen van de gemeenteraadsleden waarvoor de gemeenteraad bij reglement kan bepalen dat presentiegeld wordt verleend.

§2. De gemeenteraad bepaalt het bedrag van de presentiegelden binnen de grenzen die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering. Daarbij kan rekening gehouden worden met het inwonersaantal van de gemeente.

De gemeenteraad kan op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt, de presentiegelden van het gemeenteraadslid dat andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, pensioenen, vergoedingen of toelagen ontvangt, aanvullen met een bedrag ter compensatie van het inkomensverlies dat de betrokkene lijdt, op voorwaarde dat de mandataris daar zelf om verzoekt.

De som van de presentiegelden, aangevuld met het bedrag ter compensatie van het inkomensverlies, kan nooit hoger zijn dan de wedde van een schepen van een gemeente met 50.000 inwoners.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de grenzen waarbinnen de gemeenteraad kan bepalen welke specifieke kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat van gemeenteraadslid, voorzitter van de gemeenteraad en fractie- of commissievoorzitter, voor terugbetaling in aanmerking komen.

Artikel 18

§1. Het gemeenteraadslid dat wegens een handicap niet zelfstandig zijn mandaat kan vervullen, kan zich voor de uitoefening van dat mandaat laten bijstaan door een vertrouwenspersoon, gekozen uit de gemeenteraadskiezers, op voorwaarde dat hij aan de verkiesbaarheidsvereisten voldoet en zich niet bevindt in een situatie als bedoeld in artikelen 11 en 14.

§2. Voor de toepassing van §1 bepaalt de Vlaamse Regering de criteria tot vaststelling van de hoedanigheid van een gemeenteraadslid met een handicap.

§3. Bij het verlenen van de bijstand krijgt de vertrouwenspersoon dezelfde middelen ter beschikking en heeft hij dezelfde verplichtingen als het gemeenteraadslid, maar hij is niet gehouden tot de eedaflegging. Hij heeft eveneens recht op presentiegeld onder dezelfde voorwaarden als het gemeenteraadslid.

AFDELING II

De werking van de gemeenteraad

Artikel 19

De gemeenteraad vergadert zo dikwijls als de zaken die tot zijn bevoegdheid behoren het vereisen en ten minste tienmaal per jaar.

Artikel 20

De voorzitter van de gemeenteraad beslist tot bijeenroeping van de gemeenteraad en stelt de agenda van de vergadering op. De agenda bevat in ieder geval de punten die door het college van burgemeester en schepenen aan de voorzitter worden meegedeeld.

Op verzoek van een derde van de zittinghebbende leden of van het college van burgemeester en schepenen is de voorzitter verplicht de gemeenteraad bijeen te roepen op de aangewezen dag en het aangewezen uur en met de voorgestelde agenda.

Artikel 21

Behalve in spoedeisende gevallen en behalve in geval van toepassing van artikel 7, §1, wordt de oproeping ten minste acht dagen vóór de dag van de vergadering aan het raadslid bezorgd.

De oproeping vermeldt in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en bevat een toelichtende nota bij elk agendapunt, alsook de voorstellen van beslissing. De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt wordt het dossier dat erop betrekking heeft, ter beschikking van de gemeenteraadsleden gesteld vanaf de verzending van de agenda.

Het huishoudelijk reglement bepaalt de wijze waarop de oproeping van de gemeenteraadsleden wordt verzonden en de wijze waarop het dossier dat op de agenda betrekking heeft, ter beschikking wordt gesteld.

De gemeentesecretaris of de door hem aangewezen ambtenaren verstrekken aan de gemeenteraadsleden die erom verzoeken, technische inlichtingen over stukken die in het dossier voorkomen. Het huishoudelijk reglement bepaalt de wijze waarop die inlichtingen worden verstrekt.

Artikel 22

Gemeenteraadsleden kunnen uiterlijk vijf dagen vóór de vergadering punten aan de agenda toevoegen. Hiertoe bezorgen ze hun voorstel van beslissing, vergezeld van een toelichtende nota, aan de gemeentesecretaris, die de voorstellen bezorgt aan de voorzitter van de gemeenteraad.

Van deze mogelijkheid kan geen gebruik gemaakt worden door een lid van het college van burgemeester en schepenen.

De gemeentesecretaris deelt de aanvullende agendapunten zoals vastgesteld door de voorzitter van de gemeenteraad, samen met de bijbehorende voorstellen en de toelichtende nota's onverwijld mee aan de gemeenteraadsleden.

Artikel 23

§1. Plaats, dag, tijdstip en agenda van de vergaderingen van de gemeenteraad worden uiterlijk acht dagen voor de vergadering openbaar gemaakt op het gemeentehuis, zodat het publiek er te allen tijde kennis van kan nemen. Het huishoudelijk reglement bepaalt de nadere regels over de wijze van openbaarmaking.

Als agendapunten aan de agenda worden toegevoegd overeenkomstig artikel 22, wordt de aangepaste agenda uiterlijk 24 uur nadat hij is vastgesteld, op het gemeentehuis openbaar gemaakt overeenkomstig het eerste lid.

§2. De gemeente is verplicht aan ieder natuurlijk persoon en iedere rechtspersoon of groepering ervan die erom verzoekt, de agenda van de gemeenteraad en de stukken die erop betrekking hebben, openbaar te maken door er inzage in te verlenen, er uitleg over te verschaffen of er een afschrift van te overhandigen overeenkomstig het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Artikel 24

De voorzitter zit de vergaderingen van de gemeenteraad voor, en opent en sluit de vergaderingen.

Artikel 25

De voorzitter is belast met de handhaving van de orde in de vergadering. Hij kan, na een voorafgaande waarschuwing, elke toehoorder die openlijk tekens van goedkeuring of van afkeuring geeft of die op enigerlei wijze wanorde veroorzaakt, uit de zaal doen verwijderen.

De voorzitter kan bovendien een proces-verbaal opmaken tegen die persoon en hem verwijzen naar de politierechtbank, die hem kan veroordelen tot een geldboete van één tot vijftien euro of tot een gevangenisstraf van één dag tot drie dagen, behoudens andere vervolgingen, als het feit daartoe grond oplevert.

Artikel 26

De gemeenteraad kan enkel beraadslagen of beslissen als de meerderheid van de zittinghebbende gemeenteraadsleden aanwezig is.

De raad kan echter, als hij tweemaal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden aanwezig is, na een derde oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen en beslissen over de onderwerpen die voor de derde maal op de agenda voorkomen.

De termijnen, bedoeld in artikelen 21 en 23, worden voor deze tweede en derde oproeping teruggebracht tot twee dagen. In deze oproepingen wordt vermeld dat het om een tweede of derde oproeping gaat. In de derde oproeping worden de bepalingen van dit artikel overgenomen.

Artikel 27

§1. Het is voor een gemeenteraadslid verboden deel te nemen aan de bespreking en de stemming:

1° over aangelegenheden waarin hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, of waarbij de echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dat verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die wettelijk samenwonen, met echtgenoten gelijkgesteld;

2° over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening van een instantie waaraan hij reenschap verschuldigd is of waarvan hij tot het uitvoerend orgaan behoort.

Deze bepaling is niet van toepassing op het gemeenteraadslid dat zich in bovenvermelde omstandigheden bevindt louter op grond van het feit dat hij als vertegenwoordiger van de gemeente is aangewezen in andere rechtspersonen.

§2. Het is voor een gemeenteraadslid verboden:

1° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris tegen betaling te werken in geschillen ten behoeve van de gemeente. Dat verbod geldt ook ten aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

2° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris te werken in geschillen ten behoeve van de tegenpartij van de gemeente of ten behoeve van een personeelslid van de gemeente aangaande beslissingen in verband met de tewerkstelling binnen de gemeente. Dit verbod geldt ook ten aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

3° rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst te sluiten of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, levering of diensten, verkoop of aankoop voor de gemeente of de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen;

4° op te treden als afgevaardigde of deskundige van een vakorganisatie in een onderhandelings- of overlegcomité van de gemeente.

§3. Dit artikel is eveneens van toepassing op de vertrouwenspersoon, bedoeld in artikel 18.

Artikel 28

§1. De vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar, behalve als:

1° het om aangelegenheden gaat die de persoonlijke levenssfeer raken. Zodra een dergelijk punt aan de orde is, beveelt de voorzitter de behandeling in besloten vergadering;

2° de gemeenteraad met twee derde van de aanwezige leden en op gemotiveerde wijze beslist tot behandeling in besloten vergadering, in het belang van de openbare orde of op grond van ernstige bezwaren tegen de openbaarheid.

De vergaderingen over het organogram, de personeelsformatie, de rechtspositieregeling, het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, het budget, een budgetwijziging of de jaarrekening zijn in elk geval openbaar.

§2. De besloten vergadering kan enkel plaatsvinden na de openbare vergadering, uitgezonderd in tuchtzaken. Als tijdens de openbare vergadering blijkt dat de behandeling van een punt in besloten vergadering moet worden voortgezet, kan de openbare vergadering, enkel met dit doel, worden onderbroken.

Artikel 29

Een punt dat niet op de agenda voorkomt, mag niet in bespreking worden gebracht, behalve in spoedeisende gevallen als het geringste uitstel gevaar zou kunnen opleveren.

Tot spoedbehandeling kan enkel worden besloten door ten minste twee derde van de aanwezige leden. De namen van die leden en de motivering van de spoedeisendheid worden in de notulen vermeld.

Artikel 30

§1. De gemeenteraadsleden hebben het recht van inzage in alle dossiers, stukken en akten die het bestuur van de gemeente betreffen. De gemeenteraadsleden kunnen een afschrift verkrijgen van die dossiers, stukken en akten. De vergoeding die eventueel wordt gevraagd voor het afschrift, mag in geen geval meer bedragen dan de kostprijs.

§2. De gemeenteraadsleden mogen alle inrichtingen en diensten bezoeken die de gemeente opricht en beheert.

§3. De gemeenteraad bepaalt bij huishoudelijk reglement de voorwaarden voor het inzagerecht en het recht van afschrift, en de voorwaarden voor het bezoekrecht aan de gemeentelijke inrichtingen en diensten.

§4. Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging van de gemeenteraadsleden wegens schending van het beroepsgeheim, overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Artikel 31

De burgemeester of de schepen die buiten de gemeenteraad is benoemd, is aanwezig op de vergaderingen van de gemeenteraad. Hij beschikt in de gemeenteraad enkel over een raadgevende stem.

Artikel 32

De gemeenteraadsleden hebben het recht aan de burgemeester en aan het college van burgemeester en schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen.

Artikel 33

De notulen van de vergadering van de gemeenteraad worden onder de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris opgesteld overeenkomstig artikelen 180 en 181.

Behalve in spoedeisende gevallen, worden de notulen van de vorige vergadering ten minste acht dagen voor de dag van de vergadering ter beschikking gesteld van de gemeenteraadsleden. Het huishoudelijk reglement bepaalt de wijze waarop de notulen ter beschikking worden gesteld.

Elk gemeenteraadslid heeft het recht tijdens de vergadering opmerkingen te maken over de redactie van de notulen van de vorige vergadering. Als die opmerkingen door de gemeenteraad worden aangenomen, worden de notulen in die zin aangepast.

Als er geen opmerkingen worden gemaakt, worden de notulen als goedgekeurd beschouwd en worden ze door de voorzitter van de gemeenteraad en de gemeentesecretaris ondertekend.

Artikel 34

De besluiten worden genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. Onder volstreekte meerderheid van stemmen wordt verstaan, meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen, onthoudingen niet meegerekend. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen.

Artikel 35

§1. De stemmingen in de gemeenteraad zijn openbaar.

§2. Over de volgende aangelegenheden wordt geheim gestemd:

1° de vervallenverklaring van het mandaat van gemeenteraadslid en van schepen;

2° het aanwijzen van de leden van de gemeentelijke bestuursorganen en van de vertegenwoordigers van de gemeente in overlegorganen en in de organen van andere rechtspersonen en feitelijke verenigingen;

3° individuele personeelszaken.

§3. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen in §2 stemmen de leden van de gemeenteraad mondeling. Het huishoudelijk reglement kan een regeling invoeren die gelijkwaardig is met een mondelinge stemming. Als dusdanig worden de mechanisch uitgebrachte naamstemming en de stemming bij zitten en opstaan of bij handopsteking beschouwd. Ongeacht de bepalingen van het huishoudelijk reglement wordt er mondeling gestemd telkens als een derde van de aanwezige leden hierom verzoekt.

§4. De voorzitter stemt het laatst, behalve bij geheime stemming.

Artikel 36

Als bij de benoeming of de voordracht van kandidaten de vereiste meerderheid niet wordt verkregen bij de eerste stemming, wordt opnieuw gestemd over de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald.

De voorzitter stelt daartoe een lijst op met tweemaal zoveel namen als er benoemingen of voordrachten moeten gebeuren. Hebben bij de eerste stemming sommige kandidaten een gelijk aantal stemmen behaald, dan wordt de jongste kandidaat tot de herstemming toegelaten. De stemmen kunnen alleen worden uitgebracht op de kandidaten die op de lijst voorkomen. De benoeming of de voordracht gebeurt bij volstreekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen heeft de jongste kandidaat de voorkeur.

Artikel 37

De gemeente is verplicht aan ieder natuurlijk persoon en iedere rechtspersoon of groepering ervan die erom verzoekt, de besluiten van de gemeenteraad en andere bestuursdocumenten openbaar te maken door er inzage in te verlenen, er uitleg over te verschaffen of er een afschrift van te overhandigen overeenkomstig het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Artikel 38

§1. Het gemeenteraadslid of de gemeenteraadsliden die op eenzelfde lijst verkozen zijn of op lijsten die zich onderling hebben verenigd, vormen één fractie. In de mate dat zulks is voorzien door de Gemeentekieswet, kan de verkiezing op eenzelfde lijst aanleiding geven tot de vorming van meer dan één fractie. De onderlinge vereniging om één fractie te vormen of de vorming van meer dan één fractie, geldt tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

§2. Het huishoudelijk reglement legt de nadere regels vast voor de samenstelling en de werking van de fracties, evenals, binnen de grenzen die door de Vlaamse Regering worden bepaald, voor de financiering ervan.

Artikel 39

§1. De gemeenteraad kan commissies oprichten die zijn samengesteld uit gemeenteraadsliden. De commissies hebben als taak het voorbereiden van de besprekingen in de gemeenteraadzittingen, het verlenen van advies en het formuleren van voorstellen over de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de inspraak van de bevolking telkens als dat voor de beleidsvoering wenselijk wordt geacht. De commissies kunnen steeds deskundigen en belanghebbenden horen.

§2. Artikelen 28 en 35 zijn van overeenkomstige toepassing op de vergaderingen en de stemmingen in de commissies.

§3. De mandaten in iedere commissie worden door de gemeenteraad evenredig verdeeld over de fracties waaruit de gemeenteraad is samengesteld op basis van de voordrachten die worden ingediend door de fracties.

Tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht eenzelfde aantal leden in de commissies te behouden. Indien een fractie tijdens de zittingsperiode splitst of sommige leden zich als onafhankelijk raadslid opstellen of overgaan naar een andere fractie, dan behoudt de fractie zijn oorspronkelijk aantal leden in de commissies.

Om ontvankelijk te zijn moet de akte van voordracht voor elk van de kandidaat-commissieleden ten minste ondertekend zijn door een meerderheid van de leden van de fractie waarvan het kandidaat-commissielid deel van uitmaakt. Indien de fractie van het kandidaat-commissielid slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van een van hen. Niemand kan meer dan een akte ondertekenen per beschikbaar mandaat voor de fractie.

Als ten gevolge van de toepassing van de evenredige vertegenwoordiging overeenkomstig het eerste lid een fractie niet vertegenwoordigd is in een commissie, kan de fractie een raadslid aanwijzen dat als lid met raadgevende stem in de commissie zetelt.

§4. De burgemeester of schepenen kunnen geen voorzitter zijn van een gemeenteraadscommissie.

§5. Het huishoudelijk reglement bepaalt de nadere regelen inzake de samenstelling en de werkwijze van de commissie, alsook inzake de toekenning van presentiegelden.

Artikel 40

De gemeenteraad stelt bij de aanvang van de zittingsperiode een huishoudelijk reglement vast waarin aanvullende maatregelen worden opgenomen in verband met de werking van de raad en waarin minstens bepalingen worden opgenomen over:

1° de vergaderingen waarvoor presentiegeld wordt verleend, het bedrag van het presentiegeld en de nadere regels in verband met de eventuele terugbetaling van specifieke kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat van gemeenteraadslid of lid van het college van burgemeester en schepenen;

2° de wijze van verzending van de oproeping en het ter beschikking stellen van het dossier aan de gemeenteraadsleden, alsook de wijze waarop de gemeentesecretaris of de door hem aangewezen ambtenaren, aan de raadsleden die erom verzoeken, technische inlichtingen verstrekken over die stukken;

3° de wijze waarop de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergaderingen van de gemeenteraad openbaar worden gemaakt;

4° de voorwaarden voor het inzagerecht en het recht van afschrift voor gemeenteraadsleden en de voorwaarden voor het bezoekrecht aan de gemeentelijke diensten;

5° de voorwaarden waaronder de gemeenteraadsleden hun recht uitoefenen om aan de burgemeester en aan het college van burgemeester en schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen;

6° de wijze van notulering en de wijze waarop de notulen van de vorige vergadering ter beschikking worden gesteld van de gemeenteraadsleden;

7° de nadere regels voor de samenstelling en de werking van de commissies en de fracties.

De gemeenteraad kan het huishoudelijk reglement te allen tijde wijzigen.

Artikel 41

De gemeenteraad neemt een deontologische code aan.

AFDELING III

De bevoegdheden van de gemeenteraad

Artikel 42

§1. Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke of decretale bepalingen, beschikt de gemeenteraad over de volheid van bevoegdheid ten aanzien van de aangelegenheden, bepaald in artikel 2.

§2. De gemeenteraad bepaalt het beleid van de gemeente en kan daartoe algemene regels vaststellen.

§3. De gemeenteraad stelt de gemeentelijke reglementen vast. Onverminderd de federale wetgeving in verband met de bevoegdheid van de gemeenteraad tot het vaststellen van politieverordeningen, kunnen de reglementen onder meer betrekking hebben op het gemeentelijk beleid, de gemeentelijke belastingen en retributies, en op het inwendige bestuur van de gemeente.

Een afschrift van elk reglement waarin een strafbepaling of een administratieve sanctie wordt opgenomen, wordt dadelijk verzonden aan de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en aan die van de politierechtbank.

Artikel 43

§1. Behoudens bij uitdrukkelijke toewijzing van een bevoegdheid in de zin van artikel 2, tweede lid, aan de gemeenteraad, kan de gemeenteraad bij reglement bepaalde bevoegdheden toevertrouwen aan het college van burgemeester en schepenen.

§2. De volgende bevoegdheden kunnen niet aan het college van burgemeester en schepenen worden toevertrouwd:

- 1° de aan de gemeenteraad toegewezen bevoegdheden in titel II, hoofdstuk I, afdelingen I en II;
- 2° het vaststellen van gemeentelijke reglementen en het bepalen van straffen en administratieve sancties op de overtreding van die reglementen;
- 3° het vaststellen van het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, het budget en de budgetwijzigingen en de jaarrekeningen;
- 4° het vaststellen van het organogram, de personeelsformatie en de rechtspositieregeling;
- 5° het oprichten van extern verzelfstandigde agentschappen en het beslissen tot oprichting van, deelname aan of vertegenwoordiging in instellingen, verenigingen en ondernemingen;

- 6° het goedkeuren van beheersovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten bedoeld in de artikelen 235, 247 en 271;
- 7° het aanstellen en ontslaan van de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder, alsook de sanctie- en tuchtbevoegdheid ten aanzien van deze personeelsleden;
- 8° het goedkeuren van het interne controlesysteem zoals bepaald in artikel 100;
- 9° het vaststellen van wat onder het begrip dagelijks bestuur in de zin van artikel 159 moet worden verstaan;
- 10° het vaststellen van welke opdrachten voor werken, leveringen en diensten kunnen beschouwd worden als opdrachten van dagelijks bestuur;
- 11° het vaststellen van de wijze waarop de opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten worden toegewezen, en het vaststellen van de voorwaarden ervan, behalve indien de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen en onverminderd de bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen inzake opdrachten van dagelijks bestuur;
- 12° het stellen van daden van beschikking met betrekking tot roerende en onroerende goederen voorzover de verrichting niet behoort tot de aangelegenheden van dagelijks bestuur en niet nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen;
- 13° het definitief aanvaarden van schenkingen en het aanvaarden van legaten;
- 14° het inrichten van adviesraden en overlegstructuren;
- 15° het vaststellen van de gemeentebelastingen en retributies;
- 16° het vaststellen van een systeem van klachtenbehandeling.

HOOFDSTUK II

Het college van burgemeester en schepenen

AFDELING I

De inrichting van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 44

§1. Het college van burgemeester en schepenen bestaat uit de burgemeester, de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, bedoeld in artikel 25 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en uit ten hoogste:

- 1° 2 schepenen in de gemeenten met minder dan 1000 inwoners;
- 2° 3 schepenen in de gemeenten met 1000 tot 4999 inwoners;
- 3° 4 schepenen in de gemeenten met 5000 tot 9999 inwoners;
- 4° 5 schepenen in de gemeenten met 10.000 tot 19.999 inwoners;
- 5° 6 schepenen in de gemeenten met 20.000 tot 29.999 inwoners;
- 6° 7 schepenen in de gemeenten met 30.000 tot 49.999 inwoners;
- 7° 8 schepenen in de gemeenten met 50.000 tot 99.999 inwoners;
- 8° 9 schepenen in de gemeenten met 100.000 tot 199.999 inwoners;
- 9° 10 schepenen in de gemeenten met 200.000 of meer inwoners.

Het college van burgemeester en schepenen dient, benevens de burgemeester en de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn minstens twee schepenen te bevatten.

§2. Overeenkomstig artikel 5, §3, stelt de Vlaamse Regering een lijst op van het maximale aantal per gemeente te verkiezen schepenen overeenkomstig artikel 44, §1, evenals van het aantal per gemeente

te verkiezen schepenen in de gemeenten bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren overeenkomstig artikel 16 van de Nieuwe Gemeentewet.

§3. De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn is van rechtswege schepen vanaf zijn verkiezing overeenkomstig artikel 25 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Na een volledige vernieuwing van de gemeenteraad blijft hij in functie als schepen tot de installatie van de schepenen heeft plaatsgevonden overeenkomstig artikel 45.

Bloed- of aanverwanten tot en met de tweede graad of echtgenoten kunnen geen deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen.

Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die een wettelijk samenlevingscontract hebben afgesloten, met echtgenoten gelijkgesteld.

§4. Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 15, §2, van de Nieuwe Gemeentewet, bestaat het college van burgemeester en schepenen uit personen van verschillend geslacht.

Indien het college van burgemeester en schepenen na de verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn niet rechtsgeldig blijkt te zijn samengesteld overeenkomstig het eerste lid, wordt de laatste overeenkomstig artikelen 45, §3, of 50, §1, verkozen schepen in rang, van rechtswege vervangen door het op dezelfde lijst verkozen gemeenteraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen. Als er geen verkozen gemeenteraadsliden van het andere geslacht op die lijst voorkomen, wordt de schepen van rechtswege vervangen door het niet-verkozen gemeenteraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen op diezelfde lijst.

§5. Een schepen die overeenkomstig §3 of §4 buiten de gemeenteraad is benoemd, is in alle gevallen stemgerechtigd in het college van burgemeester en schepenen.

§6. Onverminderd artikel 72bis van de Nieuwe Gemeentewet moet ieder die het mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van de raad uitoefent of waarneemt, beschikken over de kennis van de bestuurstaal die vereist is voor de uitoefening van het mandaat.

Door hun verkiezing of benoeming bestaat het vermoeden dat de in het vorige lid bedoelde mandatarissen de vereiste taalkennis bezitten. Dat vermoeden kan worden weerlegd op verzoek van een gemeenteraadslid op basis van ernstige aanwijzingen, de bekentenis van de mandataris of de wijze waarop de betrokkene het mandaat uitoefent.

Het in het vorige lid bedoelde verzoek wordt ingediend bij het rechtscollege, bedoeld in artikel 13. Als het rechtscollege beslist dat het vermoeden van taalkennis is weerlegd, is de verkiezing of de benoeming vernietigd vanaf de dag van de kennisgeving van de beslissing van het rechtscollege, onverminderd de mogelijkheid van beroep bij de Raad van State. Dit beroep schort de uitspraak van het rechtscollege niet op. Tot de algehele vernieuwing van de raad kan de betrokkene niet opnieuw benoemd of verkozen worden tot burgemeester, schepen of voorzitter van de raad, noch een dergelijk mandaat waarnemen.

De miskenning van de bepalingen van dit artikel door diegene van wie het vermoeden van taalkennis is weerlegd, is een grove nalatigheid in de zin van artikel 71.

Artikel 45

§1. Behalve de schepenen benoemd overeenkomstig artikel 44, §3 en §4, tweede lid, worden de schepenen door de gemeenteraad onder de gemeenteraadsliden verkozen op basis van een gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen, ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen. Om ontvankelijk te zijn moet die gezamenlijke akte van voordracht voor elk van de kandidaat-schepenen tevens ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaten. Als de lijst waarop een kandidaat-schepen voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van één van hen. Niemand kan meer dan één gezamenlijke akte van voordracht ondertekenen.

De gezamenlijke akte van voordracht is slechts ontvankelijk indien de voordracht betrekking heeft op personen van verschillend geslacht.

De gezamenlijke akte van voordracht kan tevens de einddatum van het mandaat van een kandidaat-schepen vermelden, alsook de naam van diegene die hem zal opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de schepen bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Indien het mandaat eindigt voor de in de akte vermelde einddatum, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Indien de persoon die als opvolger is vermeld het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 50.

Die akte wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de gemeentesecretaris overhandigd. De gemeentesecretaris bezorgt een afschrift van de akte aan de burgemeester.

§2. Nadat de gemeenteraadsliden de eed hebben afgelegd, overhandigt de gemeentesecretaris de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen aan de voorzitter van de gemeenteraad.

De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de gezamenlijke akte van voordracht ontvankelijk is overeenkomstig de voorwaarden, bepaald in §1. Enkel de handtekeningen van de gemeenteraadsliden die de eed hebben afgelegd, worden hier toe in aanmerking genomen, met inbegrip van de handtekeningen van de opvolgers die de akte van voordracht hebben ondertekend en die nadien als gemeenteraadslid de eed hebben afgelegd. In voorkomend geval worden de voorgedragen kandidaat-schepenen verkozen verklaard en is het aantal schepenen vastgelegd tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

§3. Als geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen aan de voorzitter van de installatievergadering wordt overhandigd, beslist de gemeenteraad op de installatievergadering over het aantal te verkiezen schepenen en wordt binnen veertien dagen overgegaan tot afzonderlijke verkiezing van de schepenen onder de gemeenteraadsliden. De gemeenteraadsliden kunnen hiertoe kandidaat-schepenen voordragen.

De akte van voordracht kan tevens de einddatum van het mandaat van de kandidaat-schepen vermelden, alsook de naam van diegene die hem zal opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de schepen bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Indien het mandaat eindigt voor de in de akte vermelde einddatum, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Indien de persoon die als opvolger is vermeld het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 50.

Per schepenmandaat wordt uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad een gedagtekende akte van voordracht aan de gemeentesecretaris bezorgd.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ten minste ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-schepen voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Onverminderd §1 kan elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht ondertekenen per schepenmandaat. Als de schriftelijk voorgedragen kandidaturen niet volstaan om het college volledig samen te stellen, kunnen kandidaten mondeling op de zitting worden voorgedragen.

De verkiezing gebeurt bij geheime stemming, door evenveel afzonderlijke stemmingen als er schepenen te kiezen zijn.

De kandidaat die de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot schepen. Als geen enkele kandidaat de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald en als meerdere kandidaten werden voorgedragen voor het vacante schepenmandaat, vindt een tweede stemronde plaats. Daarin wordt gestemd op de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald. Bij staking van stemmen in de eerste stemronde komt de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, in aanmerking voor de tweede stemronde. De kandidaat die in de tweede stemronde de meerderheid van de

stemmen heeft behaald, is verkozen tot schepen. Bij staking van stemmen is de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, verkozen tot schepen.

Als de naamstemmen bepalend zijn en de kandidaten een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, is de voorgedragen kandidaat verkozen van wie de lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald.

§4. De rang van de schepenen wordt bepaald door de rangorde op de gezamenlijke akte van voordracht. In geval van afzonderlijke verkiezing van de schepenen wordt de rang van de schepenen bepaald door de volgorde van de stemmingen. De schepenen die op grond van §1, derde lid, §3, tweede lid, of op grond van artikel 44, §4, tweede lid, een schepen opvolgen, nemen de rang in in volgorde van hun verkiezing of benoeming. De schepenen van rechtswege overeenkomstig artikel 44, §3, is steeds de laatste schepen in rang.

Artikel 46

§1. Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de schepenen in openbare vergadering van de gemeenteraad de volgende eed af in handen van de burgemeester: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”.

De Vlaamse Regering wordt binnen de twintig dagen van de eedafleggingop de hoogte gebracht.

§2. De schepen die de eed na twee achtereenvolgende uitnodigingen niet aflegt, wordt geacht zijn schepenmandaat niet te aanvaarden.

Artikel 47

De schepenen worden, behoudens de toepassing van artikelen 45, §1, derde lid, §3, tweede lid, 49 en 50, verkozen voor een periode van zes jaar. Onder voorbehoud van toepassing van artikel 44, §3, blijven de uittredende schepenen na een volledige vernieuwing van de gemeenteraad in functie tot de installatie van het nieuwe college heeft plaatsgevonden.

De personen, vermeld in artikel 11, kunnen evenmin deel uitmaken van een college van burgemeester en schepenen, respectievelijk van het college

van burgemeester en schepenen in een welbepaalde gemeente. Artikelen 10, 12, §2, 13 en 30, zijn van overeenkomstige toepassing op de leden van het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 48

De gemeenteraad neemt akte van de verhindering van de volgende personen:

- 1° de schepen die lid is van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie;
- 2° de schepen die lid is van de bestendige deputatie van de provincieraad of van het college, ingesteld bij artikel 83quinquies, §2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen;
- 3° de schepen die het mandaat uitoefent van federaal, Vlaams of Europees parlements lid, voorzover de schepen hiertoe uitdrukkelijk verzoekt. In voorkomend geval geldt de verhindering zolang de schepen het mandaat van federaal, Vlaams of Europees parlements lid uitoefent;
- 4° de schepen die om medische redenen, om studieredenen of wegens verblijf in het buitenland vervangen wil worden gedurende een minimale termijn van twaalf weken. Hij richt daartoe een schriftelijk verzoek aan de voorzitter van de gemeenteraad. Bij het verzoek wordt een geneeskundig getuigschrift van maximaal vijftien dagen oud gevoegd, dat tevens de minimale termijn van afwezigheid om medische redenen aangeeft. Als de schepen die om medische redenen afwezig blijft, niet in staat is om dat verzoek tot de voorzitter te richten, wordt hij van rechtswege als verhinderd beschouwd vanaf de derde opeenvolgende vergadering waarop hij afwezig is en zolang hij afwezig blijft. Bij het verzoek tot verhindering om studieredenen of verblijf in het buitenland wordt een attest gevoegd van de onderwijsinstelling of opdrachtgever;
- 5° de schepen die ouderschapsverlof wil nemen wegens de geboorte of de adoptie van een kind. Die schepen wordt op zijn schriftelijk verzoek, gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad, vervangen, ten vroegste vanaf de zevende week

voor de vermoedelijke datum van de geboorte of van de adoptie, tot het einde van de achtste week na de adoptie of geboorte. Op schriftelijk verzoek wordt de onderbreking van de uitoefening van het mandaat na de achtste week verlengd met een duur die gelijk is aan die gedurende welke de schepen het mandaat heeft uitgeoefend tijdens de periode van zeven weken die aan de dag van de geboorte of de adoptie voorafgaan.

Artikel 49

De schepen kan schriftelijk zijn ontslag indienen bij de gemeentesecretaris. Het ontslag wordt definitief zodra de gemeenteraad hiervan kennis heeft genomen.

De schepen oefent zijn mandaat uit tot hij als schepen vervangen is, behoudens in geval van toepassing van artikel 44, §3.

Artikel 50

§1. Als een schepen zijn schepenmandaat niet aanvaardt, van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst is, ontslag heeft genomen of overleden is, wordt tot een nieuwe verkiezing van een schepen overgegaan binnen twee maanden na het openvallen van het schepenmandaat. De schepen wordt verkozen op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-schepen, ondertekend door meer dan de helft van de verkozen gemeenteraadsleden. Om ontvankelijk te zijn moet die akte van voordracht voor de kandidaat-schepenen tevens ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat werden verkozen. Als de lijst waarop een kandidaat-schepen voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad.

Als twee maanden na het openvallen van het schepenmandaat nog geen nieuwe schepen is benoemd overeenkomstig het eerste lid, wordt op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad over-

gegaan tot verkiezing van de schepen overeenkomstig artikel 45, §3.

Tot aan de nieuwe verkiezing wordt het mandaat waargenomen overeenkomstig §2.

§2. De schepen die om andere redenen tijdelijk afwezig is, kan worden vervangen door het gemeenteraadslid met de meeste anciënniteit. Bij gelijke anciënniteit, geniet het gemeenteraadslid dat bij de laatste volledige vernieuwing van de gemeenteraad het hoogste aantal naamstemmen heeft behaald, de voorkeur. Als het gemeenteraadslid met de meeste anciënniteit de schepen in die gevallen niet kan vervangen, wordt het schepenmandaat waargenomen door een ander gemeenteraadslid in volgorde van hun anciënniteit. Bij gelijke anciënniteit wordt het schepenmandaat waargenomen door het gemeenteraadslid dat bij de verkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald. Bij een gelijk aantal naamstemmen wordt het schepenmandaat waargenomen door het gemeenteraadslid van wie de lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald.

§3. De schepen die als verhinderd wordt beschouwd of die geschorst is of tijdelijk afwezig is, wordt alleen vervangen zolang hij verhinderd, geschorst, of tijdelijk afwezig is. De gemeenteraad neemt akte van de beëindiging van de periode van verhindering of schorsing.

AFDELING II

De werking van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 51

Het college van burgemeester en schepenen vergadert regelmatig, op de dagen en uren die het bepaalt, en zo dikwijls als de behandeling van de zaken het vereist. De burgemeester kan in spoedeisende gevallen buitengewone vergaderingen bijeenroepen, op de dag en het uur die hij bepaalt.

Het college van burgemeester en schepenen kan enkel beraadslagen en beslissen als de meerderheid van de leden aanwezig is.

Artikel 27 is van overeenkomstige toepassing op de leden van het college van burgemeester en schepenen.

Overeenkomstig artikel 104, derde lid, van de Nieuwe Gemeentewet zijn de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen niet openbaar.

Overeenkomstig artikel 104, derde lid, van de Nieuwe Gemeentewet worden alleen de beslissingen opgenomen in de notulen en in het register van de beraadslagingen, en kunnen alleen die beslissingen rechtsgevolgen hebben. De notulen worden goedgekeurd op de eerstvolgende gewone vergadering van het college van burgemeester en schepenen. De goedgekeurde notulen worden onverwijld bezorgd aan de gemeenteraadsleden.

Artikel 52

De burgemeester zit het college van burgemeester en schepenen voor, en opent en sluit de vergaderingen.

Artikel 53

Het college van burgemeester en schepenen beslist collegiaal.

Artikel 54

§1. De besluiten worden genomen bij volgestrekte meerderheid van stemmen. Onder volgestrekte meerderheid van de stemmen wordt verstaan, meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen, onthoudingen niet meegerekend.

§2. Bij staking van stemmen verdaagt het college de zaak tot een volgende vergadering. Als de meerderheid van het college de zaak vóór de behandeling ervan echter spoedeisend heeft verklaard, is de stem van de voorzitter van het college beslissend. Hetzelfde geldt als er op twee achtereenvolgende vergaderingen over eenzelfde zaak een staking van stemmen is.

§3. Artikel 35, §§ 2 tot 4, en artikel 36 zijn van overeenkomstige toepassing op de stemmingen in het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 55

Het college van burgemeester en schepenen kan bij de aanvang van de zittingsperiode een huiselijk reglement aannemen waarin het nadere regels vaststelt over zijn werking.

Artikel 56

Het college van burgemeester en schepenen neemt een deontologische code aan, die minstens de deontologische code zoals aangenomen door de gemeenteraad omvat.

AFDELING III

De bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 57

§1. Het college van burgemeester en schepenen bereidt de beraadslagingen en de besluiten van de gemeenteraad voor. Het voert de besluiten van de gemeenteraad uit.

§2. Het college oefent de bevoegdheden uit die eraan zijn toevertrouwd overeenkomstig artikel 43, §1, of overeenkomstig andere wettelijke en decretale bepalingen.

§3. Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor:

- 1° de daden van beheer over de gemeentelijke inrichtingen en eigendommen, binnen de door de gemeenteraad vastgestelde algemene regels;
- 2° het aanstellen en het ontslaan van het personeel, alsook de tucht ten aanzien van het personeel, onverminderd de bevoegdheid van de gemeenteraad overeenkomstig artikel 43, §2, 7°;
- 3° het financieel beheer, onverminderd de bevoegdheden van de gemeenteraad;
- 4° het voeren van de gunningsprocedure, de gunning en de uitvoering van overheidsopdrachten;

5° de vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten als het gaat om een opdracht van dagelijks bestuur;

6° de vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten als de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen en de gemeenteraad de wijze van gunning en de voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld;

7° het aangaan van leningen voorzover die in het vastgestelde budget zijn opgenomen;

8° het stellen van daden van beschikking met betrekking tot roerende en onroerende goederen voorzover de verrichting nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen;

9° het vertegenwoordigen van de gemeente in rechte overeenkomstig artikel 193;

10° de burgerlijke stand en de politie van vertoningen overeenkomstig artikelen 125, 126, 127, 130 en 132 van de Nieuwe Gemeentewet;

11° het opleggen van administratieve sancties overeenkomstig artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet;

12° de vaststelling van de rooilijnen van de wegen, met inachtneming van de algemene plans aangenomen door de hogere overheid, indien dergelijke plans bestaan, en behoudens beroep bij deze overheid en, in voorkomend geval, bij de rechtbanken door de personen die zich door de besluiten van de gemeenteoverheid benadeeld achten.

§4. Het college van burgemeester en schepenen is verantwoordelijk voor de zorg voor het gemeentearchief waaronder de titels.

§5. Dit artikel doet geen afbreuk aan de bevoegdheden die overeenkomstig hoofdstuk III, afdeling II, aan de burgemeester zijn toegekend.

Artikel 58

Behoudens bij uitdrukkelijke toewijzing van een bevoegdheid in de zin van artikel 2, tweede lid, aan het college van burgemeester en schepenen, kan het college van burgemeester en schepenen bij reglement de uitoefening van bepaalde bevoegdheden aan de gemeentesecretaris toevertrouwen.

De bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen, vermeld in artikel 57, §1, eerste zin, en §3, 6°, 7°, 8°, 9°, 10° en 11°, kunnen evenwel niet aan de gemeentesecretaris worden toevertrouwd. Hetzelfde geldt voor de bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen inzake financieel beheer vermeld in de artikelen 155, 157, 159, §2, eerste en tweede lid, en §3, 160, §4, 161, 163, §2, en 168.

De gemeentesecretaris oefent de overeenkomstig het eerste lid toevertrouwde bevoegdheden persoonlijk uit. Het college van burgemeester en schepenen kan bij de delegatie van een bepaalde bevoegdheid bepalen dat de gemeentesecretaris de uitoefening van die gedelegeerde bevoegdheid kan toevertrouwen aan andere personeelsleden van de gemeente. Deze delegatie door de gemeentesecretaris aan andere personeelsleden is evenwel niet mogelijk voor de bevoegdheden vermeld in artikel 57, §3, 2°.

HOOFDSTUK III

De burgemeester

AFDELING I

De benoeming van de burgemeester

Artikel 59

§1. Onverminderd het nationaliteitsvereiste gesteld bij artikel 13 van de Nieuwe Gemeentewet, wordt de burgemeester door de Vlaamse Regering benoemd uit de verkozen gemeenteraadsleden. Deze laatsten kunnen daartoe kandidaten voordragen. Hiertoe dient een gedagtekende akte van voordracht te worden voorgelegd aan de gouverneur van de provincie. Om ontvankelijk te zijn moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen, alsook door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-burgemeester werden verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-burgemeester voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen.

De akte van voordracht kan tevens de einddatum van het mandaat van de kandidaat-burgemeester vermelden, alsook de naam van diegene die hem zal opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de burgemeester bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Indien het mandaat eindigt voor de in de akte vermelde einddatum, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Indien de persoon die als opvolger is vermeld het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 63.

De Vlaamse Regering gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is overeenkomstig de in het eerste lid bepaalde voorwaarden. Enkel de handtekeningen van de gemeenteraadsleden die de eed hebben afgelegd, worden hiertoe in aanmerking genomen, met inbegrip van de handtekeningen van de opvolgers die de akte van voordracht hebben ondertekend en die nadien als gemeenteraadslid de eed hebben afgelegd.

De Vlaamse Regering kan evenwel te allen tijde om een nieuwe voordracht verzoeken.

§2. Op eensluidend advies van de bestendige deputatie van de provincieraad kan de burgemeester buiten de verkozenen voor de gemeenteraad worden benoemd uit de gemeenteraadskiezers die minstens vijfentwintig jaar oud zijn.

De burgemeester die buiten de raad is benoemd, is in alle gevallen stemgerechtigd in het college van burgemeester en schepenen. In de gemeenteraad beschikt hij over een raadgevende stem.

Artikel 60

§1. De burgemeester wordt, behoudens de toepassing van artikelen 59, §1, tweede lid, 62 en 63, benoemd voor een periode van zes jaar.

§2. Voor hij zijn mandaat aanvaardt, legt de burgemeester de volgende eed af in handen van de Vlaamse Regering: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”. De burgemeester die de eed na twee oproepingen niet aflegt, wordt geacht het burgemeestersmandaat

niet te aanvaarden. Het rechtscollege, bedoeld in artikel 13, doet uitspraak over de geschillen die hierover rijzen.

§3. Na de gemeenteraadsverkiezingen blijft de aftredende burgemeester in functie tot de installatie van de nieuwe burgemeester heeft plaatsgehad.

Artikel 61

Artikel 48 is van overeenkomstige toepassing op de burgemeester.

Artikel 62

De burgemeester kan schriftelijk zijn ontslag indienen bij de Vlaamse Regering. Het ontslag wordt definitief zodra de Vlaamse Regering hiervan kennis heeft genomen.

Behoudens in geval van onverenigbaarheid oefent de burgemeester zijn mandaat uit tot hij als burgemeester vervangen is.

Artikel 63

Indien de kandidaat-burgemeester het burgemeestersmandaat niet aanvaardt of indien de burgemeester van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst wordt, ontslag genomen heeft of overleden is, wordt een nieuwe burgemeester benoemd overeenkomstig artikelen 59 en 60. Tot aan de nieuwe benoeming wordt het burgemeesterschap waargenomen overeenkomstig het tweede lid.

Onverminderd het nationaliteitsvereiste gesteld bij artikel 14 van de Nieuwe Gemeentewet, wordt de burgemeester die om andere redenen tijdelijk afwezig is, vervangen door een schepen in volgorde van hun rang, tenzij de burgemeester zijn bevoegdheid aan een andere schepen heeft opgedragen.

De burgemeester die als verhinderd wordt beschouwd, die geschorst is of tijdelijk afwezig, wordt alleen vervangen tijdens de verhindering,

schorsing, of tijdelijke afwezigheid. De gemeenteraad neemt akte van de beëindiging van de periode van verhindering of schorsing.

AFDELING II

De bevoegdheden van de burgemeester

Artikel 64

§1. Behoudens zijn bevoegdheden inzake de uitvoering van de politiewetten, politiedecreten, politieverordeningen, politiereglementen en politiebepalingen, inzake de bestuurlijke politie op het grondgebied van de gemeente en inzake dringende politieverordeningen, is de burgemeester bevoegd voor de uitvoering van de wetten, de decreten en de uitvoeringsbepalingen van de federale overheid, het gewest of de gemeenschap tenzij die bevoegdheid uitdrukkelijk aan een ander orgaan van de gemeente is opgedragen.

§2. De burgemeester informeert de gemeenteraad over de wijze waarop hij die bevoegdheid uitoefent wanneer die daarom verzoekt.

Artikel 65

Overeenkomstig artikel 134bis van de Nieuwe Gemeentewet kan de burgemeester, op gemotiveerd verzoek van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, vanaf de aanmanning van de eigenaar, elk gebouw dat sedert meer dan zes maanden verlaten is, opeisen om het ter beschikking te stellen van dakloze personen. Het opeisingsrecht kan alleen uitgeoefend worden binnen zes maanden, te rekenen vanaf de dag waarop de burgemeester de eigenaar op de hoogte heeft gebracht, en op voorwaarde dat de eigenaar een billijke vergoeding krijgt.

Artikel 66

§1. Als de voorwaarden van de uitbating van de instelling of van de vergunning niet worden nageleefd en nadat aan de overtreder de mogelijkheid werd geboden zijn verweermiddelen naar voren te brengen, kan de burgemeester maatregelen

len nemen overeenkomstig artikel 134ter van de Nieuwe Gemeentewet, als verdere vertraging een ernstig nadeel zou kunnen berokkenen. Hij kan in dit geval echter geen maatregelen nemen als de bevoegdheid om in geval van hoogdringendheid een voorlopige sluiting van een instelling of de tijdelijke schorsing van een vergunning uit te spreken door een bijzondere regelgeving is toevertrouwd aan een andere overheid.

§2. Die maatregelen vervallen dadelijk als ze door het college van burgemeester en schepenen in de eerstvolgende vergadering niet worden bekrachtigd.

Zowel de sluiting als de schorsing kunnen een termijn van drie maanden niet overschrijden. Na verloop van de termijn wordt de beslissing van de burgemeester van rechtswege opgeheven.

Artikel 67

Overeenkomstig artikel 134quater van de Nieuwe Gemeentewet kan de burgemeester beslissen een voor het publiek toegankelijke inrichting te sluiten voor de duur die hij bepaalt, als de openbare orde in de buurt ervan wordt verstoord naar aanleiding van gedragingen in die inrichting.

Die maatregelen zullen onmiddellijk ophouden uitwerking te hebben als ze niet tijdens de eerstvolgende vergadering van het college van burgemeester en schepenen worden bevestigd.

De sluiting mag een termijn van drie maanden niet overschrijden. De beslissing van de burgemeester wordt opgeheven bij het verstrijken van die termijn.

Artikel 68

Op verzoek van de burgemeester roept de voorzitter van de gemeenteraad de gemeenteraad bijeen overeenkomstig artikel 21, met de door de burgemeester voorgestelde agenda, voorzover de door de burgemeester voorgestelde agenda uitsluitend betrekking heeft op de bevoegdheden van de burgemeester.

HOOFDSTUK IV

Rechtspositie, tucht en aansprakelijkheid

AFDELING I

Rechtspositie

Artikel 69

De Vlaamse Regering kent de eretitels toe onder de voorwaarden die ze vaststelt, en bepaalt de ambtskledij en de onderscheidingstekens van de burgemeester en de schepenen.

Artikel 70

§1. De burgemeester en de schepenen, uitgezonderd de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, genieten ten laste van de gemeente een wedde, inclusief vakantiegeld en eindejaarspremie. De Vlaamse Regering stelt die wedde vast, rekening houdend met het inwonersaantal van de gemeente. De wedde van de burgemeester wordt uitgedrukt als een percentage van de vergoeding van de leden van het Vlaams Parlement. De wedde van de schepenen wordt vastgesteld op basis van de wedde van de burgemeester. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van betaling van die wedden, de gevallen waarin de wedde van de burgemeester of schepenen kan worden verminderd op verzoek van de betrokkene en de gevallen waarin op verzoek van de betrokkene de wedde wordt aangevuld met een bedrag ter compensatie van inkomensverlies dat de betrokkene zou lijden.

In geval van verhindering of schorsing overeenkomstig artikel 48, 61 of 71, wordt de aan het mandaat verbonden wedde toegekend aan degene die de verhinderde of geschorste burgemeester of schepenen vervangt. De verhinderde of geschorste burgemeester of schepenen ontvangt geen wedde voor de periode van de verhindering of schorsing.

§2. De gemeenteraad bepaalt welke specifieke kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat van burgemeester en schepenen, voor terugbetaling in aanmerking komen.

§3. De burgemeester en schepenen mogen, buiten de in dit artikel vastgestelde vergoedingen, geen aanvullende vergoedingen, wedden en presentiegelden genieten ten laste van de gemeente en de extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, om welke reden of onder welke benaming ook.

§4. De som van de wedde van burgemeester of schepenen en van de vergoedingen, wedden en presentiegelden, ontvangen als bezoldiging voor de door de burgemeester of schepenen naast zijn mandaat uitgeoefende activiteiten, is gelijk aan of lager dan anderhalve maal het bedrag van de vergoeding van de leden van het Vlaams Parlement. Voor de berekening van dat bedrag komen de door de burgemeester of schepenen ontvangen vergoedingen, wedden en presentiegelden die voortvloeien uit de uitoefening van een openbaar mandaat, een openbare functie of een openbaar ambt van politieke aard, in aanmerking.

Als het plafond, bedoeld in het eerste lid, wordt overschreden, wordt de som van de vergoedingen, wedden of presentiegelden die voortvloeien uit de uitoefening van een openbaar mandaat, een openbare functie of een openbaar ambt van politieke aard, bedoeld in het eerste lid, verminderd tot het passende bedrag.

De burgemeester en schepenen brengen de gemeenteraad schriftelijk op de hoogte van de bezoldigde activiteiten die ze naast hun mandaat uitoefenen.

§5. Deze bepaling doet geen afbreuk aan artikel 19, §4, van de Nieuwe Gemeentewet.

AFDELING II

Tucht

Artikel 71

Onverminderd artikel 6, §1, eerste lid, 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen kan de Vlaamse Regering de burgemeester, schepenen of voorzitter van de gemeenteraad schorsen of afzetten wegens kennelijk wangedrag of grove nalatigheid. De betrokken persoon wordt vooraf gehoord. De Vlaamse

Regering stelt hiervoor de nadere procedureregels vast.

De afgezette burgemeester, schepenen of voorzitter van de gemeenteraad kan pas na verloop van twee jaar opnieuw in die functie worden aangesteld.

AFDELING III

Aansprakelijkheid

Artikel 72

De burgemeester of de schepenen waartegen een vordering tot schadevergoeding is ingesteld voor de burgerlijke rechter of de strafrechter naar aanleiding van schade die hij bij de uitoefening van zijn mandaat aan derden heeft berokkend, brengt, naar gelang van de aard van de uitgeoefende bevoegdheid, de federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of de gemeente hiervan op de hoogte. Hij kan naar gelang van de aard van de uitgeoefende bevoegdheid de federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of de gemeente in het geding betrekken. De federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of de gemeente kunnen vrijwillig tussenkomen.

Artikel 73

Behalve in geval van herhaling is de gemeente burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboeten waartoe de burgemeester of een schepenen wordt veroordeeld wegens een misdrijf, begaan bij de normale uitoefening van zijn ambt.

De regresvordering van de gemeente ten aanzien van de veroordeelde burgemeester of schepenen is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomen.

Artikel 74

De gemeente sluit een verzekering af om de burgerlijke aansprakelijkheid, met inbegrip van de rechtsbijstand, te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester en de schepenen bij de normale uitoefening van hun mandaat.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van deze bepaling.

HOOFDSTUK V

De gemeentelijke diensten

AFDELING I

Algemene bepaling

Artikel 75

De gemeenteraad stelt het organogram van de gemeentelijke diensten vast.

Het organogram geeft de organisatiestructuur van de gemeentelijke diensten weer en geeft de gezagsverhoudingen aan.

AFDELING II

De gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder en het management-team

ONDERAFDELING I

Gemeenschappelijke belangen

Artikel 76

§1. Er is in elke gemeente een gemeentesecretaris en een financieel beheerder.

In gemeenten met meer dan 60.000 inwoners kan worden voorzien in de aanstelling van een adjunct-gemeentesecretaris.

§2. De ambten, bedoeld in §1, worden uitgeoefend door personeelsleden van de gemeente.

In afwijking van het eerste lid, wordt het ambt van financieel beheerder uitgeoefend door een gewestelijk ontvanger in de gemeenten die 5000 inwoners en minder tellen en in de gevallen bepaald

door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering stelt het statuut van de gewestelijk ontvanger vast. Daarbij kan de Vlaamse Regering afwijken van de bepalingen van dit decreet die betrekking hebben op de rechtspositie van de financieel beheerder.

De gemeenten waarin het ambt van financieel beheerder wordt uitgeoefend door een gewestelijk ontvanger, dragen bij in de uitgaven die daaraan verbonden zijn, volgens de regels die de Vlaamse Regering vaststelt.

Artikel 77

Voor ze het ambt opnemen, leggen de personeelsleden, bedoeld in artikel 76, tijdens een openbare vergadering van de gemeenteraad de volgende eed af in handen van de voorzitter: “Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen.”.

Een personeelslid als bedoeld in het eerste lid dat zonder wettige reden de eed niet aflegt nadat het met een aangetekende brief uitgenodigd is om de eed af te leggen op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, wordt geacht zijn aanstelling niet te aanvaarden. De weigering tot eedaflegging staat gelijk met het verzaken aan de aanstelling.

Artikel 78

§1. Het ambt van gemeentesecretaris, adjunct-gemeentesecretaris en financieel beheerder is onverenigbaar met andere ambten binnen dezelfde gemeente.

§2. Het ambt van gemeentesecretaris, adjunct-gemeentesecretaris en financieel beheerder is onverenigbaar met de hoedanigheid van personeelslid, belast met het bestuurlijk toezicht of met taken van externe audit bij de gemeenten. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast.

Artikel 79

Het is voor de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder verboden zelf of door een tussenpersoon daden van koophandel te stellen in de zin van artikel 2 van het Wetboek van Koophandel.

Artikel 80

§1. Onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden kan de gemeenteraad beslissen dat de ambten van gemeentesecretaris en financieel beheerder deeltijds worden uitgeoefend.

§2. De gemeenteraad kan een deeltijds ambt van gemeentesecretaris laten vervullen door de deeltijdse secretaris van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of door de deeltijdse gemeentesecretaris van een andere gemeente.

§3. De gemeenteraad kan een deeltijds ambt van financieel beheerder laten vervullen door de deeltijdse ontvanger van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of door de deeltijdse financieel beheerder van een andere gemeente.

Artikel 81

§1. Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 91 regelt de gemeenteraad de vervanging van de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder.

§2. De gemeenteraad kan een waarnemend gemeentesecretaris, een waarnemend adjunct-gemeentesecretaris of een waarnemend financieel beheerder aanstellen om de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris of de financieel beheerder bij zijn afwezigheid of verhindering te vervangen.

In spoedeisende gevallen kan een waarnemend gemeentesecretaris of een waarnemend financieel beheerder door het college van burgemeester en schepenen worden aangesteld. De aanstelling vervalt als de gemeenteraad ze in de eerstvolgende vergadering niet bekrachtigt.

§3. De gemeenteraad stelt in ieder geval, overeenkomstig de procedure van §2, een waarnemend gemeentesecretaris of waarnemend financieel beheerder aan, als de afwezigheid of de verhindering van de gemeentesecretaris of de financieel beheerder langer dan drie maanden duurt, of bij vacature van het ambt.

Artikel 82

De waarnemend gemeentesecretaris, de waarnemend adjunct-gemeentesecretaris en de waarnemend financieel beheerder moeten voldoen aan

de voorwaarden voor de uitoefening van het ambt dat zij waarnemen. Van deze regel kan enkel en slechts voor een maximale duur van zes maanden worden afgeweken, indien er bij de gemeente geen personeelslid is dat aan alle voorwaarden voldoet. De waarnemend gemeentesecretaris, de waarnemend adjunct-gemeentesecretaris en de waarnemend financieel beheerder oefenen alle bevoegdheden uit die aan dat ambt verbonden zijn.

Artikel 83

De gemeenteraad stelt de gemeentesecretaris en de financieel beheerder aan binnen zes maanden nadat het ambt vacant is geworden.

Artikel 84

De gemeenteraad kan een nieuwe gemeentesecretaris aanstellen voor de uittredende gemeentesecretaris zijn ambt beëindigt. De nieuwe gemeentesecretaris kan op zijn vroegst zes maanden voor de beëindiging van het ambt van de uittredende gemeentesecretaris in dienst treden.

De nieuwe gemeentesecretaris staat de uittredende gemeentesecretaris bij in de vervulling van zijn taken en de uitoefening van zijn bevoegdheden. Bij de beëindiging van het ambt van de uittredende gemeentesecretaris neemt de nieuwe gemeentesecretaris het ambt van gemeentesecretaris op.

Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de financieel beheerder.

Artikel 85

Artikel 27, §2, is van overeenkomstige toepassing op de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder.

ONDERAFDELING II

De gemeentesecretaris en de adjunct-gemeentesecretaris

Artikel 86

De gemeentesecretaris staat in voor de algemene leiding van de gemeentelijke diensten.

Behoudens wat betreft personeelsleden van de gemeente die tewerkgesteld zijn bij een gemeentelijk intern verzelfstandigd agentschap staat de gemeentesecretaris aan het hoofd van het gemeentepersoneel en is hij bevoegd voor het dagelijkse personeelsbeheer.

Hij rapporteert aan het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 87

§1. De gemeentesecretaris staat in voor de werking van de gemeentelijke diensten inzake de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het beleid. De gemeentesecretaris gedraagt zich naar de onderrichtingen die hem worden gegeven door de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen of de burgemeester, al naargelang hun respectieve bevoegdheden, tenzij anders bepaald in de afsprakennota bedoeld in §2.

Hij staat in voor de interne controle op de werking van de gemeentelijke diensten, overeenkomstig artikelen 99 en 100.

§2. Ten minste na iedere volledige vernieuwing van de gemeenteraad sluit de gemeentesecretaris mede namens het managementteam een afsprakennota met het college van burgemeester en schepenen en met de burgemeester over de wijze waarop de gemeentesecretaris en de overige leden van het managementteam met het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester samenwerken om de beleidsdoelstellingen te realiseren, en over de omgangsvormen tussen bestuur en administratie.

In deze afsprakennota wordt bepaald op welke wijze de gemeentesecretaris de bevoegdheden uitoefent die overeenkomstig artikel 58 door het college van burgemeester en schepenen aan hem werden gedelegeerd.

§3. De gemeentesecretaris bereidt de zaken voor die aan de gemeenteraad, aan de gemeenteraadscommissies, aan het college van burgemeester en schepenen en aan de burgemeester worden voorgelegd.

§4. De gemeentesecretaris zorgt in overleg met het managementteam voor het opstellen van het ontwerp van:

- 1° het organogram;
- 2° de personeelsformatie;
- 3° de rechtspositieregeling van het personeel;
- 4° de strategische nota van het meerjarenplan en de herziening ervan;
- 5° de beleidsnota van het budget;
- 6° de verklarende nota van een budgetwijziging.

Artikel 88

§1. De gemeentesecretaris woont de vergaderingen bij van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen. Hij kan de vergaderingen van de gemeenteraadscommissies bijwonen.

§2. De gemeentesecretaris adviseert de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester op beleidsmatig, bestuurskundig en juridisch vlak. Hij herinnert in voorkomend geval aan de geldende rechtsregels, vermeldt de feitelijke gegevens waarvan hij kennis heeft en zorgt ervoor dat de door de regelgeving voorgeschreven vermeldingen in de beslissingen worden opgenomen.

§3. Artikel 27, §1, is van overeenkomstige toepassing op de gemeentesecretaris.

Artikel 89

De gemeentesecretaris organiseert de behandeling van de briefwisseling.

Onverminderd artikel 57, §4, organiseert hij het beheer van het gemeentearchief waaronder de titels.

Artikel 90

De gemeentesecretaris oefent de bevoegdheden uit die overeenkomstig artikel 58 of overeenkomstig

andere wettelijke of decretale bepalingen aan hem zijn toevertrouwd.

Artikel 91

De adjunct-gemeentesecretaris staat de gemeentesecretaris bij in de vervulling van zijn ambt. Hij vervangt de gemeentesecretaris als hij afwezig of verhinderd is.

Artikel 92

De gemeentesecretaris kan de uitoefening van het dagelijkse personeelsbeheer toevertrouwen aan de leidinggevende personeelsleden, aangeduid in het organogram.

ONDERAFDELING III

De financieel beheerder

Artikel 93

De financieel beheerder staat onder de functionele leiding van de gemeentesecretaris in voor:

- 1° het opstellen, in overleg met het managementteam, van:
 - a) het voorontwerp van de financiële nota van het meerjarenplan en van de jaarlijkse herziening ervan;
 - b) het voorontwerp van de financiële nota van het jaarlijkse budget en van de budgetwijzigingen;
 - c) het voorontwerp van de interne kredietaanpassingen;
- 2° het voeren en het afsluiten van de boekhouding en het opmaken van de inventaris, de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening;
- 3° het verzorgen van financiële analyse en financiële beleidsadvisering in de ruimste zin;
- 4° het thesauriebeheer.

Over de in dit artikel genoemde taken rapporteert de financieel beheerder aan de gemeentesecretaris.

Artikel 94

De financieel beheerder staat in volle onafhankelijkheid in voor:

- 1° de voorafgaande krediet- en wetmatigheidscontrole van de beslissingen van de gemeente met budgettaire en financiële impact, overeenkomstig de voorwaarden vastgesteld in titel IV;
- 2° het debiteurenbeheer, inzonderheid de invordering van de fiscale en niet-fiscale ontvangsten.

Met het oog op de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen kan de financieel beheerder een dwangbevel uitvaardigen. Een dergelijk dwangbevel wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot.

Met betrekking tot de vervulling van de opdrachten, bedoeld in dit artikel, rapporteert de financieel beheerder in volle onafhankelijkheid aan het college van burgemeester en schepenen en aan de gemeenteraad.

Artikel 95

De financieel beheerder oefent de taken van rekenplichtige uit die door of krachtens de wet of het decreet aan de gemeenteontvanger werden toevertrouwd. Hij staat in voor de uitvoering van de betaling van de uitgaven, na uitdrukkelijke betalingsopdracht van de gemeentesecretaris overeenkomstig artikel 163.

ONDERAFDELING IV

Het managementteam

Artikel 96

Er is in elke gemeente een managementteam.

Het managementteam bestaat uit de gemeentesecretaris, de financieel beheerder en, in voorkomend geval, de adjunct-gemeentesecretaris en, desgevallend, de personeelsleden die andere functies vervullen waaraan het organogram het lidmaatschap van het managementteam verbindt.

De gemeenteraad is bevoegd voor de aanstelling en het ontslag van de leden van het managementteam en treedt ten aanzien van hen op als tucht-overheid.

Artikel 97

Het managementteam vergadert geregeld onder het voorzitterschap van de gemeentesecretaris.

Artikel 98

Het managementteam ondersteunt de coördinatie van de gemeentelijke diensten bij de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de beleidsevaluatie. Het managementteam bewaakt de eenheid in de werking, de kwaliteit van de organisatie en de werking van de gemeentelijke diensten, alsook de interne communicatie.

AFDELING III

Interne controle

Artikel 99

De gemeenten staan in voor de interne controle van hun activiteiten.

Interne controle is het geheel van maatregelen en procedures die ontworpen zijn om een redelijke zekerheid te verschaffen over:

- 1° het bereiken van de doelstellingen;
- 2° het naleven van wetgeving en procedures;
- 3° de beschikbaarheid van betrouwbare financiële en beheersinformatie;
- 4° het efficiënt en economisch gebruik van middelen;
- 5° de bescherming van activa;
- 6° het voorkomen van fraude.

Artikel 100

§1. Het interne controlesysteem wordt vastgesteld door de gemeentesecretaris, na overleg met het managementteam. Het is onderworpen aan de goedkeuring van de gemeenteraad.

Het interne controlesysteem bepaalt op welke wijze de interne controle wordt georganiseerd, met inbegrip van de te nemen controlemaatregelen en -procedures en de aanwijzing van de personeelsleden die ervoor verantwoordelijk zijn, en de rapporteringsverplichtingen van de personeelsleden die bij het systeem van interne controle betrokken zijn.

§2. Het interne controlesysteem beantwoordt minstens aan het principe van functiescheiding waar mogelijk en is verenigbaar met de continuïteit van de werking van de gemeentelijke diensten.

Artikel 101

Onverminderd de opdrachten inzake interne controle die krachtens dit decreet of door de gemeenteraad aan andere organen of personeelsleden worden opgedragen, staat de gemeentesecretaris in voor de organisatie en de werking van het interne controlesysteem. Hij rapporteert daarover jaarlijks aan het college van burgemeester en schepenen en aan de gemeenteraad.

De gemeentesecretaris brengt het personeel op de hoogte van het interne controlesysteem, alsook van de wijzigingen ervan.

TITEL III

Personeel

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied

Artikel 102

Deze titel is van toepassing op de leden van het gemeentepersoneel, onder voorbehoud van de

toepassing van de bijzondere regelingen die in titel II, hoofdstuk V, of door of krachtens andere wettelijke of decretale bepalingen zijn vastgesteld.

Voor het gemeentelijk onderwijzend personeel dat niet gesubsidieerd wordt, bepaalt de gemeenteraad de afwijkingen van de rechtspositieregeling, bedoeld in artikel 105, §2, rekening houdend met de onderwijsopdracht. Die afwijkingen moeten in overeenstemming zijn met de decreten en besluiten betreffende het onderwijs.

HOOFDSTUK II

De personeelsformatie

Artikel 103

De gemeenteraad stelt de personeelsformatie vast.

De personeelsformatie bevat de opsomming van het aantal en de soorten betrekkingen, met uitzondering van de betrekkingen die in contractueel dienstverband ingesteld worden ter uitvoering van de werkgelegenheidsmaatregelen van de hogere overheden.

De personeelsformatie maakt in voorkomend geval een duidelijk onderscheid tussen het personeel dat in de gemeentelijke diensten tewerkgesteld is enerzijds en het kabinets- en fractiepersoneel, bedoeld in artikel 104, §3, anderzijds.

HOOFDSTUK III

De rechtspositie van het personeel

AFDELING I

Algemene bepaling

Artikel 104

§1. Het personeel van de gemeente bestaat uit personeelsleden in statutair dienstverband.

§2. In afwijking van §1 kunnen personeelsleden in contractueel verband in dienst worden genomen om:

1° aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften te voldoen, voor in de tijd beperkte acties, of voor een buitengewone toename van werk;

2° personeelsleden te vervangen die hun betrekking niet of slechts deeltijds bekleden of die tijdens een zolang periode afwezig zijn dat vervanging noodzakelijk is;

3° aanvullende of specifieke opdrachten te vervullen;

4° te voorzien in de personeelsbehoeften voor activiteiten die door een andere overheid gesubsidieerd worden;

5° te voorzien in de personeelsbehoeften voor activiteiten die hoofdzakelijk verricht worden in mededinging met andere marktdeelnemers;

6° te voorzien in uitvoering van taken, die een bijzondere expertise vereisen.

§3. Binnen de grenzen die de Vlaamse Regering bepaalt, kan de gemeente personeel in contractueel verband in dienst nemen om te voorzien in de personeelsbehoeften van het kabinet van de burgemeester of de schepenen, of van de fracties in de gemeenteraad. Die personeelsleden worden, naar gelang van het geval, kabinets- of fractiepersoneel genoemd.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast voor de aanwerving of terbeschikkingstelling van het kabinets- en fractiepersoneel.

AFDELING II

De rechtspositieregeling

Artikel 105

§1. De gemeenteraad stelt de rechtspositieregeling van het personeel vast.

§2. De rechtspositieregeling voor het personeel in statutair dienstverband regelt minstens:

- 1° de bezoldiging van de personeelsleden en de salarisschalen die van toepassing zijn, rekening houdend met onder meer de gestelde bekwaamheidsvereisten en functievereisten;
 - 2° de toekenning van toelagen en vergoedingen;
 - 3° de voorwaarden en procedures voor aanwerving en bevordering. Die procedures waarborgen de objectiviteit van de aanwervingen en bevorderingen en de gelijke behandeling van de kandidaten. Alle personeelsleden worden steeds op proef aangesteld;
 - 4° de bekendmaking van de vacatures en de proeftijd;
 - 5° de evaluatie, de wijze van aanwijzing van evaluatoren, de daarbijbehorende procedures, de periodiciteit en de rechtsgevolgen ervan, rekening houdend met de aard van de functie;
 - 6° de organisatie van de loopbaan van de personeelsleden en van de interne mobiliteit;
 - 7° de administratieve standen en de anciënniteit van de ambtenaren alsook de dienstbeëindiging;
 - 8° de arbeidsduur, het verlof en de afwezigheden;
 - 9° de onverenigbaarheden, en de beperkingen en voorwaarden voor cumulatie van activiteiten in overheids- of in privé-dienst;
 - 10° de nadere regels betreffende het tuchtstelsel;
 - 11° de toepasselijkheid van de nieuwe regels ten aanzien van het statutair personeel dat al in dienst is van de gemeente;
 - 12° het verlies van de hoedanigheid van ambtenaar en de ambtsneerlegging.
- §3. Het bepaalde in §2, met uitzondering van 7°, 10°, 11° en 12°, is van overeenkomstige toepassing op de rechtspositie van de personeelsleden in contractueel verband.
- §4. De rechtspositieregeling kan in een mandaatstelsel voorzien.

AFDELING III

Aanstelling, ontslag en eedaflegging van het personeel

Artikel 106

Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor de aanstelling en het ontslag van de personeelsleden, behoudens in de gevallen waarin door of krachtens de wet of het decreet die bevoegdheid aan de gemeenteraad is opgedragen.

Het college van burgemeester en schepenen kan de uitoefening van die bevoegdheid toevertrouwen aan de gemeentesecretaris. In voorkomend geval kan de gemeentesecretaris die gedelegeerde bevoegdheid niet toevertrouwen aan andere personeelsleden van de gemeente.

Onverminderd artikel 77 leggen de personeelsleden van de gemeente de volgende eed af in handen van de gemeentesecretaris: “Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen.”. De weigering tot eedaflegging staat gelijk met verzaking van de aanstelling.

AFDELING IV

Deontologische rechten en plichten

Artikel 107

§1. De personeelsleden oefenen hun ambt op een loyale en correcte wijze uit.

De personeelsleden zetten zich op een actieve en constructieve wijze in voor de realisatie van de opdracht en de doelstellingen van de gemeente.

§2. De personeelsleden respecteren de persoonlijke waardigheid van iedereen.

Artikel 108

§1. De personeelsleden hebben spreekrecht ten aanzien van derden met betrekking tot de feiten waarvan zij kennis hebben uit hoofde van hun ambt.

Onder voorbehoud van de toepassing van de regelgeving inzake openbaarheid van bestuur is het voor hen verboden feiten bekend te maken die betrekking hebben op:

- 1° de veiligheid van het land;
- 2° de bescherming van de openbare orde;
- 3° de financiële belangen van de overheid;
- 4° het voorkomen en het bestraffen van strafbare feiten;
- 5° het medisch geheim;
- 6° het vertrouwelijke karakter van commerciële, intellectuele en industriële gegevens;
- 7° het vertrouwelijke karakter van de beraadslagingen.

Het is voor hen verboden feiten bekend te maken als de bekendmaking ervan een inbreuk vormt op de rechten en de vrijheden van de burger, in het bijzonder op het privé-leven, tenzij de betrokkene toestemming heeft verleend om de gegevens die op haar of hem betrekking hebben, openbaar te maken.

Deze paragraaf geldt eveneens voor personeelsleden die hun ambt hebben beëindigd.

§2. De personeelsleden die in de uitoefening van hun ambt nalatigheden, misbruiken of misdrijven vaststellen, brengen een hiërarchische meerdere hiervan onmiddellijk op de hoogte.

Artikel 109

§1. De personeelsleden behandelen de gebruikers van hun dienst welwillend en zonder enige discriminatie.

§2. De personeelsleden mogen, zelfs buiten hun ambt, noch rechtstreeks noch via een tussenpersoon, giften, beloningen of enig ander voordeel

dat verband houdt met het ambt, vragen, eisen of aannemen.

Artikel 110

De hoedanigheid van personeelslid is onverenigbaar met elke activiteit die het personeelslid zelf of via een tussenpersoon verricht en waardoor:

- 1° de ambtsplichten niet kunnen worden vervuld;
- 2° de waardigheid van het ambt in het gedrang komt;
- 3° de eigen onafhankelijkheid wordt aangetast;
- 4° een belangenconflict ontstaat.

Artikel 111

§1. De personeelsleden hebben recht op informatie en vorming zowel met betrekking tot aspecten die nuttig zijn voor de uitoefening van de functie als om te kunnen voldoen aan de bevorderingsvereisten.

§2. De personeelsleden houden zich op de hoogte van de ontwikkelingen en de nieuwe inzichten in de materies waarmee zij beroepshalve belast zijn.

§3. De vorming is een plicht als ze noodzakelijk blijkt voor een betere uitoefening van de functie of het functioneren van een dienst, of als ze een onderdeel uitmaakt van een herstructurering of reorganisatie van een afdeling of een implementatie van nieuwe werkmethodes en infrastructuur.

Artikel 112

De gemeenteraad stelt een deontologische code vast voor het gemeentepersoneel vast. Die concretiseert de bepalingen van deze afdeling en kan bijkomende deontologische rechten en verplichtingen opnemen.

AFDELING V

De evaluatie van het personeel

Artikel 113

De evaluatie is de procedure waarbij een oordeel wordt geformuleerd over de manier waarop een personeelslid functioneert.

Artikel 114

Onverminderd de nadere regeling van de gevolgen van de evaluatie in de rechtspositieregeling, neemt de gemeentesecretaris naar aanleiding van de evaluatie in voorkomend geval de passende maatregelen met het oog op het verbeteren van de wijze waarop het betrokken personeelslid functioneert.

Artikel 115

De personeelsleden van de gemeente worden geëvalueerd op ambtelijk niveau.

De gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris en de financieel beheerder worden echter geëvalueerd door een bijzondere gemeenteraadscommissie, samengesteld overeenkomstig artikel 39, §3. Die commissie wordt voorgezeten door de voorzitter van de gemeenteraad. Die evaluatie vindt plaats op basis van een voorbereidend rapport, opgesteld door externe deskundigen in het personeelsbeleid, en op basis van een verslag van het college van burgemeester en schepenen. Bij staking van stemmen wordt het betrokken personeelslid geacht te voldoen.

HOOFDSTUK IV

Verdere uitvoeringsmaatregelen

Artikel 116

§1. De Vlaamse Regering stelt de minimale voorwaarden vast voor:

- 1° de personeelsformatie;
- 2° de rechtspositieregeling van het personeel;
- 3° de toepassing van een mandaatstelsel.

§2. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen voor de externe mobiliteit van het gemeentepersoneel.

HOOFDSTUK V

Bijzondere bepalingen betreffende het bestuurlijk toezicht

Artikel 117

§1. Onverminderd de bevoegdheid van de toezichthoudende overheid tot schorsing en vernietiging wegens schending van het recht of wegens strijdigheid met het algemeen belang overeenkomstig artikelen 252 tot en met 260, schorst de provinciegouverneur de uitvoering van de besluiten tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie als die worden aangenomen zonder dat de financiële haalbaarheid door middel van de financiële nota van het meerjarenplan wordt aangetoond.

De provinciegouverneur kan de schorsing beperken tot een of meer delen van het besluit, op voorwaarde dat het niet-geschorste deel nog op samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

§2. In geval van schorsing is artikel 256 van toepassing, met dien verstande dat de Vlaamse Regering besluit tot vernietiging van het aangepaste of gerechtvaardigde besluit tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie in de gevallen, vermeld in §1.

De Vlaamse Regering kan de vernietiging beperken tot een of meer delen van het besluit, op voorwaarde dat het niet-vernietigde deel nog op samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK VI

Tucht

AFDELING I

Toepassingsgebied

Artikel 118

Dit hoofdstuk is niet van toepassing op de leden van het gemeentepersoneel in contractueel dienstverband.

AFDELING II

De tuchtvergrijpen

Artikel 119

Elke handeling of gedraging die een tekortkoming aan de beroepsplichten uitmaakt of die de waardigheid van het ambt in het gedrang brengt, alsook een inbreuk op de rechtspositieregeling, is een tuchtvergrijp en kan aanleiding geven tot het opleggen van een tuchtstraf.

AFDELING III

De tuchtstraffen

Artikel 120

De volgende tuchtstraffen kunnen worden opgelegd:

- 1° de blaam;
- 2° de inhouding van salaris;
- 3° de schorsing;
- 4° het ontslag van ambtswege;
- 5° de afzetting.

Artikel 121

§1. De tuchtstraf inhouding van salaris mag een termijn van zes maanden niet overschrijden. Er mag niet meer dan twintig procent van het jaarlijkse brutosalaris worden ingehouden.

§2. De gemeente garandeert aan de betrokkenen een nettosalaris dat gelijk is aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld.

In geval van deeltijdse prestaties wordt dat bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

Artikel 122

§1. De schorsing wordt uitgesproken voor maximaal zes maanden. De schorsing heeft, zolang ze duurt, verlies van salaris tot gevolg.

§2. De gemeente garandeert aan de betrokkenen een nettosalaris dat gelijk is aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld.

In geval van deeltijdse prestaties wordt dat bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

AFDELING IV

De tuchtoverheid

Artikel 123

De aanstellende overheid treedt op als tuchtoverheid.

Als het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 106 de uitoefening van zijn bevoegdheid tot aanstellen van personeelsleden aan de gemeentesecretaris toevertrouwd heeft, treedt de gemeentesecretaris op als tuchtoverheid voor de personeelsleden die door het college van burgemeester en schepenen zijn aangesteld, ten aanzien van de feiten die de gemeentesecretaris vaststelt of waarvan hij kennis heeft gekregen na delegatie.

De gemeenteraad kan onder zijn leden een tuchtcommissie oprichten, die de tuchtbevoegdheid van de gemeenteraad uitoefent.

De tuchtcommissie wordt samengesteld volgens de regels die gelden voor de samenstelling van de gemeenteraadscommissies.

AFDELING V

De tuchtprocedure

Artikel 124

§1. De tuchtoverheid voert het tuchtonderzoek. Als het tuchtonderzoek is afgerond, stelt de tucht-

overheid een verslag op dat minstens de ten laste gelegde feiten bevat. De tuchtoverheid stelt een tuchtdossier samen, dat alle stukken bevat die betrekking hebben op de ten laste gelegde feiten.

§2. Als de gemeenteraad als tuchtoverheid optreedt, belast hij de gemeentesecretaris met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier. Indien er een tuchtordering is tegen de gemeentesecretaris wordt de voorzitter van de gemeenteraad hiermee belast.

§3. Als het college van burgemeester en schepenen als tuchtoverheid optreedt, belast het de gemeentesecretaris met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier.

§4. Als de gemeentesecretaris als tuchtoverheid optreedt, belast hij een leidinggevend personeelslid met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier.

Artikel 125

Een tuchtstraf kan pas worden opgelegd nadat het personeelslid en desgevallend zijn raadsman de gelegenheid hebben gekregen om door de tuchtoverheid te worden gehoord in zijn middelen van verdediging, over alle feiten die hem ten laste worden gelegd.

Artikel 126

De betrokkene mag zich te allen tijde laten bijstaan en vertegenwoordigen door een raadsman van zijn keuze.

Artikel 127

§1. Voor de hoorzitting wordt het personeelslid op de hoogte gebracht van het tuchtverslag en wordt hem en desgevallend zijn raadsman een kopie van het tuchtdossier bezorgd.

§2. De tuchtoverheid kan ambtshalve, op verzoek van het personeelslid of zijn raadsman, getuigen horen. In dat geval heeft het verhoor van de getuigen plaats in aanwezigheid van de betrokkene of van zijn raadsman.

§3. De hoorzitting, alsook de zittingen waarop de getuigen worden gehoord, zijn niet openbaar tenzij het betrokken personeelslid er zelf om verzoekt.

§4. De tuchtoverheid mag zich te allen tijde laten bijstaan door een raadsman, behalve bij de beraadslaging en de stemming.

Artikel 128

De betrokkene wordt van de beslissing van de tuchtoverheid op de hoogte gebracht met een aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs. In de kennisgeving van de beslissing wordt melding gemaakt van de beroepsmogelijkheid, opgenomen in afdeling VIII, en van de termijn waarbinnen dat kan worden aangetekend.

Artikel 129

De Vlaamse Regering stelt de termijnen en de nadere procedureregels van de tuchtprocedure vast, met inbegrip van de wijze van de oproeping, het getuigenverhoor, de raadpleging van het tuchtdossier, de beraadslaging en de uitspraak.

AFDELING VI

De verjaring van de tuchtordering

Artikel 130

§1. De tuchtoverheid kan geen tuchtrechtelijke vervolging meer instellen na verloop van een termijn van zes maanden na de vaststelling of de kennisname door de tuchtoverheid van de daarvoor in aanmerking komende feiten. De tuchtvervolging wordt geacht te zijn ingesteld van zodra de tuchtoverheid beslist om een tuchtonderzoek als bedoeld in artikel 124 op te starten.

§2. Als in verband met dezelfde feiten de strafvordering werd ingesteld, wordt de termijn van §1 gestuit tot op de dag dat de tuchtoverheid door de gerechtelijke overheid ervan op de hoogte wordt gebracht dat er een beslissing werd uitgesproken die in kracht van gewijsde is gegaan en die de strafvordering beëindigt.

§3. Het strafrechtelijke onderzoek doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van de tuchtoverheid om een tuchtstraf uit te spreken. Indien een opgelegde tuchtstraf onverenigbaar blijkt te zijn met een latere in kracht van gewijsde getreden strafrechtelijke uitspraak, kan het betrokken personeelslid binnen de zestig dagen na de kennisgeving ervan bij de tuchtoverheid een verzoek tot intrekking van de opgelegde tuchtsanctie instellen.

§4. Als de tuchtstraf wordt vernietigd, kan de tuchtoverheid vanaf de datum van de kennisgeving van de vernietiging, de tuchtrechtelijke vervolging hernemen gedurende het gedeelte van de in §1 bedoelde termijn dat overbleef bij het instellen van de vervolging en minstens gedurende een termijn van drie maanden.

Als de tuchtstraf wordt ingetrokken, kan de tuchtoverheid vanaf de datum van de intrekking, de tuchtrechtelijke vervolging hernemen gedurende het gedeelte van de in de §1 bedoelde termijn dat overbleef bij het instellen van de vervolging.

AFDELING VII

De preventieve schorsing

Artikel 131

Als tegen een personeelslid een strafrechtelijk of tuchtrechtelijk onderzoek loopt en zijn aanwezigheid onverenigbaar is met het belang van de dienst, kan de tuchtoverheid het personeelslid preventief schorsen bij wijze van ordemaatregel, al dan niet met inhouding van salaris.

Artikel 132

§1. De preventieve schorsing wordt uitgesproken voor een termijn van maximaal vier maanden. Als er een strafrechtelijk onderzoek loopt, kan de

overheid die termijn voor perioden van maximaal vier maanden verlengen zolang de strafrechtelijke procedure duurt, op voorwaarde dat het personeelslid daarover vooraf wordt gehoord.

§2. Als binnen de genoemde termijnen geen tuchtstraf wordt opgelegd, vervallen de gevolgen van de preventieve schorsing.

Artikel 133

§1. Als tegen een personeelslid een strafrechtelijk of tuchtrechtelijk onderzoek loopt, kan de tuchtoverheid die de preventieve schorsing uitspreekt, beslissen tot een inhouding van salaris, op voorwaarde dat het personeelslid daarover vooraf wordt gehoord.

§2. De inhouding van salaris mag niet meer dan de helft ervan bedragen.

De gemeente waarborgt aan het personeelslid een nettosalaris dat gelijk is aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld.

In geval van deeltijdse prestaties wordt dat bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

Artikel 134

Als de tuchtoverheid, in aansluiting op een preventieve schorsing met inhouding van salaris, geen tuchtstraf oplegt of de tuchtstraf blaam oplegt, wordt de preventieve schorsing ingetrokken en betaalt de gemeente het ingehouden salaris uit.

Als de tuchtoverheid, in aansluiting op een preventieve schorsing met inhouding van salaris, de tuchtstraf inhouding van salaris, schorsing of ontslag van ambtswege oplegt, heeft de tuchtstraf uitwerking met ingang van de dag waarop de preventieve schorsing is ingegaan. In dat geval wordt het bedrag van het tijdens de schorsing ingehouden salaris, in mindering gebracht op het bedrag van het salarisverlies, verbonden aan de tuchtstraf. Als het bedrag van het ingehouden salaris groter is dan het bedrag van het salarisverlies, verbonden aan de tuchtstraf, betaalt de gemeente het verschil uit.

Artikel 135

§1. Voor de tuchtoverheid beslist tot een preventieve schorsing, al dan niet met inhouding van salaris, hoort ze de betrokkene.

§2. In hoogdringende gevallen kan de tuchtoverheid de preventieve schorsing al dan niet met inhouding van salaris onmiddellijk uitspreken, met de verplichting het personeelslid binnen acht dagen na de uitspraak te horen over de preventieve schorsing, en in voorkomend geval over de inhouding van salaris. De preventieve schorsing vervalt als ze niet wordt bevestigd binnen vijftien dagen nadat de betrokkene is gehoord.

Artikel 136

De Vlaamse Regering stelt de termijnen en de nadere procedureregels vast.

AFDELING VIII

Beroep

Artikel 137

De Vlaamse Regering richt een commissie voor tuchtsancties van de lokale besturen op, hierna de Beroepscommissie voor tuchtzaken te noemen.

Artikel 138

De Beroepscommissie voor tuchtzaken is een bestuurlijk orgaan. De Vlaamse Regering regelt de samenstelling, de werking en de vergoeding van de leden ervan.

Artikel 139

Binnen dertig dagen na ontvangst van de beslissing over het opleggen van een tuchtstraf of een preventieve schorsing kan het personeelslid tegen die beslissing beroep aantekenen bij de Beroepscommissie voor tuchtzaken. Behalve in geval van preventieve schorsing, schorst het beroep de beslissing.

Artikel 140

De Beroepscommissie voor tuchtzaken mag pas uitspraak doen nadat aan het personeelslid en aan de tuchtoverheid en hun respectieve raadsman de gelegenheid werd geboden om te worden gehoord. Die hoorzittingen zijn niet openbaar tenzij het betrokken personeelslid er zelf om verzoekt.

Artikel 141

De Beroepscommissie voor tuchtzaken beschikt over een hervormingsrecht.

Artikel 142

Binnen zestig dagen na de dag van ontvangst van het tuchtdossier spreekt de Beroepscommissie voor tuchtzaken zich uit over het beroep. Ze kan evenwel de oorspronkelijke termijn met zestig dagen verlengen indien ze, voor het verstrijken van de termijn, de tuchtoverheid en het personeelslid ervan op de hoogte brengt dat ze pas binnen de verlengde termijn kan beslissen.

Artikel 143

De Vlaamse Regering stelt de nadere procedureregels vast.

AFDELING IX

De doorhaling van de tuchtstraf

Artikel 144

De tuchtstraffen blaam, inhouding van salaris en schorsing worden in het persoonlijk dossier van de personeelsleden doorgehaald na verloop van een termijn van één jaar voor de blaam, drie jaar voor de inhouding van salaris en vier jaar voor de schorsing. Die termijnen lopen vanaf de datum waarop de tuchtstraf werd uitgesproken door de tuchtoverheid of, indien beroep werd aangetekend overeenkomstig artikel 139, vanaf de datum van de uitspraak van de Beroepscommissie voor tucht-

zaken. De doorhaling heeft enkel uitwerking voor de toekomst.

TITEL IV

Planning en financieel beheer

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 145

Het financieel boekjaar van de gemeente begint op 1 januari en eindigt op 31 december van hetzelfde jaar.

HOOFDSTUK II

Strategische meerjarenplanning

Artikel 146

§1. Voor het einde van het jaar dat volgt op de gemeenteraadsverkiezingen en vóór hij beraadslaat over het budget voor het volgende boekjaar, stelt de gemeenteraad een meerjarenplan vast. Dat meerjarenplan bestaat uit een strategische nota en een financiële nota. Het heeft betrekking op de hele periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen, te rekenen vanaf de datum van vaststelling ervan.

§2. In de strategische nota worden de beleidsdoelstellingen en de beleidsopties voor het extern en intern te voeren gemeentebestuur op elkaar afgestemd en geïntegreerd weergegeven.

§3. In de financiële nota wordt verduidelijkt hoe het financiële evenwicht wordt gehandhaafd en worden de financiële consequenties van de beleidsopties van de strategische nota weergegeven.

§4. Het ontwerp van meerjarenplan wordt op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad bezorgd.

Artikel 147

§1. De gemeenteraad past jaarlijks waar nodig het meerjarenplan aan in de loop van het vierde kwartaal en voor hij beraadslaat over het budget voor het volgende boekjaar.

De aanpassing van het meerjarenplan in het laatste jaar van de zesjaarlijkse periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen, is facultatief.

De gemeenteraad houdt bij de aanpassing rekening met de termijn waarop het meerjarenplan betrekking heeft. Vanaf het voorlaatste jaar van de zesjaarlijkse periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen, beschrijft de financiële nota de financiële consequenties voor ten minste drie boekjaren na het lopende boekjaar.

§2. Het ontwerp van de jaarlijkse aanpassing van het meerjarenplan wordt op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad bezorgd.

HOOFDSTUK III

Het budget

Artikel 148

§1. Voor het begin van ieder boekjaar stelt de gemeenteraad op basis van het meerjarenplan het budget van de gemeente vast.

§2. In afwijking van de eerste paragraaf kan de gemeenteraad het budget voor het eerste volledige boekjaar van de zesjaarlijkse periode waarvoor de gemeenteraad is verkozen, vaststellen in de loop van het eerste kwartaal van dat boekjaar.

Het budget voor het eerste volledige boekjaar van de zesjaarlijkse periode hoeft niet te passen in het meerjarenplan.

§3. De gemeenteraad stemt over het budget in zijn geheel. Elk gemeenteraadslid kan echter de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen van het budget die hij aanwijst. In dat geval mag over het geheel pas gestemd worden na de stemming over een of meer onderdelen die aldus zijn aangewezen. De stemming over het geheel

heeft dan betrekking op de onderdelen waarover geen enkel gemeenteraadslid afzonderlijk wil stemmen, en op de onderdelen die al bij een afzonderlijke stemming zijn aangenomen.

§4. Het ontwerp van budget wordt op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad bezorgd.

Artikel 149

Het budget van de gemeente omvat een beleidsnota en een financiële nota.

Artikel 150

De beleidsnota verwoordt het beleid dat de gemeente gedurende het boekjaar zal voeren en concretiseert de beleidsdoelstellingen. De beleidsnota omvat een toelichting omtrent de financiële toestand van de gemeente en verwoordt de aansluiting met de financiële nota.

Artikel 151

§1. De financiële nota bevat minstens het exploitatiebudget, het investeringsbudget en het liquiditeitsbudget.

§2. Het exploitatiebudget omvat alle verwachte kosten en opbrengsten.

De volgende kosten worden in ieder geval in het exploitatiebudget opgenomen:

- 1° de vaststaande en opeisbare schulden van de gemeente, alsmede de schulden die ze moet verffenen ten gevolge van tegen haar uitgesproken rechterlijke veroordelingen;
- 2° de gemeentelijke bijdragen aan de lokale besturen van de erkende erediensten, bedoeld in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie van de erkende erediensten, overeenkomstig de desbetreffende bepalingen;
- 3° de vergoeding voor huisvesting van de bedienaren van de erediensten als geen woning wordt verschaft overeenkomstig de geldende bepalingen;

4° de gemeentelijke bijdrage bedoeld in artikel 106 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

5° de kosten die ten laste worden gelegd van de gemeente door of krachtens de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, met inbegrip in de meergemeentezones van de dotatie van de gemeente aan de politiezone.

§3. Het liquiditeitsbudget is een financieel plan van de geldstromen van de gemeente.

§4. Het investeringsbudget is een financieel plan van de uitgaven en ontvangsten, en van de kosten en opbrengsten die verbonden zijn aan de aanschaf, het gebruik en de vervreemding van duurzame middelen.

Een investeringsbudget bestaat uit een of meer investeringsenveloppes. Als een investeringsenveloppe eenmaal in het budget werd goedgekeurd, blijft ze drie jaar geldig als de investering nog niet in uitvoering is. Als de investering eenmaal in uitvoering is, blijft het budget geldig tot 31 december van het boekjaar na het jaar waarin de investering definitief opgeleverd wordt. Verlenging van die termijnen is mogelijk voorzover de gemeenteraad die goedkeurt.

Artikel 152

Tot het budget van de gemeente is vastgesteld, kan de gemeente slechts beschikken over voorlopige kredieten onder de voorwaarden en binnen de grenzen, bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 153

§1. Als verscheidene gemeenten betrokken zijn bij een uitgave die door of krachtens wettelijke of decretale bepalingen aan de gemeente is opgelegd, dragen ze allemaal daarin bij naar evenredigheid van het belang dat ze erbij kunnen hebben. In geval van weigering of van onenigheid over de verhouding van dat belang en van de te dragen lasten, beslist de provinciegouverneur.

§2. Tegen het besluit van de provinciegouverneur kan de gemeenteraad beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering binnen dertig dagen na de verzending van het besluit aan de gemeente.

De Vlaamse Regering spreekt zich over het beroep uit binnen vijftig dagen die ingaan op de dag na ontvangst ervan en ze verstuurt haar besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn naar de gouverneur en naar de gemeente.

Als binnen de genoemde termijn geen besluit naar de gemeente is verstuurd, is het besluit van de provinciegouverneur uitvoerbaar.

Artikel 154

§1. Budgetwijzigingen zijn die kredietaanpassingen aan het budget die niet door middel van een interne kredietaanpassing kunnen worden doorgevoerd.

§2. De gemeenteraad stelt de budgetwijzigingen vast op basis van de voorgelegde cijfers en de verklarende nota ervan.

Artikel 155

Onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, beslist het college van burgemeester en schepenen over de interne kredietaanpassingen. Het college brengt de gemeenteraad, de financieel beheerder en de betrokken budgethouders daarvan onverwijld op de hoogte. De externe auditcommissie heeft toegang tot deze beslissingen.

Artikel 156

Een verbintenis mag alleen worden aangegaan door de bevoegde budgethouder op grond van een goedgekeurde, op het budget voorkomende post of op grond van een voorlopig krediet.

De personeelsleden of de leden van het college van burgemeester en schepenen die in strijd hiermee verbintenissen hebben aangegaan, zijn hiervoor persoonlijk verantwoordelijk, behoudens in de gevallen die door of krachtens dit decreet worden bepaald en onverminderd de eventuele mede-

verantwoordelijkheid van andere organen of personeelsleden van de gemeente.

Artikel 157

De gemeenteraad kan zonder voorafgaande budgetwijziging voorzien in uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist, op voorwaarde dat hij daartoe een met redenen omkleed besluit neemt.

In dezelfde omstandigheden en als het geringste uitstel onbetwistbare schade zou veroorzaken, kan het college van burgemeester en schepenen op eigen verantwoordelijkheid in de uitgave voorzien. Het college van burgemeester en schepenen brengt de gemeenteraad en de externe auditcommissie daarvan onverwijld op de hoogte.

In de gevallen, bedoeld in het eerste en het tweede lid, worden de nodige kredieten onverwijld ingeschreven door een budgetwijziging. De betaling mag evenwel worden uitgevoerd zonder de budgetwijziging af te wachten.

HOOFDSTUK IV

Uitvoering van het budget, budgethouderschap en beheer van de middelen

AFDELING I

Budgethouderschap

Artikel 158

Het budgethouderschap is de toegekende bevoegdheid tot beheer van een budget dat taakstellend is in die zin dat het een norm inhoudt waarvan de budgethouder de realisatie nastreeft.

Artikel 159

§1. Het budgethouderschap komt toe aan het college van burgemeester en schepenen, behoudens de uitzonderingen bepaald door of krachtens dit decreet en onverminderd de toepassing van §2 en §3.

§2. Het college van burgemeester en schepenen kan het budgethouderschap voor aangelegenheden van dagelijks bestuur toekennen aan de gemeentesecretaris, die verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan.

De gemeenteraad bepaalt, op voorstel van het college van burgemeester en schepenen, wat onder dagelijks bestuur wordt begrepen.

De gemeentesecretaris kan deze bevoegdheid met betrekking tot bepaalde budgetten betreffende activiteitencentra delegeren aan andere personeelsleden. Hij houdt daarbij rekening met het organogram van de gemeentelijke diensten. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen gedelegeerde bevoegdheid niet weigeren als hun functieomschrijving erin voorziet. Zij zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het aan hen gedelegeerde budgethouderschap.

§3. Onder de voorwaarden die door de gemeenteraad vastgesteld worden en na advies van de gemeentesecretaris, kan het college van burgemeester en schepenen het budgethouderschap met betrekking tot bepaalde budgetten betreffende activiteitencentra of projecten delegeren aan bepaalde personeelsleden van de gemeente, ook voor aangelegenheden die het dagelijks bestuur te boven gaan. Het college van burgemeester en schepenen houdt daarbij rekening met het organogram van de gemeentelijke diensten. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen gedelegeerde bevoegdheid niet weigeren als hun functieomschrijving erin voorziet. Zij zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het aan hen gedelegeerde budgethouderschap.

De gemeentesecretaris brengt het in het eerste lid bedoelde advies uit binnen dertig dagen na daarom te zijn verzocht ter kennis van het college van burgemeester en schepenen. Bij gebreke aan kennisgeving van het advies binnen de voormelde termijn, kan aan dat adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Dergelijke delegatie vervalt in ieder geval zes maanden na de algehele vernieuwing van de gemeenteraad.

§4. Onder de voorwaarden die door de gemeenteraad vastgesteld worden, kan het college van burgemeester en schepenen het budgethouderschap met betrekking tot bepaalde budgetten betreffende projecten delegeren aan wijkcomités en

burgerinitiatieven, ook voor aangelegenheden die het dagelijks bestuur te boven gaan. De gemeenteraad bepaalt minstens onder welke voorwaarden een wijkcomité en burgerinitiatief als voldoende gedragen door een wijk of door de bevolking kunnen beschouwd worden.

Dergelijke delegatie vervalt in ieder geval zes maanden na de algehele vernieuwing van de gemeenteraad.

Het college van burgemeester en schepenen duidt in overleg met het betrokken wijkcomité of burgerinitiatief een personeelslid aan dat instaat voor de praktische uitvoering van het budgethouderschap bedoeld in het eerste lid.

Artikel 160

§1. De budgethouder gaat de verbintenissen aan overeenkomstig het hem toevertrouwde budget. Hij voert, in voorkomend geval binnen de perken van de delegatie, de procedures voor opdrachten van aanneming van werken, leveringen of diensten en wijst de opdracht toe en keurt de te betalen bedragen goed overeenkomstig het aan hem toevertrouwde budget.

§2. De voorgenomen financiële verbintenissen zijn onderworpen aan een voorafgaand visum, voordat enige verbintenis kan worden aangegaan.

De financieel beheerder onderzoekt de wettigheid en regelmatigheid van deze voorgenomen verbintenissen in het kader van zijn opdracht bedoeld in artikel 94, 1°. Hij verleent zijn visum, indien uit dit onderzoek de wettigheid en regelmatigheid van de voorgenomen verbintenis blijkt.

De gemeenteraad bepaalt de nadere voorwaarden waaronder de financieel beheerder de controle, bedoeld in het tweede lid, uitoefent. De gemeenteraad kan binnen de perken die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering, bepaalde categorieën van verrichtingen van dagelijks bestuur uitsluiten van de visumverplichting.

Verrichtingen die door de gemeenteraad overeenkomstig het derde lid zijn uitgesloten van de visumverplichting, kunnen door de betrokken budgethouder en, indien de betrokken budgethouder het college van burgemeester en schepenen is, door een lid van het college wanneer het stemgedrag niet wordt genotuleerd, voordat enige verbin-

tenis werd aangegaan, worden voorgelegd aan de financieel beheerder. In dat geval wordt gehandeld overeenkomstig het tweede lid.

§3. De budgethouder is verantwoordelijk voor de facturatie van de opbrengsten van het aan hem toevertrouwde budget.

§4. De gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen kunnen als bevoegde budgethouder beslissen, onder de door hen bepaalde voorwaarden, de goedkeuring van de te betalen bedragen toe te vertrouwen aan de gemeentesecretaris. De gemeentesecretaris kan die bevoegdheid niet delegeren.

Artikel 161

Als de financieel beheerder, bij gemotiveerde beslissing, aan een door een budgethouder voorgenomen verbintenis waarvoor nog voldoende kredieten zijn, weigert visum te verlenen, kan het college van burgemeester en schepenen, op eigen verantwoordelijkheid viseren. In dat geval bezorgt het college van burgemeester en schepenen de gemotiveerde beslissing van de financieel beheerder aan de provinciegouverneur, tegelijkertijd met het afschrift van zijn beslissing. De externe auditcommissie wordt van de beslissing op de hoogte gesteld.

De beslissing van het college van burgemeester en schepenen is pas uitvoerbaar als de toezichtstermijn, bedoeld in artikel 255, is verstreken.

Artikel 162

§1. Om de betaling mogelijk te maken van geringe exploitatie-uitgaven van het dagelijkse bestuur, die zonder uitstel moeten gebeuren of die onmiddellijk moeten worden gedaan voor de goede werking van de dienst, kan de gemeentesecretaris na advies van de financieel beheerder beslissen aan bepaalde budgethouders of personeelsleden een provisie ter beschikking te stellen. Deze beslissing van de gemeentesecretaris wordt ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd indien ze niet overeenstemt met het advies van de financieel beheerder dat hij in volle onafhankelijkheid heeft verstrekt.

Het personeelslid verantwoordelijk voor de betalingen overhandigt de voorgeschreven som tegen ontvangstbewijs aan de betrokken budgethouder of het betrokken personeelslid of stort het bedrag op een de daartoe speciaal geopende rekening die nooit een debetsaldo kan vertonen. Die budgethouders of personeelsleden zijn persoonlijk verantwoordelijk voor het beheer ervan. De op de kasprovisie gedane uitgaven van de gemachtigde personeelsleden worden periodiek op voorlegging van een staat van uitgaven en de erbij horende bewijsstukken opgenomen in de boekhouding van de gemeente. Als de titularis van de provisie ervan wordt ontlast, stort hij het bedrag ervan terug, in voorkomend geval verminderd met het bedrag van de uitgaven die hij reeds regelmatig heeft verricht met de provisie, mits voorlegging van bewijsstukken betreffende de gedane uitgaven.

§2. De gemeentesecretaris kan, na advies van de financieel beheerder, onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde personeelsleden van de gemeente die onder zijn gezag staan, belasten met de inning van geringe dagontvangsten. Deze beslissing van de gemeentesecretaris wordt ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd indien ze niet overeenstemt met het advies van de financieel beheerder dat hij in volle onafhankelijkheid heeft verstrekt.

Deze personeelsleden storten op geregelde tijdstippen het totale bedrag van hun inningen in de gemeentekas en verantwoorden die bedragen door een nauwkeurige invorderingsstaat volgens de onderrichtingen van de financieel beheerder. De ontvangsten en de storting ervan in de gemeentekas worden in een kasboekhouding geregistreerd.

§3. Minstens eenmaal per jaar verifieert de financieel beheerder of een door hem aangestelde persoon, onder zijn verantwoordelijkheid, de boekhouding en de geldvoorraad van de houders van de provisie, bedoeld in §1, en de personeelsleden die belast zijn met de inning van geringe dagontvangsten, bedoeld in §2.

Van zijn bevindingen wordt een proces-verbaal gemaakt dat aan de gemeentesecretaris, aan de bevoegde budgethouder of aan het betrokken personeelslid en, in geval van onregelmatigheden, aan de externe auditcommissie wordt bezorgd.

Dat proces-verbaal wordt zowel door het verantwoordelijke personeelslid als door de financieel beheerder ondertekend.

§4. De gemeenteraad bepaalt de voorwaarden voor de terbeschikkingstelling van provisies en de voorwaarden waaronder personeelsleden van de gemeente kunnen worden belast met de inning van geringe dagontvangsten.

AFDELING II

Uitvoering van de betalingen, inning van de ontvangsten en beheer van de kasmiddelen

Artikel 163

§1. De financieel beheerder staat in voor de uitvoering van alle girale betalingen. Hij of zijn gemachtigde plaatst hiervoor als tweede een handtekening op de betalingsopdracht aan de financiële instelling. Betalingen in uitvoering van uitgaven kunnen nooit door de financieel beheerder gebeuren zonder een uitdrukkelijke betalingsopdracht van de gemeentesecretaris. Deze opdracht van de gemeentesecretaris blijkt uit een eerste handtekening op de betalingsopdracht aan de financiële instelling door de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde. De gemeentesecretaris bevestigt hiermee dat de uitgave wettig en regelmatig is.

De betalingen in verband met het thesauriebeheer gebeuren autonoom door de financieel beheerder.

De secretaris kan, na eensluidend advies van de financieel beheerder, de kasverrichtingen opdragen aan een of meer personeelsleden van de gemeente, met uitsluiting van de financieel beheerder. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen toevertrouwde bevoegdheden niet weigeren als hun functieomschrijving erin voorziet.

De in dit artikel vermelde personeelsleden zijn binnen de grenzen van de aan hen toevertrouwde bevoegdheid rekenplichtig.

§2. Indien de gemeentesecretaris of een door hem met betalingsverrichtingen belast personeelslid weigert een betalingsopdracht aan een financiële instelling te ondertekenen kan het college van burgemeester en schepenen op eigen

verantwoordelijkheid bevelen de betaling uit te voeren. Een dergelijk bevel kan niet worden geweigerd.

In dat geval bezorgt het college van burgemeester en schepenen een afschrift van zijn beslissing aan de provinciegouverneur en aan de externe auditcommissie. De beslissing van het college van burgemeester en schepenen is slechts uitvoerbaar zodra de in artikel 255 bedoelde toezichttermijn is verstreken.

HOOFDSTUK V

Boekhouding , financiële rapportering en kascontrole

Artikel 164

Elke gemeente voert een voor de aard en de omvang van haar activiteiten passende boekhouding, volgens de methode van het dubbel boekhouden.

Artikel 165

De financieel beheerder rapporteert in volle onafhankelijkheid minstens eenmaal per kwartaal aan de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen. Dat rapport omvat minstens een overzicht van de thesaurietoestand, de liquiditeitsprognose, de beheerscontrole, alsook de evolutie van de budgetten. De financieel beheerder stelt tegelijkertijd een afschrift aan de gemeentesecretaris en de externe auditcommissie ter beschikking.

Artikel 166

De financieel beheerder rapporteert in volle onafhankelijkheid minstens eenmaal per semester aan de gemeenteraad over de uitvoering van zijn taak van voorafgaande controle van de wettigheid en regelmatigheid van de voorgenomen verbintenissen.

Hij stelt tegelijkertijd een afschrift van dat rapport ter beschikking aan het college van burgemeester en schepenen, de gemeentesecretaris en de externe auditcommissie.

Artikel 167

Bij toepassing van artikel 159, §2, rapporteert de gemeentesecretaris minstens eenmaal per kwartaal aan het college van burgemeester en schepenen over de uitvoering van het budgethouderschap. De gemeentesecretaris rapporteert tegelijk over de uitvoering van het budgethouderschap door de door hem met het budgethouderschap belaste personeelsleden.

De door de gemeentesecretaris met budgethouderschap belaste personeelsleden rapporteren minstens eenmaal per kwartaal aan de gemeentesecretaris over de uitvoering van hun budgethouderschap.

Bij toepassing van artikel 159, §3, rapporteert het met budgethouderschap belaste personeel minstens eenmaal per kwartaal aan het college van burgemeester en schepenen over de uitvoering van het budgethouderschap.

De externe auditcommissie heeft toegang tot de in dit artikel vermelde rapporten.

Artikel 168

Het college van burgemeester en schepenen rapporteert minstens eenmaal per semester aan de gemeenteraad over de uitvoering van het budgethouderschap. Een afschrift van dit rapport wordt ter beschikking gesteld van de gemeentesecretaris en de externe auditcommissie.

Artikel 169

§1. Minstens eenmaal per semester verifieert de externe auditcommissie de kas van de gemeentesecretaris of, in voorkomend geval, van de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163.

De externe auditcommissie maakt van de verificatie een proces-verbaal op waarin zijn opmerkingen, alsmede die van de in het eerste lid bedoelde personen, worden vermeld. Het proces-verbaal wordt ondertekend door een lid van de externe auditcommissie en de in het eerste lid bedoelde personen.

De externe auditcommissie bezorgt het proces-verbaal aan de gemeenteraad, de gemeentesecretaris

en, in voorkomend geval, aan de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163.

De externe auditcommissie stelt een aanvullend rapport op van de verificatie indien een tekort werd vastgesteld. Dat rapport bevat aanbevelingen betreffende de vereffening daarvan. Het rapport wordt uiterlijk tien dagen na verificatie en tegelijkertijd met het proces-verbaal bezorgd aan de provinciegouverneur, de gemeenteraad, de gemeentesecretaris en, in voorkomend geval, aan de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163.

§2. De gemeentesecretaris of, in voorkomend geval, de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163, brengen de externe auditcommissie onverwijld op de hoogte van elk tekort dat toe te schrijven is aan diefstal of verlies.

In voorkomend geval wordt er onverwijld overgegaan tot verificatie van de kas, overeenkomstig §1, om het bedrag van het tekort vast te stellen.

Aan het proces-verbaal van verificatie wordt een toelichting toegevoegd over de omstandigheden en de bewarende maatregelen die de gemeentesecretaris of de door hem aangestelde rekenplichtigen hebben genomen.

§3. Als verificatie uitwijst dat er een kastekort is, dan deelt de gemeenteraad binnen dertig dagen na ontvangst van het proces-verbaal en het rapport van de externe auditcommissie, aan de provinciegouverneur zijn advies mee betreffende de mate waarin de gemeentesecretaris of de door hem aangestelde rekenplichtige voor het tekort aansprakelijk gesteld moeten worden en, in voorkomend geval, hoeveel het tekort bedraagt dat moet worden vereffend.

De provinciegouverneur neemt een beslissing, na kennisname van het advies van de gemeenteraad, het proces-verbaal en het aanvullend rapport van de externe auditcommissie.

De betrokkene wordt onverwijld met een aangezekende brief in kennis gesteld van de beslissing van de provinciegouverneur. In voorkomend geval wordt daarbij een verzoek gevoegd om het vastgestelde bedrag in de gemeentekas te storten. Een afschrift van de beslissing van de provinciegouverneur wordt onverwijld bezorgd aan de gemeente.

§4. Binnen zestig dagen na die kennisgeving kan de betrokkene beroep instellen bij het rechtscollege, bedoeld in artikel 13. Het beroep schorst de tenuitvoerlegging.

Het rechtscollege doet uitspraak over de aansprakelijkheid van de gemeentesecretaris of de door hem aangestelde rekenplichtige en bepaalt het bedrag dat te zijnen laste wordt gelegd.

De beslissing van het rechtscollege is uitvoerbaar, zelfs indien daartegen een beroep is ingesteld bij de Raad van State. Deze beslissing kan echter pas ten uitvoer worden gelegd na het verstrijken van de termijn voor het instellen van dit beroep.

§5. Indien het de gemeentesecretaris of de in artikel 163 bedoelde rekenplichtige onmogelijk is om aanwezig te zijn bij de verificatie, daarbij opmerkingen te maken en het proces-verbaal van verificatie te ondertekenen, zoals bedoeld in §1 en §2, kan hij zich daartoe laten vertegenwoordigen.

Artikel 170

§1. Als het ambt van de financieel beheerder, de gemeentesecretaris of de opdracht van de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163, een einde neemt, controleert de externe auditcommissie de juistheid en volledigheid van de boekhouding en wijst op ieder tekort. Zij brengt hierover verslag uit.

De externe auditcommissie maakt van de verificatie een proces-verbaal op waarin zijn opmerkingen en, in voorkomend geval, die van de financieel beheerder, de gemeentesecretaris en de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163 of, in geval van overlijden, van hun erfgenamen worden vermeld. Het proces-verbaal wordt, naar gelang van het geval, ondertekend door een lid van de externe auditcommissie en door de financieel beheerder, de gemeentesecretaris en, in voorkomend geval, de rekenplichtige of, in geval van overlijden, hun erfgenamen indien aanwezig.

De externe auditcommissie bezorgt het proces-verbaal aan de gemeenteraad, de financieel beheerder, de gemeentesecretaris en, in voorkomend geval, aan de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163, of hun erfgenamen.

§2. De externe auditcommissie stelt een aanvullend rapport op van de verificatie indien een onjuistheid of onvolledigheid werd vastgesteld. Dat rapport omvat aanbevelingen betreffende de vereffening daarvan. Het rapport wordt uiterlijk dertig dagen na verificatie en tegelijkertijd met het proces-verbaal bezorgd aan de provinciegouverneur, de gemeenteraad, de financieel beheerder, de gemeentesecretaris en, in voorkomend geval, aan de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163, of hun erfgenamen.

§3. Als er onjuistheden of onvolledigheden werden vastgesteld, deelt de gemeenteraad binnen dertig dagen na ontvangst van het proces-verbaal en het rapport van de externe auditcommissie aan de provinciegouverneur zijn advies mee betreffende de mate waarin de financieel beheerder, de gemeentesecretaris, of de rekenplichtigen, bedoeld in artikel 163, aansprakelijk gesteld moeten worden voor de vastgestelde onregelmatigheden. In voorkomend geval wordt aangegeven welk bedrag in de gemeentekas moet worden gestort.

De provinciegouverneur neemt een beslissing, na kennisname van het advies van de gemeenteraad, het proces-verbaal en het aanvullend rapport van de externe auditcommissie.

De betrokkene, of diens erfgenamen in geval van overlijden, indien bekend, worden onverwijld met een aangetekende brief in kennis gesteld van de beslissing van de provinciegouverneur. In voorkomend geval wordt daarbij een verzoek gevoegd om het vastgestelde bedrag in de gemeentekas te storten. Een afschrift van de beslissing van de provinciegouverneur wordt onverwijld bezorgd aan de gemeente.

§4. Artikel 169, §4, is van overeenkomstige toepassing als een van de personeelsleden, bedoeld in het eerste lid, of hun rechtsverkrijgenden worden verzocht een tekort te vereffenen.

§5. Indien het de gemeentesecretaris, de in artikel 163 bedoelde rekenplichtige of de financieel beheerder onmogelijk is om aanwezig te zijn bij de verificatie, daarbij opmerkingen te maken en het proces-verbaal van verificatie te ondertekenen, zoals bedoeld in §1, kan hij zich daartoe laten vertegenwoordigen.

§6. Bij afwezigheid of verhindering die aanleiding geeft tot vervanging in de zin van artikel 81 of 91, is dit artikel van overeenkomstige toepassing op de gemeentesecretaris of de financieel beheerder.

§7. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de waarnemende financieel beheerder en de waarnemende gemeentesecretaris, als de vervanging een einde neemt.

HOOFDSTUK VI

Inventaris, jaarrekening en kwijting

Artikel 171

Onder leiding van de financieel beheerder en in overleg met het managementteam worden uiterlijk op 31 december van ieder jaar de nodige opnemingen, verificaties, opzoekingen en waarderungen gedaan om de inventaris op te maken van al de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van de gemeente van welke aard ook.

Artikel 172

§1. Nadat de rekeningen in overeenstemming zijn gebracht met de gegevens van de inventaris, worden ze samengevat opgenomen in het ontwerp van de jaarrekening.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast voor de consolidatie van de jaarrekening van de gemeente met de jaarrekeningen van de autonome gemeentebedrijven en de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen met privaatrechtelijke vorm.

§2. De externe auditcommissie controleert of het ontwerp van de jaarrekening juist en volledig is, of ze een waar en getrouw beeld geeft van de financiële toestand van de gemeente en of de erin opgenomen opbrengsten, kosten, ontvangsten en uitgaven wettelijk en regelmatig zijn. De externe auditcommissie rapporteert over haar bevindingen in een verslag. Zij deelt dit verslag mee aan de gemeente binnen dertig dagen nadat de jaarrekening haar voor controle werd bezorgd.

Artikel 173

Na kennisname van het verslag van de externe auditcommissie over het ontwerp van de jaarrekening spreekt de gemeenteraad zich in de loop van het eerste semester van het boekjaar dat volgt op datgene waarop de rekening betrekking heeft uit over de vaststelling van de jaarrekening.

Als de gemeenteraad bepaalde verrichtingen verworpen heeft, formuleert hij een advies over de aansprakelijkheid van de bij die verrichtingen betrokken actoren. Dat advies wordt als bijlage bij de jaarrekening gevoegd.

Tijdens de vergadering waarop de gemeenteraad over de jaarrekening beraadslaagt, brengt het college van burgemeester en schepenen verslag uit over de financiële toestand, over het gevoerde beleid en beheer tijdens het voorafgaande jaar en over de uitvoering van het budget.

Een afschrift van de overeenkomstig dit artikel vastgestelde jaarrekening wordt binnen twintig dagen bezorgd aan de provinciegouverneur en de externe auditcommissie.

Artikel 174

§1. Artikel 148, §3, is van overeenkomstige toepassing op de stemming door de gemeenteraad over de jaarrekening.

§2. Het ontwerp van de jaarrekening wordt op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad bezorgd.

Artikel 175

§1. Na ontvangst van het afschrift van de jaarrekening, overeenkomstig artikel 173, vierde lid, rapporteert de externe auditcommissie binnen dertig dagen aan de provinciegouverneur over de door de gemeenteraad vastgestelde rekening in het geval de externe auditcommissie of de gemeenteraad van mening zijn dat een bepaalde persoon of bepaalde personen aansprakelijk zijn. Indien de gemeenteraad geen rekening gehouden heeft met de bevindingen van de externe auditcommissie over de aansprakelijkheden voor onregelmatighe-

den of tekorten, wordt dat door de externe auditcommissie expliciet vermeld.

De externe auditcommissie bezorgt een afschrift van dit rapport aan de gemeente.

§2. Indien de gemeenteraad geen verrichtingen verworpen heeft en de externe auditcommissie in zijn rapport, vermeld in §1, er geen melding van maakt dat de gemeenteraad met bevindingen van de externe auditcommissie geen rekening heeft gehouden, is de vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad definitief.

De definitieve vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad houdt van rechtswege kwijting in van het beheer van de gemeentesecretaris, de financieel beheerder en van de door de gemeentesecretaris aangestelde rekenplichtigen en de budgethouders, voorzover de ware toestand niet werd verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de jaarrekening.

§3. Indien de gemeenteraad bepaalde verrichtingen verworpen heeft of indien de externe auditcommissie in zijn rapport, vermeld in §1, er melding van maakt dat de gemeenteraad geen rekening heeft gehouden met bevindingen van de externe auditcommissie over de aansprakelijkheden voor onregelmatigheden of tekorten, beslist de provinciegouverneur over de aansprakelijkheid van de bij de betwiste verrichtingen betrokken actoren en beslist hij over de kwijting. Hij brengt in voorkomend geval, de nodige wijzigingen aan in de jaarrekening en stelt de rekening definitief vast.

Indien de gouverneur zich niet uitgesproken heeft binnen de honderd dagen na ontvangst van de jaarrekening, wordt hij geacht de vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad te bevestigen en, in voorkomend geval, wordt hij geacht aangaande de aansprakelijkheid van de bij verworpen verrichtingen betrokken actoren te hebben beslist overeenkomstig het advies van de gemeenteraad.

§4. De betrokkenen worden onverwijld met een aangetekende brief in kennis gesteld van de beslis-

sing van de provinciegouverneur. In voorkomend geval wordt daarbij een verzoek gevoegd om het vastgestelde bedrag in de gemeentekas te storten. Behoudens in geval van toepassing van §3, tweede lid, wordt onverwijld een afschrift van de beslissing van de provinciegouverneur bezorgd aan de gemeente.

§5. Degenen aan wie kwijting is geweigerd en de Vlaamse Regering kunnen binnen zestig dagen na deze kennisgeving een beroep instellen bij het rechtscollege, bedoeld in artikel 13, tegen de beslissingen van de provinciegouverneur, bedoeld in §3. Dat beroep heeft schorsende werking. Het rechtscollege doet uitspraak over de aansprakelijkheid van de betrokkene en bepaalt het bedrag dat te zijnen laste wordt gelegd of verleent definitief kwijting.

Als de verwerping van bepaalde verrichtingen aanleiding gaf tot het definitief afwijzen van bepaalde uitgaven, kan degene die beroep heeft ingesteld de personen die hij aansprakelijk of medeaansprakelijk acht ter verantwoording roepen in het geding voor het rechtscollege om de beslissing van het rechtscollege voor hen bindend en tegenstelbaar te horen verklaren. In dat geval doet het rechtscollege mee uitspraak over de aansprakelijkheid van de ter verantwoording geroepen personen.

De beslissing van het rechtscollege is uitvoerbaar, zelfs indien daartegen een beroep is ingesteld bij de Raad van State. Deze beslissing kan echter pas ten uitvoer worden gelegd na het verstrijken van de termijn voor het instellen van dat beroep.

HOOFDSTUK VII

Bijzondere bepalingen betreffende het bestuurlijk toezicht

Artikel 176

§1. Onverminderd de bevoegdheid van de toezichthoudende overheid tot schorsing en vernietiging wegens schending van het recht of strijdigheid met het algemeen belang schorst de provinciegou-

verneur de uitvoering van het meerjarenplan en de beslissing tot wijziging ervan:

- 1° als niet afdoende of slechts op basis van fictieve gegevens aangetoond wordt dat het financieel evenwicht gevrijwaard blijft in de boekjaren waarop het meerjarenplan betrekking heeft;
- 2° als bekende en verwachte opbrengsten of ontvangsten, of verplichte kosten of uitgaven, die krachtens de wet of het decreet gedurende de periode waarop het meerjarenplan betrekking heeft ten gunste of ten laste van de gemeente komen, geheel of gedeeltelijk niet in het meerjarenplan worden opgenomen;
- 3° als bepaalde opbrengsten of ontvangsten die de gemeenteraad op het meerjarenplan heeft gebracht, geheel of gedeeltelijk niet aan de gemeente toekomen of als het meerjarenplan bepaalde kosten of uitgaven voorziet die strijdig zijn met het recht;
- 4° als het meerjarenplan geen of slechts gedeeltelijk rekening houdt met eerder goedgekeurde investeringsenveloppes.

Voorzover de redenen die aanleiding geven tot de schorsing het evenwicht van het meerjarenplan niet in gevaar brengen, kan de schorsing beperkt worden tot een of meer onderdelen van het meerjarenplan.

§2. De gemeenteraad spreekt zich uit over het schorsingsbesluit en stelt het meerjarenplan of de wijziging ervan opnieuw vast. Hij stuurt zijn gemotiveerde beslissing naar de Vlaamse Regering. Een afschrift van die beslissing wordt dezelfde dag naar de provinciegouverneur gestuurd.

§3. De Vlaamse Regering neemt een gemotiveerde beslissing over het meerjarenplan of de wijziging eraan die de gemeenteraad opnieuw heeft vastgesteld. Onverminderd haar bevoegdheid tot vernietiging wegens schending van het recht of strijdigheid met het algemeen belang stelt de Vlaamse Regering het meerjarenplan of de wijziging ervan opnieuw vast in de hierna volgende gevallen:

- 1° als niet afdoende, of slechts op basis van fictieve gegevens aangetoond wordt dat het financieel evenwicht gevrijwaard blijft in de boekjaren waarop het meerjarenplan betrekking heeft;

- 2° als bekende en verwachte opbrengsten of ontvangsten of verplichte kosten of uitgaven, die krachtens de wet of het decreet gedurende de periode waarop het meerjarenplan betrekking heeft ten gunste of ten laste van de gemeente komen, geheel of gedeeltelijk niet in het meerjarenplan worden opgenomen;

- 3° als bepaalde opbrengsten of ontvangsten die de gemeenteraad op het meerjarenplan heeft gebracht, geheel of gedeeltelijk niet aan de gemeente toekomen of als het meerjarenplan bepaalde kosten of uitgaven voorziet die strijdig zijn met het recht;

- 4° als het meerjarenplan geen of slechts gedeeltelijk rekening houdt met eerder goedgekeurde investeringsenveloppes.

In het eerste geval neemt de Vlaamse Regering alle vereiste maatregelen om het evenwicht te herstellen. In het tweede geval schrijft de Vlaamse Regering de opbrengsten of verplichte kosten amts-halve in. In het derde geval schrapt de Vlaamse Regering de bedoelde ontvangsten of schrijft ze die op het juiste bedrag in. In het laatste geval verhoogt de Vlaamse Regering de kredieten, zodat de reeds eerder goedgekeurde investeringsenveloppes passen in het vastgestelde meerjarenplan.

De Vlaamse Regering neemt haar beslissing binnen vijftig dagen, die ingaan op de dag na het inkomen van het besluit van de gemeenteraad en verstuurt haar beslissing naar de gemeenteoverheid uiterlijk de laatste dag van die termijn. Ze stuurt dezelfde dag een afschrift van haar beslissing ter kennisgeving aan de provinciegouverneur.

Als binnen de in het derde lid bepaalde termijn geen beslissing naar de gemeenteoverheid is verstuurd, is het door de Vlaamse Regering ontvangen meerjarenplan of de wijzigingen ervan definitief.

§4. Het meerjarenplan en de beslissingen tot wijziging ervan van de gemeente die met het oog op de sanering van haar financiën leningen afsluit, is onderworpen aan het advies van de provinciegouverneur en de goedkeuring van de Vlaamse Regering, indien aan die leningen de gewestwaarborg is verleend.

De gouverneur brengt zijn advies uit binnen dertig dagen na het inkomen van het besluit van de gemeenteraad bij de gouverneur en verstuurt zijn advies uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de Vlaamse Regering. Bij gebrek aan advies wordt de gouverneur geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

De Vlaamse Regering spreekt zich uit bij gemotiveerd besluit en stelt het meerjarenplan vast overeenkomstig §3.

§5. De schorsing van het meerjarenplan of van de wijziging ervan impliceert van rechtswege de schorsing van het budget dat werd vastgesteld op basis van het geschorste meerjarenplan of het meerjarenplan zoals gewijzigd bij de geschorste wijziging. Deze schorsing neemt een einde op de datum van de gemotiveerde beslissing van de Vlaamse Regering, bedoeld in §3.

Artikel 177

§1. Onverminderd de bevoegdheid van de toezichthoudende overheid tot schorsing en vernietiging wegens schending van het recht of strijdigheid met het algemeen belang overeenkomstig artikelen 252 tot 260, schorst de provinciegouverneur het budget of de budgetwijzigingen:

- 1° als die niet passen in het meerjarenplan, voorzover het budget of de budgetwijzigingen geen betrekking heeft op het eerste volledige boekjaar van de zesjaarlijkse periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen;
- 2° als die een negatief resultaat op kasbasis vertonen voorzover de financiële nota van het budget of de budgetwijzigingen betrekking hebben op het eerste volledige boekjaar waarvoor de gemeenteraad werd verkozen;
- 3° als bekende of verwachte opbrengsten of ontvangsten, of verplichte kosten of uitgaven, die krachtens de wet of het decreet gedurende de periode waarop het budget betrekking heeft ten gunste of ten laste van de gemeente komen, geheel of gedeeltelijk niet in het budget worden opgenomen;
- 4° als bepaalde opbrengsten of ontvangsten die de gemeenteraad op het budget heeft gebracht,

geheel of gedeeltelijk niet aan de gemeente toekomen of als het budget bepaalde kosten of uitgaven voorziet die strijdig zijn met het recht.

Voorzover de redenen die aanleiding geven tot de schorsing niet tot gevolg hebben dat het budget niet meer past binnen het meerjarenplan, kan de schorsing beperkt worden tot een of meer onderdelen van het budget.

§2. De gemeenteraad spreekt zich uit over het schorsingsbesluit en stelt het budget of de budgetwijziging opnieuw vast. Hij stuurt zijn gemotiveerde beslissing naar de Vlaamse Regering. Een afschrift van die beslissing wordt dezelfde dag naar de provinciegouverneur gezonden.

§3. De Vlaamse Regering neemt een gemotiveerde beslissing over het budget of de budgetwijziging die de gemeenteraad opnieuw heeft vastgesteld. Onverminderd haar bevoegdheid tot vernietiging wegens schending van het recht of strijdigheid met het algemeen belang, stelt de Vlaamse Regering het budget of de budgetwijzigingen opnieuw vast in de hierna volgende gevallen:

- 1° als ze niet passen in het meerjarenplan, voorzover het budget of de budgetwijzigingen geen betrekking hebben op het eerste volledige boekjaar van de zesjaarlijkse periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen;
- 2° als ze een negatief resultaat op kasbasis vertonen, voorzover het budget of de budgetwijzigingen betrekking hebben op het eerste volledige boekjaar waarvoor de gemeenteraad werd verkozen;
- 3° als bekende of verwachte opbrengsten of ontvangsten, of verplichte kosten of uitgaven, die krachtens de wet of het decreet gedurende de periode waarop het budget betrekking heeft ten gunste of ten laste van de gemeente komen, geheel of gedeeltelijk niet in het budget worden opgenomen;
- 4° als bepaalde opbrengsten of ontvangsten die de gemeenteraad op het budget heeft gebracht, geheel of gedeeltelijk niet aan de gemeente toekomen of als het budget bepaalde kosten of uitgaven voorziet die strijdig zijn met het recht.

In het eerste geval neemt de Vlaamse Regering alle vereiste maatregelen om het budget te doen pas-

sen binnen het meerjarenplan. In het tweede geval neemt de Vlaamse Regering de nodige maatregelen om het evenwicht op kasbasis te herstellen. In het derde geval schrijft de Vlaamse Regering de opbrengsten of verplichte kosten amtsshalve in. In het laatste geval schrapt de Vlaamse Regering de bedoelde ontvangsten of schrijft ze die op het juiste bedrag in.

De Vlaamse Regering neemt haar beslissing binnen vijftig dagen, die ingaan op de dag na het inkomen van het besluit van de gemeenteraad en verstuurt haar beslissing naar de gemeenteoverheid uiterlijk de laatste dag van die termijn. Ze stuurt dezelfde dag een afschrift van haar beslissing ter kennisgeving aan de provinciegouverneur.

Als binnen de in het derde lid bepaalde termijn geen beslissing naar de gemeenteoverheid is verstuurd, is het budget of de budgetwijziging definitief die door de gemeenteraad opnieuw is vastgesteld.

§4. Het budget en de beslissingen tot budgetwijziging van de gemeente die met het oog op de sanering van haar financiën leningen afsluit, is onderworpen aan het advies van de provinciegouverneur en de goedkeuring van de Vlaamse Regering, als aan die leningen de gewestwaarborg is verleend.

De gouverneur brengt zijn advies uit binnen dertig dagen na het inkomen van het besluit van de gemeenteraad bij de gouverneur en verstuurt zijn advies uiterlijk de laatste dag van die termijn aan de Vlaamse Regering. Bij gebrek aan advies wordt de gouverneur geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

De Vlaamse Regering spreekt zich uit bij gemotiveerd besluit en stelt het budget vast overeenkomstig §3.

De uitvoering van het budget van de gemeenten, bedoeld in het eerste lid, wordt doorlopend gecontroleerd door de daartoe door de regering aangewezen diensten.

Artikel 178

De toezichthoudende overheid kan te allen tijde de externe auditcommissie gelasten de beslissingen met financiële impact, de boekhouding en de gemeentekas te onderzoeken. Van elk onderzoek

wordt een verslag opgemaakt dat aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

HOOFDSTUK VIII

Nadere uitwerking door de Vlaamse Regering

Artikel 179

De Vlaamse Regering bepaalt nadere voorschriften voor de uitvoering van deze titel, evenals aangaande de daarbijbehorende documenten, met inbegrip van de te hanteren modellen.

De Vlaamse Regering bepaalt de minimale vereisten waaraan de informaticasystemen die door de gemeente worden gehanteerd moeten voldoen.

TITEL V

Bepalingen over de werking van de gemeente

HOOFDSTUK I

Akten van de gemeente

AFDELING I

Opmaken en ondertekenen van akten

Artikel 180

De gemeentesecretaris woont de vergaderingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen bij en is verantwoordelijk voor het opstellen van de notulen ervan, alsook voor de bewaring van de originelen.

De originelen van de notulen van de gemeenteraad worden, na goedkeuring, ondertekend door de voorzitter van de gemeenteraad en de gemeentesecretaris. De originelen van de notulen van het college van burgemeester en schepenen worden, na goedkeuring, door de burgemeester en door de gemeentesecretaris ondertekend.

Artikel 181

§1. De notulen van de vergaderingen van de gemeenteraad vermelden, in chronologische volgorde, alle besproken onderwerpen, alsook het gevolg dat werd gegeven aan de punten waarover de gemeenteraad geen beslissing heeft genomen. Ze maken melding van alle beslissingen en het resultaat van de stemmingen. Behalve bij geheime stemming, vermelden de notulen hoe elk lid gestemd heeft.

§2. De notulen van de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen vermelden de beslissingen van het college.

Wanneer het college overeenkomstig het artikel 161 op eigen verantwoordelijkheid een voorgenomen verbintenis viseert of overeenkomstig artikel 163 op eigen verantwoordelijkheid de gemeentesecretaris of de in artikel 163 bedoelde rekenplichtige bevel geeft tot betaling van een uitgave, wordt, op verzoek van een lid van het college, een verklaring inzake zijn stemgedrag in de notulen opgenomen.

Artikel 182

§1. De reglementen, verordeningen, beslissingen, akten van de gemeenteraad en alle andere stukken of briefwisseling die specifiek betrekking hebben op de gemeenteraad worden ondertekend door de voorzitter van de gemeenteraad en medeondertekend door de gemeentesecretaris.

§2. De reglementen, verordeningen, beslissingen en akten van de burgemeester en van het college van burgemeester en schepenen worden ondertekend door de burgemeester en medeondertekend door de gemeentesecretaris.

§3. De beslissingen, de akten en de briefwisseling van personeelsleden, belast met het budgethouderschap, worden door deze personeelsleden ondertekend als ze enkel betrekking hebben op hun budgethouderschap.

§4. Onverminderd §§ 1 en 3 wordt de briefwisseling van de gemeente ondertekend door de burgemeester en medeondertekend door de gemeentesecretaris.

§5. De gemeenteraad bepaalt in het huishoudelijk reglement door wie en op welke wijze de andere stukken van de gemeente, die niet bedoeld worden in de voorgaande paragrafen, worden ondertekend, en, als dat nodig wordt geacht, medeondertekend. Als de gemeenteraad die werkwijze niet vaststelt, is de tweede paragraaf van overeenkomstige toepassing.

Artikel 183

De burgemeester kan zijn bevoegdheid tot ondertekening, bedoeld in artikel 182, §§2, 4 en 5, schriftelijk opdragen aan een of meer leden van het college van burgemeester en schepenen. Die opdracht kan te allen tijde worden herroepen.

De schepenen aan wie de opdracht is gegeven, moet boven zijn handtekening, naam en functie tevens melding maken van die opdracht.

Artikel 184

De gemeentesecretaris kan zijn bevoegdheid tot ondertekening, als bedoeld in artikel 182, §§ 3 tot 5, opdragen aan een of meer personeelsleden van de gemeente.

Deze opdracht gebeurt schriftelijk en is te allen tijde herroepbaar. De gemeenteraad wordt daarvan op de hoogte gebracht tijdens zijn eerstvolgende vergadering.

De personeelsleden aan wie de opdracht tot medeondertekening is gegeven, moeten boven hun handtekening, naam en functie tevens melding maken van die opdracht.

Artikel 185

De gemeentesecretaris maakt in de rand van de notulen van de gemeenteraad of van het college van burgemeester en schepenen kantmelding van de intrekking van een besluit door de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen, van de vernietiging of de niet-goedkeuring van een besluit door een toezichthoudende overheid en van het feit dat een besluit geacht wordt

nooit te hebben bestaan met toepassing van artikel 256, vierde lid.

De gemeentesecretaris brengt de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen van elke kantmelding op de hoogte op de eerstvolgende vergadering van respectievelijk de gemeenteraad of het college.

AFDELING II

Bekendmaking en inwerkingtreding

Artikel 186

De reglementen en verordeningen van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen en van de burgemeester worden door laatstgenoemde bekendgemaakt door middel van een aanplakbrief die het onderwerp van het reglement of de verordening vermeldt, de datum van de beslissing waarbij het reglement of de verordening werd aangenomen en, in voorkomend geval, de beslissing van de toezichthoudende overheid. De aanplakbrief wordt opgehangen op een aanplakbord aan het gemeentehuis en blijft minstens twintig dagen aangeplakt. De reglementen en verordeningen kunnen worden bekend gemaakt zodra de beslissing is genomen.

De aanplakbrief vermeldt de plaats of plaatsen waar de tekst van het reglement of de verordening ter inzage ligt van het publiek.

Artikel 187

De reglementen en verordeningen, bedoeld in artikel 186, treden in werking de vijfde dag na de bekendmaking ervan, tenzij het anders bepaald is.

De bekendmaking en de datum van bekendmaking van deze reglementen en verordeningen moeten blijken uit de aantekening in een speciaal register, dat bijgehouden wordt op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.

AFDELING III

Wijze van kennisgeving

Artikel 188

Stukken van de gemeente worden bij gewone brief aan de betrokkene bezorgd, tenzij de wet, dit decreet of een ander decreet een andere vorm van mededeling of kennisgeving oplegt. Het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad kan bepalen dat stukken bovendien op een andere wijze meegedeeld of ter kennis gebracht worden.

AFDELING IV

Briefwisseling aan de gemeente

Artikel 189

Alle briefwisseling aan de gemeente wordt gericht aan het college van burgemeester en schepenen, behalve bij andersluidende beslissing van de gemeenteraad. Er wordt een register van alle ingaande en uitgaande briefwisseling, van welke aard ook, aangelegd.

HOOFDSTUK II

Wijze van berekening van termijnen

Artikel 190

§1. Voor de toepassing van dit decreet wordt de termijn berekend vanaf de dag na de dag van de akte of de gebeurtenis die de termijn doet ingaan, en omvat de termijn alle dagen, ook de zaterdag, de zondag en de wettelijke feestdagen. De vervalddag is in de termijn begrepen. Als die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, dan wordt de vervalddag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

§2. Bij gebrek aan een akte of gebeurtenis die de termijn doet ingaan, wordt de termijn berekend

door terug te tellen vanaf de gebeurtenis die de termijn doet eindigen. In dat geval wordt de dag van de gebeurtenis die de termijn doet eindigen in de termijn begrepen. De dag van verzending is niet in de termijn begrepen.

HOOFDSTUK III

Goederen van de gemeente

AFDELING I

Afwijking van het domeinrecht

Artikel 191

De gemeente en de autonome gemeentebedrijven kunnen, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op openbare domeingoederen voorzover die rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van die goederen.

AFDELING II

Gemeentewegen

Artikel 192

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de gemeenteraad en provincieraad in kwestie, welke wegen op het grondgebied van die gemeente als gewest- of provinciewegen beschouwd worden.

Als bestaande wegen of weggedeelten niet langer beschouwd worden als gewest- of provinciewegen, worden ze beschouwd als gemeentewegen, mits de gemeenteraad daarmee instemt. Die overdracht heeft de toekenning om niet van de eigendom van die wegen tot gevolg. Bij de eigendomsoverdracht moeten deze wegen zich in goede staat van onderhoud bevinden.

HOOFDSTUK IV

Optreden in rechte

Artikel 193

Het college van burgemeester en schepenen beslist tot het optreden in rechte namens de gemeente.

Artikel 194

Als het college van burgemeester en schepenen niet in rechte optreedt, kunnen een of meer inwoners in rechte optreden namens de gemeente, mits zij onder zekerheidstelling aanbieden om persoonlijk de kosten van het geding te dragen en in te staan voor de veroordeling tot schadevergoeding of boete wegens tergend en roekeloos geding of hoger beroep die kan worden uitgesproken.

Dit recht staat ook open voor de rechtspersonen waarvan de maatschappelijke zetel in de gemeente is gevestigd.

De gemeente kan over het geding geen dading aangaan of er afstand van doen zonder instemming van degene die het geding in haar naam heeft gevoerd.

HOOFDSTUK V

Deelname van de gemeenten aan rechtspersonen

Artikel 195

§1. Zonder afbreuk te doen aan het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, kunnen de gemeenten verenigingen, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen voorzover die verenigingen, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk niet belast worden met de verwezenlijking van welbepaalde taken van gemeentelijk belang.

Onder dezelfde voorwaarden kunnen de gemeenten een andere vennootschap in de zin van het Wetboek Vennootschappen oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen indien deze vennootschap de realisatie van lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende de publiek-private samenwerking als uitsluitende doelstelling heeft.

Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van de verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de gemeente deelneemt.

Minstens eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad in kennis gesteld van dit geactualiseerd overzicht met een toelichting over alle wijzigingen dewelke zich sinds de vorige toelichting aan deze overzichtslijst hebben voorgedaan.

§2. Deze oprichting, deelname of vertegenwoordiging mag niet gepaard gaan met de overdracht of terbeschikkingstelling van gemeentelijk personeel of met de overdracht van gemeentelijke infrastructuur.

§3. Het is de gemeenten verboden om, rechtstreeks of onrechtstreeks, rechtspersonen die niet belast zijn met welbepaalde taken van gemeentelijk belang op te richten, erin deel te nemen of zich erin te laten vertegenwoordigen, tenzij die rechtspersonen voldoen aan de voorschriften van dit hoofdstuk of er voor die oprichting, deelname of vertegenwoordiging een andere decretale of wettelijke rechtsgrond bestaat.

HOOFDSTUK VI

Contracten tussen gemeenten

Artikel 196

Zonder afbreuk te doen aan het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, kunnen de gemeenten onderling overeenkomsten sluiten.

TITEL VI

Participatie van de burger

HOOFDSTUK I

Klachtenbehandeling

Artikel 197

De gemeenteraad organiseert bij reglement een systeem van klachtenbehandeling.

Artikel 198

§1. Het systeem van klachtenbehandeling moet worden georganiseerd op het ambtelijke niveau van de gemeente en maximaal onafhankelijk van de diensten waarop de klachten betrekking hebben.

§2. Elke gemeente kan een ombudsdienst inrichten die als volgt kan gerealiseerd worden:

1° in eigen beheer;

2° in het kader van een interlokale vereniging zoals bepaald in de artikelen 6 tot 9 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

3° via een overeenkomst met de Vlaamse Ombudsdienst opgericht bij decreet van 7 juli 1998 volgens nader te bepalen modaliteiten.

HOOFDSTUK II

Inspraak

Artikel 199

De gemeenteraad neemt initiatieven om de betrokkenheid en de inspraak van de burgers of van de doelgroepen te verzekeren bij de beleidsvoorbereiding, bij de uitwerking van de gemeentelijke dienstverlening en bij de evaluatie ervan.

Artikel 200

§1. Onder voorbehoud van de toepassing van de op dit gebied geldende wettelijke en decretale bepalingen, kan alleen de gemeenteraad overgaan tot de organisatie van raden en overlegstructuren

die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur te adviseren.

§2. Ten hoogste twee derde van de leden van de hier bedoelde raden en overlegstructuren is van hetzelfde geslacht. Zoniet kan niet op rechtsgeldige wijze advies worden uitgebracht.

§3. De gemeenteraad stelt de nadere voorwaarden vast voor de representativiteit en regelt de samenstelling, de werkwijze en de procedures van de hier bedoelde raden en overlegstructuren. Daarbij wordt uitdrukkelijk bepaald op welke wijze het gevolg dat aan de adviezen wordt gegeven, zal worden meegedeeld. De gemeenteraad waakt erover dat de nodige middelen ter beschikking worden gesteld voor de vervulling van de adviesopdracht.

De verslagen en einddocumenten van de hier bedoelde raden en overlegstructuren worden meegedeeld aan de gemeenteraad.

§4. Gemeenteraadsleden en leden van het college van burgemeester en schepenen kunnen geen stemgerechtigd lid zijn van de hier bedoelde raden en overlegstructuren.

HOOFDSTUK III

Verzoekschriften aan de gemeenteraad

Artikel 201

Ieder heeft het recht verzoekschriften, door een of meer personen ondertekend, schriftelijk bij de gemeenteraad in te dienen.

Verzoekschriften die een onderwerp betreffen dat niet tot de bevoegdheid van de gemeente behoort, zijn onontvankelijk.

Artikel 202

De gemeenteraad kan de bij hem ingediende verzoekschriften naar het college van burgemeester en schepenen of naar een gemeenteraadscommissie verwijzen met het verzoek om over de inhoud ervan uitleg te verstrekken.

De verzoeker of, indien het verzoekschrift door meer personen ondertekend is, de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift, kan worden gehoord door de gemeenteraad of een gemeenteraadscommissie. In dat geval heeft de verzoeker of de eerste ondertekenaar van een verzoekschrift het recht zich te laten bijstaan door een persoon naar keuze.

Artikel 203

De gemeenteraad verstrekt, binnen drie maanden na de indiening van het verzoekschrift, een gemotiveerd antwoord aan de verzoeker of, indien het verzoekschrift door meer personen ondertekend is, aan de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift.

Artikel 204

Het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad bepaalt de nadere voorwaarden waaronder dit recht wordt uitgeoefend en de wijze waarop de verzoekschriften worden behandeld.

HOOFDSTUK IV

De gemeentelijke volksraadpleging

Artikel 205

De gemeenteraad kan, op eigen initiatief of op verzoek van de inwoners van de gemeente, beslissen om de inwoners te raadplegen over de aangelegenheden, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Het initiatief dat uitgaat van de inwoners van de gemeente moet worden gesteund door ten minste:

- 1° 20% van de inwoners in gemeenten met minder dan 15.000 inwoners;
- 2° 3000 inwoners in gemeenten met minstens 15.000 inwoners en minder dan 30.000 inwoners;
- 3° 10% van de inwoners in gemeenten met minstens 30.000 inwoners.

Artikel 206

Elk verzoek tot het houden van een raadpleging op initiatief van de inwoners van de gemeente wordt met een aangetekende brief gericht aan het college van burgemeester en schepenen.

Bij het verzoek worden een gemotiveerde nota gevoegd en de stukken die de gemeenteraad kunnen voorlichten.

Artikel 207

Het verzoek is alleen ontvankelijk als het wordt ingediend door middel van een formulier, afgegeven door de gemeente, en als het, buiten de naam van de gemeente en de tekst van artikel 196 van het Strafwetboek, de volgende vermeldingen bevat:

- 1° de vraag of vragen waarop de voorgenomen raadpleging betrekking heeft;
- 2° de naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats van iedereen die het verzoekschrift heeft ondertekend;
- 3° de naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats van de personen die het initiatief nemen tot de raadpleging.

Artikel 208

Na ontvangst van het verzoek onderzoekt het college van burgemeester en schepenen of het verzoek gesteund is door een voldoende aantal geldige handtekeningen.

Naar aanleiding van dat onderzoek schrapt het college van burgemeester en schepenen:

- 1° de dubbele handtekeningen;
- 2° de handtekeningen van de personen die niet voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 209;
- 3° de handtekeningen van de personen voor wie de verschaft gegevens ontoereikend zijn om toetsing van hun identiteit mogelijk te maken.

De controle wordt beëindigd als het aantal geldige handtekeningen is bereikt. In dat geval organiseert de gemeenteraad een volksraadpleging.

Artikel 209

§1. Een persoon kan verzoeken om een volksraadpleging of eraan deelnemen als hij:

- 1° in het bevolkingsregister van de gemeente ingeschreven of vermeld is;
- 2° de volle leeftijd van zestien jaar heeft bereikt;
- 3° niet het voorwerp uitmaakt van een veroordeling of beslissing die voor een gemeenteraadskiezer de uitsluiting of schorsing van het kiesrecht meebrengt.

§2. De voorwaarden in §1 moeten vervuld zijn op de datum waarop het verzoekschrift werd ingediend voor wie verzoekt om een volksraadpleging.

Voor wie deelneemt aan de volksraadpleging moeten de voorwaarden, vermeld in §1, 2° en 3°, vervuld zijn op de dag van de raadpleging, en de voorwaarde, vermeld in §1, 1°, op de datum waarop de lijst van deelnemers aan de volksraadpleging wordt afgesloten.

De deelnemers die na de datum waarop de lijst van de deelnemers aan de volksraadpleging wordt afgesloten, het voorwerp zijn van een veroordeling of van een beslissing die voor een gemeenteraadskiezer ofwel de uitsluiting van het kiesrecht, ofwel de schorsing van dat recht op de dag van de raadpleging meebrengt, worden van de lijst van deelnemers aan de volksraadpleging geschrapt.

§3. Artikel 13 van het Kieswetboek is van toepassing op alle categorieën van personen die voldoen aan de voorwaarden, bepaald in §1.

Voor niet-Belgische onderdanen en voor Belgische onderdanen die jonger zijn dan achttien jaar wordt de kennisgeving door de parketten van de hoven en rechtbanken gedaan als de veroordeling of de internering, waartegen met geen gewoon rechtsmiddel meer kan worden opgekomen, zou hebben geleid tot uitsluiting van het kiesrecht of opschorting van dit recht als ze ten laste van een gemeenteraadskiezer werd uitgesproken. In geval

van kennisgeving nadat de lijst van deelnemers is opgemaakt, worden de betrokkenen van deze lijst geschrapt.

Artikel 210

Op de dertigste dag voor de raadpleging maakt het college van burgemeester en schepenen een lijst op van deelnemers aan de volksraadpleging.

Op die lijst worden de volgende personen vermeld:

- 1° de personen die op de vermelde datum in het bevolkingsregister van de gemeente ingeschreven of vermeld zijn en die de andere deelnemingsvoorwaarden vervullen, bedoeld in artikel 209, §1;
- 2° de deelnemers die tussen deze datum en de datum van de raadpleging de leeftijd van zestien jaar bereiken;
- 3° de personen voor wie de schorsing van het kiesrecht een einde neemt of zou nemen uiterlijk op de dag die is vastgesteld voor de raadpleging.

Voor elke persoon die voldoet aan de deelnemingsvoorwaarden vermeldt de lijst van deelnemers aan de volksraadpleging de naam, de voornamen, de geboortedatum, het geslacht en de hoofdverblijfplaats. De lijst wordt volgens een doorlopende nummering en eventueel per wijk van de gemeente opgemaakt, ofwel in alfabetische volgorde van de deelnemers, ofwel geografisch volgens de straten.

Artikel 211

De deelname aan de volksraadpleging is niet verplicht. Elke deelnemer heeft recht op één stem. De stemming is geheim.

De volksraadpleging kan enkel op een zondag plaatsvinden. De deelnemers worden tot de stemming toegelaten van 8 tot 13 uur. De personen die zich voor 13 uur in het stemlokaal bevinden, worden nog tot de stemming toegelaten.

Artikel 212

Tot stemopneming wordt pas overgegaan als ten minste het volgende aantal inwoners aan de raadpleging heeft deelgenomen:

- 1° 20% van de inwoners in gemeenten met minder dan 15.000 inwoners;
- 2° 3000 inwoners in gemeenten met minstens 15.000 inwoners en minder dan 30.000 inwoners;
- 3° 10% van de inwoners in gemeenten met minstens 30.000 inwoners.

Artikel 213

De bepalingen van artikel 147bis van het Kieswetboek zijn van toepassing op de gemeentelijke volksraadpleging, met dien verstande dat de woorden “kiezer” en “kiezers” steeds worden vervangen door respectievelijk de woorden “deelnemer” en “deelnemers”, en de woorden “verkiezing” en “verkiezingen” door het woord “volksraadpleging”.

De bepalingen van titel V van het Kieswetboek, met uitzondering van artikel 194, zijn van overeenkomstige toepassing op de gemeentelijke volksraadpleging, met dien verstande dat de woorden “kiezer” en “kiezers” steeds worden vervangen door respectievelijk de woorden “deelnemer” en “deelnemers”, de woorden “verkiezing”, “verkiezingen” en “kiesverrichtingen” door het woord “volksraadpleging” en het woord “kiescollege” door “college”.

Artikel 214

§1. Persoonlijke aangelegenheden en aangelegenheden betreffende de rekeningen, de begrotingen, de gemeentebelastingen en retributies kunnen niet het voorwerp zijn van een raadpleging.

§2. Een raadpleging kan niet worden georganiseerd in een periode van twaalf maanden voor de

gewone vergadering van de kiezers voor de vernieuwing van de gemeenteraden. Bovendien kan er geen raadpleging worden georganiseerd in een periode van veertig dagen voor de rechtstreekse verkiezing van de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, de gemeenschaps- en gewestparlementen en het Europees Parlement.

De inwoners van de gemeente kunnen slechts eenmaal om de zes maanden worden geraadpleegd, met een maximum van zes raadplegingen per zittingsperiode. Gedurende het tijdvak tussen twee vernieuwingen van de gemeenteraad kan slechts één volksraadpleging over hetzelfde onderwerp worden gehouden.

Artikel 215

Een verzoek tot het houden van een volksraadpleging wordt ingeschreven op de agenda van de eerstvolgende vergadering van het college van burgemeester en schepenen en van de gemeenteraad.

Tot de inschrijving wordt overgegaan nadat de controle, bedoeld in artikel 208, werd afgesloten.

De voorzitter van de gemeenteraad is verplicht om tot inschrijving op de agenda van de gemeenteraad over te gaan, tenzij de gemeenteraad kennelijk onbevoegd is om over het verzoek te beslissen. Als hieromtrent twijfel bestaat, beslist de gemeenteraad.

Artikel 216

Elke beslissing over het al dan niet houden van een volksraadpleging wordt uitdrukkelijk gemotiveerd.

Het voorgaande lid is tevens van toepassing op elke beslissing die rechtstreeks betrekking heeft op een aangelegenheid die het onderwerp is geweest van een raadpleging.

Artikel 217

Ten minste één maand voor de dag van de raadpleging stelt de gemeente aan de inwoners een brochure ter beschikking waarin het onderwerp van de raadpleging op een objectieve manier wordt uiteengezet. Deze brochure bevat bovendien de gemotiveerde nota, bedoeld in artikel 206, tweede

lid, alsmede de vraag of vragen waarover de inwoners zullen worden geraadpleegd.

Artikel 218

De vraag moet zo geformuleerd zijn dat met ja of nee kan worden geantwoord.

Artikel 219

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedureregels voor het houden van een gemeentelijke volksraadpleging, naar analogie van de procedure, bedoeld in de Gemeentekieswet voor de verkiezing van de gemeenteraadsleden.

Artikel 220

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uitslag van de raadpleging aan de bevolking wordt bekendgemaakt.

TITEL VII

De gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen

HOOFDSTUK I

De gemeentelijke intern
verzelfstandigde agentschappen

Artikel 221

§1. De intern verzelfstandigde agentschappen zijn diensten zonder eigen rechtspersoonlijkheid die door de gemeente belast zijn met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang en die beschikken over operationele autonomie als bedoeld in artikel 222.

Ze worden beheerd buiten de algemene diensten van de gemeenten, bedoeld in titel II, hoofdstuk V, van dit decreet.

§2. De gemeenteraad is bevoegd om intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid op te richten.

§3. Het hoofd van een intern verzelfstandigd agentschap is het personeelslid dat, onverminderd de eventuele mogelijkheid tot delegatie en subdelegatie van die bevoegdheid, belast is met de algemene leiding, de werking en de vertegenwoordiging van het agentschap.

Artikel 222

Het oprichtingsbesluit van een intern verzelfstandigd agentschap omvat minstens de volgende punten:

- 1° een opsomming van de beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang die aan het intern verzelfstandigde agentschap worden toevertrouwd;
- 2° een beschrijving van de operationele autonomie die aan het hoofd van het agentschap wordt gedelegeerd. Deze autonomie kan betrekking hebben op:
 - a) het vaststellen en wijzigen van de organisatiestructuur van het agentschap;
 - b) de organisatie van de operationele processen met het oog op de realisatie van de afgesproken doelstellingen;
 - c) de uitvoering van het personeelsbeleid;
 - d) het aanwenden van de ter beschikking gestelde middelen voor de werking van het agentschap, de uitvoering van de doelstellingen en taken van het agentschap en het sluiten van contracten ter verwezenlijking van de opdrachten van het agentschap;
 - e) de interne controle binnen het intern verzelfstandigd agentschap;
 - f) specifieke delegaties naar gelang van de eigen aard van het intern verzelfstandigd agentschap.

Artikel 223

§1. Tussen het college van burgemeester en schepenen en het hoofd van een intern verzelfstandigd agentschap wordt na onderhandeling een beheersovereenkomst gesloten.

De beheersovereenkomst, evenals elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, wordt verzonden aan de Vlaamse Regering en ter inzage neergelegd op het secretariaat van de oprichtende gemeente.

§2. De beheersovereenkomst regelt minstens de volgende aangelegenheden:

- 1° de concretisering van de wijze waarop het agentschap zijn taken moet vervullen en van de doelstellingen ervan;
- 2° de toekenning van middelen voor de eigen werking en de uitvoering van de taken van het agentschap;
- 3° de voorwaarden waaronder eigen inkomsten of andere financieringen mogen worden verworven en aangewend;
- 4° de informatieverstrekking aan het college van burgemeester en schepenen.

§3. Onder voorbehoud van de mogelijkheid tot verlenging, wijziging, schorsing en ontbinding van de beheersovereenkomst, wordt die gesloten voor een periode die eindigt uiterlijk zes maanden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

De beheersovereenkomst en de uitvoering ervan worden jaarlijks geëvalueerd door de gemeenteraad.

Als bij het verstrijken van de beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden, wordt de bestaande overeenkomst van rechtswege verlengd.

Artikel 224

§1. De bepalingen van titel IV zijn van overeenkomstige toepassing op de gemeentelijke intern verzelfstandigde agentschappen, onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen die opgenomen zijn in de hiernavolgende paragrafen.

§2. Het budget en de jaarrekening van het intern verzelfstandigd agentschap worden geconsolideerd, overeenkomstig de nadere regels die door de Vlaamse Regering worden vastgesteld.

§3. Het hoofd van het agentschap is budgethouder voor het budget van het gemeentelijk intern verzelfstandigd agentschap.

Hij kan het budgethouderschap delegeren aan andere personeelsleden binnen de grenzen die bepaald zijn in de beheersovereenkomst.

HOOFDSTUK II

De gemeentelijke extern
verzelfstandigde agentschappen

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 225

§1. De gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen zijn diensten met een eigen rechtspersoonlijkheid die door de gemeente worden opgericht of waarin de gemeente deelneemt en die belast zijn met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang. Vanuit hun taakstelling inzake beleidsuitvoering kunnen de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen tevens betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding. De Vlaamse Regering kan de taken van gemeentelijk belang nader bepalen waarvoor gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen kunnen worden opgericht.

Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke en decretale bepalingen, mogen de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen hun taken van gemeentelijk belang noch geheel, noch gedeeltelijk overdragen aan andere rechtspersonen.

§2. Het is de gemeenten verboden om, rechtstreeks of onrechtstreeks, rechtspersonen die belast zijn met welbepaalde taken van gemeentelijk belang op te richten, erin deel te nemen of zich erin te laten vertegenwoordigen of om aan die rechtspersonen personeel, financiële middelen, infrastructuur of andere activa ter beschikking te stellen, tenzij die rechtspersonen voldoen aan de voorschriften van

deze titel of er voor de oprichting, deelname of vertegenwoordiging een andere decretale of wettelijke rechtsgrond bestaat.

§3. Met het oog op de toepassing van §2, wordt vermoed dat een rechtspersoon door een gemeente met welbepaalde taken van gemeentelijke belang is belast als hij aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° een of meer van zijn organen bestaan voor meer dan de helft uit gemeenteraadsleden of leden van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente in kwestie of de leden van de organen worden voor meer dan de helft aangewezen of voorgedragen door die personen;
- 2° de gemeente of haar vertegenwoordigers beschikken over de meerderheid van de stemrechten in een of meer van zijn organen;
- 3° zijn financiële middelen vallen voor meer dan de helft ten laste van het gemeentebudget.

Artikel 226

Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke of decretale bepalingen, bestaan er twee vormen van gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen:

- 1° het autonoom gemeentebedrijf;
- 2° het gemeentelijke extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm.

Artikel 227

De beslissing tot oprichting van of deelname in een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap kan niet worden genomen in de loop van een periode van twaalf maanden voor de datum van de volledige vernieuwing van de gemeenteraden.

Elk gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap legt in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de gemeenteraden een evaluatieverslag voor aan de gemeenteraad over de uitvoering van de beheers- of samenwerkingsovereenkomst sinds de inwerkingtreding ervan. Dat verslag omvat ook een evaluatie van de ver-

zelfstandiging, waarover de gemeenteraad zich binnen drie maanden uitspreekt.

Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van alle extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, hun statuten en hun overeenkomsten met de gemeente.

Artikel 228

De gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen zijn onderworpen aan de verplichtingen inzake formele motivering en openbaarheid van bestuur die gelden voor de gemeente.

Artikel 229

De volgende personen kunnen niet worden voorgedragen of aangewezen als vertegenwoordiger of bestuurder in een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap:

- 1° de provinciegouverneurs, de gouverneur en de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de provinciegriffiers, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissarissen voorzover het gemeentelijke extern verzelfstandigd agentschap gevestigd is in hun ambtsgebied;
- 2° de magistraten, de plaatsvervangende magistraten en de griffiers bij de hoven en de rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Arbitragehof;
- 3° de leden van het operationeel, administratief of logistiek kader van de politiezone waar de gemeente toe behoort die het gemeentelijke extern verzelfstandigd agentschap heeft opgericht of die erin deelneemt;
- 4° de leden van een bestuurs- of controleorgaan van een rechtspersoon of de werknemer van een rechtspersoon waarin het agentschap niet deelneemt en die activiteiten uitoefent in dezelfde beleidsdomeinen als het agentschap;
- 5° de personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een functie uitoefenen, gelijkwaardig aan een ambt of een

functie, vermeld in dit artikel, en de personen die in een lokale basisoverheid van een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een mandaat uitoefenen dat gelijkwaardig is aan dat van gemeenteraadslid, schepenen of burgemeester.

Artikel 230

Bij gemeenteraadsbesluit kan de gemeente aan haar gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen middelen, infrastructuur of, mits de terzake geldende rechtspositieregeling nageleefd wordt, personeel ter beschikking stellen of overdragen.

Artikel 231

Deze titel is niet van toepassing op de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens.

AFDELING II

Het autonoom gemeentebedrijf

Artikel 232

Een autonoom gemeentebedrijf wordt opgericht bij gemeenteraadsbeslissing op grond van een door het college van burgemeester en schepenen opgemaakt verslag. In dat verslag worden de voor- en de nadelen van externe verzelfstandiging tegen elkaar afgewogen en wordt aangetoond dat beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden. De oprichtingsbeslissing stelt de statuten van het autonoom gemeentebedrijf vast. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen inzake het goedkeuringstoezicht verkrijgt het autonoom gemeentebedrijf rechtspersoonlijkheid op de datum van voormelde oprichtingsbeslissing.

De oprichtingsbeslissing wordt samen met het in het eerste lid bedoelde verslag en met de statuten van het autonoom gemeentebedrijf binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd dagen na verzending keurt de

Vlaamse Regering de oprichtingsbeslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing genomen en verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

De goedgekeurde oprichtingsbeslissing en de statuten worden samen met het in het eerste lid bedoelde verslag ter inzage neergelegd op het secretariaat van de oprichtende gemeente en van het autonoom gemeentebedrijf.

Artikel 233

De statuten van het autonoom gemeentebedrijf vermelden minstens:

- 1° de naam en eventueel de afkorting;
- 2° het maatschappelijke doel, inzonderheid een omschrijving van de beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang waarmee het autonoom gemeentebedrijf belast wordt;
- 3° de maatschappelijke zetel, gevestigd in de oprichtende gemeente;
- 4° de samenstelling, de vergaderwijze, de werkingsvoorwaarden en de bevoegdheden van de organen;
- 5° de wijze van opmaak van het budget, de rekeningen en het jaarlijkse ondernemingsplan, onder voorbehoud van de toepassing artikel 243;
- 6° de wijze van ontbinding en vereffening van het autonoom gemeentebedrijf.

Artikel 234

De wijzigingen in de statuten worden aangebracht bij beslissing van de gemeenteraad, op voorstel of na advies van de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf in kwestie.

De beslissing van de gemeenteraad tot wijziging van de statuten wordt, samen met bijbehorende documenten waaronder het voorstel of het advies van de raad van bestuur, binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd

dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de wijzigingsbeslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing genomen en verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

De statutenwijzigingen worden op dezelfde wijze als de oprichtingsbeslissing en de statuten neergelegd en bekendgemaakt. Een volledig gecoördineerde tekst van de statuten wordt ter inzage neergelegd op het secretariaat van de oprichtende gemeente en van het autonoom gemeentebedrijf.

Artikel 235

§1. Tussen de gemeente en het autonoom gemeentebedrijf wordt na onderhandeling een beheersovereenkomst gesloten. Bij het onderhandelen over de beheersovereenkomst wordt de gemeente vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen en het autonoom gemeentebedrijf door de raad van bestuur.

De beheersovereenkomst, evenals elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, wordt verzonden aan de Vlaamse Regering en ter inzage neergelegd op het secretariaat van de oprichtende gemeente en van het autonoom gemeentebedrijf.

§2. De beheersovereenkomst regelt minstens de volgende aangelegenheden:

- 1° de concretisering van de wijze waarop het agentschap zijn taken moet vervullen en van de doelstellingen ervan;
- 2° de toekenning van middelen voor de eigen werking en de uitvoering van de doelstellingen van het autonoom gemeentebedrijf;
- 3° binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van het autonoom gemeentebedrijf worden toegekend;
- 4° de voorwaarden waaronder eigen inkomsten of andere financieringen mogen worden verworven en aangewend;

- 5° de wijze waarop de tarieven voor de geleverde prestaties door de raad van bestuur vastgesteld en berekend worden;
- 6° de gedragsregels inzake dienstverlening door het autonoom gemeentebedrijf;
- 7° de voorwaarden waaronder het autonoom gemeentebedrijf andere personen kan oprichten, erin kan deelnemen of zich erin kan laten vertegenwoordigen;
- 8° de informatieverstrekking door het autonoom gemeentebedrijf aan de gemeente. Er wordt minstens voorzien in een jaarlijks ondernemingsplan en een operationeel plan op middellange en lange termijn;
- 9° de rapportering door het autonoom gemeentebedrijf aan de gemeente op basis van beleids- en beheersrelevante indicatoren en kengetallen. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen in artikel 227, tweede lid, wordt minstens voorzien in een jaarlijks rapport betreffende de uitvoering van de beheersovereenkomst gedurende het afgelopen kalenderjaar;
- 10° de wijze waarop het autonoom gemeentebedrijf zal voorzien in een systeem van interne controle, de wijze waarop de externe auditcommissie bij het autonoom gemeentebedrijf de audittaken uitoefent die haar overeenkomstig artikel 265 zijn opgedragen en de wijze van rapportering van de externe auditcommissie aan de gemeenteraad;
- 11° de maatregelen bij niet-naleving door een partij van haar verbintenissen uit hoofde van de beheersovereenkomst en de bepalingen inzake beslechting van geschillen die rijzen bij de uitvoering van de beheersovereenkomst;
- 12° de omstandigheden waarin en de wijze waarop de beheersovereenkomst kan worden verlengd, gewijzigd, geschorst en ontbonden.

§3. Onder voorbehoud van de mogelijkheid tot verlenging, wijziging, schorsing en ontbinding van de beheersovereenkomst, wordt die gesloten voor een periode die eindigt uiterlijk zes maanden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

De beheersovereenkomst en de uitvoering ervan worden jaarlijks geëvalueerd door de gemeenteraad.

Als bij het verstrijken van de beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden, wordt de bestaande overeenkomst van rechtswege verlengd.

Als geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden binnen één jaar na de in het derde lid bedoelde verlenging, of als een beheersovereenkomst werd ontbonden of geschorst, kan de gemeenteraad na overleg met het autonoom gemeentebedrijf voorlopige regels vaststellen inzake de in de beheersovereenkomst bedoelde aangelegenheden. Die voorlopige regels zullen als beheersovereenkomst gelden tot op het ogenblik dat een nieuwe beheersovereenkomst in werking treedt.

Artikel 236

§1. Het autonoom gemeentebedrijf beschikt over een raad van bestuur.

De raad van bestuur is bevoegd voor alles wat niet uitdrukkelijk bij decreet, in de statuten of in de beheersovereenkomst aan de gemeenteraad is voorbehouden.

De raad van bestuur vertegenwoordigt het autonoom gemeentebedrijf in rechte als eiser of als verweerder.

De raad van bestuur is binnen de grenzen, vastgesteld in de statuten, bevoegd voor alle personeelsaangelegenheden.

§2. Het aantal leden van de raad van bestuur bedraagt ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden, maar met een absoluut maximum van twaalf. Ten hoogste twee derde van de leden van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht.

De leden van de raad van bestuur worden benoemd door de gemeenteraad.

Elke fractie kan minstens één lid van de raad van bestuur voordragen en dit voordrachtrecht waarborgt elke fractie een vertegenwoordiging in de raad van bestuur. Indien de gewaarborgde vertegenwoordiging evenwel afbreuk zou doen aan de

mogelijkheid voor de fracties die vertegenwoordigd zijn in het college van burgemeester en schepenen om minstens de helft van de van de leden van de raad van bestuur voor te dragen, worden de mandaten evenredig verdeeld over de fracties waaruit de gemeenteraad is samengesteld.

Het mandaat van lid van de raad van bestuur is hernieuwbaar. De leden van de raad van bestuur kunnen te allen tijde door de gemeenteraad worden ontslagen. Na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad wordt tot volledige vernieuwing van de raad van bestuur overgegaan. In dat geval blijven de leden van de raad van bestuur in functie tot de nieuwe gemeenteraad tot hun vervanging is overgegaan.

De raad van bestuur kiest uit zijn leden een voorzitter die deel moet uitmaken van het college van burgemeester en schepenen van de oprichtende gemeente.

§3. De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van het autonoom gemeentebedrijf.

De bestuurders zijn aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden de bestuurders van die aansprakelijkheid ontheven als hun geen schuld kan worden verweten en als zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij de gemeenteraad binnen een maand nadat zij er kennis van hebben gekregen.

Jaarlijks beslist de gemeenteraad over de aan de bestuurders te verlenen kwijting, na goedkeuring van de rekeningen. Die kwijting is alleen rechtsgeldig als de ware toestand van het autonoom gemeentebedrijf niet wordt verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de rekeningen of in de rapportering betreffende de uitvoering van de beheersovereenkomst.

§4. Een bestuurder mag niet:

1° aanwezig zijn bij de bespreking of stemming over aangelegenheden waarbij hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, of waarbij de echtgenoot of zijn bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dit verbod strekt niet verder

dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die een wettelijk samenlevingscontract hebben afgesloten met echtgenoten gelijkgesteld;

2° rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst sluiten met het autonoom gemeentebedrijf;

3° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris tegen betaling werkzaam zijn in geschillen ten behoeve van het autonoom gemeentebedrijf. Dit verbod geldt met name ook ten aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met de bestuurder werken;

4° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris werkzaam zijn in geschillen ten behoeve van de tegenpartij van het autonoom gemeentebedrijf of ten behoeve van een personeelslid van het autonoom gemeentebedrijf aangaande beslissingen in verband met de tewerkstelling binnen het autonoom gemeentebedrijf. Dit verbod geldt met name ook ten aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met de bestuurder werken.

Artikel 237

De statuten kunnen de raad van bestuur toelaten om het dagelijkse bestuur, de vertegenwoordiging met betrekking tot dat bestuur en de voorbereiding en uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur toe te vertrouwen aan een directiecomité of aan een gedelegeerd bestuurder al dan niet met de mogelijkheid van subdelegatie aan personeelsleden van het autonoom gemeentebedrijf.

De leden van het directiecomité of de gedelegeerd bestuurder worden door de raad van bestuur benoemd.

Artikel 238

De vergaderingen van de raad van bestuur en het directiecomité zijn niet openbaar. De notulen van die vergaderingen en alle documenten waarnaar

verwezen wordt in de notulen, alsook de beslissingen van de gedelegeerd bestuurder, worden ter inzage neergelegd op het secretariaat van de gemeente.

Artikel 239

Er zijn geen andere bestuursorganen met beslissingsbevoegdheid dan de in de voorgaande artikelen bepaalde organen.

Artikel 240

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verichtingen, weer te geven in de jaarrekening, vanuit het oogpunt van dit decreet, de statuten of de beheersovereenkomst, wordt uitgeoefend door de externe auditcommissie van de gemeente.

Artikel 241

§1. Het personeel van het autonoom gemeentebedrijf kan in statutair of contractueel verband worden aangesteld.

§2. De overeenstemmende rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel is van toepassing op het personeel van het autonoom gemeentebedrijf. Het autonoom gemeentebedrijf stelt de afwijkingen op deze rechtspositieregeling vast, voorzover het specifieke karakter van het autonoom gemeentebedrijf dat verantwoordt. Het gemeentebedrijf bepaalt de rechtspositieregeling van de betrekkingen die niet bestaan binnen de gemeente.

Artikel 242

§1. Het autonoom gemeentebedrijf kan leningen aangaan en giften of toelagen ontvangen binnen de grenzen, gesteld in de statuten en de beheersovereenkomst.

§2. Het autonoom gemeentebedrijf kan door de Vlaamse Regering gemachtigd worden om in eigen naam en voor eigen rekening over te gaan tot onteigeningen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van zijn doelstellingen.

§3. Het autonoom gemeentebedrijf beslist vrij, binnen de grenzen van zijn doel, over de verwerking, de aanwending en de vervreemding van

zijn goederen, over de vestiging of opheffing van zakelijke rechten op die goederen, alsook over de uitvoering van dergelijke beslissingen en over hun financiering.

§4. Het autonoom gemeentebedrijf stelt de tarieven en de tariefstructuren voor de door het bedrijf geleverde prestaties vast binnen de grenzen van de in de beheersovereenkomst bepaalde grondregelen inzake tarifiering. De maximumtarieven of de formules voor hun berekening die niet in de beheersovereenkomst zijn geregeld, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad.

§5. Het autonoom gemeentebedrijf kan andere rechtspersonen oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen, voorzover dat past in zijn opdrachten. De oprichting, deelname of vertegenwoordiging mag geen speculatieve oogmerken nastreven en gebeurt in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving inzake mededinging en staatssteun en de voorwaarden, bepaald in de beheersovereenkomst. De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging toont aan dat aan de voormelde voorwaarden is voldaan.

De deelname is onderworpen aan de voorwaarde dat aan het autonoom gemeentebedrijf minstens een mandaat van bestuurder wordt toegekend.

De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging wordt binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Tot de oprichting, deelname of vertegenwoordiging kan pas worden overgegaan nadat de beslissing hiertoe werd goedgekeurd. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de beslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen en die beslissing heeft verzonden aan het autonoom gemeentebedrijf, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Artikel 243

Het autonoom gemeentebedrijf maakt een budget op overeenkomstig de regels die krachtens artikelen 149, 150, 151, §1, §2, eerste lid, §3 en §4 en 179, worden gesteld voor het budget van de gemeente. De boekhouding wordt gevoerd en de jaarrekening wordt opgesteld overeenkomstig de regels die krachtens artikel 164, 172 en 179 worden gesteld voor de boekhouding en de jaarrekening van de gemeente. Het autonoom gemeentebedrijf

doet uiterlijk op 31 december van ieder jaar de nodige opnemingen, verificaties, opzoeken en waarderingen om de inventaris op te maken van al de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van het autonoom gemeentebedrijf, van welke aard ook.

De boekhouding wordt gevoerd onder de verantwoordelijkheid en het toezicht van de raad van bestuur.

De raad van bestuur stelt de jaarrekening vast en legt jaarlijks en uiterlijk op 30 maart de jaarrekening van het voorbije boekjaar ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

De raad van bestuur stelt het budget vast en legt jaarlijks en uiterlijk op 31 oktober het budget van het volgende boekjaar ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

Artikel 244

§1. De gemeenteraad kan steeds beslissen om tot ontbinding en vereffening van een autonoom gemeentebedrijf over te gaan.

In de beslissing tot ontbinding wijst de gemeenteraad de vereffenaars aan. Alle andere organen vervallen op het ogenblik van de ontbinding.

§2. Het personeel in statutair dienstverband van het ontbonden autonoom gemeentebedrijf wordt overgenomen door de gemeente.

De gemeente waarborgt de rechten die het autonoom gemeentebedrijf op het ogenblik van ontbinding voor het overgenomen personeel had vastgesteld.

§3. De rechten en verplichtingen van het ontbonden autonoom gemeentebedrijf worden overgenomen door de gemeente.

§4. In afwijking van §2 en §3 kan de gemeenteraad in het ontbindingsbesluit de personeelsleden, die daarmee moeten instemmen, en de rechten en verplichtingen aanwijzen die overgenomen worden door de overnemer of de overnemers van de activiteiten van het gemeentebedrijf.

AFDELING III

Het gemeentelijke extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm

Artikel 245

§1. De gemeente is gemachtigd om onder de voorwaarden, bepaald in deze afdeling, een vennootschap in de zin van het Wetboek van Vennootschappen, of een vereniging of stichting in de zin van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, op te richten en te belasten met het verwezenlijken van welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang. Vanuit hun taakstelling inzake beleidsuitvoering kunnen de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm tevens betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding.

De oprichting gebeurt in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving inzake mededinging en staatssteun.

Naast de gemeente mogen aan de oprichting van die gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting andere personen deelnemen met uitzondering van andere gemeenten, gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen van andere gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de provincies en hun provinciale extern verzelfstandigde agentschappen, de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Onder dezelfde voorwaarden is de gemeente gemachtigd om deel te nemen in een vennootschap in de zin van het Wetboek van Vennootschappen, of in een vereniging in de zin van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

§2. De gemeenteraad beslist over de oprichting of deelname, bedoeld in §1, op grond van een door het college van burgemeester en schepenen opge maakt verslag. In dat verslag worden de voor- en de nadelen van externe verzelfstandiging in de gekozen vorm afgewogen en wordt aangetoond dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente of in de vorm van een autonoom

gemeentebedrijf niet de vereiste voordelen kan bieden.

Tot de oprichting of deelname kan pas worden overgegaan nadat de gemeenteraadsbeslissing hiertoe werd goedgekeurd overeenkomstig §3.

§3. De beslissing tot oprichting of deelname wordt samen met het verslag, bedoeld in §2, en het ontwerp van statuten binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de beslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen en die beslissing verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

§4. De goedgekeurde oprichtings- of deelnemingsbeslissing en de statuten van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting worden samen met het in §2 bedoelde verslag ter inzage neergelegd op het secretariaat van de gemeente in kwestie.

Artikel 246

§1. Ongeacht de grootte van de eventuele inbreng van de verschillende partijen, beschikt de gemeente steeds over een meerderheid van de stemmen in de algemene vergadering van de gemeentelijke vennootschap of vereniging en draagt de gemeente steeds een meerderheid voor van de leden van de raad van bestuur van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting. Die voordracht waarborgt elke fractie een vertegenwoordiging. Ten hoogste twee derde van de door de gemeente voorgedragen leden van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht.

§2. De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering van de gemeentelijke vennootschap en vereniging worden door de gemeenteraad uit zijn leden gekozen. De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering handelen overeenkomstig de instructies van de gemeenteraad.

§3. De gemeenteraad en de vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering,

kunnen te allen tijde beslissen om respectievelijk de aanwijzingen en voordrachten te herroepen. De statuten van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting bepalen dat de betrokken vertegenwoordigers door die herroeping van rechtswege ontslagnemend zijn. Er wordt tot hun vervanging overgegaan.

Alle aanwijzingen en voordrachten worden herroepen door de volledige vernieuwing van de gemeenteraad. De vertegenwoordigers blijven in functie totdat hun vervangers zijn aangewezen of benoemd.

Artikel 247

Tussen de gemeente en de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten betreffende de uitvoering van de toevertrouwde taken van gemeentelijk belang. De samenwerkingsovereenkomst regelt de volgende aangelegenheden:

- 1° in voorkomend geval de aanwending van de aan het agentschap ter beschikking gestelde of overgedragen personeelsleden, middelen en infrastructuur;
- 2° binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van het agentschap worden toegekend;
- 3° de wijze waarop de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting zal voorzien in een systeem van interne controle;
- 4° de instemming van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting met de toekening aan een externe auditcommissie of een of meer commissarissen van audittaken in de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting overeenkomstig artikel 265, en de wijze waarop de externe auditcommissie of commissaris deze audittaken uitoefent.

TITEL VIII

Bestuurlijk toezicht en externe audit

HOOFDSTUK I

Bestuurlijk toezicht

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 248

§1. Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:

- 1° gemeenteoverheid: de organen en personeelsleden van de gemeente en de autonome gemeentebedrijven die een beslissing nemen;
- 2° toezichthoudende overheid: de Vlaamse Regering en, namens de Vlaamse Regering, de provinciegouverneur die handelt overeenkomstig de instructies van de Vlaamse Regering.

§2. Wat betreft de eengemeentezones en de meergemeentezones wordt het bestuurlijk toezicht geregeld door de bepalingen van hoofdstuk I, afdeling IV.

Artikel 249

Bij de uitoefening van het door dit decreet ingestelde toezicht beperkt de toezichthoudende overheid zich tot een toetsing aan het recht en aan het algemeen belang, met name elk belang dat ruimer is dan het gemeentelijk belang.

Artikel 250

De toezichthoudende overheid kan bij de gemeenteoverheid alle documenten en inlichtingen opvragen of die ter plaatse raadplegen. Ze bepaalt de informatiedrager en de vorm waarin deze gegevens worden verstrekt.

Artikel 251

§1. Alle kennisgevingen tussen de gemeenteoverheid en de toezichthoudende overheid gebeuren met een aangetekende zending of worden afgegeven tegen ontvangstbewijs. De kennisgevingen aan de gemeenteoverheid worden, naar gelang van het geval, gericht aan de gemeentesecretaris of aan de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf.

§2. Buiten de gevallen waarin een gemeenteoverheid krachtens dit decreet besluiten ter kennis van de toezichthoudende overheid moet brengen, heeft het verzenden van een beslissing aan de toezichthoudende overheid niet tot gevolg dat de termijn om het toezicht uit te oefenen een aanvang neemt.

§3. Voor de berekening van de toezichtstermijn wordt de vervaldag in de termijn gerekend. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervaldag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

§4. Op straffe van nietigheid gebeurt de verzending van het besluit dat in het kader van het toezicht wordt genomen uiterlijk de laatste dag van de voorgeschreven termijn.

AFDELING II

Algemeen bestuurlijk toezicht

Artikel 252

§1. Van de besluiten van de gemeenteraad en van de besluiten van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven wordt binnen twintig dagen na het nemen van de besluiten een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden verzonden aan de provinciegouverneur.

§2. Vanaf de dag van de verzending aan de provinciegouverneur wordt de in de eerste paragraaf bedoelde lijst met beknopte omschrijving van de besluiten van de gemeenteraad gedurende minstens tien dagen na het nemen van de besluiten openbaar gemaakt op het gemeentehuis, zodat het publiek er te allen tijde kennis van kan nemen. De bekendmaking vermeldt de agenda van de raads-

zitting, de duur en de plaats waar de beslissingen die op de lijst zijn vermeld gedurende minstens tien dagen na het nemen van de besluiten ter inzage liggen van het publiek.

Artikel 253

§1. Binnen twintig dagen na het besluit wordt naar de provinciegouverneur een kopie verzonden van:

- 1° de besluiten van de gemeenteraad betreffende de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel, de vaststellingen en wijzigingen van de personeelsformatie;
- 2° de besluiten van de gemeenteraad betreffende het budget, de budgetwijzigingen en het meerjarenplan van de gemeente;
- 3° de besluiten van de gemeenteraad betreffende de belastingen en de retributies;
- 4° de besluiten van de gemeenteraad betreffende de vaststelling van de gemeentelijke dotatie aan de politiezone;
- 5° de besluiten van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen betreffende de kosten die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist;
- 6° de besluiten van de gemeenteraad tot oprichting van gemeentelijke intern verzelfstandigde agentschappen;
- 7° de besluiten van de gemeenteraad betreffende de herschikking van de financiële lasten van opgenomen leningen;
- 8° de besluiten van de gemeenteraad betreffende het aangaan van beheers- en samenwerkingsovereenkomsten met een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap, evenals de besluiten tot wijziging ervan;
- 9° de besluiten van de gemeenteraad tot het opnemen van leningen ter sanering van de financiën;
- 10° de besluiten betreffende de deelname aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, bedoeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

11° de rekeningen van de gemeenten;

12° de besluiten van de gemeenteraad genomen op basis van het rapport van de externe auditcommissie, bedoeld in artikel 265.

§2. Binnen twintig dagen na het besluit wordt een kopie naar de provinciegouverneur verzonden van:

- 1° de besluiten van de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel;
- 2° de besluiten van de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf betreffende retributies;
- 3° de rekeningen van de extern verzelfstandigde agentschappen.

Artikel 254

§1. Onder voorbehoud van de toepassing van artikelen 252 en 253 kan de toezichthoudende overheid besluiten van een gemeenteoverheid ambtshalve opvragen.

§2. Bij ontvangst van een klacht vraagt de toezichthoudende overheid het besluit en het bijbehorende dossier op.

Artikel 255

§1. De gouverneur beschikt over dertig dagen om de uitvoering van de besluiten van een gemeenteoverheid te schorsen en om de gemeenteoverheid daarvan kennis te geven. Als het een besluit betreft waarvan overeenkomstig artikel 253 een afschrift aan de provinciegouverneur moet worden gezonden, wordt de termijn op vijftig dagen gebracht.

Behoudens de vernietiging van de besluiten waarvan de uitvoering is geschorst door de provinciegouverneur overeenkomstig artikelen 117, 176 en 255, §1, eerste lid, kan de Vlaamse Regering de besluiten van de gemeenteoverheid rechtstreeks vernietigen binnen de in het eerste lid bepaalde termijn.

§2. De termijn, bedoeld in §1, gaat in op de derde dag die volgt op de verzending van de besluiten, bedoeld in artikel 253 of van de lijst van de aanlegenheden, bedoeld in artikel 252 of van de besluiten van een gemeenteoverheid die door de toezichthoudende overheid ambtshalve of na ontvangst van een klacht werden opgevraagd.

§3. De termijn, bedoeld in §1, wordt geschorst door de verzending van een aangetekende brief waarbij de toezichthoudende overheid een bepaald besluit, het dossier, bepaalde documenten of inlichtingen betreffende een bepaald besluit bij de gemeenteoverheid opvraagt.

In geval van schorsing overeenkomstig deze paragraaf beschikt de gouverneur over een nieuwe termijn als bedoeld in §1, om de uitvoering van het besluit te schorsen. Deze termijn gaat in op de derde dag die volgt op de dag van de verzending van alle gevraagde gegevens. De termijn waarover de Vlaamse Regering in dat geval beschikt om het besluit rechtstreeks te vernietigen is gelijk aan de termijn waarover de gouverneur beschikt om tot schorsing over te gaan, vermeerderd met twintig dagen.

§4. De termijn, bedoeld in §1, wordt gestuit door de aangetekende verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid op voorwaarde dat die verzending gebeurt binnen de in de eerste paragraaf bedoelde termijn.

De termijn, bedoeld in §1, gaat vervolgens pas opnieuw in op de derde dag die volgt op de verzending van de overeenkomstig artikel 254, §2, gevraagde documenten.

§5. De provinciegouverneur bezorgt een afschrift van elk schorsingsbesluit aan de Vlaamse Regering.

Artikel 256

In geval van schorsing beschikt de gemeenteoverheid over honderd dagen volgend op de dag van de verzending van het schorsingsbesluit aan de gemeenteoverheid, om een van de volgende beslissingen te nemen en ter kennis te brengen van de Vlaamse Regering.

De gemeenteoverheid kan het geschorste besluit intrekken en geeft daarvan kennis aan de provinciegouverneur.

Als de gemeenteoverheid het besluit waarvan de uitvoering is geschorst, gemotiveerd rechtvaardigt of aanpast, beschikt de Vlaamse Regering over vijftig dagen om tot vernietiging over te gaan. Deze termijn gaat in op de derde dag die volgt op de dag van de verzending van de rechtvaardigingsbeslissing. Bij gebrek aan vernietiging binnen deze termijn is de schorsing opgeheven. De Vlaamse Regering bezorgt een afschrift van elk vernietigingsbesluit aan de provinciegouverneur.

Als binnen de in het eerste lid bedoelde termijn geen besluit aan de Vlaamse Regering wordt verzonden, wordt het besluit waarvan de uitvoering is geschorst geacht nooit te hebben bestaan. De Vlaamse Regering stelt de provinciegouverneur hiervan op de hoogte.

Artikel 257

De Vlaamse Regering bezorgt een afschrift van elk vernietigingsbesluit aan de provinciegouverneur.

Artikel 258

Als een klacht wordt ingediend tegen een besluit van de gemeenteoverheid, brengt de toezichthoudende overheid de indiener van de klacht regelmatig op de hoogte van de behandeling van de klacht.

De toezichthoudende overheid brengt de indiener van de klacht via een gewone brief op de hoogte van:

- 1° de ontvangst van de klacht, binnen tien dagen nadat ze toegekomen is;
- 2° het verzoek van de toezichthoudende overheid aan de gemeenteoverheid om het besluit en het bijbehorende dossier te bezorgen, binnen tien dagen na dat verzoek;
- 3° de motieven van de toezichthoudende overheid om het besluit van de gemeenteoverheid waar tegen de klacht was ingediend niet te schorsen of te vernietigen, binnen tien dagen na het

nemen van dit besluit of na het verstrijken van de termijn;

4° het gemotiveerde besluit van de toezichthoudende overheid waarbij het bestreden besluit van de gemeenteoverheid wordt geschorst of vernietigd, binnen tien dagen na het nemen van dit besluit;

5° de stand van het dossier als de behandeling van de klacht verschillende weken of maanden in beslag neemt. In dat geval informeert de toezichthoudende overheid de indiener van een klacht minstens om de drie maanden over de stand van zaken. Zodra de toezichthoudende overheid het onderzoek heeft afgerond, stuurt ze haar definitieve antwoord aan de indiener van de klacht en geeft ze er ook kennis van aan de gemeenteoverheid in kwestie.

De bepalingen van dit artikel zijn zowel van toepassing op de besluiten van de gemeenteoverheid, waarvan met toepassing van artikel 253 een afschrift naar de provinciegouverneur gestuurd moet worden, als op de besluiten waarvan geen afschrift naar de provinciegouverneur gestuurd moet worden.

Artikel 259

De termijn om een beroep in te stellen bij de Raad van State tegen een beslissing van de gemeenteoverheid wordt gestuit ten voordele van degene die een klacht indient bij de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat deze klacht aangetekend wordt verzonden voor het verstrijken van de beroepstermijn en vóór het verstrijken van de termijn voor het uitoefenen van het toezicht.

De stuiting duurt tot de ontvangst van de mededeling aan de indiener van de klacht van het gevolg dat aan zijn klacht wordt gegeven, voorzover die mededeling melding maakt van de beroepsmogelijkheden bij de Raad van State.

Artikel 260

De definitieve vaststelling van de rekeningen overeenkomstig artikelen 175 en 243, derde lid, brengt met zich mee dat de beslissingen van de gemeenteoverheid die genomen werden in de loop van het jaar waarop de rekeningen betrekking hebben en

die niet werden opgevraagd, geschorst of vernietigd, niet langer vatbaar zijn voor schorsing of vernietiging.

AFDELING III

Dwangtoezicht

Artikel 261

§1. De toezichthoudende overheid kan, na een schriftelijke ingebrekestelling, een of meer commissarissen gelasten zich ter plaatse te begeven om de gevraagde inlichtingen of opmerkingen in te zamelen van de gemeenteoverheid of om de maatregelen ten uitvoer te brengen die in rechte zijn voorgeschreven.

De toezichthoudende overheid kan pas optreden na het verstrijken van de in de ingebrekestelling bepaalde termijn.

§2. Het optreden van een of meer commissarissen gebeurt op de persoonlijke kosten van de personen die verzuimd hebben aan de ingebrekestelling gevolg te geven.

De kosten worden ingevorderd door de financieel beheerder op zicht van een daartoe genomen besluit van de overheid die de dwangprocedure heeft ingesteld dat geldt als een door de financieel beheerder ambtshalve uit te voeren bevelschrift.

AFDELING IV

Eengemeentezones en meergemeentezones, ingesteld door de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus

Artikel 262

De bepalingen van afdelingen I tot III van dit hoofdstuk zijn binnen de grenzen van hun bevoegdheden van overeenkomstige toepassing op de eengemeentezones en de meergemeentezones en op de besluiten die door hen worden genomen inzake de lokale politie, met dien verstande

dat in die bepalingen, wat de meergemeentezones betreft, de hiernavolgende woorden worden gelezen als volgt:

- 1° gemeenteraad als politieraad;
- 2° college van burgemeester en schepenen als politiecollege;
- 3° gemeenteoverheid als politieraad of politiecollege;
- 4° gemeentepersoneel als politiepersoneel.

Artikel 263

Voorzover de overheden van de eengemeentezones en de meergemeentezones hun besluiten en handelingen, met toepassing van hoofdstuk V van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, onderworpen zijn aan een specifiek toezicht, kan tegen die overheden, hun besluiten en handelingen, geen enkele toezichtsmaatregel als bedoeld in titel VIII, hoofdstuk I, afdeling II, worden genomen op grond van de schending van een bepaling, vervat in of genomen krachtens deze wet.

Artikel 264

Artikel 117 is van overeenkomstige toepassing op de personeelsformatie van het politiepersoneel.

HOOFDSTUK II

Externe audit

Artikel 265

§1. Per gemeente wordt een uit personeelsleden van het Vlaamse Gewest bestaande externe auditcommissie samengesteld, die instaat voor de externe audit bij de gemeente in kwestie, de intern verzelfstandigde agentschappen en de autonome gemeentebedrijven van de gemeenten in kwestie en, voorzover die daarmee instemmen, de extern verzelfstandigde agentschappen met privaatrechtelijke vorm van de gemeente.

§2. Onder externe audit wordt begrepen:

- 1° de controle op de wettigheid en regelmatigheid van de handelingen van het betrokken bestuur;
- 2° de controle op de correctheid en volledigheid van de financiële bescheiden van het betrokken bestuur;
- 3° de controle van de inventarislijsten;
- 4° de controle op het waar en getrouw beeld van de boekhouding en de jaarrekening;
- 5° de evaluatie van het systeem van interne controle van het betrokken bestuur en de naleving ervan. Die evaluatie omvat het formuleren van aanbevelingen tot verbetering van de systemen van interne controle.

De gemeente kan aan de externe auditcommissie onderstaande taken opleggen:

- 1° het beoordelen van de mate waarin de uitoefening van de activiteiten van de gemeente in overeenstemming is met de vastgestelde doelstellingen of met andere vastgestelde criteria en in welke mate de afgesproken doelstellingen werden gerealiseerd;
- 2° het identificeren van mogelijkheden tot verbetering van de effectiviteit en de efficiëntie van de werking van de gemeente.

§3. Voor de vervulling van haar opdrachten verricht de externe auditcommissie een financiële audit, een nakomingsaudit en operationele audit en is ze ertoe gemachtigd alle bedrijfsprocessen en activiteiten te onderzoeken.

Artikel 266

§1. De externe auditcommissie stelt jaarlijks een geconsolideerd rapport op van haar externe audit van de gemeente, van de intern verzelfstandigde agentschappen en van de autonome gemeentebedrijven. Dit rapport wordt bezorgd aan de gemeente in kwestie en aan de autonome gemeentebedrijven in kwestie. De externe auditcommissie neemt in haar rapport aanbevelingen op betreffende

fende de door de gemeente uit haar bevindingen te trekken gevolgen.

§2. Onverminderd de bevoegdheid van de gouverneur tot vaststelling van individuele financiële verantwoordelijkheden overeenkomstig het bepaalde in titel IV, beslist de gemeenteraad op basis van het rapport over de gevolgen die aan de externe audit zullen worden gehecht. Van die beslissingen wordt kennisgegeven aan de externe auditcommissie.

Artikel 267

Om haar bevoegdheid te kunnen uitoefenen, heeft de externe auditcommissie toegang tot alle informatie en documenten, ongeacht de drager ervan. Ze kan aan ieder personeelslid de inlichtingen vragen die ze voor de uitvoering van haar opdrachten nodig acht. Ieder personeelslid is ertoe gehouden zo snel mogelijk en zonder voorafgaande machtiging op een volledige wijze te antwoorden en alle relevante informatie en documenten te verstrekken.

Elk personeelslid heeft het recht om de externe auditcommissie rechtstreeks op de hoogte te brengen van onregelmatigheden die hij in de uitoefening van zijn functie vaststelt.

Een dergelijke rapportering aan de audit kan nooit aanleiding geven tot een tuchtsanctie of een ontslag tenzij er misbruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid. Dergelijke verklaringen vallen niet onder het inzagerecht, tenzij het betrokken personeelslid zijn instemming geeft.

Artikel 268

De gemeenten dragen bij in de kosten van de externe audit onder de voorwaarden die bepaald worden door de Vlaamse Regering.

Artikel 269

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast voor de samenstelling van de externe auditcommissies en de wijze waarop die hun taken vervullen.

TITEL IX

Samenwerking met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn

Artikel 270

§1. Over de volgende aangelegenheden kunnen de gemeentelijke overheden alleen beslissen als ze vooraf zijn voorgelegd aan het advies van de raad voor maatschappelijk welzijn:

- 1° het vaststellen of wijzigen van het administratief en geldelijk statuut van het personeel, voorzover de desbetreffende beslissingen een weerslag kunnen hebben op de budgetten en het beheer van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 2° het oprichten van nieuwe diensten of instellingen met een sociale doelstelling en de uitbreiding van de bestaande.

§2. Het advies van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt bij de beslissing gevoegd als die aan de toezichthoudende overheid wordt toegestuurd.

Artikel 271

Tussen de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kunnen beheersovereenkomsten worden gesloten over het gemeenschappelijk gebruik van elkaars diensten.

In de beheersovereenkomst kan tevens opgenomen worden dat de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voor bepaalde functies een beroep kunnen doen op elkaars personeelsleden.

TITEL X

De binnengemeentelijke territoriale organen,
bedoeld in artikel 41 van de Grondwet

HOOFDSTUK I

Het bestuur van het district

Artikel 272

Elk districtsbestuur omvat een raad, districtsraad genoemd, een districtscollege en een voorzitter.

Artikel 273

§1. In gemeenten met meer dan 100.000 inwoners kunnen, op initiatief van de gemeenteraad, binnengemeentelijke territoriale organen worden opgericht. De leden van de districtsraden worden voor zes jaar gekozen door de vergadering van de gemeenteraadskiezers die in de bevolkingsregisters van de gemeente zijn ingeschreven als wonend in de gebiedsomschrijving in kwestie. De verkiezingen worden georganiseerd op dezelfde dag als de gemeenteraadsverkiezingen. De verkiezing wordt geregeld door de bepalingen, opgenomen in de Gemeentekieswet.

§2. Het aantal voor de districtsraden te verkiezen leden wordt bepaald op twee derde van het aantal zetels, bepaald in artikel 5, §1, toegepast op de overeenkomstige gebiedsomschrijvingen. Het resultaat van deze deling wordt afgerond naar het hoger oneven getal. Artikel 5, §3, is van overeenkomstige toepassing.

§3. De bepalingen van artikelen 6, 9, 10, 11, eerste lid, 1° tot 4°, 6° en 7°, en tweede tot en met zevende lid, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, behoudens voor zover verwezen wordt naar artikel 11, eerste lid, 5°, betreffende de gemeenteraden en hun leden zijn van overeenkomstige toepassing op de districtsraden en hun leden, evenwel met dien verstande dat de districtsraad in de plaats treedt van de gemeenteraad, het districtscollege in de plaats treedt van het college van burgemeester en schepenen, de voorzitter van de districtsraad in de plaats treedt van de voorzitter van de gemeenteraad, en dat de districtssecretaris in de plaats treedt van de gemeentesecretaris.

De districtsraad onderzoekt de geloofsbrieven van de verkozen districtsraadsleden. De verkozen districtsraadsleden van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd, leggen, vóór ze hun mandaat aanvaarden, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”.

De Vlaamse Regering wordt binnen de twintig dagen van de eedaflegging op de hoogte gebracht.

§4. Er bestaat een onverenigbaarheid tussen het mandaat van gemeenteraadslid en lid van de districtsraad.

§5. Voor ze hun mandaat opnemen, leggen de leden van de districtsraden in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering van de districtsraad: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”.

Artikel 274

§1. De districtsraden kiezen onder hun leden een voorzitter en de leden van het districtscollege. De voorzitter van de gemeenteraad zit de installatievergadering voor tot wanneer de voorzitter van de districtsraad wordt verkozen. De voorzitter en het districtscollege worden verkozen door goedkeuring van een lijst van kandidaten. De verkozenen van de raad kunnen dergelijke lijsten voordragen. Dat moet gebeuren door een gedagtekende akte van voordracht neer te leggen in de handen van de voorzitter van de raad, uiterlijk drie dagen voor de vergadering waar de voorzitter en het districtscollege worden verkozen. Om ontvankelijk te zijn moeten op een voordrachtlijst zoveel kandidaten voorkomen als er mandaten te begeven zijn. De akte van voordracht moet ondertekend zijn door ten minste een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen en door de kandidaten die op de voordrachtlijst voor het districtscollege voorkomen. Ook als op de voordrachtlijst kandidaten voorkomen die verkozen werden op verschillende lijsten, moet de voordrachtlijst telkens ondertekend zijn door de meerderheid van de verkozenen van elke lijst waarvan zich een verkorene als kandidaat op de voordrachtlijst bevindt. In geval de lijst waarop de kandidaat-voorzitter of het kandidaat-lid van het districtscollege voorkwam slechts twee verkozenen telt, volstaat, voor de naleving van het voorgaande, de handteke-

ning van één onder hen. Behoudens in geval van overlijden van, of afstand van het mandaat van districtsraadslid door een voorgedragen kandidaat, kan niemand meer dan één akte van voordracht ondertekenen. In geval van overlijden van, of afstand van het mandaat van districtsraadslid door een voorgedragen kandidaat kunnen er, tot op de samenkomst van de districtsraad ter verkiezing van de voorzitter en het districtscollege, nieuwe lijsten worden ingediend bij de voorzitter van de vergadering. Die lijsten moeten aan de bovenvermelde voorwaarden beantwoorden.

De eerste op de voordrachtlijst vermelde kandidaat wordt bij verkiezing automatisch voorzitter van de districtsraad. De rangorde van de leden van het districtscollege stemt overeen met de rangorde waarin de lijst werd opgemaakt.

De verkiezing vindt plaats bij geheime stemming en bij volstreckte meerderheid. Als er slechts één lijst werd voorgedragen, verloopt de stemming in één ronde. In elk ander geval en als na twee stemmen geen enkele lijst de meerderheid heeft verkregen, dan wordt er opnieuw gestemd over de twee lijsten die de meeste stemmen hebben behaald. Staken de stemmen bij herstemming, dan is de lijst die de jongste kandidaat bevat, verkozen.

Deze installatievergadering wordt samengeroepen door de voorzitter van de gemeenteraad uiterlijk binnen de twee maanden na de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad.

§2. Bij een tussentijdse vacature voor het lidmaatschap van het districtscollege of het voorzitterschap, gaat de raad binnen twee maanden over tot de opvolging. De verkozenen voor de raad kunnen daartoe kandidaten voordragen. Hiervoor wordt per mandaat een gedagtekende akte van voordracht neergelegd in de handen van de voorzitter van de raad, uiterlijk drie dagen voor de vergadering waar de verkiezing op de agenda staat.

Om ontvankelijk te zijn, moeten de akten van voordracht ondertekend zijn door ten minste een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen en door de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop het kandidaat-lid van het districtscollege of de kandidaat-voorzitter voorkomt, slechts twee verkozenen telt, volstaat, voor de naleving van het voorgaande, de handtekening van één onder hen. Behoudens in geval van overlijden van, of afstand van het mandaat van districtsraadslid door een voorgedragen kandidaat,

kan niemand meer dan een akte van voordracht ondertekenen voor hetzelfde mandaat.

De verkiezing vindt plaats bij geheime stemming en bij volstreckte meerderheid door zo veel afzonderlijke stemmen als er tijdens de vergadering van de raad mandaten te begeven zijn.

Als voor een te begeven mandaat slechts één kandidaat werd voorgedragen, verloopt de stemming in een ronde. In elk ander geval en als na twee stemmen geen kandidaat de meerderheid heeft verkregen, wordt er opnieuw gestemd over de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald. Staken de stemmen bij de herstemming, dan is de jongste kandidaat verkozen.

§3. Het aantal leden van het districtscollege wordt bepaald op maximum tweederde van het aantal leden, bepaald door artikel 44, §1, toegepast voor de overeenkomstige gebiedsomschrijving, met een maximum van vijf. Bij een breuk wordt er afgerond naar het hogere aantal. Artikel 44, §2, is van overeenkomstige toepassing. De districtsraad kan beslissen dat de voorzitter van de districtsraad geen deel uitmaakt van het districtscollege en het college niet voorziet. In dat geval kiest het districtscollege in zijn midden een afzonderlijke voorzitter van het districtscollege.

§4. Het districtscollege bestaat uit personen van verschillend geslacht.

Indien het districtscollege niet rechtsgeldig blijkt samengesteld te zijn overeenkomstig het eerste lid, wordt het laatste overeenkomstig dit artikel verkozen lid van het districtscollege in rang, van rechtswege vervangen door het op dezelfde lijst verkozen districtsraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen. Bij gebreke van verkozen districtsraadslid van het andere geslacht op die lijst, wordt het lid van het districtscollege van rechtswege vervangen door het op dezelfde lijst niet verkozen districtsraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen.

§5. De bepalingen van artikelen 47, 48, 49, 50, §§ 2 en 3, 69, 70 en 71 zijn, voorzover ze respectievelijk de burgemeester en de schepenen betreffen, ook van toepassing respectievelijk op de voorzitter en op de leden van het districtscollege met dien verstande dat:

1° de districtsraad in de plaats treedt van de gemeenteraad, de voorzitter van de districts-

raad in de plaats treedt van de voorzitter van de gemeenteraad, het districtscollege in de plaats treedt van het college van burgemeester en schepenen en de districtssecretaris in de plaats treedt van de gemeentesecretaris;

2° de wedde van de leden van het districtscollege wordt bepaald door de Vlaamse Regering, daarbij kan rekening gehouden worden met de omvang van de bevoegdheden die aan de districten toegewezen worden, alsook met het inwonersaantal van het district.

§6. Voor ze hun mandaat opnemen, leggen de voorzitter van de districtsraad en de leden van het districtscollege de volgende eed af in handen van de voorzitter van de gemeenteraad: “Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”.

De Vlaamse Regering wordt binnen de twintig dagen van de eedaflegging op de hoogte gebracht.

Het lid van het districtscollege dat de eed na twee achtereenvolgende uitnodigingen niet aflegt, wordt geacht zijn mandaat niet te aanvaarden.

Artikel 275

§1. Er is in elk districtsbestuur een districtssecretaris.

§2. De districtssecretaris wordt door de gemeenteraad aangewezen op de wijze, bepaald in artikel 76, §2, eerste lid.

§3. De bepalingen van artikelen 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, eerste en vierde lid, 87, §1, eerste lid, en §3, 88, 89, eerste lid, 90 en 92, zijn van overeenkomstige toepassing op de districtssecretaris met dien verstande dat:

1° in deze bepalingen de gemeente moet worden vervangen door het district en de burgemeester door de voorzitter;

2° de gemeenteraad moet worden vervangen door de districtsraad en het college van burgemeester en schepenen door het districtscollege, behalve voor de artikelen 80, 81, 83 en 84;

3° het door de gemeenteraad goedgekeurd administratief en geldelijk statuut ook van toepassing is op de districtssecretaris;

4° de gemeentelijke organen bevoegd blijven in tuchtaangelegenheden jegens de districtssecretaris waarbij echter voorafgaandelijk advies aan het districtscollege moet worden gevraagd;

5° de gemeentesecretaris aan het hoofd blijft staan van het gemeentepersoneel en bevoegd is voor het dagelijkse personeelsbeheer.

HOOFDSTUK II

Werking van de districtsraad

Artikel 276

De bepalingen van artikelen 19 tot 40 zijn van overeenkomstige toepassing op de districtsraden met dien verstande dat in deze bepalingen de gemeenteraadsleden of de gemeenteraad moeten worden vervangen door de leden van de districtsraden of de districtsraad, het college van burgemeester en schepenen door het districtscollege en de burgemeester en voorzitter van de gemeenteraad door de voorzitter van de districtsraad.

De ingevolge artikel 30 aan de leden van de districtsraden toekomende rechten betreffen alleen het bestuur en de instellingen van het district.

De leden van de districtsraad hanteren de deontologische code van de gemeenteraad bedoeld in artikel 41. De leden van de districtsraad worden door de gemeentesecretaris van deze deontologische code en de wijzigingen eraan binnen de maand na aanneming ervan op de hoogte gebracht.

Artikel 277

Aan de gemeenteraadsleden of aan de ambtenaar die daartoe opdracht heeft gekregen, hetzij van de provinciegouverneur of van de bestendige deputatie van de provincieraad, hetzij van de burgemeester of van het college van burgemeester en schepenen, mag niet worden geweigerd ter plaatse inzage te nemen van de besluiten van de districtsraad.

HOOFDSTUK III

Vergaderingen, beraadslagingen en
besluiten van het districtscollege

Artikel 278

De bepalingen van artikelen 51 tot 55 zijn van overeenkomstige toepassing op de vergaderingen, beraadslagingen en besluiten van het districtscollege, met dien verstande dat de voorzitter van het districtscollege optreedt in de plaats van de burgemeester en dat het college van burgemeester en schepenen wordt vervangen door het districtscollege.

De leden van het districtscollege hanteren de deontologische code van het college van burgemeester en schepenen bedoeld in artikel 56. De leden worden door de gemeentesecretaris van deze deontologische code en de wijzigingen eraan binnen de maand na aanneming ervan op de hoogte gebracht.

HOOFDSTUK IV

Bepalingen die van toepassing zijn
op de akten van de districtsoverheden

Artikel 279

De akten van de districtsraden en van hun colleges worden opgemaakt en bekendgemaakt op dezelfde wijze als de akten van de gemeenteraden en colleges, maar de organen van het district treden hier in de plaats van de gemeenteraad en van het college.

Artikel 280

De reglementen en verordeningen van de districtsraad worden door de voorzitter bekendgemaakt overeenkomstig het bepaalde in artikelen 186, 188 en 189. Ze zijn verbindend overeenkomstig het bepaalde in artikel 187.

HOOFDSTUK V

Bevoegdheden

Artikel 281

De handelingen van de districtsraden, van het districtscollege en van de voorzitter mogen niet in strijd zijn met de Grondwet, de wetten en de besluiten van de federale overheid, de decreten, de ordonnanties, de reglementen en de besluiten van de gewesten en gemeenschappen, noch met de besluiten van de provinciale overheden, noch met de besluiten van de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 282

§1. De gemeenteraad kan in de volgende gevallen bevoegdheden overdragen:

- 1° bevoegdheden van gemeentelijk belang waarover hij beschikt en die hij nader bepaalt, kan de gemeenteraad overdragen aan de districtsraden;
- 2° bevoegdheden die hem door andere overheden werden opgedragen, kan de gemeenteraad overdragen aan de districtsraden, voorzover de regel die de gemeenteraad deze bevoegdheid toeweest, de raad daartoe machtigt;
- 3° de uitvoering van een bepaalde regel die een hogere overheid heeft opgedragen aan de gemeenteraad, kan hij overdragen aan de districtsraden, voorzover de regel die deze opdracht aan de gemeenteraad toeweest, dat de raad daartoe machtigt.

§2. Het college van burgemeester en schepenen kan in de volgende gevallen bevoegdheden overdragen:

- 1° bevoegdheden van gemeentelijk belang waarover het beschikt en die het nader bepaalt, kan het college van burgemeester en schepenen overdragen aan de districtscolleges;
- 2° bevoegdheden die aan het college van burgemeester en schepenen door andere overheden werden opgedragen, kan het overdragen aan de districtscolleges, voorzover de regel die het

college deze bevoegdheid toewees, het college daartoe machtigt;

- 3° de uitvoering van een bepaalde regel die een andere overheid of de gemeenteraad heeft opgedragen aan het college van burgemeester en schepenen, kan het overdragen aan de districtscolleges, voorzover de regel die het college deze opdracht toewees, het college daartoe machtigt.

§3. De burgemeester kan in de volgende gevallen bevoegdheden overdragen:

- 1° bevoegdheden van gemeentelijk belang waarover hij beschikt en die hij nader bepaalt, kan de burgemeester overdragen aan de voorzitters van de districten;
- 2° bevoegdheden die hem door andere overheden werden opgedragen, kan de burgemeester overdragen aan de voorzitters van de districten voorzover de regel die de burgemeester deze bevoegdheid toewees, hem daartoe machtigt;
- 3° de uitvoering van een bepaalde regel die een andere overheid, de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen heeft opgedragen aan de burgemeester, kan hij overdragen aan de voorzitters van de districten, voorzover de regel die de burgemeester deze opdracht toewees, hem daartoe machtigt;

§4. Aangelegenheden betreffende de personeelsformatie van de gemeente, de tuchtregeling, de gemeentebegrotingen, de gemeenterekeningen en de gemeentebelastingen kunnen niet in aanmerking komen voor die bevoegdheidsoverdracht.

§5. In afwijking van §3 kunnen de bevoegdheden van de burgemeester inzake politieaangelegenheden niet in aanmerking komen voor bevoegdheidsoverdracht aan de voorzitters van de districten.

§6. Bij de toewijzing van de bevoegdheden moeten alle districten op een gelijke wijze behandeld worden. De gemeentelijke overheden zorgen ervoor dat het personeel en de financiële middelen die aan de districten op grond van artikelen 287 en 288 van deze wet ter beschikking gesteld worden, in overeenstemming zijn met de bevoegdheden die hen toevertrouwd worden.

Artikel 283

Als naar het oordeel van de gemeenteraad een stedelijk belang in het district voorzieningen vordert waarvoor de districtsraad op grond van artikel 282 bevoegd is, verleent die aan de uitvoering daarvan medewerking zoals door de gemeenteraad in zijn desbetreffende besluit is bepaald.

De districtsraad neemt daartoe alle uitvoeringsbesluiten en is gehouden tot de in het eerste lid bedoelde medewerking onmiddellijk nadat hem het besluit van de gemeenteraad is meegedeeld.

Als de districtsraad de medewerking weigert, dan start een overlegprocedure waarin een reglement voorziet dat door de gemeenteraad wordt opgesteld. Als die overlegprocedure niet met een consensus eindigt, dan kunnen burgemeester en schepenen voorzien in de uitvoering van de beslissing van de gemeenteraad door het gebruik van de daartoe op het budget van het district ingeschreven kredieten. Dat gebeurt pas nadat de districtsraad zijn weigering aan het gemeentebestuur kenbaar heeft gemaakt. Het daartoe strekkende besluit wordt genomen in de eerste vergadering van de districtsraad volgend op de mededeling van het besluit van de gemeenteraad. Het niet-verlenen van antwoord vanwege de districtsraad in de eerste vergadering die volgt op de mededeling van het besluit van de gemeenteraad wordt beschouwd als een weigering.

Bij hoogdringendheid die uitdrukkelijk gemotiveerd wordt of in geval van dwingende en onvoorziene omstandigheden, kan de gemeenteraad, in afwijking van het eerste tot en met het vierde lid, het college van burgemeester en schepenen de uitvoering van de nodige voorzieningen opdragen, ook al behoren die tot de bevoegdheid van een districtsraad.

Artikel 284

Artikel 200 van dit decreet en artikel 119 van de Nieuwe Gemeentewet zijn eveneens van toepassing op de districtsraden, met dien verstande dat:

- 1° reglementen en verordeningen eveneens niet strijdig mogen zijn met de besluiten van het schepencollege en de gemeenteraad. De politie-verordeningen moeten bovendien goedgekeurd worden door de gemeenteraad voor ze van toepassing kunnen zijn;

2° in de tekst het woord “gemeenteraad” verstaan moet worden als “districtsraad” en het woord “gemeente” als “district”.

Artikel 285

Benevens de beslissingsbevoegdheden waarover de districtsraad beschikt op grond van deze wet heeft de districtsraad ook een algemene adviesbevoegdheid voor alle aangelegenheden die betrekking hebben op het district.

Artikel 286

§1. Het districtscollege is belast met:

1° het beheer van de aan het district toevertrouwde inrichtingen;

2° de leiding van de werken van het district.

§2. Het schepencollege kan de districtscolleges belasten met:

1° het beheer van gemeentelijke inrichtingen die in het district gelegen zijn;

2° de vaststelling van de rooilijnen;

3° het beheer van eigendommen van de gemeente die in het district gelegen zijn;

4° het doen onderhouden van buurtwegen en waterlopen.

§3. Artikelen 125 en 126 van de Nieuwe Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op het districtscollege, met dien verstande dat de voorzitter optreedt in de plaats van de burgemeester en dat het college van burgemeester en schepenen wordt vervangen door het districtscollege.

Artikel 287

Elke districtsraad doet een voorstel voor de samenstelling van een eigen personeelsformatie die rekening houdt met de eigen behoeften en die als zodanig deel uitmaakt van de door de gemeenteraad voor de gehele gemeente vastgestelde personeelsformatie. De districtsraad doet voorstellen

maar de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid blijft bij het gemeentebestuur.

Na de goedkeuring van de personeelsformatie door de gemeenteraad wordt het personeel voor de districten ter beschikking gesteld door het college van burgemeester en schepenen.

Deze personeelsleden die werken in de districtsbesturen blijven deel uitmaken van het gemeentelijke personeelsbestand en zij hebben het recht om binnen de gestelde voorwaarden mee te dingen naar andere ambten. Het toezicht op het aan het district toegewezen personeel wordt uitgeoefend door het districtscollege.

De gemeentelijke organen blijven bevoegd voor tuchtaangelegenheden. Het tuchtdossier moet, behalve als het over de districtssecretaris zelf gaat, een advies van de districtssecretaris bevatten. Het advies moet gegeven worden uiterlijk vijftien dagen na het verzoek daartoe van de gemeentesecretaris. Indien het advies niet of niet tijdig wordt gegeven, kan de tuchtprocedure voortgezet worden zonder dit advies.

Artikel 288

De gemeenteraad bepaalt de criteria op grond waarvan jaarlijks een algemene dotatie of specifieke dotaties uit de gemeentebegroting worden verstrekt aan de districten.

Artikel 289

De districtsraden moeten steeds vooraf advies uitbrengen over de manier waarop de financiering van de districten moet verlopen.

Artikel 290

De bepalingen betreffende de planning en het financieel beheer van de gemeenten zijn van toepassing op de planning en het financieel beheer van de districten met dien verstande dat:

1° “de gemeenteraad” moet worden gelezen als “de districtsraad”;

- 2° “het college van burgemeester en schepenen” moet worden gelezen als “het districtscollege”;
- 3° “de gemeentesecretaris” moet worden gelezen als “districtssecretaris”, behalve voor wat betreft de taken bedoeld in artikelen 86, derde lid, en 163.

Artikel 291

De voorzitters van de districtsraden kunnen door het college van burgemeester en schepenen voor overleg worden samengeroepen telkens als de toestand dat vereist. Zulk overleg is alleszins jaarlijks verplicht voor het opmaken van het meerjarenplan en het budget evenals voor de vaststelling van de personeelsformatie die ter beschikking wordt gesteld van de districtsraden. Met het oog op dit overleg vormen de voorzitters gezamenlijk de conferentie van de voorzitters.

Artikel 292

De districtsraad heeft het recht om, op voorwaarde dat hij het door de gemeenteraad aangenomen huishoudelijk reglement naleeft punten toe te voegen aan de agenda van de gemeenteraad, voorzover die betrekking hebben op zaken van gemeentelijk belang die tot hun bevoegdheid behoren.

Artikel 293

Artikelen 205 tot en met 220 betreffende de gemeentelijke volksraadpleging zijn van overeenkomstige toepassing op de districtsraden, voorzover het over aangelegenheden van gemeentelijk belang gaat die tot hun bevoegdheid behoren en met dien verstande dat:

- 1° in deze artikelen de districtsraad en het districtscollege in de plaats optreden van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen;
- 2° de verwijzing naar “inwoners van de gemeente” in deze bepalingen gelezen wordt als “inwoners van het district”;
- 3° in artikelen 205, tweede lid, en 212 het woord “gemeenten” vervangen wordt door het woord “districten”;

- 4° de verwijzing “in het bevolkingsregister van de gemeente ingeschreven of vermeld” gelezen wordt als “in het bevolkingsregister van de gemeente ingeschreven of vermeld als wonende in de betrokken gebiedsomschrijving”.

HOOFDSTUK VI

Toezicht

Artikel 294

Het gemeenteraadsbesluit betreffende de oprichting van districtsbesturen wordt binnen een termijn van twintig dagen, ingaande de dag volgend op het treffen ervan, ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering verstuurd.

De Vlaamse Regering spreekt zich over de goedkeuring uit binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen van het gemeenteraadsbesluit bij de Vlaamse Regering. Deze beslissing wordt uiterlijk de laatste dag van deze termijn naar de gemeenteraad verstuurd.

Indien binnen de voormelde termijn geen beslissing naar de gemeenteoverheid is verstuurd, wordt de Vlaamse Regering geacht haar goedkeuring te hebben verleend.

Artikel 295

§1. Het toezicht op de besluiten van de districtsraden betreffende het meerjarenplan van de districten, het budget van de districten en de erin aangebrachte wijzigingen wordt geregeld op de wijze die bepaald is in de artikelen 176 en 177.

Het toezicht op de besluiten van de districtsraden betreffende de rekening van het district wordt geregeld op de wijze die is bepaald in artikel 175.

§2. De bepalingen van de artikelen 248, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259 en 260 zijn van overeenkomstige toepassing op de besluiten van de districtsbesturen, met dien verstande dat in deze bepalingen:

- 1° de gemeenteraad moet gelezen worden als de districtsraad;

2° het college van burgemeester en schepenen moet gelezen worden als het districtscollege;

3° een gemeenteoverheid moet gelezen worden als een districtsoverheid, hier onder verstaan, al naargelang het geval, de districtsraad, het districtscollege of de voorzitter van de districtsraad.

§3. Onverminderd de bepalingen van §2 moet een kopie van de besluiten van de districtsraad en van het districtscollege betreffende de uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist binnen een termijn van twintig dagen, ingaande de dag volgend op het treffen ervan, naar de provinciegouverneur worden gestuurd.

Deze besluiten zijn niet langer vatbaar voor schorsing of vernietiging door de overheden bedoeld in artikel 255 na het verstrijken van een termijn van vijftig dagen, waarbinnen de toezichthoudende overheid haar besluit naar de betrokken districts-overheid moet versturen, ingaande de dag na het inkomen van het besluit van de districtsoverheid.

TITEL XI

Diverse bepalingen

HOOFDSTUK I

Schrijfwijze van de naam van de gemeente

Artikel 296

De Vlaamse Regering bepaalt de schrijfwijze van de namen van de gemeenten en de deelgemeenten.

HOOFDSTUK II

Samenvoeging en splitsing van gemeenten

Artikel 297

§1. Twee of meer gemeenten kunnen een gezamenlijk voorstel tot samenvoeging indienen bij de

Vlaamse Regering die het als ontwerp van decreet kan indienen bij het Vlaams Parlement.

§2. Als een gemeente of een gedeelte van een gemeente met een andere gemeente samengevoegd wordt verklaard, worden de gemeenschappelijke belangen in onderlinge overeenstemming geregeld door de gemeenteraden in kwestie.

Bij onenigheid tussen de gemeenteraden wordt het geschil door de Raad van State beslecht.

Als er geschillen ontstaan over rechten die voortvloeien uit titels of bezit, worden de gemeenten echter naar de hoven en rechtbanken verwezen.

§3. Als de toevoeging van een gemeente of van een gedeelte van een gemeente tot gevolg heeft dat het aantal raadsleden moet worden vermeerderd in de gemeente waarmee ze wordt verenigd, dan gelast de Vlaamse Regering dat de kiezers uit de samengevoegde gemeente worden bijeengeroepen. De Vlaamse Regering regelt alles wat de eerste verkiezing betreft en bepaalt de datum van de eerste vernieuwing van de gemeenteraad in overeenstemming met de gewone vernieuwingen, voorgeschreven door de Gemeentekieswet.

§4. Dit artikel is niet van toepassing op de gemeenten, bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren.

Artikel 298

§1. Elke gemeente kan een voorstel tot opsplitsing van de gemeente indienen bij de Vlaamse Regering die het als ontwerp van decreet kan indienen bij het Vlaams Parlement.

§2. Als een gedeelte van een gemeente als afzonderlijke gemeente wordt opgericht, gelast een besluit van de Vlaamse Regering dat de kiezers uit het afgescheiden gedeelte dadelijk worden bijeengeroepen. Het regelt alles wat de eerste verkiezing betreft en bepaalt de datum van de eerste vernieuwing in overeenstemming met de gewone vernieuwingen, voorgeschreven door de Gemeentekieswet.

Heeft de opsplitsing van de gemeente tot gevolg dat het aantal raadsleden moet worden vermindert in het overblijvende gedeelte van de gemeente, dan gelast de Vlaamse Regering dat de kiezers uit dit overblijvende gedeelte van de gemeente worden bijeengeroepen. De Vlaamse Regering regelt alles wat de eerste verkiezing betreft en bepaalt de datum van de eerste vernieuwing van de gemeenteraad in overeenstemming met de gewone vernieuwingen, voorgeschreven door de Gemeentekieswet.

§3. De gemeenteraden regelen in onderlinge overeenstemming alles wat het archief aangaat en de verdeling van de gemeentegoederen en de schulden naar verhouding van hun respectieve bevolkingsaantallen.

Bij betwistingen wordt er gehandeld overeenkomstig artikel 297, §2.

§4. Dit artikel is niet van toepassing op de gemeenten, bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren.

TITEL XII

Slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 299

In de Nieuwe Gemeentewet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in artikel 28 wordt §2 vervangen door wat volgt:

“§2. Voor de gemeente Voeren worden de bepalingen van de rechtspositieregeling van het personeel betreffende de vaststelling van de salarisschaal van de gemeentesecretaris onderworpen aan de goedkeuring van de provinciegouverneur.”;

2° in artikel 41 wordt de zinsnede “als de gemeenteraad geen tuchtstraf oplegt aan de secretaris

die artikel 27 overtreedt” vervangen door de zinsnede “als de gemeenteraad of de tuchtcommissie bedoeld in artikel 123, derde lid, geen tuchtstraf oplegt aan de gemeentesecretaris of aan de adjunct-gemeentesecretaris die artikel 79 van het Gemeentedecreet overtreedt”;

3° in artikel 47 wordt §2 voor de gemeente Voeren vervangen door wat volgt:

“§2. Voor de gemeente Voeren worden de bepalingen van de rechtspositieregeling van het personeel betreffende de vaststelling van de salarisschaal van de adjunct-gemeentesecretaris onderworpen aan de goedkeuring van de provinciegouverneur.”;

4° in artikel 65 wordt §2 vervangen door wat volgt:

“§2. Voor de gemeente Voeren worden de bepalingen van de rechtspositieregeling van het personeel betreffende de vaststelling van de salarisschaal van de financieel beheerder onderworpen aan de goedkeuring van de provinciegouverneur.”;

5° in artikel 68, §3, worden de woorden “plaatselijke ontvanger” vervangen door de woorden “financieel beheerder”;

6° in artikel 83 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als de beslissing inzake schorsing of afzetting van een schepen overeenkomstig artikel 71 van het Gemeentedecreet een schepen van de gemeente Voeren betreft, neemt de Vlaamse Regering haar beslissing op eensluidend advies van het in artikel 131bis van de Provinciewet bedoelde college van provinciegouverneurs.”;

7° Voor de gemeenten, genoemd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en voor de gemeente Voeren wordt in artikel 107 de zinsnede “in afwijking van artikel 106” vervangen door de zinsnede “in afwijking van artikel 54 van het Gemeentedecreet” en de zinsnede “in afwijking van artikel 86” door de zinsnede “in afwijking van artikel 20 van het Gemeentedecreet”.

Artikel 300

§1. In artikel 101, §3, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening wordt het woord “gemeenteontvanger” vervangen door het woord “financieel beheerder”.

§2. In artikel 38 van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 worden de woorden “de gemeenteontvanger en de gewestelijke ontvanger” en “de gemeenteontvanger of de gewestelijke ontvanger” vervangen door de woorden “financieel beheerder”.

Artikel 301

In artikel 26bis, §3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt de zinsnede “De lijst van aangelegenheden, bedoeld in de §1 en §2” vervangen door “De lijst van aangelegenheden, bedoeld in §1”.

Artikel 302

De volgende bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet worden opgeheven:

- 1° artikel 1;
- 2° artikel 2;
- 3° artikel 3;
- 4° artikel 4;
- 5° artikel 5, behoudens voor wat betreft de vaststelling van de bevolkingscijfers en de bekendmaking ervan;
- 6° artikel 7;
- 7° artikel 8;
- 8° artikel 9;
- 9° artikel 10;
- 10° artikel 11;
- 11° artikel 12, §1 en §1bis;
- 12° artikel 12bis;
- 13° artikel 13, eerste, tweede en vierde lid, behoudens in zoverre de betrokken bepaling een nationaliteitsvereiste bevat;
- 14° artikel 14, eerste lid, , behoudens in zoverre de betrokken bepaling een nationaliteitsvereiste bevat;
- 15° artikel 14bis;

- 16° artikel 15, §1, behoudens in zoverre de betrokken bepaling een nationaliteitsvereiste bevat;
- 17° artikel 16, behoudens in zoverre de betrokken bepaling een nationaliteitsvereiste bevat en behoudens voor de gemeenten, bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren;
- 18° artikel 17;
- 19° artikel 18, behoudens in zoverre de betrokken bepaling een nationaliteitsvereiste bevat;
- 20° artikel 19, §§1, 2 en 3;
- 21° artikel 20;
- 22° artikel 20bis;
- 23° artikel 21;
- 24° artikel 22;
- 25° artikel 23;
- 26° artikel 24, §1 en §4;
- 27° artikel 25;
- 28° artikel 26;
- 29° artikel 26bis;
- 30° artikel 27;
- 31° artikel 28, §1;
- 32° artikel 29;
- 33° artikel 30;
- 34° artikel 31;
- 35° artikel 32;
- 36° artikel 33;
- 37° artikel 34;
- 38° artikel 35;
- 39° artikel 38;
- 40° artikel 40;
- 41° artikel 42;
- 42° artikel 43;
- 43° artikel 44;
- 44° artikel 47, §1;
- 45° artikel 50;
- 46° artikel 51;
- 47° artikel 52;
- 48° artikel 53;
- 49° artikel 54;
- 50° artikel 54bis;
- 51° artikel 55;
- 52° artikel 56;
- 53° artikel 57;
- 54° artikel 58;
- 55° artikel 59;
- 56° artikel 60;
- 57° artikel 61;
- 58° artikel 62;
- 59° artikel 63;
- 60° artikel 64;

- 61° artikel 65, §1;
- 62° artikel 66;
- 63° artikel 67;
- 64° artikel 68, §1 en §2;
- 65° artikel 70;
- 66° artikel 71, behoudens in zoverre de betrokken bepaling een nationaliteitsvereiste bevat;
- 67° artikel 72, behoudens in zoverre de betrokken bepaling een nationaliteitsvereiste bevat;
- 68° artikel 73;
- 69° artikel 74;
- 70° artikel 75;
- 71° artikel 76;
- 72° artikel 77;
- 73° artikel 78;
- 74° artikel 79;
- 75° artikel 80;
- 76° artikel 81;
- 77° artikel 82;
- 78° artikel 83, eerste en derde lid;
- 79° artikel 84;
- 80° artikel 85;
- 81° artikel 86;
- 82° artikel 87;
- 83° artikel 87bis;
- 84° artikel 88;
- 85° artikel 89;
- 86° artikel 90;
- 87° artikel 91;
- 88° artikel 92;
- 89° artikel 93;
- 90° artikel 94;
- 91° artikel 95;
- 92° artikel 96;
- 93° artikel 97;
- 94° artikel 98;
- 95° artikel 99;
- 96° artikel 100;
- 97° artikel 101;
- 98° artikel 102;
- 99° artikel 103;
- 100° artikel 104, eerste en tweede lid;
- 101° artikel 105;
- 102° artikel 106;
- 103° artikel 108;
- 104° artikel 108bis;
- 105° artikel 109;
- 106° artikel 110;
- 107° artikel 111;
- 108° artikel 112;
- 109° artikel 114;
- 110° artikel 115;
- 111° artikel 116;
- 112° artikel 117;
- 113° artikel 118;
- 114° artikel 120;
- 115° artikel 120bis;
- 116° artikel 122;
- 117° artikel 123;
- 118° artikel 124;
- 119° artikel 128;
- 120° artikel 131;
- 121° artikel 132, behoudens voor de registers van de burgerlijke stand;
- 122° artikel 133, eerste lid;
- 123° artikel 135, §1;
- 124° artikel 136;
- 125° artikel 136bis;
- 126° artikel 137;
- 127° artikel 138;
- 128° artikel 138bis;
- 129° artikel 139;
- 130° artikel 140;
- 131° artikel 141;
- 132° artikel 142;
- 133° artikelen 143, eerste lid, 145, 146, §1, 147, §1, 149, 150, §1, 151, 152, 153, §1, behoudens voor het personeel van de politie en de brandweer;
- 134° artikel 144, tweede lid;
- 135° artikel 154;
- 136° artikel 155, §1;
- 137° artikel 231, met uitzondering van artikel 231, §3, eerste lid, 2°;
- 138° artikel 232;
- 139° artikel 233;
- 140° artikel 234;
- 141° artikel 236;
- 141° artikel 237bis;
- 142° artikel 238;
- 143° artikel 239;
- 144° artikel 240, §1;
- 145° artikel 241, §1;
- 146° artikel 242;
- 147° artikel 242bis;
- 148° artikel 243;
- 149° artikel 245;
- 150° artikel 247;
- 151° artikel 248, §1 en §2;
- 152° artikel 249, §1;
- 153° artikel 250;
- 154° artikel 252;
- 155° artikel 253;
- 156° artikel 255, uitgezonderd 1°, 8°, 11° en 15°;
- 157° artikel 256, §1;

- 158° artikel 258, §1, met uitzondering voor de gemeente Voeren;
- 159° artikel 259;
- 160° artikel 260;
- 161° artikel 261, §1;
- 162° artikel 262;
- 163° artikel 263;
- 164° artikelen 263bis tot en met 263decies, behoudens voor de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens;
- 165° artikel 265, §1, met uitzondering voor de gemeente Voeren;
- 166° artikel 270, eerste en tweede lid;
- 167° artikel 271, §1;
- 168° artikel 271bis;
- 169° artikel 271ter;
- 170° artikel 272, behoudens voor de gemeenten, bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren;
- 171° artikel 273, behoudens voor de gemeenten bedoeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en de gemeente Voeren;
- 172° artikel 274;
- 173° artikel 275;
- 174° artikel 276;
- 175° artikel 277;
- 176° artikel 278;
- 177° artikel 281;
- 178° artikel 282;
- 179° artikel 283;
- 180° artikel 284;
- 181° artikel 285;
- 182° artikel 286;
- 183° artikel 287, §1 en §2;
- 184° artikel 288;
- 185° artikel 298;
- 186° artikel 299;
- 187° artikel 300;
- 188° artikel 301;
- 189° artikel 302;
- 190° artikel 303;
- 191° artikel 304;
- 192° artikel 305;
- 193° artikel 306;
- 194° artikel 307;
- 195° artikel 309;
- 196° artikel 310;
- 197° artikel 311;
- 198° artikel 312;
- 199° artikel 313;
- 200° artikel 314;
- 201° artikel 315;
- 202° artikel 316;
- 203° artikel 317;
- 204° artikel 318;
- 205° artikel 319;
- 206° artikel 320;
- 207° artikel 321;
- 208° artikel 322;
- 209° artikel 323;
- 210° artikel 324;
- 211° artikel 325;
- 212° artikel 326;
- 213° artikel 327;
- 214° artikel 328;
- 215° artikel 329;
- 216° artikel 329bis;
- 217° artikelen 330 tot en met 351, uitgezonderd artikel 332, §4.

Artikel 303

De volgende bepalingen en regelgevende teksten worden opgeheven:

- 1° artikel 26bis, §2, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 2° de wet van 10 maart 1980 betreffende het verlenen van de eretitel van hun ambt aan de burgemeesters, aan de schepenen en aan de voorzitters van de raden van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn of van de gewezen commissies voor openbare onderstand;
- 3° het decreet van 24 juli 1991 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de handelingen betreffende tucht- en sommige ordemaatregelen, genomen ten opzichte van het personeel, bedoeld in de Nieuwe Gemeentewet;
- 4° het decreet van 28 april 1993 houdende regeling voor het Vlaamse Gewest van het administratief toezicht op de gemeenten;
- 5° het regentsbesluit van 18 juni 1946 betreffende het financieel beheer van de gemeentebesturen;

- 6° het koninklijk besluit van 20 juli 1976 tot vaststelling van de grens van de algemene bepalingen betreffende de voorwaarden tot benoeming in de graden van gemeentesecretaris, adjunct-secretaris en gemeentelijke ontvanger;
- 7° het koninklijk besluit van 2 september 1976 tot vaststelling van de wedden van burgemeesters en schepenen;
- 8° het koninklijk besluit van 24 oktober 1978 houdende de vaststelling van de criteria voor de klassenverheffing van de gemeenten;
- 9° het koninklijk besluit van 25 juni 1990 tot vaststelling van de algemene bepalingen betreffende de weddenschalen van het provincie- en gemeentepersoneel;
- 10° het koninklijk besluit van 23 juli 1990 tot vaststelling van de wijze waarop de in artikel 19, §1, vierde lid, Nieuwe Gemeentewet bedoelde weddenvermindering wordt toegestaan aan de burgemeesters en schepenen;
- 11° het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit;
- 12° het koninklijk besluit van 29 maart 1995 tot vaststelling van de regels betreffende de geldelijke valorisatie van vroegere diensten die in de overheidssector door de gemeentesecretarissen en gemeenteontvangers werden verricht;
- 13° het koninklijk besluit van 10 april 1995 tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten, behoudens voor wat betreft de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 9 maart 1999;
- 14° het koninklijk besluit van 29 maart 2000 houdende nadere regels aangaande de verhoging van het presentiegeld van gemeenteraadsleden en de wedde van burgemeesters en schepenen.

Artikel 304

De Vlaamse Regering wordt ermee belast de terminologie in de bestaande decreten te wijzigen om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet.

De besluiten die krachtens dit artikel worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben indien zij niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen negen maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

Artikel 305

De Vlaamse Regering wordt ermee belast de bepalingen van de wetten en decreten betreffende de binnengemeentelijke organen, als bedoeld in artikel 41 van de Grondwet, te coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie. Daartoe kan de regering:

- 1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummen;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummen;
- 3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen;
- 4° de verwijzingen naar de in de coördinatie opgenomen bepalingen die in andere niet in de coördinatie opgenomen bepalingen voorkomen, naar de vorm aanpassen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bekrachtigd is door het Vlaams Parlement.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen

AFDELING I

Overgangsbepalingen inzake de gemeentelijke diensten en het personeel

Artikel 306

De gemeenteraad treedt op als tuchtoverheid voor de personeelsleden die voor de inwerkingtreding van hoofdstuk VI van titel III van dit decreet werden aangesteld als gemeentesecretaris, adjunct-gemeentesecretaris of plaatselijke ontvanger.

Het college van burgemeester en schepenen treedt op als tuchtoverheid voor de overige personeelsleden die voor de inwerkingtreding van hoofdstuk VI van titel III van dit decreet werden aangesteld.

Als het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 106, tweede lid, de uitoefening van zijn bevoegdheid tot het aanstellen van personeel toevertrouwd heeft aan de gemeentesecretaris, treedt de gemeentesecretaris als tucht-overheid op ten aanzien van de feiten die hij vaststelt of waarvan hij kennis heeft gekregen na de delegatie.

De tuchtvorderingen die op het moment van inwerkingtreding van hoofdstuk VI van titel III van dit decreet hangende zijn, worden verder afgehandeld overeenkomstig de bepalingen die vóór de inwerkingtreding van toepassing waren. De tuchtstraf terugzetting in graad kan evenwel niet meer worden opgelegd.

Artikel 307

De tuchtstraffen waarschuwing, berisping en terugzetting in graad worden in het persoonlijke dossier van de personeelsleden doorgehaald na verloop van een termijn waarvan de duur is vastgesteld op één jaar voor de waarschuwing en de berisping, en vier jaar voor de terugzetting in graad.

Die termijnen lopen vanaf de datum waarop de tuchtstraf werd uitgesproken.

De doorhaling heeft enkel uitwerking voor de toekomst.

Artikel 308

§1. De Vlaamse Regering stelt de overgangsregelen vast betreffende het administratief en geldelijk statuut van de plaatselijke ontvangers die op het moment van de volledige inwerkingtreding van hoofdstuk V van titel II van dit decreet in dienst van de gemeenten zijn, met inachtneming van de volgende principes:

- 1° de waarborg van aanstelling in het ambt van financieel beheerder in de betrokken gemeente in kwestie;
- 2° onverminderd 1°, de mogelijkheid om te worden tewerkgesteld als lid van de externe audit-commissie zoals bedoeld in 265;
- 3° het behoud van de verworven rechten inzake het geldelijk statuut.

§2. Het mandaatsstelsel, bedoeld in artikel 105, §4, treedt slechts in werking bij de eerste nieuwe benoeming of aanstelling in de betrekking, nadat het mandaatsstelsel voor deze betrekking in de rechtspositieregeling werd voorzien. De in §1 vermelde gewaarborgde aanstelling van de plaatselijke ontvanger in het ambt van financieel beheerder, wordt niet geacht een nieuwe benoeming of aanstelling te zijn.

§3. In afwijking van §2 kan de gemeenteraad beslissen dat voor de vacatures uitgeschreven na de publicatie van onderhavig decreet het mandaatsstelsel kan worden toegepast.

AFDELING II

Overgangsbepalingen voor de gemeentelijke financiën

Artikel 309

De kwijting bedoeld in artikel 175, die wordt verleend voor de eerste jaarrekening, vastgesteld en goedgekeurd met de toepassing van dit decreet, geldt tevens als kwijting voor alle voorgaande

door de bevoegde organen goedgekeurde jaarlijkse rekeningen van de gemeente.

AFDELING III

Overgangsbepalingen voor de gemeentelijke externe verzelfstandiging

Artikel 310

§1. De werking en de statuten van de op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet in het Vlaamse Gewest bestaande gemeentebedrijven, autonome gemeentebedrijven en personen die door de gemeente belast zijn met bepaalde taken van gemeentelijk belang, en die niet voldoen aan de voorschriften van titel VII, hoofdstuk II, en geen andere decretale of wettelijke rechtsgrond hebben, worden bij gemeenteraadsbeslissing in overeenstemming gebracht met de bepalingen van dit decreet binnen een periode van drie jaar vanaf de inwerkingtreding van titel VII, hoofdstuk II, van dit decreet.

Voor hen treedt dit decreet in werking op de dag die volgt op de ontvangst van de in §2 bedoelde goedkeuringsbeslissing en uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van titel VII, hoofdstuk II, van het decreet overeenkomstig artikel 313. Ze zijn bij de inwerkingtreding van titel VII, hoofdstuk II, van dit decreet overeenkomstig artikel 313 echter onmiddellijk onderworpen aan artikelen 228, 229 en 230.

§2. De in §1 bedoelde beslissingen worden binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de beslissingen al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen, en die beslissing verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

AFDELING IV

Overgangsbepalingen voor het bestuurlijk toezicht

Artikel 311

De besluiten van de gemeenteoverheden, genomen voor de inwerkingtreding van titel VIII van dit decreet, blijven onderworpen aan de regelen die op dat ogenblik van kracht waren.

AFDELING V

Overgangsbepalingen voor de toevoeging van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn aan het college van burgemeester en schepenen

Artikel 312

De toevoeging van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn aan het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 44 is niet van toepassing, indien de gemeenteraad daartoe beslist op de installatievergadering die volgt op de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraden na de inwerkingtreding van dit decreet. Die beslissing geldt tot de volgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

Artikelen 270, 301 en 303, 1°, treden niet in werking ten aanzien van de gemeenten die overeenkomstig het eerste lid hebben beslist om, bij de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraden, niet te voorzien in de toevoeging van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn aan het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 44.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 313

§1. Onverminderd §§2 en 3 bepaalt de Vlaamse Regering voor elk artikel, of onderdelen ervan, van dit decreet en de daarmee overeenstemmende

opheffingsbepalingen, genoemd in artikel 302, de dag waarop het in werking treedt.

Artikel 71 kan, voor de burgemeester, niet voor 1 januari 2007 in werking treden.

Voor de wetten, decreten en besluiten, vermeld in artikel 303 bepaalt de Vlaamse Regerig per wet, decreet of besluit de datum waarop de opheffing in werking treedt.

§2. De volgende bepalingen treden in werking op 1 januari 2006:

1° artikelen 1 tot en met 5;

2° artikelen 102 tot en met 117;

3° artikelen 190 tot en met 194;

4° artikelen 248 tot en met 264;

5° artikelen 296.

§3. Artikel 308 treedt in werking op datum van publicatie van onderhavig decreet in het Belgisch Staatsblad.
